

**Nova Murina razvojna strategija za ob-
dobje od 2006 do 2015 - Leta 2015 bo v
Muri zaposlenih le še 1.950 delavcev, do
leta 2010 tudi ukinitiv obrata v Ljutomeru**

Sodobno in vodil- no modno podjetje v tem delu Evrope Str. 3

*V novem letu
vse dobro!*

**Str. 6 - Nafta Lendava
desetletja os gospo-
darskega in družbe-
nega razvoja**

**V pričakovanju
feniksa**

Nafta Lendava praznuje
60 let obstoja

**Str. 11 - Razveljavili
sodbo prvemu sloven-
skemu »teroristu«
Tomiju Slugi**

**Vnovič sojenje
zaradi groženj
Bushu**

»Predsednik, rešite zemljo,
vi riti, ubili vas bomo
v Ljubljani. Dobrodošli.«

**Str. 39 - To je on -
Miki Muster**

**Pionir slovenske-
ga stripa in ani-
miranega filma**

Zgodba z naslovnice

NAROČNIK

Uradni prevzem tumiškega obrata Planike

Slovenska part- nerja in nemški Meindl

**Novi lastniki bodo zapo-
slili vseh 234 delavcev**

Vaš novi naslov za vozila

Audi
PORSCHE
MARIBOR

Šentiljska c.128 a, tel.: 02/ 65-40-334, 040/ 950-950

**Str. 2 - Bo država
prevzela bolnišničnih
600 milijonov starih
bremen?**

**Vodstvo upa,
si prizadeva**

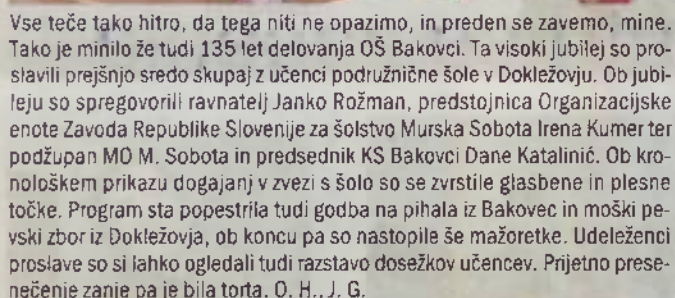
Mrtvaškemu prtu porodnišnice
v novem letu navdih življenja

Nepreslišano

Visoka obletnica OŠ Bakovci

Izpolnite kupon in ga v mesecu, ko imate rojstni dan, predajte v naročniški službi Vestnika, Ulica arh. Novaka 13, Murska Sobota.

KUPON ZA BREZPLAČNI MALI OGLAS

V vsako okence vpišite črko:

Rojstni dan NAROČNIKA v času od 1. 1. 2006 do 31. 1. 2006.
Nečitljivih kuponov ne objavljamo ...

Mrtvaškemu prtu porodnišnice v novem letu navdih življenja

Na ministrstvu za zdravje ta čas pripravljajo projekt pokritja izgub v javnih zavodih, o načinu poplačila pa se že dogovarjajo s finančnim ministrstvom. Z vključitvijo v program bi bolnišnične zavezali k pozitivnemu poslovanju. Direktor bolnišnice Ernest Börc je na letošnji zadnji tiskovni konferenci povedal, da letošnjega poslovnega leta še ne bodo končali brez primanjkljaja, bo pa ta zaradi sprejetih ukrepov, zavzetosti zaposlenih in dela novih zdravnikov občutno.

Murskosoboška bolnišnica bo imela letos blizu 17.500 sprejemov na zdravljenje, v specialističnih ambulantah pa bodo opravili 140.000 pregledov. Število obravnav je poraslo za dober odstotek.

Po treh letih končno porodnišnica

Novo leto pa naj bi bilo srečno tudi za porodnišnico. Pohištvo je že nameščeno, postopki za izbiro dobavitelja luči, to je pomursko podjetje Medicop, so končani in pravnomočni, kar pomeni, da jih bodo kmalu tudi namestili. Za preostalih pet sklopov opreme, za splošno medicinsko opremo, ultrazvočne aparate ter za tehnološke, računalniške in medicinske aparate, pa se bodo začela pogajanja, kar napoveduje skorajšnji konec razpisnih postopkov. Težje pa bo z nakupom operacijskih miz, saj bodo o izbiri slednjih ponovno odločali revizorji. In četudi treh operacijskih miz, kolikor jih ministrstvo kupuje za mur-

Prišlo sedem zdravnikov, potrebovali bi jih še dvanaest

Iztekajoče se leto pa je bilo za bolnišnico uspešno pri zaposlovanju novih zdravnikov. Prišlo jih je kar sedem, ob teh pa bi jih za nemoteno delo potrebovali vsaj še dvanajst. »Nam je v interesu, da najprej dobimo naše mlade zdravnike, od katerih si dolgoročno tudi največ obetamo.

Zato jih poskušamo pridobiti z odobravanjem specializacij, vendar smo pri tem omejeni s splošnim pomanjkanjem zdravnikov v Sloveniji. Zato ponavljamo razpise, zdravniki pa poskušamo dobiti tudi preko poznanstev in zvez,« je povedal o prizadevanjih za pridobitev zdravnikov.

Pred kratkim je bilo aktualno prizadevanje slovenskih bolnišnic, da bi za skrajšanje čakalnih dob opravili in tudi dobili plačan večji obseg zdravstvenih storitev. Mur-skosoboška bolnišnica bo tako opravila več operacij sive mreže, kile, žolča in žil, vrednost dodatno opravljenega programa pa znaša 70 milijonov tolarjev.

devanjih vodstva bolnišnice, da v ustanovo pripelje nove zdravnike, strokovni direktor Daniel Grabar. »Prizadevamo si tudi za spremembo postopkov specializacije,« je k temu dodal Ernest Borc. Specialistični študij traja šest let, od tega pa specializanti doma lahko delajo največ petino časa, preostali čas pa so, tako Borc, delovna sila v zdravstvenih centrih. Zato si vodstvo bolnišnice prizadeva, da bi zdravniška zbornica in ministrstvo prisluhnila njihovemu predlogu, ta pa je, da bi vsaj polovico časa delali doma.

Maida Horvat

Evropski poslanec

»Zdravja ne moramo naročati iz Bruslja«

Peterle izrazil podporo preventivnim zdravstvenim programom Zavoda za zdravstveno varstvo Murska Sobota

Poslanec v evropskem parlamentu Lojze Peterle se je sredi preteklega tedna mudil na Zavodu za zdravstveno varstvo Murska Sobota, kjer je podprl preventivne zdravstvene programe, ki jih zavod izvaja že vrsto let.

Programi, med katerimi je najbolj znan Živimo zdravo, so začeli razvijati s pomočjo ministrstva za zdravje, povod pa so bili rezultati raziskave, ki je pokazala, da so kazalci zdravja v Pomurju najslabši med vsemi slovenskimi regijami. Velika večina programov je del projekta Mura - zdravje in razvoj v Pomurju, ki upošteva soodvisnost zdravja, izobraževanja, kmetijstva, gospodarstva in drugih področij. Ravno murskosoboški zavod je po besedah vodje oddelka za socialno medicino pri Zavodu za zdravstveno varstvo Murska Sobota mag. Branislave Belović, dr. med., kot prvi v Sloveniji pripravil regijsko strategijo za zmanjševanje razlik v zdravju in mu je zdaj ministrstvo za zdravje naložilo zahtevno nalogo priprave nacionalne strategije.

»O zdravju bomo imeli tako v Sloveniji kot tudi v Evropi vedno več tiskovnih konferenc, saj

danes že vsak tretji zboli za rakom, da o drugih boleznih sploh ne govorimo,« je povedal Peterle in dodal, da ga kot politika zanima, kako bi družbeno pozornost usmerili na področje preventivne in ne le kurative. Koncept, ki so ga razvili na Zavodu za zdravstveno varstvo v Murski Soboti, bi po njegovem

moral dobiti potrditev v širšem evropskem prostoru, saj so k problemu pristopili celovito: »Gre za zdravje dežele, ne le za zdravje bolnika v ožjem smislu, za razumevanje zdravja, za kakršno si prizadevam tudi sam.« Peterle je bil namreč pobudnik ustanovitve skupine za boj proti raku v evropskem parlamentu

(MAC - Members against cancer).

»Zdravja ne moremo naročati v Bruslju. Če je zdravje, je tudi veselje do življenja večje. Konkurenčnega gospodarstva ne more biti brez zdravih ljudi. Če Evropska unija želi uresniti svoj cilj, postati najkonkurennejše gospodarstvo na svetu, si mora prizadevati za zdravje svojih prebivalcev,« je še poudaril Peterlec.

Vanja Poljanec,
foto: N. J.

Nova Murina razvojna strategija za obdobje od 2006 do 2015

Sodobno in vodilno modno podjetje v tem delu Evrope

Leta 2015 bo v Muri zaposlenih le še 1.950 delavcev, do leta 2010 tudi ukinitev obrata v Ljutomeru

Čeprav jim je turbulentno leto 2005 uspelo pripeljati do konca, z doseženimi rezultati ne morejo biti zadovoljni, je na prednovoletni novinarski konferenci letošnje poslovno leto ocenil predsednik uprave Mure Borut Meh. Težav v tekstilni in konfekcijski industriji še ni konec, število zaposlenih pa se še naprej zmanjšuje. Še v začetku leta je bilo v slovenski oblačilni industriji zaposlenih 12 tisoč delavcev, zdaj pa jih je le še nekaj več kot 10 tisoč. Zmanjševanje števila zaposlenih ni obšlo tudi Mure, ki bo 1. januarja 2006 zaposlovala 4.420 delavcev.

Zaradi težav, s katerimi se je Mura srečevala v preteklosti, je tudi program prestrukturiranja nekoliko zastal, že v lanskem letu pa so bili najmanj zadovoljni z realizacijo na področju lastnih blagovnih znamk. V programu prestrukturiranja so namreč namenili posebno pozornost rasti deleža prihodkov od prodaje lastnih blagovnih znamk, vendar ta ne poteka v skladu z zastavljenimi cilji. Zato so spomladi letos ustanovili družbo EHM (Evropska hiša mode), lotili pa so se tudi izdelave strategije nadaljnjega razvoja Mure v obdobju od leta 2006 do 2015.

V skladu s to razvojno strategijo je vizija Skupine Mura, da postane sodobno modno podjetje in vodilni strokovnjak za kompleksni modni inženiring v

Predsednik Murine uprave Borut Meh zavrača očitke tistih, ki pravijo, da je bila pomoč, ki jo je Muri namenila država, neupravičena. Mura je dobila od države 10 milijonov evrov nepovratnih sredstev, a ji je v tem času v obliki prispevkov in davkov vmila že več kot 40 milijonov evrov. Sicer pa Borut Meh zatrjuje, da je Mura doslej izpolnjevala tudi vse obveznosti do delavcev po kolektivni pogodbi, zaposleni redno dobivajo plače, Mura pa poravnava tudi vse obveznosti do države.

Centralni in Severovzhodni Evropi, namenjen najzahtevnejšim poslovnim partnerjem in končnim kupcem. Iz proizvodnega bo tako postopoma prešla v modno podjetje, ki bo sposobno organizirati proizvodnjo in logistiko za ugledne evropske blagovne znamke, ob tem pa bo posebno skrb namenjala tudi last-

nim blagovnim znamkam, s katerimi se želijo uveljaviti na trgih Centralne in Jugovzhodne, pozneje pa tudi Zahodne Evrope.

Novo Murino razvojno strategijo v obdobju od 2006 do 2015 bo zaznamovalo zmanjševanje števila zaposlenih, vendar si bodo prizadevali, da bi bilo to zmanjševanje za delavce kar naj-

manj boleče. Število zaposlenih bodo zmanjševali z naravnim odlivom, saj bo v tem času veliko delavcev pridobilo pogoje za upokožitev. Do leta 2012 se bo tako kolektiv še staral, potem pa se bo zaradi povečanega zaposlovanja pomlajeval. Računajo, da bo v desetih letih Muro zapustilo okoli 2.800 delavcev, na novo pa jih bodo v tem času zaposlili okoli 350, s tem pa se bo tudi bistveno izboljšala kadrovska sestava zaposlenih. S takšno politiko se bo leta 2015 število zaposlenih v Muri ustavilo pri številu 1.950, od tega jih bo 450 delalo v modnem in 1.500 v proizvodnem delu.

Že zdaj dela več kot 60 odstotkov zaposlenih v Muri v eni izmeni, do leta 2008 pa bodo v celoti prešli na enoizmensko delo, napovedujejo pa tudi ukinitev obrata v Ljutomeru. Po vzoru Gornje Radgone in Gornjih Petrovec naj bi našli tudi za ljutomerski obrat do leta 2010 ustreznega partnerja, ki bi tam nadaljeval proizvodnjo.

Ludvik Kovač

Fotografija: Nataša Juhnov

Gornja Radgona bogatejša

Nov klavir in ultrazvočna naprava

Končali donatorsko akcijo

Župan občine Gornja Radgona Anton Kampuš je bil pobudnik humanitarne akcije, v kateri so zbirali sredstva za nov koncertni klavir za Glasbeno šolo Gornja Radgona in novo ultrazvočno napravo za gornjeradgonski zdravstveni dom.

Ker so občine, soustanoviteljice Zdravstvenega doma Gornja Radgona, se pravi matična občina, občina Radenci in občina Sveti Jurij ob Ščavnici, pred časom prispevale sredstva za nakup nujno potrebnega novega reševalnega vozila, v celoti niso mogle prispevati zneska, s katerim bi lahko kupili novo ultrazvočno napravo, zato je župan Kampuš predlagal, da sredstva zberejo s pomočjo donacij, in tako k sodelovanju povabil direktorje podjetij in obrtnike. Ultrazvočna naprava je stala 15 milijonov tolarjev, 29 donatorjev, od tega 23 iz domače občine, pa je prispevalo skoraj 5,5 milijona tolarjev, del sredstev pa je iz amortizacije moral prispevati tudi zdravstveni dom.

Za nov koncertni klavir, s pomočjo katerega bodo lahko v gornjeradgonski glasbeni šoli, ki jo obiskuje približno 300 učencev, prirejali tudi vrhunske klavirske koncerte, je prispevalo 20 podjetij. Ob koncu akcije so za klavir, ki je vreden skoraj 6 milijonov, zbrali kar 4,9 milijona sredstev.

Vanja Poljanec, foto: V. P.

Varen jutri se začenja

Zavarovalnici Adriatic in Slovenica v skrbni za še boljše storitve, ki jih nudita svojim sedanjim in bodočim zavarovalcem, združujeta vse svoje moči in znanja. Nastaja ADRIATIC SLOVENICA Zavarovalna družba d.d., ki bo pravna naslednica vseh zavarovalnih in vseh ostalih pogodb, sklenjenih pred združitvijo.

Združujemo se, da več kot 500.000 svojim zavarovalcem zagotovimo najširšo in najkakovostnejšo ponudbo zavarovanj v Sloveniji. Združujemo se, da skupaj ustvarimo varno prihodnost - z vami in za vas.

Želimo vam lepe praznike in uspešno novo leto 2006!

Adriatic + SLOVENICA = AdriaticSlovenica AS
Zavarovalna družba d.d. • Članica Skupine KD Group

Pred volitvami v velikopolanski občini

Kaj bi delal D. Jaklin?

Ker je dosedanji župan Občine Velika Polana Andrej Lebar v začetku oktobra odstopil iz zdravstvenih razlogov, so se morali odločiti za predčasne volitve, ki bodo 8. januarja. Kandidat Damijan Jaklin je ta tork sklical tiskovno konferenco, na kateri se je osebno predstavil in podal tudi usmeritve razvojnega programa občine.

Tako smo med drugim zvedeli, da je star enaintrideset let, da je po poklicu diplomirani ekonomist, medtem pa nadaljuje podiplomski študij kot izredni študent na Fakulteti za management v Kopru, in sicer je že absolvent. Zaposlen je kot generalni sekretar na Turistični zvezi Slovenije, v domačem okolju pa je aktiven član večine društev. V prvem mandatu je bil tudi občinski svetnik.

Za kandidaturo na nadometnih volitvah se je odločil po tehtnem premisleku in ob podpori mnogih občanov. Je neodvisen kandidat, podpirata pa ga stranki Nova Slovenija in DeSUS. Njegov osnovni cilj je, poskrbeti za višjo kakovost bivanja in življenja vseh občanov, kar pomeni predvsem zagotovitev dobre komunalne infrastrukture (zdrava pitna voda, kanalizacija, odvod meteoritnih voda, cepe, vzdrževanje javnih objektov). Če bo postal župan, bo skušal čim prej realizirati tudi že začete naložbe občine, kot sta obnova osnovne šole Miska Kranjca (streha) in dokončanje projekta v Brezovi-

Osnovni cilj Damijana Jaklina je, poskrbeti za višjo kakovost bivanja in življenja vseh občanov in temu slediti s celovitim programom dolgoročnega razvoja. ci (mrliška veža z okolico). Pa še to: Seveda bi poročali tudi o kandidatu štetanu Prši, vendar zaenkrat še ni sklical (ali pa ne namerava) tiskovne konference.

J. G.

TEMPIRANO

Darja Odar, članica uprave Mura: »Program prestrukturiranja družbe smo peljali tudi v smeri odnosa do zaposlenih in ne le do kapitala. Z mehкими načini nam je v štirih letih uspelo zmanjšati število

zaposlenih za 1.215 delavcev in z mehкими oblikami zmanjševanja zaposlenih bomo nadaljevali tudi v prihodnje. Do leta 2015 bo 2.260 zaposlenih v Muri pridobilo pogoje za upokojitev, nekaj pa jih bo iz Mure odšlo tudi zaradi fluktuacije. Računamo, da bo v desetih letih Muro zapustilo 2.800 delavcev, v tem času pa bomo na novo zaposlili 350 delavcev. Zaposlovali bomo sodelavce z višjo stopnjo izobrazbe, zato se bo bistveno povečala izobrazbena struktura zaposlenih.«

Anton Štihec, župan MO Murska Sobota, o gradnji podvoza v Lendavski ulici: »Letos je podpisana pogodba in država je z investicijo že začela. Želeli bi, da investicija ne bi trajala tako dolgo, kot jo

predvideva država od 2005 do 2009, ampak v letih 2006 in 2007, sicer bo to v našem mestu predolgotrajna ovira.«

Franc Nemec, domačin iz Nunske Grabe: »Zadovoljen sem s tem, kar imamo v kraju. Lepo pa bi bilo, če bi nam uredili še ulično razsvetljavo in zgradili kanalizacijo.«

Lojze Peterle, poslanec v evropskem parlamentu: »Zdravja ne moremo naročati v Bruslju. Če je zdravje, je tudi veselje do življenja večje. Konkurenčnega gospodarstva ne more biti brez zdravih ljudi. Če Evropska unija želi uresničiti svoj cilj, postati najkonkurenčnejše gospodarstvo na svetu, si mora prizadevati za zdravje svojih prebivalcev.«

Martin Žilnik, novi solastnik turniške Planike: »V Turnišču bomo ohranili sedanjí obseg proizvodnje in s tem vseh 234 zaposlenih, zainteresirani pa smo tudi za širitev proizvodne dejavnosti, vsekakor v okvirih realnega. Vsi vemo, da je postala ta vrsta proizvodnje precej nerentabilna v predelih, kjer je delovna sila draga.«

Polovična predbožična seja soboškega mestnega sveta

Kar 4,5 milijarde sit uravnoteženega proračuna

Zvišanje cen vrtcev za skoraj 6 % so vseeno potrdili – brez razprave

Četrtekova seja murskosoboškega mestnega sveta, ki je bila 22. decembra, je kljub preložitvi šestih točk dnevnega reda na naslednjo sejo uspela spraviti skozi sito glasovanja kar nekaj pomembnih zadev, med njimi tudi določitev vrednostne točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča in zvišanje cen vrtcev v občini Murska Sobota – v primerjavi s prejšnjimi točkami so slednje sprejeli po hitrem postopku brez razprave. Je bila kriva mrzla dvorana ali povabilo župana na predbožično srečanje v Diano?

Na začetku so po obrazložitvi direktorja občinske uprave Bojana Petrijana in ob manjkajočem svetniku Darku Rudašu vendarle sprejeli zapisnik 24. in 25. seje mestnega sveta.

Nato so po bogati razpravi sprejeli predlog odloka o spremembah in dopolnitvah o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča – tokrat z dodatnim grafičnim in slikovnim prikazom spremembe zaračunavanja nadomestila glede na to, ali je stavbno zemljišče namenjeno za stanovanjsko gradnjo, proizvodnjo ali poslovni objekt. V razpravi je Rudi Horvat menil, da je v občini okrog 1,2 milijona m² nezazidanih stavbnih zemljišč, zato naj bi s plačilom nadomestila fizičnih in pravnih oseb občina okrepila svoj proračun za najmanj 50 milijonov in ne od 25 do 30 mio., kot so zapisali v gradivu. Sicer pa so se strinjali, da so sprejete spremembe lahko pobuda za zagon investicijske dejavnosti na soboškem območju, kakor je povedal Drago Ružič. Oddelek za proračun in finance

je imel v minulih dneh veliko dela, saj je moral predlog proračuna za leto 2006 pripraviti v dveh izvedbah, v stari in novi obliki. Proračun za leto 2006 je namreč treba pripraviti po novi metodologiji z upoštevanjem programske klasifikacije, ki bo kompatibilen z državnim proračunom. Tako kot Marija Lapoš iz nadzornega sveta, ki je uporabljala za oceno besede: strokoven, kvaliteten, analitičen ... so ga podobno ocenjevali tudi predsedniki odborov in poslanskih skupin, s tem da so skoraj vsi poudarjali, da je to najvišji in najbolj uravnotežen proračun v zgodovini soboške občine. Seveda je vsak svetnik želel, da se nameni več denarja za investicije, ki so zanj najpomembnejše, npr. Meolic bi dal več za ekologijo, Ivanc - Miloševičeva bi najraje zgradila veliko dvorano,

kakršna je v Lendavi, Goldinski pa bi več namenil za ureditev otroških igrišč. Svetniki so opazili novo strategijo občine: nakupovanje zemljišč, kar so nekateri tudi pozdravili. Vsi pa so opozorili, da če sta izbrani glasila šola in S. O. I. C. kot glavni občinski naložbi v prihodnjem letu, naj pridobijo zagotovilo vseh občin (oziroma kar bančno garancijo), da bodo zares sodelovale pri gradnji, in naj čim prej izdelajo kriterije za prodajo parcel v severni obrtni coni.

Sprejeli so tudi odlok o lokacijskem načrtu za ekonomsko šolo ob Noršinski cesti, pri tem pa je bilo največ razprave in pripomb na prometno ureditev – hkrati z gradnjo šole bi morali zgraditi tudi obvozno cesto do šole, vsekakor pa urediti pešpoti do železniške in avtobusne postaje. »Vzemite prometni problem na severu mesta resno,« jih je opozoril Ernest Ebenšpanger.

Bernarda B. Peček

Podvoz Lendavska pred izvedbo

Bo gradnja trajala kar štiri leta?

Mestna občina Murska Sobota si prizadeva, da bi bila naložba končana v čim krajšem času, a je odvisna od državnega denarja

Investicija, ki se pripravlja že nekaj let, je končno predvidena v državnem proračunu R Slovenije – toda v letih 2006–2009. Ker se kot začetek gradnje lahko šteje že leto 2005, ko so se (naj bi se) začeli graditi premostitveni objekti v vrednosti 340 milijonov tolarjev, bo izvajanje tega zahtevnega projekta trajalo najmanj štiri leta. V štirih letih se lahko zgradijo avtoceste, ki imajo po več takih križanj, mostov, tunelov in še kaj. Zakaj se mora prav soboško križanje graditi tako dolgo?

To vprašanje se postavlja vsem, ki vedo, kaj pomeni gradbišče na najbolj prometni in poslovno pomembni vpadnici v Mursko Soboto. Problem ne bo le zaradi prometnega zamaška, ampak tudi zaradi dostopa do trgovskih centrov na severu Murske Sobotne.

Ureditev križanja ceste R2 441/1298 z železniško progo na relaciji Ormož–Hodoš zajema ureditev zunajinvojskega križanja in štirikrakega krožišča (krožišče Lendavska–Industrijska ulica) v vrednosti okrog 2,3 milijarde sit, od tega je delež občine okrog 310 milijonov sit, ki ga

bodo morali predvideti v občinskem proračunu v naslednjih letih. Prav tako se bo rekonstruirala cesta pri Pomurskih mlekarnah, obvoz pa je predviden z Lendavske ulice na desno mimo tehnične in pri današnjem zavoji ceste na Partizansko ulico bo odcep ceste zavil v korito Ledave pod železniškim mostom in potem gor do Industrijske ulice. To bo šele v naslednji fazi. Predhodno morata biti namreč opravljena rekonstrukcija Industrijske ulice in most čez Lendavsko ulico. Torej bo najprej izvedena štiripasovnica do krožišča, na eni strani bodo gradili most, promet pa bo potekal mimo po drugi strani; ko bo zgrajen ta del mostu, pa se bo promet preusmeril nanj in se bosta poleg gradila še druga dvopasovnica in most. V naslednjih fazah so torej predvideni obvozi – tudi v koritu Ledave in levo do Ledavskega naselja. »Letos je podpisana pogodba, in država je z investicijo že začela. Želeli bi, da investicija ne bi trajala tako dolgo kot jo predvideva država od 2005 do 2009, ampak v letih 2006 in 2007, sicer bo to v našem mestu predolgotrajna ovira. Na sestankih pri državnem sekretarju na Ministrstvu za promet sta bili izraženi naša jasna želja in zahteva, da se investicija ne izvaja tako dolgo. V naslednjem letu bodo morali biti izvedeni tudi vsi postopki za nadaljevalno fazo, finančna sredstva se bodo zagotovila, kakor hitro se bo izvedel ta razpis. Naša želja in zahteva bosta, da se v rebalansu državnega proračuna nameni veliko več sredstev za precej krajše obdobje,« je povedal soboški župan Anton Štihec.

Bernarda B. Peček

POMURSKO DRUŠTVO
ZA BOJ PROTI RAKU
Murska Sobota,
Ulica arh. Novaka 2 b,
zbira prostovoljne prispevke
občanov in organizacij
na račun pri
Novi Ljubljanski banki:
02340-0019232476

ZA DAROVANA SREDSTVA
SE ZAHVALJUJEMO!

Vse informacije lahko dobite
po tel.: 031 512 911.

Ljutomerski Dom ima skupino sladkornih bolnikov

V Domu starejših občanov Ljutomer so ob obhajanju četrte obletnice delovanja ustanovili skupino sladkornih bolnikov. Vanjo je vključenih petnajst stanovalcev. Zaradi invalidnosti in slabšega zdravstvenega stanja, predvsem pa zaradi oddaljenosti stanovalci težko obiskujejo dišpanzerje za diabetike, zato bo delo v skupini namenjeno spoznavanju narave bolezni in pramačovanju težav pa tudi učenju samopomoči. V skupino bodo vključeni tudi svojci stanovalcev, zdravstveno osebje doma in vodja kuhinje. Povezali se bodo še z društvom diabetikov v Ljutomeru, ki v Domu organizira razna predavanja in praznovanja. Stanovalci so ustanovitev skupine sprejeli z zadovoljstvom. V njej se bodo učili, kako živeti z boleznijo, in se družili. – M. H.

Javna pobuda Krajinskemu parku Goričko

Po pobudnici

Prezgodaj preminula profesorica biologije in velika ljubiteljica narave Bernarda Novak, ki je to svojo ljubezen in znanje prenesla na številne učence in svoje bližnje, je bila po prepričanju Zveze ekoloških gibanj (ZEG) med prvimi pobudnicami za varovanje dragocenega goriškega območja.

Kot predmetna učiteljica biologije na Osnovni šoli Kuzma, nato kot ravnateljica OŠ Kuzma in nazadnje zaposlena na Zavodu za šolstvo v Murski Soboti je več kot dvajset let aktivno, poklicno in ljubiteljsko raziskovala favno in floro na Goričkem in v Pomurju. Organizirala je številne strokovne ekskurzije mladih, predavanja, ekološke taborje, popisala geološke in paleontološke značilnosti Goriškega ter redke zaščitene ptice, rastline in gozdna drevesa.

Medtem ko so se drugi še ukvarjali z načrtovanjem in gradnjo železniške proge preko Goričkega, si je Bernarda Novak že prizadevala za zaščito dragocene krajine. O njeni dejavnosti v devetdesetih letih (ko še ni bilo re-

snih namenom za ustanovitev parka), priča njena zapuščina z bogatim pisnim in slikovnim gradivom (sodelovala je tudi pri pripravi posebnih Vestnikovih prilog). Pobudo za vzpostavitev parka je kot članica Slovenskega ekološkega gibanja in Pomurskega ekološkega centra podala že 1995. leta, 1997. leta pa je bila pobudnica delovne skupine za pripravo osnovne dokumentacije za park na Goričkem.

Njeno dolgoletno delo naravovarstvenice, biologinje in strokovnjakinje je vsekakor pustilo ogromen pečat in je veliko pripomoglo k ustanovitvi Krajinskega parka Goričko. Pobude in delovanje Bernarda Novak so bile ves čas usmerjene v razvoj pokrajine, ekoturizem ter biometovanje, ohranjanje okolja in socialnega razvoja tega dela Slovenije, zato so v ZEG-u prepričani, da si posmrtno zasluži priznanje in družbe no pohvalo države.

Predlagajo poimenovanje nekaterih učnih poti, dela eksotičnega botaničnega vrta pri gradu in spominske sobe v gradu po Bernardi Novak. – B. B. P.

VESTNIK lahko
kupite tudi na večini
pošt v Pomurju.

Podjetje za Informiranje, d. d., Ul. a. Novaka 13, Murska Sobota

V Prosenjakovcih

Odslej tudi krajevni urad, ambulanta in sedež manjšine

V Prosenjakovcih so minuli četrtek odprli nove prostore krajevnega urada, zdravstvene ambulante in sedeža madžarske narodnostne skupnosti.

V poslovno-stanovanjskem objektu, ki so ga uradno odprli septembra 2004, so poleg omenjenih prostorov še pošta, prostori zavarovalnice in dve stanovanji. Z otvoritvijo krajevnega urada, ambulante splošne medicine in prostorov madžarske manjšine je poslovno-stanovanjski objekt dokončno prevzel funkcijo, za katero je bil namensko grajen. Skupna vrednost poslovno-stanovanjskega objekta je nekaj več kot 100 milijonov tolarjev. Izvajalec del je bilo podjetje Čista narava, ki je imelo ob funkciji investitorja hkrati tudi vlogo nadzornika in koordinatorja del. Na otvoritvi so zbrane pozdravili župan občine Moravske Toplice Franc Cipot, direktor zdravstvenega doma Murska Sobota Jože Felkar, načelnik UE Murska Sobota Geza Farkaš in predsednik madžarske narodnostne skupnosti v občini ter svetnik Tibor Voróš, ki se je za podporo gradnji omenjenega objekta zahvalil tudi medijem in poudaril, da so se z otvoritvijo omenjenih prostorov uresničile sanje Prosenjakovcem, ki tako postajajo pomemben policenter obmejnega in dvojezičnega dela občine Moravske Toplice.

T. K.

Slovesnost ob preimenovanju ŽP Beltinci Poslej Železniška postaja Lipovci

Janko Bezjak je ponosen na novo pridobitev.

V zares prazničnem razpoloženju so prebivalci Lipovca dočakali 22. december 2005, ko je bila na nekdanji Železniški postaji Beltinci slovesnost ob njenem preimenovanju v Železniško postajo Lipovci. Ob plapolanju zastav je množica ljudi prinašala razne dobrote in zdelo se je, kot da se je kolo zgodovine zavrtelo nazaj.

Bilo je namreč veliko simbolov, ki so spominjali na nekdanji čas, ko je železna pot odprla okno v svet. In ko je iz ljubljanske smeri pripeljal sodoben vlak, so vse potnike in osebje lokomotive simbolično obdarili s pisali

in bonboni. Vse to je dajalo prireditvi poseben čar. V priložnostnem nagovoru je glavni po-

budnik za to dejanje, predsednik sveta Krajevne skupnosti Lipovci Janko Bezjak, poudaril zgodovinski pomen tega dogodka. Med drugim je dejal: »Preimenovanje v Železniško postajo Lipovci se je zgodilo po 81 letih, torej po letu 1924, ko je v Prekmurje pripeljal prvi vlak. Ta postaja stoji trdno na ozemlju naše katastrske občine, kajti Beltinci so oddaljeni že dobre 3 kilometre. Potnike, ki so sem prispeli prvič, je to begalo. Zato smo vložili veliko truda, da je prišlo do spremembe. Danes smo veseli in ponosni, da nam je uspelo, da je na železniški postaji ime naše kraja, ki je že zapisano v slovenskem in mednarodnem železniškem voznom redu.«

Milan Jerše, foto: N. J.

Zadeva še na sodišču?

Da so v Stročji vasi pred sedmimi leti asfaltirali vaško ulico, ki vodi do domačije Divjakovi, ne da bi imeli za to tudi soglasje za poseg na zasebno zemljišče Kreftovih, smo v našem tedniku že poročali. Lahko bi torej rekli, da je šlo za črno gradnjo na približno meter širokem pasu, medtem ko je bilo vse urejeno glede Divjakovega zemljišča (4,5 metra). Nekateri so takrat tudi vedeli povedati, da ta naložba ni bila v referendumskem programu KS Stročja vas, zato je zmanjkalo denarja za urejanje pločnika in razsvetljave. Sprožen je bil sodni postopek (Divjakovi) zaradi motenja posesti, zadeva pa je še vedno na sodišču. No, že julija je bila končno odpravljena odmera sporne pasu, uradnega dokumenta o tem pa ni še od nikoder. - J. G.

Občinski svet občine Beltinci Statut močno razdelil svetnike

Da je moralo preteči skoraj dve debeli uri, kolikor so beltinski svetniki modrovali o predlogu občinskega statuta v prvi obravnavi, in so se po kratkem odmoru odločili, da ta dokument enostavno spravijo z dnevnega reda, se zdi nesmiselno. Za tak korak bi se namreč lahko odločili že na začetku razprave, ne pa da so precej nepotrebnih besed porabili za razglabljanje o umestnosti sprejemanja novega statuta.

Vedeti je treba, da je bil sedanji beltinski občinski statut sprejet pred štirimi leti in pol, do danes pa je doživel že toliko sprememb in dopolnitev, pri čemer je bila tudi zakonodaja na področju lokalne samouprave v tem času pogosto dopolnjena in spreminjana, da se je vsiljevala logična rešitev. V predlogu novega statuta Občine Beltinci je urejeno vse tisto, kar narekujejo zakonske določbe, je na začetku poudaril župan Milan Kerman. Ravno samostojno opravljanje lokalnih zadev javnega pomena, opre-

Poročilo nadzornega odbora o kontroli poslovanja krajevnih skupnosti je pokazalo, da pri pregledu načrtovanja in porabi sredstev v Dokležovju, Gančanih, Lipovcih in Melincih niso ugotovili večjih nepravilnosti. V oči pa bode, da pri terjatvah, ki izvirajo predvsem iz vodarine, ni pobran ves denar. Predsedniki KS bodo morali v prihodnje sproti poročati o zbranih in porabljenih sredstvih občanov, da ne bodo kršili predpisov.

deljene pristojnosti krajevnih skupnosti in njihovo razmerje do občine kakor tudi konkretna opredelitev financiranja občine – to so poglavitna področja, ki naj bi pripomogla k njihovi večji učinkovitosti, še posebej pred volilnim letom, ko bo treba vsebinske pomembnih dokumentov prilagoditi novi zakonodaji.

In kje so se najbolj lomila kopja? Že Marjan Maučec, predstavnik lokalnih interesov v državnem svetu, je menil, da so se ob obsežnih pripravah na sprejetje novega zakona o financiranju občin v Beltincih morda prehitro odločili za ta postopek, k čemur v drugih občinah sploh še niso pristopili. Zato obstaja nevarnost, da bi se preveč ukvarjali sami s seboj. Je pa zanikal vsa podtikanja o morebitnem kratkem stiku z beltinskim županom. Po besedah Janka Bezjaka se jim s sprejetjem občinskega statuta nikamor ne mudi, zato naj bi ga preoblikovali v osnutek in ga dopolnili z novo zakonodajo o lokalni samoupravi. Pridružil se mu je tudi Andrej Virag, ki je predlagal, da bi statut najprej poglobljeno obravnavali v krajevnih skupnostih.

Ob tem je Simona Horvata najbolj zbedel tisti del občinskega statuta, v katerem piše, da je funkcija člana sveta KS nezdružljiva s funkcijo člana občinskega sveta. Verjetno bi v tem tonu še dolgo nadaljevali, če se ne bi Štefan Ferencak in Jože Ferčak nejevoljno vprašala, ali je sploh smiselno nadaljevati razpravo. Po kratkem odmoru so svetniške skupine naposled spoznale, da bi bilo to le Sizičovo delo, zato so statut in kasneje še poslovnik umaknili z dnevnega reda.

Milan Jerše

V Odrancih sprejeli rebalans letošnjega in osnutek novega proračuna

Lahko se zgodi veliko ali malo

9. januarja, po sestanku s predstavniki slovenske vlade, bo slika jasnejša

Si lahko predstavljate, da bi imela Občina Odranci, ki obsega le naselje Odranci s površino okrog 7 kvadratnih kilometrov in šteje nekaj več kot 1700 prebivalcev, kar 614,4 milijone tolarjev letnih prihodkov v občinski proračun? Tako je bilo namreč »nastavljeno« za letošnji in kaj lahko bi se zgodilo, da bi bilo tudi realizirano. No, te dni je postalo jasno, da se bo skupni znesek prihodkov gibal okrog 370 milijonov tolarjev. In tudi to je zavidanja vredna številka.

V rebalansu, ki so sprejeli na zadnji seji občinskega sveta, so morali med prihodki »črtati« predvsem večje postavke, kot so financiranje države za obrtno cono v Odrancih (123,2 milijona SIT), komunalni prispevki za obrtno cono Kamenice (97,9 milijona SIT), prihodki od prodaje stavbnih zemljišč (28,8 milijona SIT) in prihodki od prodaje lastniškega deleža v Komunali Lendava (7 milijonov SIT). Z zadovoljstvom pa so ugotavljali, da so dobili iz državnega proračuna za 24 milijonov večjo finančno izravnavo, kot so jo načrtovali, ter za 13 milijonov večji delež sloškega ministrstva za vlaganja v

obnovo in prizidek OŠ Odranci. Zdaj ko je šolski projekt uresničen, bodo namenili vse sile za aktiviranje obrtne cone Kamenice.

V osnutku proračuna za leto 2006 je že zagotovljenih 50 milijonov tolarjev nepovratnih državnih sredstev, nadaljnji koraki pa bodo bolj ali manj odvisni od rezultata pogovora 9. januarja 2006 na Ministrstvu R Slovenije za gospodarstvo, delo in socialne zadeve med vodilnimi predstavniki nemškega podjetja, ki ima tovarno za izdelavo avtomobov, ki jo namerava preseliti v Odrance. Gre za naložbo v višini 800.000 do milijon evrov. V tovarni bi dobilo v prvi fazi delo okrog 150 ljudi, potem pa še približno enkrat toliko. Predvidena letna finančna realizacija je okrog 40 milijonov evrov in od te pogače si veliko obetajo tudi v odranski občini. Vlagatelj želijo odkupiti okrog 4 hektarje zemljišč v obrtni coni Kamenice. Za naložbo pri nas pa se bodo odločili le, če bodo deležni državne subvencije za nove naložbe oz. delovna mesta, tako kot je bila to praksa v minulih letih. Načelna podpora je bila že dana, zdaj je potrebno še zagotovilo.

Jože Graj

Nekaj novega iz občine Velika Polana

Proračun, Copekov mlin, avla

Na potezi bo novi župan, ki ga bodo izvolili 8. januarja

O tem, da je velikopolanski občini uspelo pridobiti na razpisu programa Interrreg III-A 63 milijonov tolarjev oz. z davkom na dodano vrednost še 11 milijonov tolarjev več, smo že poročali. Na zadnji seji občinskega sveta je podžupan Ignac Kotnjek pojasnil, zakaj so morali v zvezi s tem sklicati izredno sejo. Nujno so namreč morali sprejeti formalni sklep za podpis pogodbe. Podžupan Alojz Jerebic pa je pri pregledu redne seje seznanil svetnike, da je bila za obnovo šolske strehe izbrana firma Klima Forjan in da se bodo dela začela takoj, ko bodo to omogočale vremenske razmere.

Sledila je tema Copekov mlin, ki ga nameravajo dati v najem izbranemu ponudniku. Občinska uprava je v ta namen pripravila besedilo razpisa, ki ga svetniki sicer niso po-

trdili, menili pa so, da je dobra osnova za nadaljnji postopek. Do objave razpisa se bo treba predvsem dogovoriti, katera dejavnost (od naštetih poslovne, trgovske, turistične, obrtne, storitvene, gostinske in športno-rekreativne) je sploh možna v nekdanjem Copekovem mlinu. Nadalje bo treba razčistiti, čigava je dovozna pot in kako bi bilo možno urediti parkirišče v okolici. Zadeva je še nejasna tudi glede višine najemnine (30.000 mesečno?) ter kdo naj poskrbi za napeljavo elektrike in vodovoda do mlina. Še bolj nejasen je razpis glede avle v Domu krajanov Velika Polana, ki bi jo želeli oddati v najem. Ali je sploh smiselno, da bi bil v njem na primer gostinski lokal ali kakšna druga redna dejav-

nost, kot je predvideno v osnutku razpisa, saj bi to pomenilo, da bi morali ljudje hoditi v občinske prostore in dvorano skozi tak lokal?

S temi in drugimi dilemami, tudi s proračunom za leto 2006, se bodo morali torej soočiti in jih rešiti pod vodstvom novega župana. Ali bo to Damijan Jakin ali Štefan Prša? Volitve bodo že 8. januarja. Rebalans občinskega proračuna pa so svetniki na zadnji letošnji seji potrdili. Ugotovljeno je bilo, da bodo znašali prihodki 206,6 milijona namesto planiranih 243 milijonov tolarjev. Precej manj, kot so načrtovali, je transfernih prihodkov iz državnega proračuna (20 milijonov SIT), nedavčnih prihodkov (7,9 milijona SIT) in drugih nedavčnih prihodkov (11,2 milijona SIT). Kaže, da se bo treba zadolžiti vsaj v višini 10 milijonov tolarjev, za nekatere obveznosti pa se bo najbrž možno dogovoriti, da bodo poravnane v letu 2006.

Jože Graj

Turnišče: proračun 2006 pod streho

178 milijonov za naložbe

Brez večjih pripomb je turniški občinski svet sprejel proračun za prihodnje leto. Na prihodkovni strani predvidevajo 446 milijonov 282 tisoč tolarjev sredstev. Za odhodke je namenjenih 445 milijonov 562 tisoč tolarjev.

Največ občinskega denarja – 178 milijonov sit ali skoraj polovica proračuna – bodo porabili za naložbe, od tega 155 milijonov za dokončanje in gradnjo kanalizacijskega omrežja.

Na zadnji letošnji seji so sprejeli finančne načrte poslovanja krajevnih skupnosti (Turnišče, Renkovci, Nedelica in Gomilice), letni program športa za leto 2006 in program za ohranjanje in razvoj kmetijstva, okolja ter predelavo hrane v občini.

Andrej Bedek

na internetu:
www.vestnik.si

Blagovne znamke

Džingl bels

Eden najznamenitejših poizkusov v psihologiji – Pavlov efekt – se pogosto uporablja kot sinonim za nekaj, na kar se živo bitje nagonsko odziva. V svojem poizkusu je Pavlov pustil psu stradati, nato pa mu je pokazal kos mesa. Pri psu je ob tem spodbudil nagon in psu so pritekale sline. Vedno ko mu je pokazal kos mesa, je tudi pozvonil. Kasneje v poizkusu je bilo dovolj, da je le pozvonil in psu so pritekale sline, saj je bil naučen, da bo po zvonjenju dobil hrano.

In potem pride december. Nekateri začnejo okraševati že v zadnjih tednih novembra, saj z veseljem pričakujejo mesec, kjer vsenaokoli zvoní. Začenja se igra zvončkov. V glavah porabnikov se začne pojavljati isti sindrom kot pri psu, ki čaka hrano. Takoj ko se na mestnih ulicah in v trgovskih sistemih pojavijo okraske, se začnejo cediti sline. Potem pa se začnejo ugodne akcije, produkti, ki jih ne bo mogoče nikoli več dobiti tako ugodno kot le v teh dneh, in pravo naključje je, da prav te produkte ravno sedaj tudi najbolj potrebujemo. Komu je lahko na tem svetu lepše kot kupcu, ki lahko kupi izdelek, katerega si je neskončno zaželel, in to po najugodnejši ceni. V košarkarski terminologiji pravijo temu conski presing, to je pokrivanje nasprotnikovega polja, drugi princip pa je pokrivanje ena na ena, to je možna moža. Te principe lahko implementiramo v potrošništvo, ko izmed množice trgovin izbiramo tisto, kjer je nakup najugodnejši, čeprav ni nujno, da je tudi najcenejši, potem pa se začne igra ena na ena, ko gremo najprej po artikel, ki je tako zelo poceni, dober, pa še potrebujemo ga, in če smo že tam, se vedno najde tudi kaj, kar je uporabno, in vzamemo še tisto. Zavedati se je treba, da v trgovinah v večini primerov prodajajo izdelke, ki jih je na neki način možno uporabiti. Gre le za produkt lastne domišljije, da se sami prepričamo, kako zelo stvar potrebujemo in zakaj vse jo je možno uporabiti. V primeru, da se začnemo v posamezni produkt poglobljati, bomo zagotovo našli kakšno koristno funkcijo, ki bi nam prišla prav. Kolikokrat bomo posamezno stvar uporabili po nakupu, niti ni tako pomembno. Nakupovanje kot množična histerija ali, bolje povedano, zadovoljstvo ob nakupovanju ni v uporabi izdelka, ampak v nakupovanju. Na tem mestu pridejo do izraza vsi napori, ki so bili čez leto vloženi v blagovne znamke in v prepoznavnost pri porabnikih. V decembru lahko med potrošniki govorimo o psevdonakupnem stanju, o stanju transa, ko se razvežejo vse zavore, ki jih ima »racionalni« porabnik. Zatorej se v košarici znajdejo takšne stvari, ki jih čez leto ni bilo in se jih z veseljem spominjamo, ko čez leta pospravljamo staro kramo in jih najdemo v kakšnem zapuščenem hišnem kotu. Ponavadi so le odprte, a še vedno v originalni embalaži. To je produkt tiste druge polovice tolarja, za katerega pri oglaševanju pravijo, da je vržen skozi okno in za katerega ni možno z gotovostjo trditi, kdaj in v kakšni meri se povrne.

Obstaja pa tudi druga vrsta ljudi, to so taki, ki jim zven zvonov vzbudi drugačno emocijo. To so tisti, ki na potrošniške vzorce ne pristajajo najbolj in se ob zvončkanju zvoncev raje spominijo Hemingwejeve knjige Komu zvoní in njegovega reka, ki pravi: »Včasih se mora človek tudi napiti, da lahko med temi norci preživi.«

P. S.: Januarja se začnejo razprodaje.

Matej Fišer, matej.fiser@anlaser.com

Uradni prevzem turniškega obrata Planike

Slovenska partnerja in nemški Meindl

Novi lastniki bodo zaposlili vseh 234 delavcev

Turniški obrat Planike bo po novem letu začel poslovati kot samostojno podjetje Planika Turnišče. Obrat so kot celoto za 390 milijonov tolarjev kupili nemški poslovni partner Meindl ter slovenska podjetnika Martin Žilnik in Benjamin Fugina, in sicer v polovičnem lastniškem razmerju.

Novi lastniki so napovedali, da bodo ohranili sedanjí obseg proizvodnje in s tem vseh 234 zaposlenih, »zainteresirani pa smo tudi za širitev proizvodne dejavnosti, vsekakor v okvirih realnega. Vsi vemo, da je postala ta vrsta proizvodnje precej nerentabilna v predelih, kjer je delovna sila draga,« je dejal po podpisu nakupne pogodbe Martin

Obrat Planike v Turnišču so za 390 milijonov tolarjev kot celoto kupili nemški poslovni partner Meindl ter slovenska podjetnika Martin Žilnik in Benjamin Fugina, in sicer v polovičnem lastniškem razmerju.

dne povečajo na 50 tisoč parov letno. Napredek podjetju v Turnišču napovedujeta tudi namera Meindla o surnitvi svoje proizvodnje v Turnišču ter raziskava novih materialov in prijemov, o katerih se dogovarja s firmo Goretex.

Nafta Lendava desetletja os gospodarskega in družbenega razvoja

V pričakovanju feniksa

Nafta Lendava praznuje 60 let obstoja. 21. decembra 1945 je takratno naftno podjetje z imenom Izvori Nafta Lendava začelo delovati v okviru zagrebškega Kombinata za nafto in plin.

Belo rudarjenje v Lendavi se je nadaljevalo z naftno predelavo ter s petrokemično in strojno dejavnostjo.

Nafta Lendava je bila več desetletij središčna os gospodarskega razvoja v Lendavi, saj je v šestdesetih in sedemdesetih letih prispevala k ustanovitvi več podjetij, takratne Elme, Primata

in Indipa, prispevala pa je tudi za razvoj družbenega standarda v mestu in širši regiji.

Razvoj Nafta Lendava sta močno zaznamovala nakup in potem prodaja nove rafinerije, ki je do tedaj poslovno uspešno podjetje potisnila v finančne težave in iskanje rešitev. Lastništvo podjetja sta si potem podajala država in Petrol, toda dokončno sanacijo in razvojni zagon ji bo dal morda enkrat v prihodnje novi lastnik.

Nafta Lendava je kljub težavam v poslovanju pomembno prispevala k odpiranju delovnih mest in zaposlovanju strokovnih ljudi. Ob ustanovitvi je v njej delalo 171 delavcev, največ, kar 1963, po petih letih obstoja, danes pa jih je okoli 500. Oktobra so prestale hčerinske družbe Nafta Lendava, Nafta Petrochem, Nafta Strojna, Nafta Geo-

term, Eko Nafta, Nafta Informatika in Nafta Inženiring zunanjo presojo sistemov vodenja. Certifikate bodo prejele še v tem letu.

Namesto poslovnih daril ob praznovanju je lendavska družba osnovnošolcem z območja lendavske upravne enote in otrokom iz vrtca Lendava podarila ogled predstave Mini teatra Obuti maček, starejšim osnovnošolcem pa predstavo TRIS v izvedbi Plesnega foruma iz Celja. Na dan ustanovitve so v upravnih prostorih odprli razstavo o zgodovini Nafta, poslovne partnerje in predstavnike lokalnega okolja pa bodo skupaj z Muro in Zavarovalnico Triglav Murska Sobota povabili na tradicionalni novoletni koncert Simfoničnega orkestra RTV Slovenija.

M. H.

Novi lastniki turniške Planike so napovedali, da bodo ohranili sedanjí obseg proizvodnje in s tem vseh 234 zaposlenih, »zainteresirani pa smo tudi za širitev proizvodne dejavnosti, vsekakor v okvirih realnega. Vsi vemo, da je postala ta vrsta proizvodnje precej nerentabilna v predelih, kjer je delovna sila draga,« je dejal po podpisu nakupne pogodbe Martin Žilnik.

Žilnik. S podpisom prevzemne pogodbe se je za turniški obrat uspešno končal stečajni postopek in ob tem je stečajni upravitelj Andrej Marinc dejal, da ne na račun upnikov. »Dobili smo dobrega lastnika in verjamem v kontinuiteto pri poslovanju,« je še izjavil Marinc. Čeprav je Planika od 22. novembra lanske leto v stečaju, se namreč proizvodnja v Turnišču ni ustavila. Kupci bodo kupnino poravnali v šestih mesecih.

Načrti novih lastnikov o prihodnosti podjetja v Turnišču temeljijo na naročilih firme Meindl, za katero v Turnišču uspešno

Benjamin Fugina in Martin Žilnik sta še lastnika družbe BEMA Group, ta pa v štirih tovarnah na območju Hrvaške ter Bosne in Hercegovine zaposluje okoli dva tisoč delavcev. Ti izdelujejo obutev za svetovno znane blagovne znamke, kot sta Adidas in Nike.

proizvajajo že dvajset let, temu poslu pa bodo dodali še nove. O tem se slovenska lastnika dogovarjata s firmami, kot so Uvex, Ara in druge. Za Meindla v Turnišču že sedaj dnevno izdelajo 1200 parov pohodne obutve ali 250 tisoč parov na leto, Martin Žilnik pa je napovedal, da je njihova ambicija, da s pridobitvijo novih trgov, predvsem na območju Jugoslavije in deloma vzhodne Evrope, obseg proizvo-

Novemu podjetju bo s programi aktivne politike zaposlovanja pomagala tudi država, novi lastniki pa zagotavljajo, da si bodo za to pridobili potrebna bančna jamstva.

Delavci turniške Planike so na dopustu, januarja pa naj bi se postopoma zaposlili pri novem delodajalcu. To pomeni, da bodo še nekaj časa zaposleni pri stečajnem podjetju.

Majda Horvat, foto: N. J.

SONČEK

POMURSKO DRUŠTVO ZA CEREBRALNO PARALIZO

prostovoljne prispevke nakazujte na račun:

02496 - 0092393969

Nov cilj kupovanja: Avtobusni promet

»Vem, da nas želijo kupiti ...«

Bo tako kot mariborski Certus tudi pomurskega avtobusnega prevoznika kupila tuja družba ali domači kupec s tujo finančno podporo?

Avtobusni promet Murska Sobota ima zanimivo lastniško strukturo, saj je 50-odstotni lastnik podjetja delniška družba Linija, 47 odstotkov je v lasti D. S. U. (Družba za svetovanje in upravljanje), nekaj več kot 2 odstotka pa v lasti zaposlenih. Tudi lastniki Linije so zaposleni in nekdanji zaposleni in ti v zadnjem času dobivajo zanimive telefonske klice: ponudbe za odkup delnic.

Avtobusni promet Murska Sobota s 75 avtobusi in 225 zaposlenimi (od tega je 95 šoferjev) še vedno pridobi 75 odstotkov prihodka z javnimi prevozi potnikov. Preostali delež prihodkov dobijo s turistično dejavnostjo, servisom gospodarskih vozil, kleparskimi in avtoličarskimi deli, avtošolo in prodajo vozil. »Računamo, da bomo letošnje leto končali s pozitivno nulo oziroma da bo rahel dobiček, tudi na račun subvencij. Kaj več upanja pa nimamo. Daleč od tega, da bi bili zadovoljni, saj na našem koncu Slovenije

Jožef Veren, direktor Avtobusnega prometa: »Vem, da nas želijo kupiti. Želim si, da bi delavci ostali večinski lastniki podjetja, kajti s tem si bodo zagotovili zaposlitev.«

število potnikov najbolj upada. Število zaposlitev in tudi nataliteta čedalje bolj upadeta predvsem v Pomurju. Če je državna prometna politika dobra, pa je slabo to, da ni zavezujoča, nobenih rokov ni in ne finančnih posledic, ni standardov o dostopnosti prebivalcev. Tudi enovita

vozovnica, ki jo hočejo uvesti z mednarodnimi sredstvi, tako za avtobuse kot železnice, bi lahko bila spodbuda,« je povedal direktor Jožef Veren.

Lastništvo je zaenkrat nespremenjeno, čeprav so na sodišču še vedno določene nerešene zadeve – tudi glede certifikatov, ki

še vedno niso unovčeni, ker se je družbeni pravobranilec pritožil in želi, da bi bil D. S. U. več kot 90-odstotni lastnik; pritožbo pa so vložili tudi zaposleni. Čeprav je Linija delniška družba z zelo razpršeno lastnino, je očitno postala zanimiva za kupce delnic. Tudi direktor Jožef Veren je obveščen, da dobivajo lastniki Linije telefonske ponudbe za odkup delnic. »Mi smo to družbo Linija ustanovili z namenom, da bi ohranili lastništvo v okviru zaposlenih. Zaenkrat je to »klapalo«. Sicer pa je vse mogoče. Slišali smo, da so

Borivoj Lalovič se največkrat omenja kot potencialni kupec Avtobusnega prometa. »Ne Agroservis in ne jaz osebno ne nameravam kupiti Avtobusnega prometa,« nam je osebno zagotovil Borivoj Lalovič.

klicali nekatere upokojeence. Po našem statutu delnic zunanji kupcem ni mogoče prodajati, ampak samo interno, toda ... Zavedamo se tega, da je vse mogoče, čeprav je naš interes, da bi zadržali te delnice oziroma jih celo povečali. Če kateri od upokojeencev delnice želi prodati, jih lahko proda tudi nam. Tudi mi kupujemo delnice. Zavedam pa se, da se najdejo tudi taki, ki bodo raje prodali drugim kot nam,« je povedal Jožef Veren, ki vseeno upa, da ne bodo doživeli podobne usode kot Vrtnarija ali mariborski Certus. Tuje lastništvo slovenskih prevoznikov je za državo dolgoročno zelo slaba rešitev, je prepričan Veren.

Bernarda B. Peček

Soboški galeriji ček za pol milijona

Včeraj je vodja poslovne enote Banke Koper v Murski Soboti Jožef Benkovič (na desni, op. p.) izročil direktorju Galerije Murska Sobota Francu Obalu simbolični ček v vrednosti petsto tisoč dolarjev. Že tradicionalno prednovoletno obdobje banke je namreč letos namenjeno štirinajstim kulturnim ustanovam, ki se ukvarjajo z različnimi področji galerijske in muzejske dejavnosti. »Na načrte teh ustanov zaradi finančnih ovir prevečkrat tega prah in tako ne morejo izpeljati svojih smelih zamisli. Zato si želimo, da bo vsaj štirinajst načrtov potegnjenih iz pozabe in da bodo zaživi v polni zamisli,« so pojasnili svojo odločitev v banki.

T. K., foto: N. J.

Dravske elektrarne tudi za reko Muro

V znamenju dokončanja starih in začetka novih projektov

Dravske elektrarne Maribor v letu 2005 ušrdile položaj vodilnega proizvajalca električne energije iz obnovljivih virov v Sloveniji

Dravske elektrarne Maribor leto 2005 ocenjujejo kot poslovno zelo uspešno. Kljub slabši hidrologiji v prvi polovici leta so letošnji načrt proizvodnje električne energije izpolnili več kot 90-odstotno in poslovno leto končali z dobičkom. Poleg nemotene proizvodnje in zagotavljanja visoke obratovalne pripravljenosti so izvedli tudi vse druge aktivnosti v okviru letnega poslovnega načrta. Kot podjetje, ki proizvede kar 80 odstotkov vse električne energije iz obnovljivih virov v Sloveniji, Dravske elektrarne Maribor iztekajoče se leto končujejo predvsem v znamenju uspešne-

ga dokončanja obnove zgornjedravske verige in nadaljevanja projekta prenove spodnjedravskega elektrarn.

Z oddano vlogo za koncesijo so v Dravskih elektrarnah Maribor ponovno potrdili tudi željo po dodatnem izkoriščanju potenciala reke Mure, kjer so sicer že prisotni. S sodelovanjem pri projektu izgradnje HE na spodnji Savi so danes navzoči že na treh slovenskih rekah, in sicer na Dravi, Muri in Savi.

Maja so uspešno sklenili prenovno šestih gornjedravske elektrarne, in sicer HE Dravograd, Vuzenica, Vuhred, Ožbalt, Fala in Mariborski otok. Projekt zajema doslej največjo prenovno hidroelektrarno v zgodovini Slo-

venije. Skupna vrednost prenove je znašala 50 milijard dolarjev in je bila delno financirana s kreditom Evropske banke za obnovo in razvoj, ki je bil tudi prvi odobreni kredit, namenjen podjetju v samostojni Sloveniji.

Z željo po maksimalnem izkoristku obstoječih zmogljivosti, vendar ob tem brez dodatnih posegov v okolje, pa so se DEM lotile tudi prenove spodnjedravske elektrarne.

V letu 2005 je dobila potrditev med projekti prve prioritete skupine Holdinga Slovenske elektrarne črpalna hidroelektrarna na Kozjaku, za katero je bil maja izdelan idejni projekt in pridobljeno energetska dovoljenje.

Za to pomembno investicijo bo potrebno še veliko usklajevanja in zahtevne priprave že tečejo. Hkrati so se z nakupom male HE Ceršak razširile tudi na reko Muro. Za dodatno izkoriščanje njenega potenciala so DEM v skladu z usmeritvami lastnika, HSE, in nacionalnega energetskega programa ministrstvu za okolje in prostor že oddale vlogo za dodelitev koncesije. Prav tako kot 30-odstotni soinvestitor še naprej sodelujejo v projektu Skupni podvig, izgradnje HE na spodnji Savi, s čimer so prvič v svoji zgodovini navzoče kar na treh slovenskih rekah – Dravi, Savi in Muri.

Milan Jerše

Na borznem parketu

Pregled letošnjega borznega dogajanja

Izteka se koledarsko leto in napočil je trenutek za končni obračun borznega leta 2005. Po daljšem obdobju bikovskega trenda, ki se je začel v mesecu juliju leta 2003, smo bili v letošnjem letu priča izrazitemu medvedjemu trendu, kar pomeni, da so se tečaji vrednostnih papirjev gibali v negativni smeri. V omenjenem mesecu leta 2003 je osrednji slovenski borzni indeks SBI 20 znašal slabih 3.100 indeksnih točk.

Zatem je sledila rast indeksa vse do rekordne vrednosti dobrih 5.100 indeksnih točk, ki smo jo zabeležili v začetku letošnjega leta. Potem je sledilo polletno drsenje indeksa do vrednosti 4.400 indeksnih točk. V poletnem, dopustniškem obdobju smo na presenečenje večine poznavalcev borznega dogajanja zabeležili zmerno rast indeksa do vrednosti 4.600 točk. Na dan 28. september beležimo rekordno najnižjo letošnjo vrednost indeksa SBI 20 pri 4.300 točkah. Temu je botrovala dilema, ki se je pojavila okrog sprejemanja zakona o obdavčevanju kapitalskih dobičkov. Po panični razprodaji nekaterih vlagateljev je sledila strma rast indeksa, ki se je ponovno povzpela vse do vrednosti 4.644 indeksnih točk. Zadnje obdobje pa smo ponovno priča negativnemu trendu, ki je potisnil indeks do današnje vrednosti, ki znaša 4.595 indeksnih točk. Torej letošnje leto je borzno leto, ki ga bodo želeli vlagatelji čim prej pozabiti. Vendar novo leto prinaša novo upanje in pričakovanje in hkrati tudi veliko negotovosti. Smisel trgovanja na borzi je tudi v tem, da nam stalno ponuja možnost zaslužka. Vendar tega so lahko deležni le tisti z nekaj več izkušenj, znanja, potrpežljivosti in na koncu tudi z delčkom sreče.

Osrednji borzni indeks SBI 20 je v tekočem trgovalnem letu 2005 izgubil 6,4 odstotka. V borzni kotaciji je bila največja izguba pri delnicah družbe Intereuropa, ki so v začetku leta kotirale pri vrednosti 7.500 tolarjev, leto pa končujejo pri vrednosti 5.399 tolarjev, kar pomeni zdrs v višini 28 odstotkov. Malenkost bolje so jo odnesli lastniki delnic družbe Žito, ki so v začetku leta kotirale pri vrednosti 37.225 tolarjev, borzno leto pa končujejo pri enotnem tečaju 29.464 tolarjev. Omenjena različica znaša 21 odstotkov. Podobno usodo so doživeli tudi lastniki delnic družbe Istrabenz. Delnice omenjene družbe so se v letošnjem letu pocenile za slabih 18,9 odstotka in trenutno je enotni tečaj pri vrednosti 8.047 tolarjev. Na negativnem območju končujejo trgovalno leto tudi delnice velenjskega Gorenja, ki so se med letom pocenile za 16,2 odstotka, kar pomeni zdrs z nivoja 6.478 tolarjev na sedanji nivo 5.431 tolarjev. Omenjen upad pri večini družb gre pripisati spremembi poslovnega okolja, v katerem so družbe po vstopu Slovenije v EU. Med svetlimi izjemami naj omenimo farmacevtsko družbo Krka, katere delnice so se podražile v letošnjem letu za dobrih 21,5 odstotka in je trenutno njihova vrednost 102.313 tolarjev. Omeniti velja še družbo Petrol, ki je predvsem v zadnji četrtini leta s pridom pridobivala tržno vrednost. To je posledica povpraševanje nekaterih vzhodnoevropskih družb po državnem deležu v omenjeni družbi.

Na prostem trgu je med zanimivejšimi družbami ravno tako večina trgovanja v negativni smeri. Naj omenimo zdrs delnic družbe Tosama v negativni smeri v višini 20,5 odstotka, kar pomeni trenutni enotni tečaj okroglih 10.500 tolarjev. Za primerjavo naj navedemo, da so imele omenjene delnice v preteklosti enotni tečaj pri vrednosti več kot 18.000 tolarjev. Slabih 20 odstotkov izgube enotnega tečaja beležijo tudi delnice družbe Juteks, ki leto končujejo pri vrednosti 27.000 tolarjev. V pozitivnem trgovalnem območju pa se je letos trgovalo z rednimi delnicami KD Holding, ki so se na letni ravni podražile za 6,3 odstotka.

Pri investicijskih družbah je indeks PIX zdrsnil za 13,6 odstotka in leto končuje pri aktualni vrednosti 3.894 indeksnih točk.

Leto, ki je pred nami, bo zanimivo predvsem z vidika novega zakona o obdavčevanju kapitalskih dobičkov. Ta zakon bo strategijo »kupi in drži«, ki smo je bili doslej najbolj vajeni, potisnil v ozadje in dal večji poudarek aktivni trgovalni poziciji. Posledično lahko pričakujemo nekaj več živahnosti na domači borzni sceni, čeravno je v zadnjem obdobju opaziti pojav, ko se vedno več domačih borznih navdušencev spogleduje s tujimi kapitalskimi trgi. Gibanje borznega indeksa v prihodnjem letu je zelo neahvaležno napovedovati, saj na slovenskem borznem trgu ne pričakujem kakih drastičnih sprememb. Če strnem svoje misli, pričakujem v prihodnjem letu trgovanje blizu obstoječih nivojev.

Na koncu mojega komentarja bi vsem zaželel veliko osebne sreče in obilo uspešnih trgovalnih transakcij v novem letu 2006.

Pripravek izraža osebno mnenje avtorja in ne nujno tudi podjetja, v katerem je zaposlen. Članek ne daje nakupnih in prodajnih priporočil. Dodatne informacije po tel. št. je: 041 798 466, ali po e-mailu: stefan.kercmar@svetazarovanjsi

Štefan Kerčmar, strokovni svetovalec za kapitalske naložbe

Cene krmil in vitaminsko-mineralnih dodatkov v kmetijskih trgovinah

SKZ KLAS Križevci pri Ljutomeru, prodajni center Kmečki dvor

Artikel	MPC v sit/kos
cisterna za vino, 30 l	11.748,00
cisterna za vino, 25 l	10.000,00
cisterna za vino, 120 l	22.000,00
cisterna za vino, 300 l, 3 ventili	45.012,00
pvc kad, 350 l	5.664,00
pvc kad, 280 l	4.680,00
žveplo, tekoče, 1 l	340,00
parafinsko olje, 1 l	535,00
žveplasta kislina, 5 l	1.041,00
kristalna soda, 1 kg	313,00
pipa za sol, lesena	799,00
pipa za sod št. 3 z gumo	1.354,00
pipa za sod št. 4 z gumo	1.354,00
žvepleni zakad, 0,3 kg, ptujski	425,00
brzoparnik rfs, 80 l	51.000,00
brzoparnik inox, 120 l	53.856,00
Stekleni baloni	
5 litrov	869,00
10 litrov	1.852,00
15 litrov	2.111,00
20 litrov	2.835,00
25 litrov	2.950,00
34 litrov	3.029,00
54 litrov	4.840,00
sekira, nasajena, 1,8 kg	5.068,00
sekira, super cepilka, 2,0 kg	5.568,00
ročaj za sekiro, lesen, 80 cm	561,00
ročaj za sekiro, lesen, 90 cm	617,00
železne vile za gnoj, brez ročaja	3.217,00
železne vile za gnoj, z ročajem	3.826,00
železne grablje, nasajene	2.035,00
grablje za listje	1.347,00
lopata za sneg, pvc, nasajena	1.450,00
prekopne vile, nasajene	4.046,00
lopata, železna, nasajena	2.866,00
samokolnica za kmetijstvo, 80 l, montima	6.955,00
kolo samokolnice	2.996,00
črpalka za beljenje	12.400,00
Detergenti za molzno opremo	
P3 horolit, 5/1	3.798,00
P3 asepto, 5/1	3.798,00
P3 vinisept, 5/1	5.352,00
Webco-duopack alkalno +kisl	7.946,00
vrč za mleko, 2 l	2.253,00
vrč za mleko, 50 l	35.400,00

ČD Črenšovci

Čebelarji čebelarskega društva Črenšovci, v katerega je vključenih 40 čebelarjev, ki skupaj gospodarijo s približno 1.800 čebeljimi družinami, so zadovoljni z delom v iztekajočem se letu. Problem pa je, ker čebele napadajo različne bolezni, ki pustijo za seboj precej praznih panjev, zato so mnogi čebelarji izgubili voljo do čebelarjenja. Okužbi najbolj izpostavljena so bila čebelarstva ob reki Muri, ki jih je v večini primerov veterinarska služba s pomočjo lastnika čebel tudi uspešno sanirala.

V društvenem življenju so največ pozornosti posvetili izobraževanju čebelarjev. Tako so se čebelarji udeležili raznih seminarjev, ki jih organizira Čebelar-ska zveza društev Pomurja, nekateri čebelarji pa so se udeležili republiškega čebelar-skega posveta v Celju. Sodelovali so na mednarodnem kmetijsko-živilskem sejmu v Gornji Radgoni, kjer so imeli člani društva kar pet dni svojo stojnico. Na mednarodnem ocenjevanju medu pri Gradu na Goričkem so pre-jeli čebelarji črenšovskega društva kar nekaj najvišjih priznaja.

Jože Žerdin

Cankovski župnik Andrej Zrim in duhovnik Alojz Kačičnik sta takole podelila blagoslovljen kruh in sol dvanajstim konjem (trije od njih so prišli celo od Grada, op. p.) na blagoslovu konjev v Beznovcih. Prireditelj, ki jo je na štefanovo pripravilo domače turistično društvo Vrtnica, je bila zelo dobro obiskana, med drugim sta se je udeležila tudi podžupan občine Puconci Ernest Nemec in župan občine Cankova Drago Vogrinčič. V kulturnem programu so nastopili ljudske pevke TD Vrtnica in domači otroci. Slednji so se razveselili predvsem prihoda dedka Mraza in daril, ki jim jih je razdelil. Starejši obiskovalci pa so bili bolj veseli ponudbe za želodec in grlo, saj so imeli na voljo med drugim tudi langaš, kuhano vino in kokto.

Blagoslov konjev v Beznovcih

Tomo Kóles

Otroci so se takole strnili v veselem pričakovanju dedka Mraza.

Za vinogradnike

Trsne rumenice – nova nevarnost v naših vinogradih?

Trsne rumenice so bolezen vinske trte, ki zadnjih nekaj let predstavljajo resno nevarnost tudi za slovenske vinogradnike. V Sloveniji rumenice niso povsem nov pojav. Prve trse z znaki te bolezni so opazili že leta 1983 v Goriških brdih, kamor se je razširila iz sosednje Italije. Pozneje se je bolezen postopno širila po primorskih vinogradih, konec osemdesetih let na Bizelsko, v Haloze in Slovenske gorice pa okoli leta 1996.

Njihov množični in silovit pojav v zadnjih petih letih je zbudil večjo strokovno in tudi medijsko pozornost. Na našem območju so se rumenice začele pojavljati v vedno večjem obsegu predvsem po letu 2000, ki je bilo izredno sušno in so nekatere trte komaj preživele. Najprej smo mislili, da je bolezen posledica suše oz. stresa, ki ga je doživela trta. V letih vse do danes pa se število okuženih trsov kljub temu vztrajno povečuje, tako da v nekaterih vinogradih že razmišljamo o smiselnosti gojenja trte. V nekaterih vinogradih, zasajenih s sorto chardonnay, ki je za to bolezen daleč najobčutljivejša, je namreč okuženih tudi do 50 odstotkov vseh trt, tako da je pridelovanje v že tako težkih razmerah povsem negospodarno.

Bolezen povzročajo fitoplazme, ki so zelo preprosti, bakterijski podobni organizmi in zunaj rastlin niso sposobni preživeti. V Evropi so jih najprej odkrili v Franciji, kjer so ugotovili, da se na trti pojavlja več vrst rumenic (rumenica počrnelosti lesa, zlata trsna rumenica, jelševa rumenica, rumenica aster). V Sloveniji naj bi bila za zdaj razširjena le rumenica počrnelosti lesa, ki se pojavlja tudi na našem območju. Izmed rumenic je najnevarnejša zlata trsna rumenica (flavescence dorée), ki je za zdaj razširjena v Franciji, Španiji in Italiji in se je že zelo približala zahodni slovenski meji. Med sortami vinske trte obstajajo razlike v občutljivosti.

Sorta chardonnay je daleč najobčutljivejša in pri njej je tudi gospodarska škoda največja. Poleg nje so zelo občutljivi še renski rizling, kerner, šipon, sivi pinot in rizvanec. Srednje občutljive sorte so beli pinot, ranina, traminer, modra frankinja, modri pinot, sauvignon, muškati idr. Zelo odporen pa je laški rizling, pri katerem se bolezen zaenkrat ne pojavlja.

Bolezenska znamenja

Znaki bolezni se začnejo pojavljati šele s poletjem, navadno z mesecem julijem, ter so proti jeseni čedalje izrazitejši. Bolezen se lahko pojavi na celem trsu ali le na šparonu. Okuženi trsi so bolj blede in se že od daleč ločijo od zdravih. Listi postanejo zelenkasto zlato rumeni, na zgornji strani svetleči. Pri večini sort se robovi listov močno zvijajo navzdol, tako da je list skoraj trikotno zložen. Ker je v trti moten pretok snovi, asimilati ostajajo v listih, zato so listi odebeljeni in krhki ter se pri mečkanju v dlani zdrobijo. Pri sorti sauvignon se list ne zvija, ker je pretrd, ampak rumeni. Poganjki so značilno mlahavi in povešeni, ker slabo olesenijo. Ob prvem jesenskem mrazu poganjki počrnelijo in odmrejo. Pri takih trsih ostane zelo malo ali nič zdravega olesenelega lesa za naslednje leto. Najhujše pri okuženih trsih pa je, da na njih ne dobimo pridelka. Konec poletja grozdje na okuženih trsih začne veneti, pozneje pa se pogosto tudi povsem posuši.

Prenos in širjenje bolezni

Rumenice se prenašajo tudi z okuženimi cepljenkami. Znaki bolezni se lahko tudi prikrijejo, zato je lahko matični trs, s katerega trničarji jemljejo cepiče, že okužen, čeprav je na videz povsem zdrav. Bolezen izbruhne pozneje v našem mladem vinogradu. S cepljenkami se bolezen širi pre-

dvsem na velike razdalje. Na že okuženem območju pa se rumenice širijo najverjetneje s pomočjo škrtatkov. Mehanizmi prenosa v naravi so še slabo raziskani in jih poznamo le deloma. Fitoplazme v naravi ne okužujejo le vinske trte, ampak tudi številne druge rastline, kot so paradižnik, njivski slak, velika kopriva, jajčevci, muhvič idr. In prav slak, kopriva, muhvič in zlatica naj bi predstavljali vir okužbe. Z njih prenaša sklenokrili škrtatek fitoplazmo tudi na trto. Ta prenos naj bi bil naključen, saj trta ni priljubljena gostiteljska rastlina škrtatka. Ta se najraje zadržuje na omenjenih plevelih, zlasti na koprivah, in če so ti okuženi, prenese fitoplazmo s pomočjo žlez slinavk na trto. Prenos fitoplazem s trte na trto naj ne bi bil možen, je pa vse še slabo raziskano. Čas od okužbe do pojava bolezni traja precej dolgo, od šest tednov do nekaj mesecev. Okuženi trsi tako zbolijo šele naslednje leto ali še pozneje. Razvoj bolezni v vinogradu je postopen. V začetku je število okuženih trsov razmeroma majhno, tako da jih vinogradniki pogosto spregledajo. Če so možnosti za prenos, sledi obdobje množičnega pojava, ko v treh ali štirih letih lahko zboli tudi do 40 odstotkov trsov. Po tem naj bi se bolezen začela umirjati, ko nekaj trsov preide v prikrito obliko in navidezno ozdravi, nekaj pa se jih spet na novo okuži. Največjo okužbo je zaznati na robovih vinograda, navznoter se zmanjšuje. Takšen razvoj bolezni je značilen za rumenico počrnelosti lesa, ki je trenutno v naših vinogradih.

Sklenokrili škrtatek je žuželka, ki je precej razširjena v toplejših

vinogradniških legah, kjer je veliko slaka in kopriv. Razvije en rod na leto. Odrasli osebkci so veliki do pol centimetra, imajo prozorna krila in letajo od maja do avgusta ter v tem času okužijo trto. Razvoj od jajčeca do nimfe poteka na koreninah omenjenih rastlin.

Ukrepi za omejevanje širjenja bolezni

Za zdaj ne poznamo sredstev in načinov, s katerimi bi trsne rumenice v vinogradu lahko zatirali. Ostanemo nam le ukrepi, s katerimi skušamo omejiti njihovo širjenje. Najpomembnejši ukrep bi morali izvajati naši trsničarji z dosledno zdravstveno selekcijo in nadzorom, s katerim bi zagotovili zdravstveno neoporečne podlage in cepiče za cepljenke. Nekateri so poskušali z razkuževanjem cepičev v topli vodi, vendar ukrep ni dal bistvenih rezultatov. Trsnice bi morale biti na območjih, kjer v bližini ni vinogradov, saj bi tako precej zmanjšali možnost okužb. Okoli trsnic bi morali zatirati širokolistne plevelce, zlasti slak in koprive, na katerih se škrtatek zadržuje.

Pri omejevanju širjenja rumenic počrnelosti lesa se škropljenje z insekticidi proti škrtatom ni obneslo, ker se ne zadržuje samo na trti. Možno je omejiti širjenje bolezni, tako da v vinogradu zatiramo zlasti slak, koprive, zlatice in druge s pomočjo selektivnih herbicidov, ki so dovoljeni tudi pri integriranem varstvu vinogradov (U46M-fluid, boomefekt, roundup ultra). V začetku pojava rumenic v vinogradu, ko opazimo le nekaj obolelih trsov, je naj-

bolje, če jih odstranimo iz vinograda s koreninami vred, ker se fitoplazme ohranjajo tudi v koreninah. V jeseni po trgatvi si vse okužene trse označimo in nato izkrcimo, spomladi pa nadomestimo z novimi cepljenkami, kar pa spet ni zagotovilo, da bodo vsi posajeni trsi zdravi. Na območjih, kjer so rumenice razširjene, ne kaže saditi občutljivih sort, kar povečuje možnost množičnega izbruha bolezni. V praksi opazimo, da se rumenice širijo predvsem v vinogradih, ki so vključeni v integrirano varstvo. V takšnih vinogradih moramo imeti čez zimo negovano ledino, oranje, s katerim bi uničili ličinke, ki prezimijo, pa ni dovoljeno. Pri varstvu pred škodljivci so dovoljeni blagi, manj strupeni pripravki, zatira se lahko le drugi rod grozdnih sukačev. Uporaba herbicidov je prav tako zmanjšana na predpisan pas do 15. julija. S pomočjo lepljivih rumenih plošč lahko škrtatka lovimo in opazimo prisotnost.

Treba je poudariti, da je v tem trenutku glede trsnih rumenic še veliko neznanega. Zelo malo vemo o prenašalcih in načinu prenosa v naravi. Škrtati so najbrž le delček v zapletenem mozaiku širjenja rumenic. O vplivu vremena, prehrane trsa in preskrbe z vodo na razvoj bolezni ne vemo skoraj nič. Zakaj nekateri trsi čez čas navidezno ozdravijo, je zanimivo vprašanje. Opažamo, da se fitoplazmam podobne bolezni, leptonekroze, širijo tudi pri koščičastem sadju, predvsem breskvah in češnjah, zato postajajo te bolezni tudi svetovni problem.

Andrej Karba, univ. dipl. inž. agr.

Spomini na preteklost

Družba Radgonske gorice iz Gornje Radgone namenja zadnja leta vedno več pozornosti obnovi kleti. Med temi je najbolj obiskana klet Pod slapom. Veliko dejavnosti pa se izvaja tudi v degustacijski kleti tukajšnje družbe. V prostoru ob tej kleti sta že nekaj časa na ogled lepo urejeni prikazi dela v vinogradih v preteklih obdobjih in razstava nekaterih orodja, ki se je v polpreteklem času uporabljalo pri delih v vinogradih. Prav gotovo na ta način družba Radgonske gorice »pričara« mladih generacijam dejavnost v vinogradništvu v obdobju, ko so večino dela morali opravljati ročno. Besedilo in foto: Franci Klemenčič

Ob izidu redne letne zbirke
celjske Mohorjeve družbe

Kakovost in nazorna širina

Celjska Mohorjeva družba je nedavno predstavila svojo redno letno zbirko za leto 2006. Opravičila je dejstvo, da gre za izkušeno in našo najstarejšo visokonakladno založbo. Ima tudi prvi slovenski knjižni klub. Pomurje lahko zasledimo v besedi in sliki v Mohorjevem in namiznem koledarju.

Sestavki številnih avtorjev v Mohorjevem koledarju zajemajo varovanje družine, slovenskega jezika, krščanskega izročila, biotske raznoterosti. Pišejo o ustanovah in ljudeh, ki imajo zasluge za obstanek in napredek slovenstva. Objavljene so misli o dogodkih, ki so zaznamovali minulo leto in ki so opozorila na obletnice v prihodnjem. Sledijo potopisi in narodopisni prispevki. Prostor je odmerjen še prozi, poeziji, ugankam in drugim področjem.

Letošnja posebnost je namizni koledar Po poteh kulturne in naravne dediščine avtorice Alenke Veber. Predstavila je 53 slovenskih pohodnih poti, ki potekajo širom po Sloveniji. Za vsak teden v letu je avtorica poiskala eno od veznih poti. Popostrane so s fotografijami, s citati pomembnih Slovencev, z ljudsko modrostjo, pesmijo. Navedeni so tudi podatki o osebi, ki je povezana s potjo, citatom, in se je rodila ali umrla v tekočem tednu.

Avtor letošnje 155. večernice po vrsti ni Slovenec. Roman Konec afere je napisal Anglež Graham Greene. Gre za v svetu zelo uveljavljenega avtorja. To delo se loteva zakonske zveze, ljubezenskega razmerja, vojne in religioznega doživljanja. Gre za njegov najverodostojnejši avtobiografski roman.

Bogdan Žorž je pripravil priročnik za samopomoč in svetovanje v vsakdanjem življenju z naslovom Svetovati ali poslušati. Gre za psihoterapevtsko delo, ki se loteva življenjskih stisk, strokovne podlage za poslušanje in svetovanje, spoznavanje sebe, postavljanje meja, spoznavanje obrambnih mehanizmov ...

Prof. dr. Dražigost Pokorn je vodilni slovenski nutricionist. V knjigi Klasična kuhinja v zdravi prehrani predstavlja teoretična spoznanja in številne recepte, po katerih se lahko tudi na nekdanji način zdravo prehranjujemo.

Profesor zgodovine dr. Bogdan Kolar je v knjigi Iskalci Boga prispeval zanimiv pregled redovništva in redovnih skupnosti v zgodovini katoliške cerkve v svetu in pri nas.

Pričujoče knjige bodo vsekakor obogatile naša spoznanja z različnih področij. Sicer pa Mohorjeva družba izda med letom številne leposlovne, znanstvene in druge knjige. Temeljijo na kakovosti in nazorni širini.

F. Š.

Beltinske Večernice izdale prvo zgoščenko

Pred osmimi leti so se v Beltincih na pobudo Katice Tkalec in Tilike Zver zbrale pevke, ki so čutile potrebo po ohranjanju in negovanju ljudskega petja in izročila svojih prednikov.

Prvi zametki organiziranega ljudskega petja med beltinskimi pevkami segajo v leto 1997, ko so začele iz nič, pri čemer so najprej zbirale gradivo, pilile pesmi in sčasoma spoznale, da so ubrale pravo pot.

Danes štejejo dvanajst članic, in sicer so to: Elizabeta Tot, Marjeta Pozdrec, Marija Krauthaker, Marta Gruškovnjak, Tilika Zver, Katice Tkalec, Anica Poredoš, Fema Hozjan, Marija Kumelj, Zdenka Šaruga, Elizabeta Voroš in Elizabeta Bokan. Sicer pa ljudske pevke Večernice iz Beltincev vse delajo z dušo. Srečujejo se enkrat tedensko, zato je spontano nastala tudi nova zgoščenka z naslovom Večernice, kajti srečujejo se predvsem ob večerih. Sodelujejo na mnogih kulturnih in humanitarnih prireditvah v Beltincih in okolici. Pri svojem delu so aktivne tudi v turističnem društvu Beltinci, KD Beltinci, Župnijski Karitas Beltinci, Krajevnom odboru Rdečega križa Beltinci in KS Beltinci. Dokaj dejavne so tudi v skupini za samopomoč Beltinci. Doslej so se s svojim petjem predstavile na številnih prireditvah v Pomurju in širši Sloveniji, na

Ljudske pevke Večernice iz Beltincev

območnih pevskih srečanjih, pobratene pa so s pevkami iz Hrvača pri Ribnici na Dolenjskem. Dejavnost so tudi na kulturnem področju, saj jih je mogoče srečati na vsakoletnem fol-

klornem festivalu v Beltincih. Izpod njihovih rok pa prihajajo slastni beltinski langaši, narejeni na beltinski način z dodatkom moke in jogurta.

Njihov dosedANJI pevski trud

se je obrestoval z izidom prve zgoščenke, kjer je zbranih 27 različnih ljudskih pesmi: *Ge je mala zibel stala, Ko se dan zavnava, Kako je jasno to jutro, Dekle pri studencu, Vino in voda, Krasno je sonce na nebu, Tri sestrice, V našem kraju je lipou, Studenček, Kdor ima srce, Rozmarin se dol posušjo, Tja čez doline, hribe, jo fantič po sili štel ljubiti, Na oknu deva je stonela, Najlepše dekle, Sonce že cilo, Roža na vrtu, Ko ptičica sem pevela, Po gorah grmi in se bliska, Kaj ne bi bila vesela, nekoč sirota mlada, Planinska, Domov, domov, Sirota jaz okrog blodim, Tihi večer, Ljubljena slovenska hiša.*

Če jim bosta čas in zdravje dopuščala, bodo morda še izdale kakšen glasbeni projekt, kajti pesmi, ki jih imajo naštudirane, je res veliko.

J. Ž.

Soboški pihalni orkester z dvema dodatkom

V soboški kinodvorani je bil božično-novoletni koncert Pihalnega orkestra Murska Sobota pod vodstvom dirigenta Simona Novaka. Prvi del programa soboškega pihalnega orkestra je bil pred skoraj do konca napolnjeno dvorano namenjen predvsem koračnicam. Začeli so s skladbo Gruesse aus Wildon, nadaljevali z Die Wache der Koenigin, ki jo je priredil Hans Kliment, nakar sta sledili dve angleški skladbi – One Moment in Time Alberta Hammonda in Johna Bettisa ter What a Wonderful World Weissla in Thieleja. Prvi del programa so končali s koračnico Na svidenje.

V odmoru je s sedmimi pesmimi (Handel, Simoniti ...) nastopila ženska vokalna skupina Zarja iz Puconcev pod vodstvom zborovodje Marjana Povha, v drugem delu programa pa so člani pihalnega orkestra dali prednost slovenskim in božičnim skladbam: Vrača se pomlad Silva Štingla, Jožeta Privška in Primoža Pera, The Spirit of Christmas Jacoba de Haana, Jingle Bells v

aranžmaju Naohira Iwajia in pa Lepo je biti muzikant Vilka in Slavka Aysenika, pri kateri se je godbenikom pridružil tudi harmonikar. Občinstvo je bilo več kot zadovoljno, zato je zahtevalo še dva dodatka, v zadnjem pa je na trobento zaigral tudi mladi dirigent Simon Novak. Podoben program kot v Murski Soboti je pihalni orkester zaigral tudi na božično-novoletnem koncertu v Kuzmi, le da je v tamkajšnjem kulturnem domu v odmoru nastopil Nonet kulturno-prosvetnega društva Rogašovci. – T. K.

V Budimpešti je donela slovenska pesem

V prostorih budimpeštanske podružnice Državne slovenske samouprave je zadonela slovenska pesem. Na povabilo slovenskega veleposlanika v Budimpešti Andreja Gerenčerja ter predstavnikov Zveze Slovencev na Madžarskem ob pomoči Javnega sklada za kulturne dejavnosti Slovenije iz Ljubljane je pevski zbor iz Radencev ponel slovensko besedo in nekaj zborovskih priredb živahnih slovenskih ljudskih pesmi med Slovence, živče v madžarski prestolnici.

S ponarodelo pesmijo Lipa v priredbi Davorina Jenka in Lojzeta Lebiča je MePZ Radenska pričel svoj gostujoči koncert pod taktirko glasbenega pedagoga Tomaža Kuharja, ki ga vodi že več kot dvajset let. Dvorana Slovenskega društva, ki je bilo ustanovljeno v Budimpešti leta 1990, je bila premajhna za vse obiskovalce, ki so želeli slišati svojo domačo, slovensko besedo.

Po besedah Irene Pavlic, predsednice Slovenskega društva, je v Budimpešti in okolici okoli 360 Slovencev. Večkrat so samo številka, zato so zelo veseli, ko slišijo svoj materni jezik daleč od rojstnega kraja, od svoje domovine. Na žalost je v Budimpešti samo prva generacija slovenska, le tu in tam še v kakšni družini tudi mladi govorijo slovensko, zato so zelo veseli, ko se lahko večkrat srečujejo ob posameznih priložnostih v prostorih

Kakšno je bilo druženje Slovencev v madžarski prestolnici, je razvidno iz objav fotografirancev.

društva. Drugje ni možnosti, da bi govorili slovenski materni jezik. V teh prostorih so srečanja pomembna zaradi ohranjanja domače besede. Tako je bilo tudi na sobotnem srečanju. Pevski zbor je zapel še Sijaj, sijaj lunica (Vinko Vodopivec), Pod oknom F. Prešerna v priredbi J. Fleišmana, narodno Škrjanček poje (Oskar Dev), Večerni zvon (I. Hladnik), Svetlo sonce se je skrilo A. M. Slomška v priredbi zborovodje Tomaža Kuharja, narodno Micika v pungradi rouže bere (U. Krek), prekmursko narodno iz Beltincev Žuna je sneija (T. Kuhar), gorenjsko zdravico M. Hubada Bratci veseli vsi, Orkestar E. Cosseta ...

Za konec so zapeli madžarsko narodno pesem Magasan repul a daru (Čez nebo žerjav leti, in poje si, moja rožica jezi se, več

je ni ...), ki je marsikateremu poslušalcu orosila oči. Povezovalka programa, predsednica pevkega zbora Milena Mauko, se je v imenu pevcev gostiteljem zahvalila za prisrčno povabilo ter dejala, da je zbor že navezal stike tudi z zamejskim zborom Avgusta Pavla iz Gornjega Senika ter z zboroma iz Cseprega in Blatnega jezera, veleposlanik Gerenčer s soprogo, predsednica Irena Pavlic ter predstavniki slovenskega Veleposlaništva in Zveze Slovencev v Budimpešti pa so povedali, da je takšen zbor v Budimpešti vedno dobrodošel. Po koncertu je bilo družabno srečanje, naslednji dan pa so gostitelji zboru pokazali zgodovinske znamenitosti Budimpešte, med drugim tudi prostore madžarskega parlamenta.

D. M.

Bojan Oberčkal v Radencih

Slikar Bojan Oberčkal, rojen v Mariboru, z diplomom Pedagoške akademije na oddelku za likovno vzgojo, kot likovni pedagog in slikar deluje na ormoškem in širšem območju Slovenije več kot tri desetletja. V Muzeju - Galeriji Zdravilišča Radenci tokrat razstavlja svoja likovna dela, ki izhajajo iz tesne povezave z okoljem, v katerem živi in dela.

Slikarja že od nekdaj privlačijo preprosta, a zanimiva ar-

hitektura starih kmečkih domacij, skednjev, že pozabljena kmečka orodja, uporabni predmeti. Njegovi krajinski izrezi so ujeti v trenutkih jeseni, razpoloženjsko vezani na pokrajino goric. Prijetno se sprehaja po gvašu ali olju, po romantični pokrajini, domačijah, sproščeno naslikanih tihožitjih, je zapisal akademski slikar Vladimir Potočnik v priložnostni zloženki.

Umetnostna zgodovinarica Stan-ka Gačnik je zapisala, da umetnikov likovni zapisi temeljijo na

izrazito pastoznih, z debelo plastjo nanesenimi barvami, hkrati strastnimi in umirjenimi barvnimi nanosi rjave, zelene, modre, rdeče ... barve, ki spremenijo realnost krajine v veličastno doživljeno likovne zapise. Razstavljene slike so brez ljudi in drugih živih bitij, slike ne segajo v globoko filozofsko brezno, temveč sledijo preprostim, jasnim mislim in oblikam, ki jih razume vsak gledalec, predstavljajo morda celo idealni svet, za katerega se nam vedno bolj dozdeva, da obstaja le še na slikarskih podobah.

Otvoritev razstave, ki bo na ogled do 5. januarja, so z igranjem na kitaro in flavto popestrile učence Glasbene šole iz Gornje Radgone, pred številnimi ljubitelji umetnosti pa jo je odprla pomočnica direktorja Zdravilišča Radenska Marija Sraka Šadl, ki je povedala, da je postala pozorna na poetični realizem njegovih likovnih del, ko jih je videla na razstavi na Ptuj, saj slika krajinske motive in upodobitve narave – naravno okolje vze to iz njegove neposredne bivanjske okolice ali ujete v slikarskih kolonijah in ex tempore, ki se jih Oberčkal redno udeležuje, prejel pa je tudi že nekaj nagrad.

D. M.

Razstavo v Muzeju - Galeriji je odprla Marija Sraka Šadl.

V prometu za polovico manj policijske represije

V petek osem ranjenih

Nesreče največkrat posledica nepri-meme hitrosti

Prometna varnost je relati-vno dobra. Smrtnih žrtev je osem manj, kot jih je bilo lani (23). Izrekli smo za polo-vico manj represivnih ukre-pov, kar pomeni, da smo ude-ležence v prometu pogosto opozarjali. Ne smemo poza-bit, da bomo letos na mej-nem prehodu Dolga vas na-šteli 900 tisoč tovornjakov, je ob koncu leta, ko je ocenil delo svoje ekipe v prometu, izjavil direktor soboške poli-cijske uprave Aleksander Jevšek.

Vendar je pretekli petek, 23. decembra, pokazal, kako nevar-ne so pomurske prometnice. V slabih treh urah so se zgodile tri prometne nesreče, v katerih se je poškodovalo šest ljudi. V sku-paj 15 nesrečah se je ranilo osem ljudi; trije težje in pet laže.

Malo po sedemnajsti uri je na cesti med Brezovci in Lemerjem vinjen kolesar nenadoma zapel-jal v levo proti sredini ceste pred osebnim avto, ki je vozil za njim.

Nesreča v Murskih Črncih

Kolesar si je pri padcu zlomil desno golen, v trčenju pa je na-stalo za 310 tisočakov škode. Petnajst minut pred devetnajsto uro je sofer avta, ki ima vozniški izpit šele mesec dni, v blagi levi pregledni ovinek zunaj Murskih Črncev pripeljal z neprimago-jeno hitrostjo. Avto je pričel dr-seti na nasprotni del vozišča, ko je nasproti pripeljal avtobus. V

čelnem trčenju se je povzročil-telj nesreče hudo ranil, njegovi sopotniki in voznik avtobusa pa so dobili lažje poškodbe. Škode je bilo za dva milijona tolarjev in pol. Cesta je bila slabi dve uri zaprta za ves promet. Tudi tretji nesreči je bila vzrok neprimer-na hitrost. Šofer zaprtega teren-skega avta se je ob dvajseti uri peljal iz Radovec proti Bodon-

cem. V levem nepreglednem ovinku, kjer se cesta vzpenja, je zapeljal na bankino in nato s ce-ste. Tam je trčil najprej v eno in potem še v drugo drevo. V nesre-či se je težje poškodoval, škode pa je za milijon tolarjev in pol.

Bilanca zadnjih sedmih dni: 53 nesreč in 18 poškodovanih ljudi.

A. B., foto: J. Z.

Tresla se je gora, rodila se je miš (II)

Anton Slavic se bo pritožil

Pravniki: hiter in presenetljiv razplet

Anton Slavic se bo pritožil na odločitev sodnika Milana Forštnariča, ki ga je obsodil na deset mesecev pogojne za-porne kazni zaradi tatvine šestih oblek in treh suknjičev iz skladišča podjetja Mura iz M. Sobote. Tako se bo, če bodo višji sodniki upoštevali njegovo pritožbo in razveljavili rzsodbo, nadaljevalo sojenje, ki je bilo deležno velike po-zornosti javnosti.

Že po koncu sojenja, ki je trajalo dobre tri mesece, je Slavičev zagovornik Boris Kac dejal, da sodišče ni obravnavalo niti enega direktnega dokaza. »Priče so govorile o kaseti, v spisu je bila zapi-sana prepoznavna, sodišče pa je naš predlog, da si kaseto ogleda, zavrnilo,« je naštel med drugim. Da bi si sodišče lahko in tudi moralo ogledati kaseto ter proučiti podatke inventur, so prepriča-ni nekateri pravni strokovnjaki, ki smo jih seznanili s podrobnos-tmi sojenja. Po njihovem mnenju bi se s pomočjo pregleda in-ventur dalo ugotoviti dejansko število manjkajočih stvari v po-djetju (primanjkljaj oblek so potrdili tudi zaposleni, ki so pričali proti Slavicu, op. a.). Prav število oblek, za katere so dolžili Slavi-ca, in število, ki je prišlo v medije neposredno po izbruhu afere v letu 2003, je v celotni zgodbi najbolj zanimivo. Najprej se je poja-vil podatek o večmilijonski vrednosti ukradenih oblek, na koncu pa so Slavica obremenili za dobrih šeststo tisoč sit. Pravni stroko-vnjaki še menijo, da bi bilo treba raziskati, kje so končale obleke, ki bi »pokrile« razliko v zneskih. »Preiskovalni organi – policija in tožilstvo – bi lahko na podlagi informacij, ki so prišle v javnost,

Po prvih ugotovitvah preiskovalcev naj bi Slavic ukra-del 82 moških oblek, vrednih blizu pet milijonov tolarjev. Sam je med sodnim procesom rekel, da mu je tovarna Mura poslala na dom račun za dvanajst milijonov to-larjev, ki naj bi jih bil dolžan za ukradene obleke. Kakor je bilo še slišati na sojenju, tudi od zaposlenih, je vsako leto v Muri »izginilo« približno tisoč oblek. Sicer pa ga je tožilstvo na koncu bremenilo povzročitve škode v vred-nosti 655 tisoč tolarjev, kolikor tudi znaša Murin prav-nopremoženjski zahtevek. Kje so končale preostale obleke in koliko je zato škode ter kdo je odgovoren, da so zmanjkale, so sedaj vprašanja, na katera bi pristojni organi pregona lahko poiskali odgovore.

tudi na sojenju, razširili preiskavo. Navsezadnje se je zgodilo več-milijonsko oškodovanje podjetja, če seveda številke držijo.«

Tožilec Bojan Misja je na novinarsko vprašanje, kako si razlaga razhajanje v številu ukradenih oblek, odgovoril, da ne more ko-mentirati podatkov. »Izhajam lahko le iz konkretne zadeve zoper obtoženca. Tožilstvo je dokazalo in obrazložilo obtožnico.«

Če povzamemo dogajanje, se ne moremo izogniti občutku, da so se preiskovalci zadovoljili s »prvo ribo«, ki so jo ujeli, in to kljub temu, da se je v začetku operiralo z več vpletenimi in široko mrežo ljudi, ki so z nečednimi posli služili mastne denarce. Do-bro obveščeni predvidevajo, da bo višje sodišče razveljavilo so-dbo okrožnega sodišča in sojenje vrnilo na začetek. Takrat bi lahko prišle na plan še druge umazane podrobnosti poslov z manjkajočimi oblekami.

A. Bedek

Razveljavili sodbo prvemu slovenskemu »teroristu« Slugi

Vnovič sojenje zaradi groženj Georgu Bushu

»Predsednik, rešite zemljo, vi riti, ubili vas bomo v Ljubljani. Dobrodošli.«

Višje sodišče je razveljavilo rzsodbo Tomiju Slugi iz G. Radgone, ki ga je so-boško okrožno sodišče novembra 2003 obsodilo na pogojno kazen štirih mese-cev zapora, ker je ogrožal varnost ose-be, ki je pod mednarodnim varstvom. Datum novega sojenja še ni znan.

Ponovimo: Slugi so očitali, da je ogrozil ameriškega predsednika Georga Busha, ker je postal na naslov Bele hiše elektronsko po-što v angleščini: »Predsednik, rešite zemljo, vi riti, ubili vas bomo v Ljubljani. Dobrodo-šli.« To je naredil 20. maja 2001, le nekaj ted-nov pred srečanjem Bush - Putin v Ljubljani. Tožilec Žarko Bejek je v sklepni besedi de-jal, da je zadeva resna in da gre za grožnje.

Zahteval je šest mesecev pogojne kazni za-pora s preizkusno dobo dveh let. Drugače lahko za tovrstna dejanja izrečejo tudi kazen deset let zapora. Slugov zagovornik Tibor Hari je menil, da njegov varovanec ni imel na-mena groziti in da grožnja ne more biti resna, ker Bush zanjo sploh nikoli ni izvedel. Senat pod predsedovanjem sodnika Milana Forštna-riča je sklenil: Sluga je kriv in se mu izreče štiri mesece zapora pogojno na dve leti.

Sala, rdečka in mail

Tomi Sluga je v zagovoru povedal, da se je šalil. Tistega »usodnega« majskega večera je v družbi dekleta in prijatelja popil šest ko-zarcev rdečega vina. Pogovor je nanesel tudi na aktualno dogajanje: Amerika je ta-krat zavrnila podpis kjotskega protokola o zmanjšanju emisij. Nato je malo pred pol-nočjo sedel za računalnik. Na spletu je našel naslove Bele hiše. Poslal je elektronsko spo-ročilo. Dobil je odgovor: »Hvala, ker mislite na predsednika Busha.«

Tomi Sluga

Sicer Bela hiše dnevno prejme več kot de-set tisoč takih sporočil. A čez nekaj tednov so na njegova vrata potrkali možje postave in mu zasegli računalnik. Ameriški varno-stni organi so namreč naše organe obvestili, kaj je storil Sluga. Stekel je »odmeven« proces. Na njegovo stran so po izreku sodbe stopili posamezniki, skupine in javnost. Oče Roman Sluga je še isti teden zaradi rzsodbe odstopil z mesta porotnika soboškega so-dišča.

Profil terorista

In kakšen je prvi slovenski »terorist«, ka-kor smo ga imenovali mediji? Sedaj 34-letni Tomi Sluga je oče dveinpolletnega otroka, ni član protiglobalistične organizacije, kar

je želelo izvedeti tožilstvo na sojenju, ker sovraži orožje, je civilno odslužil vojaški rok, in ki je tistega majskega dne spil malo rdečega vina in v šali poslal elektronsko po-što na naslov Bele hiše. Torej: zelo daleč od terorističnih groženj, ki nam jih »prodaja« najbolj neumen narod (beri: Američani) na zemeljski obli.

Andrej Bedek

Zimske radosti

Sneg + neočiščene ceste + prevelika hitrost = džip na strehi. - A. B., foto: N. J.

Barometer

Blizu 700 policistov in kriminalistov, ki jim poveljuje Aleksander Jevšek, uspešno preišče največje število kaznivih dejanj med policijskimi upravami v Sloveniji. V Pomurju ostane neraziskanih le tretjina kaznivih dejanj.

Stoti rojstni dan je pred kratkim praznoval Martin Voglar iz Voličine. Enako častljivo obletnico pa je obhajala tudi njegova sošolka Marija Čampa-Lorber iz Zamarkove.

Terezija Jančar iz Rodmošec je ob praznovanju 98. rojstnega dne na svojem domu zapela z nadškofom in metropolitom Alojzom Uranom. Rodila je 14 otrok in se vseskozi veselila življenja, medtem pa je dobila že 20 vnukov in 19 pravnukov.

Sebastjan Cimerotič, znan po izjavi: »... rad bi se zahvalil svojim staršem, še posebej mami in očetu ...«, še zmeraj išče novi klub, kjer bi pokazal svoje razkošno znanje, saj mu je avantura v Koreji spodletela. Upamo, da se spet ne bo zapletel z mafijo.

Mateja Horvat - Moira je uspešno izpeljala svoj prvi samostojni koncert. Obiskovalcem soboške kinodvorane se je predstavila s skladbami s svoje najnovejše zgoščenke, kot gostje pa so nastopili Pepel in kri, Lado Leskovar in Edvin Fliser.

VESTNIK

Skrb za starejše ljudi naloga Društva upokojencev Murska Sobota

Prostovoljke letos obiskale petsto ljudi

Starejši ljudje za zaklenjenimi vrati

Pri Društvu upokojencev Murska Sobota deluje komisija za zdravstvo in socialno varstvo, ki je okoli sebe zbrala blizu petdeset prostovoljk. Te so tudi letos v okviru projekta Starejši za višjo kakovost življenja opravile pomembno delo, saj so v dvajsetih ulicah mesta Murska Sobota obiskale in anketirale 517 oseb starejših oseb. Poskusno so s projektom pri društvu začeli v letu 2004, doslej pa so obiskali že 780 oseb, starejših nad 69 let.

»Društvo upokojencev je tisto, ki probleme zaznava, jih zbere, potem pa tisto, kar zmoremo, rešimo sami, na primer obiske, popravila, drugo pa posredujemo strokovnim službam in ustanovam in od njih zahtevamo, da se stvari rešujejo. Če bomo ostali le pri anketi, to nič ne pomeni,« je povedala voditeljica projekta in predsednica komisije Marija Horvat. Prihodnje leto bi z anketiranjem nadaljevali še v preostalih ulicah mesta in vasi Rakičan, tako da bi v dveh letih projekt pripeljal do konca – ali do novega začetka in novih nalog. Med dragocenimi podatki o tem, kako živijo starejši lju-

dje v mestu Murska Sobota in v primestnih vaseh, namreč izstopa želja skoraj tretjine anketiranih, da bi jih prostovoljci še kdaj obiskali. Osamljenost je namreč najhujša bolezen starosti, še posebno v mestu, okrove pa ji potem nadeva tudi bojazen pred tujimi ljudmi.

Starejši ljudje so namreč mnogokrat žrtev raznih »prodajalcev« in »ponudnikov«, ki hodijo od vrat do vrat, zato nepoznane ljudi neradi spustijo v stanovanje. Delo prostovoljk tako ni bilo lahko, zato pa toliko pomembnejše. V njih so ljudje videli zaupnice, zato so jim mnogi razkrili svoje probleme, ki jih nekemu, ki bi prišel kot uradna oseba, ne bi nikoli.

»Srečen sem, da imamo tako prizadevne prostovoljke, ki so opravile izjemno humano nalogo v društvu,« je dejal o delu prostovoljk predsednik društva Janez Kovač. Murskosoboško društvo je namreč po izkušnjah s svojim projektom tudi pobudnik za uvajanje pomoči na domu na republiški ravni, velik pomen pa mu priznava tudi mestna občina, ki je projekt tudi finančno podprla.

Majda Horvat

Anton Fujs stokrat daroval kri

Anton Fujs od Grada je stotič daroval kri. Na jubilejni odvzem krvi sredi decembra so ga pospremili župan občine Grad Daniel Kalamar in krvodajalci z njegovega območja, ki so tisti dan še sami darovali kri, ter predstavniki območne in krajevne organizacije Rdečega križa. Na oddelku murskosoboške bolnišnice za transfuziologijo so ga pozdravili vodja Erika Kavaš, dr. med., spec., in zdravstveni delavci, v imenu bolnišnice pa se mu je za darovano kri in humanost zahvalila Metka Lipič Baligač, glavna medicinska sestra z oddelka za interno medicino.

Anton Fujs je zaposlen v Mesni industriji Murska Sobota, kri pa je prvič daroval pred tridesetimi leti, natanko petega decembra 1975. - M. H.

Pomoč za Kristjana Gaborja iz Lendave

Območno združenje Rdečega križa Lendava sodeluje v humanitarni akciji zbiranja prostovoljnih prispevkov za pomoč študentu Kristjanu Gaborju iz Lendave pri obnovi stanovanja, ki je pogorelo v nesreči 11. septembra letos.

Kristjan Gabor je študent višje strokovne šole, smer informatika, ki živi brez staršev. Ima pičla sredstva za preživljanje. Prostovoljne prispevke je možno nakazati na območno združenje Rdečega križa Lendava ali na njegov osebni TR 03142-1000922524 s pripisom »za Kristjana«. Projekt akcije vodi odbor pod vodstvom predsednice območnega združenja Rdečega križa Rozalije Vajdič.

J. Ž.

Irena Morčič: »Sama sem doživela, da sem pri vratih družine zvonila štirikrat, pa mi nihče ni odprl, čeprav sem dvakrat zaznala, da je nekdo doma. Ko sva z gospodom opravila razgovor, se mi je zelo opravičeval, češ da ni vedel in da ga je strah, ker je bil dvakrat žrtev nasilja. Ljudje so mi večkrat tudi rekli: Dobro, da si prišla ti, ker te poznamo, saj vsakega ne spuščamo v hišo.«
Zlata Domiter: »Obiskovala sem starejše ljudi v blokovskem naselju in dosti jih je prosilo vsaj za enkratno denarno pomoč za kurjavo, saj nimajo sredstev za preživetje.

Pri enih mi je bilo še posebno hudo. Povedala sem jim, da se bomo pri društvu potrudili, da pri pristojnih službah dobijo pomoč. Povedati moram, da so nas povsod dobro sprejeli, vsi pa so si želeli, da bi pri njih še malo posedeli. Ljudje si želijo stikov.«

Marija Šiplič: »So ljudje, ki nimajo tekoče vode, ne kopalnice in sanitarij, in to sredi mesta Murska Sobota. S tem, kar imajo, so zadovoljni, čeprav živijo samo z eno pokojnino, ob obisku pa so zaprosili vsaj za enkratno pomoč za kurjavo.«

Sprejem za nove mojstre

Območna obrtna zbornica Murska Sobota je pripravila sprejem za letošnje nove mojstre in mojstrice. Ti so: Karel Merklin iz Lemerja (mojster strojnih inštalacij), Franc Kalamar iz Domanjševca (elektroinštalaterski mojster), Jožef Kerčmar iz Šalamenec (elektroinštalaterski mojster), Karel Kuzmič iz G. Slaveč (slikopleskarski mojster), Martin Forjan iz Melinca (mojster klepar - krovce), Rajko Svetec iz Kroga (mojster elektronik), Danica Belec iz Bakovec (mojstrica šivilja - krojačica), Štefan Bunderla od Grada in Oliver Korošec iz Murske Sobote pa sta nova kamnoseška mojstra. - B. B. P., foto: J. Z.

Folklorna skupina Tešanovci na Bledu

Folklorna skupina iz Tešanovca je imela letos skoraj petdeset nastopov. Pred nedavnim so gostovali tudi na Bledu, in sicer so nastopili v Grand hotelu, kamor so jih povabili člani kluba Vitis Bled, s katerimi so se srečali na enem od mnogih nastopov po Prekmurju. Povabljani pa so tudi na Okarina festival, ki bo avgusta prihodnje leto na Bledu in je eden največjih tovrstnih festivalov daleč naokrog. - J. Ga., foto: B. V.

*Cena netto na model 1.4 bezplatná s prídavným náhradným kľúčom. Povolená maximálna hmotnosť vozidla: 4,4 t. 10. 10. 1990 km. Maximálna rýchlosť: 160 km/h. Získajte ďalšie informácie na stránke www.ford.sk. Ford Motor Company, Slovenská republika, s.r.o., Bratislava, Slovensko. Ford Motor Company, Slovakia, s.r.o., Bratislava, Slovensko.

www.opel.si

Ureditve cestišča med Črenšovci in Žižki

V Črenšovski občini te dni urejajo cestišče med Črenšovci od osnovne šole do kapelice v Žižkih. Občina se je za komunalno ureditev odločila predvsem zaradi varne poti otrok v šolo in čedalje gostejšega prometa. Gre za 700 metrov dolg odsek. Medtem so že položili fino asfaltno prevleko ter začeli urejati pločnik in javno razsvetljavo. Naložba je ocenjena na 28 milijonov tolarjev, dela pa izvaja gradbeno podjetje Nograd, d. o. o., Hotiza. Če bo vreme dopuščalo, bodo gradbinci dela sklenili še letos. - J. Ž.

Prijetno s koristnim

V Domu starejših Lendava si varovanci dolge zimske dneve krajšajo tudi z delovnimi terapijami. V okviru krožka ročnih del, kjer varovanci izdelujejo različne izdelke iz naravnega materiala, med drugim obujajo tudi že pozabljene običaje in navade, kot je na primer ročno luščenje bučnega semena. Delovno terapijo vodi Olga Sočič ob pomoči animatorjev. Varovanci si ob luščenju bučnega semena pripovedujejo razne zanimivosti in obujajo spomine na mladostna leta. Veseli so tudi našega obiska. - J. Ž.

Vrtec RINGARAJA - z lučkami po mestu

V vrtcu Ringaraja v Gregorčičevi ulici v Murski Soboti so za svoje varovance pripravili posebno predbožnično presenečenje. V torek zvečer so se skupaj z otroki in starši zbrali pred vrtcem in se z lučkami, ki so jih v vrtcu izdelali otroci, odpravili na sprehod po mestu. Pred soboškim gradom jih je čakalo presenečenje: gostje z Razkrižja so jim prikazali odlomek iz njihove znamenite božične igre, ki jo igrajo vsako leto na božični večer pri Ivanovem izviru, nato pa so se še ogreli s toplim čajem in posladkali z medenjaki. - B. B. P.

Za pravilčno razpoloženje

Dnevi pred božično-novoletnimi prazniki so polni pričakovanj, razigranosti, napetosti ... Upokojeni učitelj OŠ Odranci Edo Petek je tudi letos izdelal pravilni bitja, kot so jelenček, Pika Nogavička, Rdeča kapica, škrtat in Božiček, ki si jih lahko otroci in vsi mimoidoči ogledujejo, jih občudujejo in se seveda z njimi fotografirajo, če to želijo. Če bi bil sneg kot lani te dni, bi Edo vse to in morda še kaj zraven izdelal iz snega. Potem bi bilo razpoloženje še bolj pravilno. - Besedilo in foto: J. G.

Po Trstenjakovi poti je hodila v šolo in k maši v Negovo Storili so jim krivico

Terezija Jančar iz Rodmošec je rodila je 14 otrok in se vseskozi veselila življenja – Ob praznovanju 98-rojstnega dne je na svojem domu zapela z nadškofom in metropolitom Alojzom Uranom

Ob praznovanju 100-letnice rojstva dr. Antona Trstenjaka, rojaka iz Rodmošec pri Gornji Radgoni, smo iskali tistega, ki bi mu bil po rojstvu najbližji. Po nasvetu pisateljice Cilke Dimec Žerdin, ki je letos izdala knjigo o dr. Antonu Trstenjaku *Oj, hišica očetova*, smo obiskali 98-letno Terezijo Jančar, ki je večino življenja preživela v Rodmošcih. Kljub častitljivi starosti je še bistrega duha. Ob poslušanju njene življenjske zgodbe smo zvedeli marsikaj zanimivega.

Pa pogledimo, kdo je Terezija Jančar. Rodila se je 13. septembra 1907 v družini Satlerjevih v Stavešincih. Bilo jih je devet otrok. Njo so, staro komaj dva meseca, starši dali v rejo v bližnje Gornje Ivanjce. Tam je živela vse do poroke, ko si je vzela za moža Franca Jančarja, posestnika z desetimi hektarji zemlje v Rodmošcih. Tukaj ji je teklo življenje kmečke gospodinje in matere. Rodila je 14 otrok, medtem pa je dobila že 20 vnukov in 19 pravnukov. O veliki družini in kmetovanju nam je povedala: »Ko sem se poročila na kmetijo, si nisem predstavljala, da bom imela toliko otrok. No, otroci so v hišo prinašali življenje. Z mojim sva imela vse rada. Ob tem smo doživljali hude čase ... Po mojem smo zmogli, ker nismo bili zahtevni. Najhujše je bilo po drugi svetovni vojni, v času obveznih oddaj. Jokala sem, ko so nam vse vzeli. Nihče se ni oziral, kako bomo nahranili družino. Ker so nam vzeli vse zrnje, smo moko za kruh kupovali na črno. Mojim otrokom so naredili veliko krivico. Vaški aktivisti, ki so kontrolirali hiše, da kdo ne bi skrival pridelkov, so pregledali vsako luknjo.«

Kot pravi, ji je danes najlepše. »Res je, danes mi je lepo, ko pa

zame tako dobro skrbi sin Franc, ki si ni ustvaril družine in je ostal doma. Dokler je mogel, je vodil kmetijo, sedaj pa skrbi le zame. Vesela sem, da ob koncu tedna v najin dom prihaja hčerka Barbara, ki poskrbi, da nama gre s sinom dobro.«

In kakšne spomine ima na dr. Antona Trstenjaka? »S Šubečevim Tunekom, tako smo rekli dr. Antonu Trstenjaku, sem hodila v isti razred, čeprav je bil dve leti starejši. Sedel je za mano v klopi. Bil je zelo bister fant in so ga imeli učitelji radi. V šoli sva tudi skupaj pela. Velikokrat nas je obiskal tudi na domu. Še največkrat sem se z njim srečala na njegovi poti od doma do Negove. Mašna pot iz Rodmošec in tudi od njegove rojstne hiše do Negove je vodila tik mimo naše hiše, po travnikih prek lesene brvi čez Ščavnico, mimo Palunčjaka, Bračiča v Pišušaku, prek jezua grajskega ribnika do Negove. Vedno, ko je bil že duhovnik in je prihajal domov v Rodmošce, je imel mašo v Negovi. Večkrat sem z njim šla k maši. Ker je bil velik, sem morala z njim hoditi »flisik«, hitro, da sem ga dohajala. Čeprav je bil šolan, se je z mano rad pogovarjal. Zelo

Mama Terezija Jančar s sinom Francem, ki skrbi zanjo.

ga je zanimalo življenje v njegovem kraju. Pogovor z njim je bil nadvse zanimiv. Veliko lepega je znal povedati o svojih starših, ki so ga šolali.«

Terezijo smo tudi vprašali, ali si je predstavljala, da bo doživela toliko let? »Ne vem, komu se imam zahvaliti za tako dolgo življenje, Bogu ali zdravnikom. Zagotovo so mi nekaj let življenja podarili zdravniki, ki so mi pred 13 leti vsadili prvi spodbujevalnik srca. Težko mi je, ko se spomnim mojih dveh otrok, ki sta umrla, in moža, ki je umrl 1968. leta. Po mojem je moje življenje utrjevalo težko delo. Sama ne vem, kako sem vse zmo-

gla – skrbeti za tolikšno družino, kuhati, peči kruh, prati, krpati obleke in delati na polju in skrbeti za živino ...

Ob koncu je želela poudariti, da ji je veliko veselja naredil nadškof in metropolit Alojz Uran, ki jo je obiskal ob njenem 98. rojstnem dnevu. Z njim je pela Marijine pesmi. »Joj, kako lepo poje!« je še pripomnila. Obljubil ji je, da se bo pri njej oglašil, ko bo praznovala 100 let življenja. Moramo omeniti, da je škofa k njej pripeljala njena hčerka Marica, sedaj redovnica Olga, ki je veliko let delala (službovala) v ljubljanski škofiji.

Ludvik Kramberger

Občina Radenci

Zelo dejavni upokoenci

Društvo upokojencev Radenci je nadvse aktivno tudi v zadnjih dneh pred novim letom.

Tako so poverjeniki in članice komisije za socialna vprašanja obdarili 60 članov društva, ki se ne morejo več aktivno udeleževati prireditev. Poleg tega so 18 upokojencev, starih od 85 do 95 let, povabili na skupno srečanje v

restavracijo Park v Radencih. Srečanja se je udeležil tudi najstarejši član društva 95-letni Franc Tršovec.

Okrog 70 radenskih upokojencev si je ogledalo predbožnično vas Banovci in prenovljene Terme Banovci, kjer so na zdravili novemu letu. Imeli so tudi skupen sestanek poverjenikov ter članov upravnega in nadzornega odbora društva, na

katerem so pregledali dosedanje delo in predstavili program za naslednje leto. Že prejšnji mesec pa so začeli in sedaj nadaljujejo z intenzivnim tečajem računalništva in interneta pri Ljudski univerzi Gornja Radgona. Za vse člane društva bodo organizirali novoletno srečanje, ki bo 10. januarja 2006 ob 13. uri v hotelu Radin v Radencih. M. J.

Kuharska delavnica

Na OŠ Beltinci je potekala kuharska delavnica, na kateri so se učili peči drobno pecivo. Poleg učencev so se vrtili okoli štedilnika tudi starši, delavnico pa sta vodili Majda Gjerek in Liljana Fujs - Kojek. Pri pripravi peciva so predvsem uporabljali polnozrnat moko, sladkor so zamenjali z medom itd. Kar dve uri je dišalo iz kuhinje! Izpod rok mladih in starih kuharic je nastalo okusno pecivo, denimo dvobarvni rogljički, polnjeni lešnikov piškoti in torta prihodnosti, za posladek pa še jagodni frappe in mlečni napitek. - J. Ž.

Ime kraja je bilo zapisano tudi v Londonu

V Odrancih živi osemnajst krajanov, ki so starejši od 80 let in so vključeni v upokojensko društvo. Četrtega predprazničnega srečanja so se udeležili Kristina Jerebic, Katarina Hozjan, Štefan Zver, Ivan Kavaš, Štefan Matko, Ivan Kavaš, Katarina Kavaš, Terezija Bogdan, Kristina Virag, Marija Balazič, Terezija Zadravec, Ana Kavaš in Marija Kocipec (najstarejša udeleženka srečanja, stara 84 let). Še vedno so dokaj čile in rade pojejo v cerkvenem pevskem zboru. Ob srečanju starejših krajanov so kot spomin prejeli rdeči nagelj. Nagovorila sta jih predsednik Društva upokojencev Črenšovci Štefan Bogdan in župan Občine Odranci Ivan Markoja. Druženje so sklenili s petjem ljudskih pesmi. - J. Ž.

Tabuji in prepo-vedane stvari

»Tabuji so tabuji, in to bodo tudi ostali, razen če ne bomo počeli to, kar smo počeli danes – govorili o njih!« se je glasila sklepna misel zanimivega dneva na črenšovski šoli. Tema letošnjega šolskega parlamenta so tabuji oz. stvari, o katerih v javnosti ne govorimo, če pa že, pa zelo neradi. Tej temi je naša šola posvetila en šolski dan.

Učenci predmetne stopnje smo si najprej ogledali super predstavo z naslovom Tabuji. Odigralo jo je potujoče gledališče. Med gledanjem igre, ki je trajala 45 minut, smo spoznali nekaj tabujev in nekatere njihove lastnosti. Seveda pa to ni bila običajna igra, ki bi kar tako brez vsakega humora govorila tja v en dan. »Eden od tabujev so droge. Droge so v vsakdanjem življenju zelo nevarne, saj ogrozijo človekovo življenje...« Ne! Igra je bila zelo zanimiva, ne le zaradi načina igranja, ampak tudi zaradi izvirnosti predstavitve tabujev. Prav zaradi tega smo se tam zelo nasmejali, ob tem pa slišali tudi veliko novega. 45 minut je minilo kot bi mignili. Vsak razred je odšel v svojo učilnico, kjer so nas čakale najrazličnejše delavnice o tabu temah. Tisti dan smo imeli na šoli kar nekaj gostov, ki so vodili naše delavnice in nas poučevali o tabujih. To so bili Erika Zelko (Zdravstveni zavod Beltinci), Ana Vindiš (društvo Hospic), Jasenka Hrebak (telefon TOM, Center za pomoč žrtvam nasilja), Marjana Remškar (CSD Lendava), Simona Neuvirt Boka in Dušica Zemljič iz Kriznega centra Murska Sobota (KCM) in Dragica Horvat (Zdravstveni dom Lendava).

Vsak razred je imel tri delavnice. Osmi razredi smo imeli najprej delavnico z naslovom Problemi mladih Pomurcev. V učilnici nas je pričakala gospa Erika Zelko. Našo pozornost je vzbudila z zelo zanimivo igro. Posedli smo se v krog. Vsak je moral napisati na list ime znane osebe, na katero ga je spominjal njegov levi sosed. Ko smo vsi napisali, je pet parov prišlo v krog in zalepilo imena slavnih osebosti na hrbet učencu, tako da ta ni videl imena. Moral je ugotoviti, kdo je, tako da je postal vloga drugim vprašanja, na katera smo lahko odgovarjali samo z »da« in »ne«. Na koncu je sledilo še pojasnilo, zakaj je ta oseba ravno tisti učenec. To je bila uvodna igra. Nato pa smo skupaj napisali zgodbo o 13-letnemu dekletu, ki igra rokolet in se odlično uči. S tem se njena lepa plat življenja konča, saj je njena družina v popolnem razsulu, oče pijanec, brat narkoman, sestra nevoščljiva in ošabna najstnica, mama pa tiha ženska. Roko-metašica je poskusila že vse možne rešitve, pomagala si je s TOM-telefonom, oče se je v centru odvajal od alkohola... Nič ni uspelo. Mi učenci pa smo poskusili nakazati rešitve dekletovih težav.

Vsi učenci smo se veselili in z novimi izkušnjami odpravili domov. Šolski otroški parlament se je končal. Kmalu pa se bodo začele priprave za medobčinski otroški parlament, ki bo v Genterovcih.

Maja Tibaut, 8. b/9, OŠ Franceta Prešerna Črenšovci

Sporočilo odraslim

Svet odraslih je svet, katerega mladostniki nočemo in ne moremo razumeti. Pa tudi odrasli nočejo razumeti nas, mladostnikov. Pa vendar. Ali se ne bi dalo najti skupnega jezika? Kaj bi bilo treba storiti? Morda pogovor?

Hladen deževen dan se pomika proti večeru. Sedim v svoji sobi in premišljuje. Žalostna sem, ker vem, da sem razžalila mamo. Že jutraj, še preden sem odšla v šolo, sva se sprli zaradi oblačil. In to je tudi največkrat vzrok najinih sporov. »Imaš spodnjo majico? Prehladila se boš!« Že spet to, sem pomislila. Zakaj vedno ista vprašanja? Zakaj odrasli tako radi zapovedujejo? Čeprav moram priznati, da imajo večkrat prav. Odrasle moti naše obnašanje, naše frizure... So bili oni res tako idealni v mladosti? Mislim, da ne.

Danes živimo življenje, ki je polno stresov, naporov, prepirov... Odrasli so preobremenjeni. Za nas otroke jim večkrat primanjkuje časa. Mnogi so nezaposleni, v finančni stiski... A to bi lahko razumeli tudi mi, če bi nam lepo in na preprost način znali razložiti. Mogoče bo treba prebrati kakšno knjigo, kakšen članek... Kot je povedala ena od slovenskih mladinskih pisateljic: »Odrasli bodo razumeli svoje otroke, če bodo začeli brati mladinsko literaturo.«

Razmišljam naprej. Tudi naša mladost ni lahka; šola, pospravljena soba, šolska ljubezen... Vse to so naše skrbi. Radi bi bili čim boljše.

Tudi mi bomo nekoč odrasli. In kakšni bomo? Bomo znali prisluhniti mlajšim? Jim bomo pomagali reševati težave?

Ob tem zaspim in sanjam. Pišem knjigo. O materi, ki ima hčerko. Živela je z njo in za njo. Pogovarjali sta se, spodbujali druga drugo. Skupaj sta bili v dobrem in slabem. Med njima ni bilo prepirov. Mati je hčeri svetovala vedno ob pravem času. Sem morda tista mati jaz, se sprašujem, ko se prebujam. Upam, da bom sama nekoč znala prisluhniti otrokom, ki mi bodo zaupali.

Odrasli, ne pozabite, da ste nam vzor. Žal večkrat posnemamo vaše slabe navade kot dobre. Zato se trudite biti pravi zgled, le tako boste lahko od nas pričakovali tisto, kar si sami želite. Roža, ki jo redno zalivaš, lepo raste. Morda kdaj malo zastane v rasti, toda če ji dodaš malo gnojila, bo rasla naprej. Tudi vi nas zalivajte z lepimi in spodbudnimi besedami in videli boste, da bo iz nas zrastle drevo, ki bo cvetelo in rodilo bogate sadove.

Tjaša Gomboc, 9. a. OŠ Sv. Jurij

Ustvarjali so

Tudi najmlajši znajo ustvarjati, posebej ko jim je lepo v družbi njihovih vzgojiteljic in staršev. V vrtcu Miške v Murski Soboti je tokrat potekala delavnica z naslovom Praznični okrasji pod mentorstvom vzgojiteljice Anice Skalič in varuške Cvetke. Zvezdice so nastajale v prijetnem razpoloženju in vsi so si zaželeli, da se bo kolekcija okrasov dopolnjevala še prihodnja leta.

Vrtec Miške, Murska Sobota

Novo leto

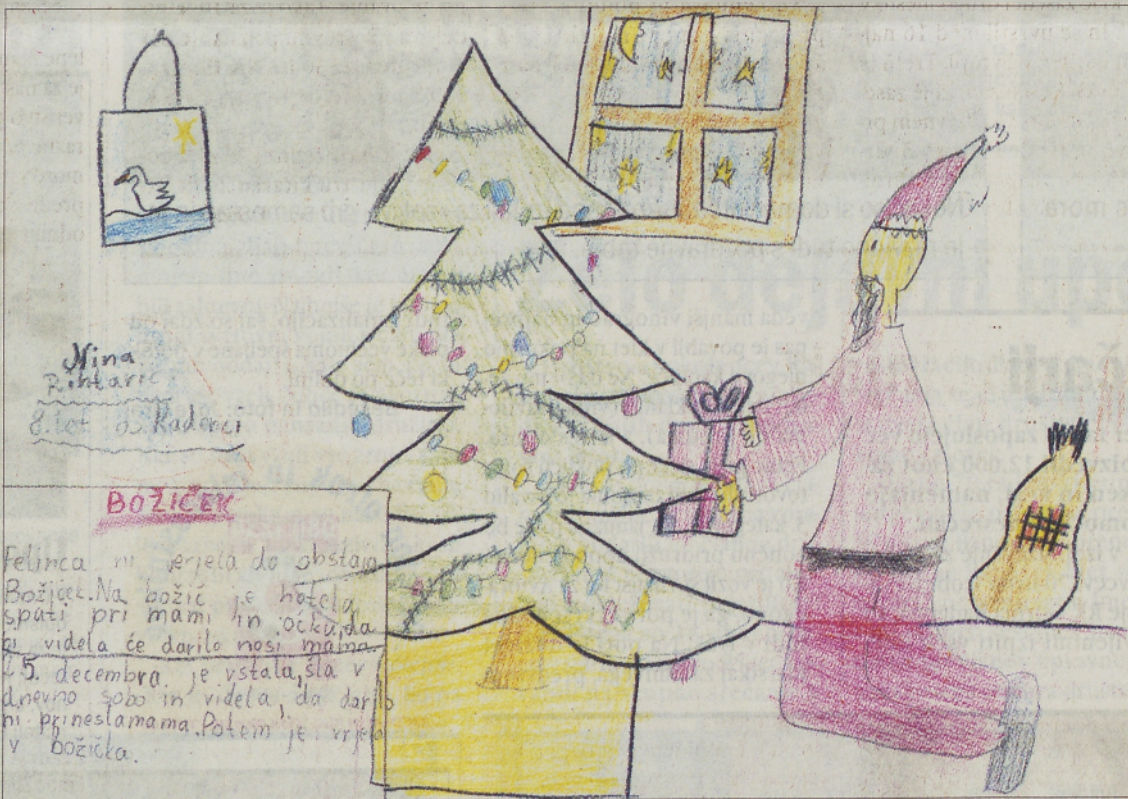
Polnoč je odbila,
»žurka« se je odvila,
raketa v zraku se je v prah izlila.
Prihaja še ena pa tretja in četrta,
nebo je »zaraščeno«
kot kaka vinska trta,
v zraku je skoraj vsaka plinska sorta.
Dušik, ogljik, kisik, vodik,
v ozadju sliši se otroški cvik,
še psi se bojijo,
v svojih utah ne spijo.
Ura je dvanajst in petnajst čez,
na nebu pretrgala se je raketna vez.
Raket več ni, psi dalje spijo,
zjutraj se ob zori v novo leto zbudijo.

Maja Tibaut, 8. b/9, OŠ Črenšovci

Ljubezenska zgodba

Ko angel svoj lok izstrelil,
puščica ljubezni med naju priletil.
Takrat ljubezen med naju plane
in za naju čas zaostane.
Vrtnico rdečo mi podari,
ko k meni pridrvi.
V znak ljubezni poljub dobim,
ki si ga ves čas močno želim.
Ko v naravi na klopi sediva,
si oba močno želiva,
naj ljubezen nikoli ne usahne,
naj živi vse najine žive dni!

Marija Sarjaš, 8. a/9, OŠ Franceta Prešerna Črenšovci

Izdelki iz naravnega materiala

V osnovni šoli Odranci posvečajo kar precej pozornosti interesnim dejavnostim, s katerimi ohranjajo tudi stare običaje in navade. Ob tem se učenci tudi izobražujejo, npr. o pridelovanju ajde, koruze, obiranju jabolk itd. Pred letošnjimi božično-novoletnimi prazniki so učenci skupaj s mentorji pripravili v avli šole bogato razstavo izdelkov iz naravnega materiala, predvsem iz ličja. Na ogled so postavili različne voščilnice, novoletne okraske, sončnice, rože, venčke, podstavke, košarice... - J. Ž.

Babice in dedki so bili srečni

Po srečanju so nam povedali:

- Pripravili ste nam lep program (igrice, petje in igranje).
- Vaše učiteljice so nas v jedilnici šole lepo pogostile in prijazno poklepetale z nami.
- Zelo lepo ste okrasili vašo učilnico.
- Presenetili ste nas z darilom (posodico iz gline in čestitko).
- Zanimivo je bilo posedeti v Učko baru, ki so ga odprli učenci 9. razreda.
- Veseli smo takšnega druženja, še posebej zdaj v prazničnih dneh. - Hvala za ta lep dan!

Zapisali učenci 4. a. OŠ Bakovci

joze.graj@p-inf.si

Razveselila sem se snega

Zelo težko sem pričakovala zimo in sneg. Bila sem presenečena, ko sem se v soboto zbudila in zagledala v belo snežno odejo odeto pokrajino.

Vstala sem in odšla ven. Z veseljem sem pogledala na včeraj še zelen hriboček s cerkvijo, sosedove hiše in na dvorišče. Na debelo je bilo pokrito s snegom. Videli so se le odtisi koles očetovega avtomobila, ker je že odšel v službo. Videla sem tudi odtise maminih škornjev, ker je že hodila po drva.

Potem sem odšla v kuhinjo in nekaj časa gledala televizijo. Po kosilu sem se toplo oblekla in šla preizkusit sneg. Vendar mi je na zadnji stopnici spodrsnilo in sem padla.

Bolečine sem hitro pozabila. Popolne sva s sestro naredili snežaka. Na glavi je imel lonec, za oči pa sva uporabili kamenje.

Vendar ta sneženi mož ni imel sreče. Ko je oče prišel iz službe, je šel na sprehod z mojim psom Timijem. Ta je sneženega moža po-teptal. Od njega je ostal le kup snega. Tudi moje muce so se razveselile snega. Vesele so skakale po njem in se lovile.

Tisti trenutek pa sem zagledala svoje prijatelje, kako se sankajo po hribu navzdol. Stekla sem po sani in se jim pridružila. Ko sem se vrnila, sem bila vsa premražena. Kako lepo je bilo piti topel čaj in sedeti ob topli peči!

Ko sem se okopala, sem tisti večer še brala zanimivo knjigo, ki je govorila o zimi. Vzdušje je bilo tam prav takšno kot tisti dan v naši vasi. Prvi dan s snegom je bil zelo lep. Želim pa si še takšnih lepih in zanimivih zimskih dni.

Melanija Lang, 5. b, OŠ Sveti Jurij

Izbor lendavskega športnika leta 2005

Saša Ignjatovič, Sanja Jaklin in NK Nafta

V lendavski sinagogi so razglasili najboljše športnike v občini Lendava. Zbranim sta uvođoma spregovorila podžupan Stanko Gyerkeš in predsednik športne zveze Lendava Ivan Koncut, ki je opisal športne dosežke v minulim letu.

Pri športnikih je zbral največ točk namiznoteniški igralec Saša Ignjatovič, ki je na sredozemskih igrah osvojil bronasto medaljo, bil pa je tudi drugi v 1. slovenski namiznoteniški ligi, na državnem prvenstvu pa je zasedel tri prva mesta. Je stalni član državne reprezentance in se je uvrstil med 16 najboljših igralcev ETTU. Drugi je član JK Lendava Blaž Mlinarič, ki je zmagal na štirih domačih judo turnirjih, dvakrat pa je bil drugi. Zmagal je tudi na turnirjih v Italiji in na Hrvaškem, na Češkem pa je bil tretji. Je državni prvak v kategoriji kadetov in drugi z DP mladincev. Kot član kadetske reprezentance je bil sedmi na evropskem kadetskem prvenstvu.

Tretji je Aleksander Ciglar (strelstvo), ki je z ekipo COAL Petišovci zasedel 4. mesto na DP in četrto med posamezniki, četrta pa je bil tudi v 1. državni ligi. Pomagal je k 3. mestu ekipe v državni ligi, hkrati pa je stalni član državne reprezentance.

Pri športnicah je prvo mesto zasedla judoistka Sanja Jaklin. Kot članica KBV Lendava je na državnem prvenstvu zasedla drugo mesto, prva pa je bila v državni ligi. Na evropskem prvenstvu je bila v svoji kategoriji deveta. Na mednarodnih turnirjih je bila dvakrat druga in enkrat tretja, na domačih turnirjih pa enkrat druga in dvakrat prva. Za njo se je uvrstila Nika Koncut (badminton), ki je s kadetsko reprezentanco na ekipnem evropskem prvenstvu zasedla 17. mesto. Na turnirju v Friedrichshafnu je za-

sedla drugo mesto v dvojicah, na državnem prvenstvu do 17 let je bila druga, na slovenskih turnirjih je osvojila trikrat prvo mesto, postala pa je tudi državna prvakinja do 15 let. Tretja je Sendi Lešnjak (judo) iz KBV Lendava. Na evropskem prvenstvu je dosegla deveto mesto, druga je bila na državnem prvenstvu in druga v državni ligi. Na mednarodnih turnirjih je bila enkrat druga in trikrat prva.

Med moštvi je najboljša ND NK Nafta Lendava, ki je zasedlo

krat tretji.

Častni član SZ Lendava je postal Viktor Ketler, ki je bil leta 1978 na čelu izgradnje spidvejskega stadiona v Petišovcih, kjer se je do danes zvrstilo veliko domačih in mednarodnih prireditvev.

Za športnega delavca leta so razglasili trenerja nogometašev Nafta Damirja Roba, ki je svoje prve uspehe dosegel kot trener mlajših selekcij NK Nafta, letos pa se je proslavil kot trener prvega moštva NK Nafta. Rekreati-

Vass in Vedran Viako (oba NK Nafta), ki sta s kadetsko ekipo zasedla drugo mesto v 2. državni ligi, pri dekletih pa Tadeja Donko (rolanje) z drugim mestom na DP, Katja Rudaš (KBV Lendava) z drugim mestom na DP in Katja Kavaš (JK Lendava), prva na DP za st. deklece.

Najperspektivnejša športna ekipa je kadetsko moštvo U-16 NK Nafta, ki je bilo drugo v 2. slovenski nogometni ligi. Za njimi so mlajši mladinci ŠSK COAL Petišovci (zračna puška)

Najboljši športniki Lendave (od leve): Saša Ignjatovič, Sanja Jaklin in Igor Magdič (NK Nafta). Foto: Nataša Juhnov

drugo mesto v 2. SNL, bilo je v polfinalu pokala Hervis in trenutno tretje po jesenskem delu v 1. SNL. Drugi je NTK LM-KO Lendava, ki je zasedel drugo mesto v 1. NTL in se uvrstil med 16 najboljših moštev v Evropi. Tretji je ŠSK COAL Petišovci, ki je zasedel četrto mesto na državnem prvenstvu in tretje mesto v 3. državni ligi, na mednarodnih turnirjih pa so bili enkrat prvi in en-

vec leta je Jože Zupanec, član Kolesarskega kluba Lendava, ki se je udeležil devetih maratonov in je letos prevozil 10.276 km.

SZ Lendava je podelila tudi priznanja za perspektivne športnike. Pri fantih je to Aron Horvath (plavanje), ki je kot član PK Fužinar na zimskem prvenstvu Slovenije v kratkih bazenih osvojil štiri zlate in dve srebrni medalji. Za njim sta Arpad

in mlajše deklice U-11 KBV Lendava.

Na slovesnosti so podelili tudi priznanja društvom za dolgoletno delovanje. Tako je za 10-letno delovanje prejelo priznanje ŠD Dokonca, za 30 let NK Hotiza, za 50-letnico delovanja pa KK Nafta.

Celotno prireditev je z nastopom popestril kitarist Zsolt Balazsko. F. Horvat M.

Športni obraz – Štefan Gjergjek najboljši slovenski ribič

Dvojna krona ga je popeljala na svetovno prvenstvo

Štefan Gjergjek s pokalom. Foto: M. J.

Ribiška družina M. Sobota je dobila letos prvič v samostojni Sloveniji naslov posamičnega državnega prvaka. To je uspelo 34-letnemu Štefanu Gjergjeku iz Gorice. »Že nekaj let sem prav v vrhu slovenskega športnega ribištva in končno se mi je v letu 2005 posrečilo osvojiti krono v obeh ligah – tako v ligi posameznikov kot v državni ligi. To je zadostovalo za skupno prvo mesto in odhod na svetovno prvenstvo, ki bo prihodnje leto na Portugalskem.«

Med drugim je leta 1999 osvojil pomurski pokal, v letih 2000 in 2003 pa je bil drugi v tekmovanju slovenskih športnih ribičev. Na Portugalskem se mu bo pridružil Miro Matjašec iz Ribiške družine G. Radgona. Ni pozabil dodati, da mu ves čas stoji ob strani njegov sin, ki mu pripravlja ves potreben pribor. »On je gotovo zaslužen za moje uspehe. Treba se je dobro pripraviti na sleherno tekmovanje, kajti potem uspeh ne more izostati.« Kot pravi, je imel letos v tekmovanju državne A-lige le en slab rezultat, in sicer v Majšperku, povsod drugje pa mu je šlo kot namazano. »Moral sem le uspeti na zadnjih dveh tekmah v Radečah, ki sta odločali o končni uvrstitvi. Tam sem oba dneva zasedel prvo mesto, kar pomeni, da je šlo vse po mojih načrtih. Tam sem namreč ulovil 11,3 kg rib, kar je zadostovalo za pričakovani uspeh.«

Kako se sploh pripravljate na tekmovanja?

»Dejansko potekajo priprave na eno tekmo ves teden. Pripraviti je treba ustrezno hrano, montirati pribor, opazovati vodo in drugo, saj marsikdaj odloča zgolj ena malenkost ali pa le ena riba.«

Ste pomemben člen v soboški ekipi, ki je letos osvojila naslov slovenskih podprvakov. Kdo so bili vaši sotekmovalci?

»Drugi tekmovalci so Boštjan Ovsenjak, Franc Zrim, Štefan Černjavič, Tadej Panker in Dominik Baša.«

Česa se nadejate od svetovnega prvenstva na Portugalskem?

»V svetovnem športnem ribolovu so naši radgonski kolegi dosegli lepe rezultate. Zato tudi mi pričakujemo uvrstitev med prvih deset. To je za nas vsekakor velik cilj, ki ga ne bo lahko doseči. Na svetovno prvenstvo pridejo tekmovalci, ki v glavnem testirajo ribiško opremo za razne proizvajalce, od česar živijo. Ti tekmovalci vadijo na teh vodah morda že mesece, mi pa pridemo zadnjih deset dni. Tako imajo vedno prednost pred nami. Zato je na svetovnem prvenstvu zelo težko doseči odmevnejši rezultat.«

Milan Jerše

Z zadnje tekme Sobočanov v Radečah (od leve zgoraj): Boštjan Ovsenjak, Franc Zrim in Ludvik Števančec (vodja), spodaj pa Tadej Panker, Štefan Gjergjek in Štefan Černjavič

Kavčičevi ponosni na rezultate

Sin po očetovih stopinjah

Med tistimi, ki prihajajo, so dosežki v njegovi starostni kategoriji popeljali na vrh točkovanja za slovenski pokal med starejšimi dečki Uroša Kavčiča iz Judo kluba Murska Sobota. Njegov oče Silvo Kavčič je bil svojčas odlični judoist. Dvakrat je bil jugoslovanski državni prvak v katego-

rih, pogoji za vadbo pa so bili mnogo težji. S tem športom sem se začel ukvarjati leta 1973 in sem aktivno tekmoval vse do leta 1985.

Potem sem približno šest let pavziral, nakar so me znova pritegnili v soboški klub, kjer sem leta 1999 začel trenirati ekipo, ki da-

presentanta, bomo nadvse zadovoljni, kajti naše udarno obdobje bo leto 2007.«

Oče sinov trener

Sin Uroš je začel s treniranjem juda že v 1. razredu osnovne šole, za kar ga je seveda navdušil oče. »Zdaj končujem devetletko, kar pomeni, da treniram judo že osem let. Moj največji uspeh je, da sem bil kar petkrat državni prvak pri starejših dečkih, poleg tega pa sem tudi pri kadetih, kjer sem konkurenti leto dni starejši od mene, že zasedal prva mesta, zmagal pa sem tudi na mednarodnem turnirju na Slovaškem. Osvojil sem tudi največ točk pri starejših dečkih, saj sem zmagal na vseh uradnih turnirjih in tako zbral največ točk med vsemi kategorijami.«

In kaj mu sploh pomeni judo? »Judo mi pomeni zares veliko. Lahko se razgibam, da nisem vedno pri televiziji, in na ta način nekaj naredim tudi zase. Dnevno treniram do dve uri. Ko so pred mano večja tekmovanja, vadim tudi dvakrat po dve uri. Želim si, da bi se maja prihodnje leto uvrstil na evropsko kadetsko prvenstvo, ki bo na Madžarskem. Rad bi se uvrstil tudi v državno reprezentanco.«

Vedeti je treba, da je danes zelo težko priti v državno reprezentanco, saj ni dovolj, če si državni prvak, ampak moraš zbrati tudi dovolj točk na mednarodnih

Oče Silvo in sin Uroš. Foto: M. J.

riji starejših mladincev do 65 kg, na evropskem prvenstvu pa je zasedel sedmo mesto. Tistega leta je bil soboški judo klub tudi slovenski članski prvak v 1. ligi. Po naša se tudi z večkratnim naslovom republiškega in državnega prvaka v skoraj vseh starostnih skupinah, razen v članski.

Ni manjkalo velikih uspehov

»Trenirali smo v drugačnih ča-

nes dosega največje uspehe.«

Trenutno premore soboški judo klub štiri trenerje, ki skrbijo za okrog 75 tekmovalcev. »V naslednjem letu računamo s prvim državnim reprezentantom med kadeti, za kar sta kandidata Uroš Kavčič in Tilen Apšner. Imamo tudi dve deklici, ki bosta prav tako konkurirali.

Če nam bo v letu 2006 uspelo dobiti vsaj enega državnega re-

Strelstvo

Ekipno in posamezno Madžari

SD Jezero Dobrovnik je bilo organizator 11. tradicionalnega odprtega tekmovanja z MK-puško ob dnevu samostojnosti. Potekalo je na strelišču pri Lovskem domu Dobrovnik. Ekipno zmago so slavili strelci iz madžarskega Zalaegerszega, ki so imeli v svojih vrstah tudi najboljšega posameznika. Prijetno pa so presenetili domačini, ki so bili ob koncu drugi, v posamični konkurenci pa so zasedli drugo in tretje mesto.

Rezultati ekipno: 1. PLE Zalaegerszeg, 514 krogov, 2. Jezero Dobrovnik, 508, 3. SD Gančani, 498, 6. SD Bakovci, 457, 7. Varstroj Lendava, 444, 8. SD Vanča vas, 438; posamezno: 1. Ferenc Havasi (PLE), 182, 2. Jožef Babič (Dobrovnik), 3. Igor Makari (oba Dobrovnik), po 175, 4. Matjaž Cor (Bakovci), 174, 6. Andrej Erjavec (Gančani), 170; ženske: 1. Vesna Mele (Ormož), 175, 2. Diana Benkovič, 144, 3. Marjana Rous (oba Dobrovnik), 131.

F. B., foto: N. J.

Namizni tenis

Veterani pred Jelenovim hramom

Rezultati 6. kroga rekreativne namiznoteniške lige ŠZ Puconci: Meho Bakovci – Sebeborci 9 : 1, Diana – Rekreativci 6 : 4, Kema veterani – Zenkovci 10 : 0, Animus Markišavci – Breza 7 : 3, Jelenov hram prost. 7. krog: Zenkovci – Animus Markišavci 5 : 5, Rekreativci – Kema veterani 2 : 8, Jelenov hram – Meho Bakovci 6 : 4, Sebeborci – Diana (preloženo), Breza prosta. Vrstni red: Kema veterani in Jelenov hram, po 12, Zenkovci, 9, Diana, 6, Animus Markišavci, 5, Rekreativci, 4, Bakovci, 3, Sebeborci, 2, Breza, 1.

M. J.

Pikado

Gorjak v ožjem izboru

Na nedeljskem izbirnem turnirju za prijateljsko srečanje reprezentanc Slovenije in Hrvaške, ki je bilo na Grlavi, je sodelovalo 47 moških in 12 žensk iz 18 slovenskih klubov. V kategoriji 501 DO je pri moških zmagal Jernej Magerl (Strela Velenje) pred Dragom Kunčičem in Andrejem Gorjakom (oba Top-Gun Grlava), pri ženskah pa Tatjana Slatner (Kamnik) pred Nino Mihelič (Maribor) in Simono Grantaša (Top-Gun Grlava). Naslednji turnir bo v soboto ob 18. uri v Pikado klubu Grantaša na Grlavi. Prvi trije s teh turnirjev in prvi štirje iz ligaškega tekmovanja bodo sestavljali slovensko reprezentanco, ki se bo konec februarja pomerila s Hrvaško v Zagrebu.

Po štirih turnirjih vodi Jože Vavtar s 174,5 točke pred Andrejem Gorjakom, 140,5 in Brankom Kostrevcem, 101.

Vodijo Velenjčani

Rezultati 6. kroga v slovenski ligi Center A: Gomes – Bar ring 0 : 3 (5 : 11), Top-Gun – Strela II Velenje 3 : 0 (13 : 3), Top-Gun – Strela I 0 : 3 (6 : 10), Strela I – Gomes 3 : 0 (16 : 0), Strela II – Gomes 3 : 0 (15 : 1), Bar ring – Pinocchio 3 : 0 (12 : 4), Kobansko – Top-Gun 1 : 1 (8 : 8). Vrstni red: Strela I, 18 točk, Top-Gun, 13, Strela II, 12, Kobansko, 7, Bar ring, 6, Pinocchio, 3, Gomes, 0.

7. kolo slovenske lige Vzhod A: Bandoleros – Siko pikado team 0 : 3 (1 : 15), Goričanka – F1 Dokležovje 1 : 1 (8 : 8), Bar Maša – Biser 0 : 3 (5 : 11), Škorpjon – Tropic bar 0 : 3 (7 : 9), F1 Dokležovje – Country 0 : 3 (4 : 12), Tropic bar – Bar Maša 1 : 1 (8 : 8), F1 Dokležovje – Biser 1 : 1 (8 : 8), Goričanka – F1 Dokležovje II 3 : 0 (10 : 6), Siko pikado team – Škorpjon 3 : 0 (11 : 5). Vrstni red: Siko pikado team, 19, Bar Maša, 13, F1 Dokležovje I in Biser, po 12, Tropic bar, 10, Country, 9, Škorpjon, 8, Goričanka, 6, F1 Dokležovje II, 3, Bandoleros, 1.

M. J.

Šarika za petami vodilnega

Rezultati 6. kola lendavske pikado lige: Kiki – Tiffani 0 : 3 (5 : 11), B. W. C. – Kvatro – Gal 1 : 1 (8 : 8), Malibu – Mladost 3 : 0 (12 : 4), Šarika – Tropicano 3 : 0 (10 : 6). Vrstni red: Malibu, 16 točk, Šarika, 15, B. W. C., 13, Tropicano, 10, Mladost in Tiffani po 6, Kvatro-Gal, 4, Kiki, 0.

F. H. M.

Strelstvo

Premočno OŠ Črenšovci

Na Tišini je potekal 4. turnir regijske pionirske lige v streljanju z zračno puško. Ekipno so zmagali Črenšovci (516) pred Arcontom Radgona (498), četrto je bilo Turnišče I (485), peti pa Gančani (472). Med posamezniki je slavil Franc Tomaž (174) pred Janom Horvatom (oba Črenšovci), 173, tretji je bil Mitja Černi (Gančani), 170, peti pa Blaž Bedernjak (Črenšovci), 169.

M. J.

Ormožani in Jože Terplan

Na devetsteznem strelišču v vaško-gasilskem domu v Sebeborcih je pripravilo SD Sebeborci tradicionalni 21. božično-novoletni turnir v streljanju s serijsko zračno puško. V ekipni konkurenci so bili najboljši predstavniki Ormoža, med posamezniki pa Jože Terplan (SD Strelec, Andrejci).

Rezultati ekipno: 1. SD Jožeta Kerenčiča Ormož, 532 krogov, 2. SD Varstroj Lendava, 519, 3. SD Sebeborci, 512, 4. SD Strelec Andrejci, 5. Graničar Cankova; posamežno: 1. Jože Terplan (Andrejci), 188, 2. Robi Čontala (Sebeborci), 3. Matjaž Habjanič (Ormož), oba po 184, 4. Dragica Vogrinčič (Sebeborci), 179, 5. Rihard Kovač (Varstroj), 177.

T. G.

Prepričljivo COAL

Na Ptujju so ob dnevu samostojnosti organizirali strelsko tekmovanje z zračno pištolo. Ekipno so zmagali strelci ŠSK COAL Petišovci, ki so imeli v svojih vrstah tudi najboljšega posameznika Aleksandra Ciglarčiča.

Rezultati ekipno: 1. COAL Petišovci, 1120, 2. Brežice, 1101, 3. Juršinci, 1097, 4. Kidričevo, 1087; posamežno: 1. A. Ciglarčič, 384, 2. B. Simonič (Kidričevo), 380, 3. R. Ferenčak (Brežice), 378, 4. S. Simonič (Juršinci), 5. M. Miholič (COAL), oba po 372.

F. B.

Nogomet – Začetek priprav 10. januarja

Po uspešni jeseni, ko so Lendavčani zasedli visoko 3. mesto v 1. SNL in je bil NK Nafta izbran za ekipo leta 2005 v Pomurju, so modro-beli decembra tudi uradno sklenili leto. Po zadnjem treningu so imeli igralci in strokovno vodstvo kratko slovo od leta, na klubski ravni pa so se dobili še enkrat in proslavili nadvse uspešno leto 2005. Priprave za pričetek spomladanskega dela sezone se bodo začele 10. januarja 2006.

F. B.

Namizni tenis

Pomurci po pričakovanju

Pravkar končani jesenski del tekmovanja v 1. SNTL za člane je prinesel pomurskim prvoligaškim ekipam načrtovane uvrstitve, ki so jih pred začetkom tudi pričakovali. Seveda so najbolj zadovoljni Lendavčani, ki so z novo okrepitvijo Dragutinom Šurbkom ml. pristali na vrhu. To je tudi njihov cilj, saj jih ne zanima nič drugega, kot da prvič osvojijo naslov državnih prvakov. Tri točke prednosti so lep kapital za drugi del in zares bi se moralo zgoditi nekaj nepričakovanega, da ne bi osvojili naslova državnih prvakov, posebno še, ker imajo za slovenske razmere izredno močno ekipo, sestavljeno iz štirih izkušenih in kvalitetnih igralcev. Kar trije njihovi igralci so med deseterico najuspešnejših v prvem delu lige. Po pričakovanju je naju-

spešnejši Dragutin Šurbek, ki je z rezultatom 18 : 0 prvi igralec lige in edini brez poraza. Saša Lasan je s 13 : 2 tretji igralec v ligi, Zvonko Plohl s 13 : 4 sedmi in Saša Ignjatovič, ki zaradi poškodbe ni odigral polovico tekem, je dosegel rezultat 5 : 5. Dvojica Šurbek-Ignjatovič ima 3 : 0, Šurbek-Plohl pa 2 : 1.

Tudi Pucončani so lahko zadovoljni s tretjim mestom. Če bi jim to uvrstitev uspelo obdržati na koncu, bi bil to zanje lep uspeh. Po pričakovanju je bil nosilec ekipe reprezentant Mitja Horvat, ki je bil z rezultatom 18 : 4 peti igralec lige, Mirko Unger ml. z 11 : 10 je igral po pričakovanju in je bil 15. igralec lige, Nenad Stojanovič, njihova pridobitev, je z 10 : 11 dosegel tisto, kar so od njega pričakovali. Dvojica Unger-Hor-

Lendava	9	9	0	0	54	12	18
Maribor	9	7	1	1	50	20	15
Kema	9	5	2	2	43	28	12
Krka	9	5	2	2	45	35	12
Tempo	9	5	0	4	41	31	10
Sobota	9	4	2	3	39	36	10
Melamin	9	3	0	6	29	41	6
Križe	9	1	2	6	27	46	4
Ptuj	9	1	1	7	18	49	3
Edigs	9	0	0	9	6	54	0

vat je dosegel rezultat 3 : 2, Horvač-Stojanovič pa 1 : 1.

Sobočani so ena od redkih ekip, ki v ligi nastopajo z doma vzgojenimi igralci. Šesto mesto je soliden dosežek in to mesto bi morali, če ne že izboljšati, vsaj zanesljivo obdržati ob koncu lige. Večjih spodrsiljev kot ekipa niso imeli, posebno še, ker sta Kocuvan in Koščak zaigrala bolj kot v lanski sezoni, Ropoša pa slabše. Tako je Bojan Ropoša dosegel rezultat 12 : 11 in ni niti med petnajsterico najuspešnejših v ligi, Gregor Kocuvan ima isti rezultat, Jure Koščak pa 9 : 12. Uspešna pa je bila dvojica Koščak-Kocuvan s 6 : 2 in je tretja v ligi.

M. U.

Kegljanje

Horvatu lovorika kluba

Kegljači KK Nafta Lendava so dobro izkoristili premor do drugega dela prvenstva in se posvetili klubskemu prvenstvu. Udeležilo se ga je 15 kegljačev.

Največ uspeha je imel Ludvik Horvat, ki je podrl sedem kegljev več od drugouvrščene ga Dušana Radakoviča.

Rezultati: 1. Ludvik Horvat, 2169 kegljev, 2. Dušan Radakovič, 2162, 3. Uroš Zadravec, 2156, 4. Alfred Magyar, 2142, 5. Janez Šimon, 2130, 6. Štefan Horvat, 2119, 7. Jože Kerman, 2081, 8. Alojz Matjašec, 2073.

F. H. M.

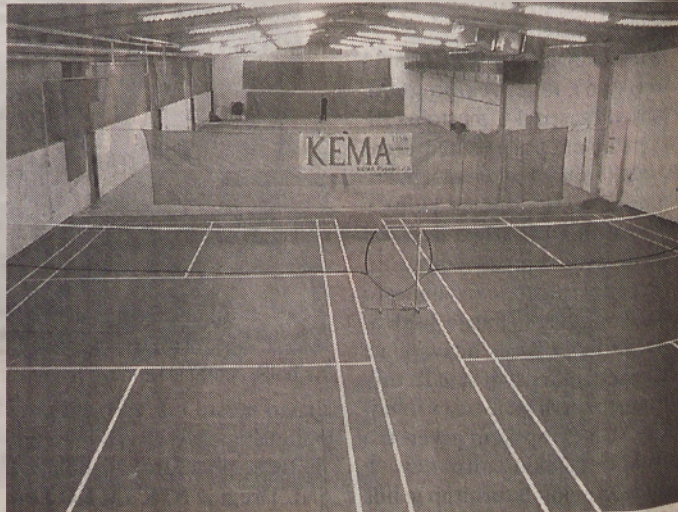
Teniška šola Jakopina v prenovljenih prostorih

Teniška šola Jakopina in Tekmovalno-rekreacijski klub TEN ŠPORT sta po poletni sezoni na zunanjih igriščih v športnem parku Fazanerija v Murski Soboti, kjer imata pogodbo za razvoj tenisa v Pomurju vse do leta 2020, odločila, da zimsko sezono nadaljujejo v Murski Soboti in ne več v Veržetu, kot so to počeli dve sezoni. Glavni razlog za prenovno stare Platane v Lendavski ulici poleg Tušvega centra v Murski Soboti je bil ohranitev delovanja v kraju, kjer se tenis spet razvija in postavlja na noge, kot je bilo to že pred 14 leti.

V objektu smo porušili vmesno steno dožine 15 m x 6 m in tako dobili prostor 50 m x 15 m širine, kar pa ni bilo dovolj za ureditev dveh teniških igrišč. Zato smo se odločili in uredili eno teniško igrišče, dve igrišči za badminton in garderobo s sanitarnim in pršnim delom ter zagotovili mini-

malne možnosti za učenje in igranje tenisa in badmintona. Izravnalno podlago za teniško igrišče smo skupaj s KEMO Puconci in Gradbeno firmo Ignac Jakopina, s. p., naredili tako, kot to zahtevajo teniška pravila. Podlago in opremo za igranje pa nam je posodila Športna zveza Murska Sobota in skupaj z Mestno občino Murska Sobota, ki jo vodi župan Anton Štihec, pokazala voljo, da takšne objekte v Murski Soboti potrebujemo. Investicija, ki jo je Teniška šola Jakopina skupaj s Tekmovalno-rekreacijskim klubom TEN ŠPORT vložila v objekt za dobo 5 mesecev, znaša 730.000,00 sit. Sem spadajo teniška podlaga, rušitev stene (odvoz, stroji), vodovod, sanitarna kabina, garderoba, slikopleskarska dela.

Zaradi višine hale smo pogodbo podpisali le do maja 2006, za naslednjo zimsko sezono pa upa-

Teniške hala v Murski Soboti v Lendavski ulici poleg centra TUŠ

mo, da bomo skupaj z investitorji postavili halo, v kateri bomo lahko kandidirali za domače in mednarodne turnirje ter ligo, kot smo to izvedli letošnjo poletno sezono, in v dveh letih dvignili igranje tenisa na teniških igriščih za 71 % – v letu 2004 za 48 %, v letu 2005 pa še za 21 % oz. preko 4000 ur/sezono (sezona traja 1. 4.–10. 11.). Sem spadajo abonenti, učne ure Teniške šole Jakopina, liga in turnirji.

Jernej Jakopina

Košarka

Sobočani premočni za Portorožane

V 12. krogu 1. B SKL za moške je Radenska Creativ Sobota na domačem parketu po pričakovanju zanesljivo premagala novince v ligi Portorož z 90 : 68 (31 : 12, 14 : 15, 17 : 20, 28 : 21). Več priložnosti za igro sta dobila tudi mladince Jernej Juteršnik in Bine Barbarič. Strelci za Sobočane: Do-

minko, 28, Šuran, 25, T. Novak, 15, Karlo, 7, Želj, 6, Majc, 4, Juteršnik, 3, Barbarič, 2.

Na lestevici vodijo Hopsi Polze la pred Triglavom in Novo Gorico (vsi so zbrali po 22 točk), Rudarjem, 20, in Parklji Bežigradom, 19, Sobočani pa so šesti s 17 točkami.

M. J.

Gostje (temnejši dresi) se niso mogli enakovredno kosati z domačini. Foto: J. Z.

Jesenski naslov Lendavčanom

V zaostalem srečanju 4. kroga v pomurski košarkarski ligi so igralci KK Lindau Lendava premagali KK KOŠ Partizan iz Središča ob Dravi z 80 : 71 (14 : 17, 20 : 22, 17 : 20, 29 : 14).

S tem so si Lendavčani zagotovili naslov jesenskega prvaka, do zmage pa so prišli po dobri igri v zadnji četrtini srečanja.

Najboljši strelci: Balažič, 27, in T. Hozjan, 21, za Lindau ter Raušl, 24, in Hanželič, 11, za Središče ob Dravi.

F. B.

Tenis

Novoletni turnir v Radencih

V petek, 30. decembra, bo v TC Radenci zelo živahno. Ob 14. uri se bo začel teniški turnir za otroke in mladino (mini tenis, midi tenis, merjenje hitrosti servisa, zadevanje v tarčo), povezan s prihodom dedka Mraz. Od 16.00 do 20.30 pa bo novoletni teniški turnir, na katerem se bodo pomerile žrebane dvojice. Najboljši bodo dobili priložne nagrade in priznanja.

M. J.

Atletika

Radenski maraton prerasel v tek treh dežel

Po srebrni prelomnici bo 26. Maraton treh src v Radencih 20. maja 2006. V organizacijskem odboru, ki ga že vrsto let uspešno vodi Sašo Zidar, so se odločili za nekaj sprememb, ki bodo tekačem omogočile boljše razmere.

Zaradi značilne visoke popoldanske vlažnosti ozračja in v zadnjih letih visokih temperatur razmišljajo o prestavitvi starta na dopoldnjsko uro. S tem bi imeli zlasti maratonce in polmaratonce veliko več možnosti za izboljšanje rezultatov.

Poleg tega se ena od večjih novosti v letu 2006 obeta tek treh dežel Avstrije, Madžarske in Slovenije pod nazivom Central European Region Running cup. Osnovni cilj tega pokala je povezovanje tekačev iz treh sosednjih dežel in s tem večje število tekačev.

M. J.

Mali nogomet Visoka zmaga Kiki bara

V 5. krogu tekmovanja v zimski ligi Turnišča ni prišlo do večjih sprememb na lestvici. Vodilni dvojec Renkovci I in Cicibani 1825 so ponovno zmagali in zadržali vodstvo. Najvišjo zmago so dosegli igralci ODNS Kiki bar, ki so z 11 : 6 ugnali Renkovce II.

Izidi: Renkovci II – ODNS Kiki bar 6 : 11, Cicibani 1825 – ND Nedelica 3 : 2, KMN Turnišče – Gremlin 6 : 1, Renkovci I – NK Turnišče 3 : 1, Sunčnica – Črne vrane 3 : 6, Elbo – Bele vrane 6 : 3. Med strelci vodi Aleš Ritlop (Renkovci II) pred Miho Kovešem (Cicibani 1825). 6. kolo bo na sporedu že jutri.

F. H. M.

Makoter Meteorplast zmagal v Mariboru

V organizaciji Medobčinskega društva nogometnih sodnikov Maribor je sodelovalo na 31. novoletnem turnirju v dvorani Tabor 46 ekip iz vse Slovenije. Zelo uspešno, kot že na mnogih prejšnjih turnirjih, je nastopila ljutomerska ekipa Makoter Meteorplast, ki se je prebila v sklepne boje najboljših četverice, potem pa še do 1. mesta. V polfinalu so s 6 : 4 (po izvajanju kazenskih strelcev) premagali ekipo Zlatka Zahoviča Delikomot talci Maribor, v finalu pa še z 2 : 0 Poetovio Ptuj. Najboljši igralec in hkrati najučinkovitejši strelca turnirja je bil Dare Vršič (Makoter Meteorplast).

Dvoranski nogomet Naftini kadeti sedmi

Selekciji U-15 in U-17 prvoligaške Nafta iz Lendave sta se udeležili tradicionalnega mednarodnega turnirja Szaba Rezoja v Zalaegerszegu. Sodelovalo je 16 moštev iz Slovenije, Hrvaške in Madžarske. Izjemno uvrstitev so dosegli igralci U-15, ki so v močni konkurenci zasedli četrto mesto, medtem ko so kadeti povsem razočarali. Šele v srečanju za razvrstitev so v tekmi za sedmo mesto z visokim rezultatom 5 : 0 ugnali Heviz. V tej konkurenci je zmagalo moštvo gostiteljev ZTE. Pri U-15 so Lendavčani izgubili v srečanju za četrto mesto z Nagykanizso 0 : 1. Za najboljšega strelca so organizatorji razglasili Arpada Vassa iz NK Nafta, ki je dosegel šest zadetkov.

F. H. M.

Šah Začne se v Bakovcih

Prvi iz ciklusa konektedenskih turnirjev, ki jih pripravlja ŠD Radenska – Pomgrad, je letu 2006 bo 15. januarja ob 9. uri v 08 Bakovcih. Igrali bodo 9 kol po švicarskem sistemu.

Nogomet Statistika ne laže

Po 13. krogih tekmovanja v 3. SNL vzhod, kjer nastopa tudi pet pomurskih klubov, in sicer Beltinci, Črenšovci, Mura 05, Tišina in Veržej, so izdelali zanimivo statistiko obiskov gledalcev na posameznih tekmah. Iz nje je razvidno, da so našli skupno 32.920 gledalcev. Po pričakovanju po obisku na posameznih tekmah izstopa ND Mura 05, naslednji nekdanje nogometne prvoligaške ekipe, ki ima očitno še vedno veliko svojih privržencev.

Na domačih tekmah v Murski Soboti si je ogledalo igro mladih igralcev Mure 13.800 gledalcev, kar znaša v povprečju več kot 2.000 gledalcev na tekmo. Sledijo Beltinci (3.230), Tišina (2.650), Stojanci (2.350), Zavrč (1.650), Črenšovci (1.410), Ormož in Paloma (po 1.200), Železničar in Pohorje (po 1.100), Veržej (900), Kovinar in Šmarje (po 790), in Malečnik (750).

Največ jih je bilo v prvih krogih tekmovanja v 3. SNL vzhod, saj so

v 1. krogu našli celo 4.300 gledalcev. Zanimanje za ogled tretjeligaških tekem pa je strmo upadlo proti koncu jesenskega dela tekmovanja, saj jih je bilo v 13. krogu skupno le dobrih tisoč.

In kako je s številom gledalcev na tekmah v gosteh? Tudi tu vodi Mura 05, saj si je njene tekme ogledalo 5.900 gledalcev. Tekme nogometašev Zavrča si je na gostovanjih ogledalo 4.300 gledalcev, Palome 4.100, Malečnika 4.090, Železničarja 2.470, Veržeja 2.250, Kovinarja 1.950, Ormoža 1.710, Pohorja 1.130, Šmarja 1.100, Črenšovce 1.050, Beltince 1.020, Tišine 1.000 in Stojince 850.

Milan Jerše

Z derbija Mura 05 : Paloma. Foto: N. J.

Statistika jesenskega dela 2. SML/SKL vzhod Naftini kadeti drugi, radgonski sedmi

Medobčinska nogometna zveza Lendava, ki vodi tekmovanja v 2. slovenski mladinski ligi vzhod in 2. slovenski kadetski ligi vzhod, je pripravila nekaj zanimivih rezultatov iz jesenskega dela. Po skupni lestvici je na prvem mestu Dravograd s 73 točkami, lendavska Nafta je druga (48), Arcont Radgona (34) pa deveti. Dravograd je vodilni tako v mladinski (36) kot kadetski konkurenci (42). Med mladinci je Nafta (18) sedma, Arcont Radgona (16) pa deseti. Tudi v fais playu prednjači Dravograd, Arcont je četrta, Nafta pa osma.

Na listi strelcev vodi Miha Drnovšek (Krško) s 13 zadetki, takoj za njim pa so Vedran Vinko (Nafta), Denis Bagolin (Krško) in

Jan Zamenik (Dravograd) z 11 zadetki. Osmouvrščeni Lendavčan Arpad Marton je dal 8 zadetkov.

Po jesenskem delu 2. SKL vzhod je prvi Dravograd (37), odlična druga pa je Nafta (30), medtem ko Arcont Radgona (18) zaseda sedmo mesto. Po fair playu izstopa Dravograd, Nafta je tretja, Arcont pa šesta. Najboljši strelca je Matej Planinšek (Dravograd) z 31 zadetki, drugi pa je Arpad Vaš (Nafta), 27. Adrijan Jagerič (Arcont) je četrta (14), Marko Rous (13) pa peti.

Pregled števila gledalcev na tekmah mladincev kaže, da je imela največji obisk ekipa Mali šampion, saj se je na njihovih šestih tekmah zbralo 450 gledalcev,

Dravograjčane pa si je ogledalo 430 ljudi. Tekme radgonskega Arconta si je v 7 tekmah ogledalo 380 gledalcev, lendavske Nafta pa 190 v 5 tekmah. Skupno si je jeseni tekme 2. SML vzhod ogledalo 3.862 gledalcev, ki so v tem času videli 370 zadetkov, 346 rumenih in 32 rdečih kartonov in 17 enajstmetrov.

V kadetski konkurenci izstopa po obisku Dravograd, kjer je bilo v 6 tekmah 440 gledalcev. Sedem tekem Arconta si je ogledalo 275 ljudi, 5 tekem Nafta pa 192. Na vseh tekmah je bilo 3.235 gledalcev, ki so videli 443 zadetkov, 202 rumena kartona, 13 rdečih kartonov in 17 enajstmetrov.

Milan Jerše

Squash V vodstvu Zrimova in Cvetko

V hotelu Diana v Murski Soboti je bil 3. turnir za odprto prvenstvo Pomurja. V moški konkurenci je bil najboljši Zoran Repija, ki je v finalu s 3 : 0 premagal Stanka Gobca, pri ženskah pa je zmagala

Natalija Zrim. Rezultati 3. turnirja moški: 1. Zoran Repija, 2. Stanko Gobec, 3. Bojan Cvetko, 4. Beno Štornik; ženske: 1. Natalija Zrim, 2. Nataša Vogrinec, 3. Andreja Kovač. Vrstni red po treh turnirjih – moški: 1. Bojan Cvetko, 240 točk, 2. Beno Štornik, 230, 3. Štefan Sever, 143; ženske: 1. Natalija Zrim, 300, 2. Ljubica Štornik, 200, 3. Nataša Vogrinec, 170.

T. G.

ŠD Žarek s koledarjem tekmovanj

Športno društvo cerebralne paralize Žarek s sedežem v Murski Soboti je pripravilo koledar območnih tekmovanj v letu 2006.

V Krškem bo 19. februarja območno tekmovanje v šahu, 18.

marca državno prvenstvo za posameznike, 5. novembra pa ekipno.

V Kamniku bo 12. marca prvenstvo v namiznem tenisu, 20. maja pa DP. Tu bo 16. aprila prvenstvo v dvoranskem balinanju,

14. oktobra pa DP. V tej disciplini bo 14. maja v Puconcih območno tekmovanje, 14. oktobra pa DP. V začetku septembra bo v Kopru območno tekmovanje v pikadu, 21. oktobra pa DP.

M. J.

Nogomet Mura želi naslov prvaka

Čeprav je od konca jesenskega dela prvenstva v 3. SNL vzhod minilo že precej časa, so nogometaši Mure 05 končno na zasluženem oddihu. Prosti bodo namreč le za božično-novoletne praznike, s treningi pa so nadaljevali vse do 23. decembra. Telesno pripravljenost so ohranjali v fitnesu in dvorani.

Zanimivo je, da bodo s treningi nadaljevali že 6. januarja. Medtem so se črno-beli tudi igralno okrepili z Markom Fajdigo, Boštjanom Puharjem in Darjanom Slavicom, potekajo pa pogovori še z nekaterimi nogometaši, med njimi tudi z Nejcem Omladičem.

Po zagotovilih trenerja Slobodana Đurića bodo spomladi štartali na prvo mesto. Pred nadaljevanjem prvenstva zaostajajo za vodilnim Kovinarjem iz Štor za štiri točke, za drugouvrščeno Palomo pa za tri.

M. J.

Kolesarstvo Šardi po Pojbičevi poti

V Kolesarskem klubu Lendava kot najstarejšem športnem kolektivu v občini, ustanovljenem leta 1898, se marljivo pripravljajo na enkratni podvig. Njihov član Jože Šardi namerava prekolesariti 1800 km dolgo pot od Lendave do Berlina. Omenjeno pot je že prekolesaril znani lendavski športni zanesenjak Karel Pojbič (Sokol, smučar, kolesar, športni delavec) leta 1936, ko se je udeležil olimpijskih iger v Berlinu.

Šardi naj bi se na pot odpravil neposredno pred svetovnim prvenstvom v nogometu naslednje leto. V Berlin naj bi prispel na otvoritveno tekmo (9. junij 2006). Lendavčani so že v stiku z županom mesta Berlin, ki naj bi Šardija sprejel. Pot ga bo vodila čez Madžarsko, Slovaško in Češko do Nemčije.

F. H. M.

Rokomet Nov poraz Millenniuma

Rokometašice Millenniuma od Sv. Jurija ob Ščavnici so v 13. krogu 1. slovenske B-lige v Radencih ostale brez točk. Premagala jih je ekipa Škocjana z 32 : 29 (18 : 14). Z devetim porazom in tremi zmagami v prvenstvu so rokometiške Millenniuma s trenerjem Ernestom Pučkom pristale na 12. mestom med 13 ekipami. Med strelkami je bila najboljša Martina Šijanec z 71 zadetki, kar je v tej konkurenci zadostovalo za 10. mesto. V točkovanju za najbolj disciplinirano ekipo so igralke Millenniuma po jesenskem delu na solidnem 6. mestu. Prvenstvo se bo nadaljevalo 14. januarja 2006, ko bo igral Millennium v Radencih s četrtouvrščeno ekipo Ketinga iz Ajdovščine.

T. G.

Žreb nogometnega polfinala Pomurke in Senožeti

Na novoletnem srečanju Nogometne zveze Slovenije v Ljubljani so opravili tudi polfinalni žreb v pokalnih tekmovanjih. Pri nogometaših se bosta v aprilskem polfinalu pomerila Hit Gorica – Anet Koper in CMC Publikum – Maribor Pivovarna Laško, pri ženskah pa Pomurje Davidov hram – Senožeti – Vode in Slovenj Gradec – Krka. V malem nogometu sta para: Ajdovščina – Kobarid in Beton Zasavje.

M. J.

Nordijska hoja Začnimo danes

Nordijska hoja, ki postaja tudi pri nas čedalje popularnejša, je učinkovita in varna oblika rekreacije za vse starostne skupine. Zanj potrebujemo dobro voljo, primerno obutev in posebne v ta namen oblikovane palice. Zakaj palice? Z uporabo palic je v gibanje vključeno vse telo. Pri pravilni izvedbi sodeluje kar 90 odstotkov mišic. Prednost hoje s palicami je izrazita aktivnost mišic trupa, ramenskega obroča in mišic rok, zato je poraba energije večja od 20 do 25 odstotkov. Z uporabo palic razbremenimo skočni sklep, koleno, kolk in hrbtenico. S tem pa prispevamo tudi k lažjemu ohranjanju ravnotežja. Za aktivne, živahne in mladostne je lahko nordijska hoja hitra po razgibanem terenu levo in desno. In rezultati? Manj tveganja za bolezen srca in ožilja ter rakavih obolenj, močnejše in bolj napete mišice, kar pripomore k čvrstemu in zdravemu telesu. Poleg tega ne gre prezreti lepše drža, lepše postave, usklajenega gibanja telesa, več energije, več življenjske moči ter užitka in zabave v naravi.

Milan Jerše

motorna vozila

KARAMBOLIRANO VOZILO kupim, prodam pa rezervne dele za avte. Tel.: 040 256 963. m23458

PEUGEOT 206 1.1, 60 KS, in garažo v Stari ulici v Murski Soboti prodajo. Tel.: 523 18 82, po 20. ur. m24288

posesti

ENOSOBNO STANOVANJE v Murski Soboti dam v najem. Tel.: 523 11 82. m24326

VSELJIVO HIŠO V BELTINCIH, Turnišču ali Moravskih Toplicah, staro do 30 let, kupim. Tel.: 041 758 893. m24218

GRADBENO PARCELO, 10 arov, v Černelavcih prodam. Tel.: 525 11 05, 041 834 627. m24262

DVOSTANOVANJSKO HIŠO na 5-arski parceli v M. Soboti prodam za 17,8 mio. SIT. Lokacija primerna za manjšo obrt. Tel.: 02 548 10 44. m24304

HIŠO V BODONCIH 118 z gospodarskim poslopjem na 20-arski parceli, na lepi lokaciji (voda, elektrika v hiši), prodam. Tel.: 545 12 64. m24321

GRADBENO PARCELO, 36 arov, ob glavni cesti, 2 km iz M. Sobote, prodam. Tel.: 522 12 41. m24335

kmetijska mehanizacija

TRAKTOR IMT 539, novejši, kupim. Tel.: 551 12 04. m24287

Nadaljevanje malih oglasov najdete na 22. strani.

Kogar imaš rad, nikoli ne umre, le daleč je ...

V SPOMIN

Letos 27. decembra mineva enajst let žalovanja za dragim

Ervinom Žnidaričem

s Cankove

Iskrena hvala za vsako lepo misel, za položen cvet in prižgano svečo na njegovem preranem grobu.

Vsi njegovi

Bolečina da se skriti, tudi solza zatajiti, a tebe nam nihče ne more več vrniti.

V SPOMIN

31. decembra bo minilo 13 let žalosti od takrat, ko je prenehalo biti plemenito srce dragega očeta

Geze Benka

iz Gorice 47

Iskrena hvala vsem, ki se z lepo mislijo ustavite ob grobu, prinašate cvetje in prižigate sveče.

Sin Andrej z Zvezdano in drugo sorodstvo

Gospod je moj pastir, nič mi ne manjka. Na zelenih pašnikih mi daje ležišče; k vodam počitka me vodi. Mojo dušo poživlja. Ps 23, 1-3

V SPOMIN

26. decembra je minilo eno leto od smrti župnika in častnega kanonika

Janeza Gregorja

s Tišine, 1911–2004

Župnik in župljani župnije Tišina

Bolečina da se skriti, tudi solze zatajiti, a tebe nam nihče ne more več vrniti.

V SPOMIN

30. decembra bo minilo leto žalosti od takrat, ko je prenehalo biti plemenito srce

Jožeta Merklina

iz Vadarec

Iskrena hvala vsem, ki se z lepo mislijo ustavite ob grobu, prinašate cvetje in prižigate sveče.

Tvoji najdražji

Imeti rad, je najlepše darilo. Ko izgubiš, kar si imel najraje, izgubiš vse. Ostaneta le trpeča duša in srce, ki boli.

V SPOMIN

1. januarja bosta minili dve žalostni leti od takrat, ko nas je zapustil naš dragi mož, oče in deda

Jožef Sampl

iz Gerlinec 68

Za vsako misel, prižgano svečo na njegovem grobu – iskrena hvala!

Vsi njegovi

Vsak dan bolj in bolj nam je hudo, takrat zazremo se v nebo in upamo, Danilo, da tebi je lepo.

V SPOMIN

28. decembra minevata dve žalostni leti od takrat, ko nas je tragično zapustil naš dragi sin, brat in stric

Danilo Lacko

iz Ul. Štefana Kovača 54 v Turnišču

Hvala vsem, ki se ustavite ob njegovem preranem grobu, prižgete svečo ali podarite cvet.

Njegovi najdražji

V življenju le skrb in delo si poznala, sedaj od vsega truda si zaspala. Odšla si tja, kjer ni več bolečin, a nate večno bo ostal spomin.

ZAHVALA

V 54. letu nas je za vedno zapustila draga mama, tašča, sestra in teta

Marija Benko

iz Gorice 47

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem dobrotnikom, ki so darovali sveče, v dobrodelne namene, za svete maše in vežice.

Hvala osebju kirurškega oddelka v Rakičanu. Lepa hvala Andrejevim sodelavcem, g. župniku iz Martjanec, pevcem za odpete žalostinke in pogrebništvu Banfi.

Žalujoci: sin Andrej z Zvezdano, sestrji Dragica in Helena z družinama, brat Franc in drugo sorodstvo

Nagrobni spomeniki, tlaki, stopnice, okenske police, kamnite mize, pulti, vaze in drugi izdelki iz granita in marmorja
Tel.: 02 542 10 24, faks: 02 542 20 24, GSM: 031 876 949
KEB – kamnoseštvo Erjavec, Marjan Erjavec, s. p.,
Ribiška pot 1 a, 9231 Beltinci

**KOMPLETNE POGREBNE STORITVE
UREJANJE POKOPALIŠČ IN ZELENIC**

Brezplačni prevozi opreme na dom, brezplačni prevozi do 40 km, plačilo na več obrokov brez obresti
Vladimir Hozjan, s. p. Šulinci 87 a
Tel.: 02 55 69 046, GSM: 041 712 586

KOMUNALA
Javno podjetje, d. o. o.,
Kopališka ul. 2, Murska Sobota

KOMPLETNE POGREBNE STORITVE:
UGODNA PRODAJA POGREBNE OPREME
BREZPLAČNI PREVOZI DO 30 km
PRODAJA VENCEV IN DRUGEGA CVETJA

UREDITEV DOKUMENTOV
OBJAVA OSMRTNIC V JAVNIH MEDIJAH
UREJANJE ZELENIC
PLAČILO NA VEČ OBROKOV BREZ OBRESTI

24-URNA DEŽURNA SLUŽBA, GSM: 041 631 443

**KOMPLETNE POGREBNE STORITVE,
VZDRŽEVANJE POKOPALIŠČ IN ZELENIC,
BREZPLAČNI PREVOZI DO 40 KM,
PLAČILO TUDI NA VEČ
OBROKOV BREZ OBRESTI**

DAMIR BANFI, s. p., VEŠČICA 17,
TEL.: 02 53 48 060, FAKS: 02 52 51 170, 9000 MURSKA SOBOTA

**Prispevki za nakup
opreme za gineko-
loški oddelek in
novo porodnišnico**

Anton Maučec, Gančani, namesto cvetja za pok. Majo Maučec iz Bratonec – 4.000; Sindikat Elektra Murska Sobota namesto cvetja za pok. mam Dragice Vaš – 15.000; družina Panker, Gornji Petrovci 36, namesto cvetja za pok. Ludvika Kerčmarja – 5.000; družina Poljič, Gornji Petrovci 31, namesto cvetja za pok. Ludvika Kerčmarja – 5.000; Karel Šavel, Ulica Štefana Kuharja 7, Murska Sobota, namesto cvetja za pok. Irmo Vaš iz Martjanec – 5.000; Sindikat VIZ Srednja kmetijska šola Rakičan namesto cvetja za pok. Janeza Horvata – 15.000 sit.

Vsem darovalcem se iskreno zahvaljujemo. Prispevke zbiramo na računu št. 01100-6030278282.

Splošna bolnišnica
Murska Sobota

Saj če premagamo solze, ki hočejo nam na obraz, se nam v očeh ne posuše, temveč se zlijejo spet v nas,

nazaj v srce, se umirijo in v njem za zmeraj obležijo nevidne vsem, nikdar preliče, tem dražje nam, čim bolj so skrite.

ZAHVALA

V tišini decembrskega jutra nas je zapustila najdražja mama, babica, prababica in tašča

Kristina Vogrinčič

iz Gerlinec

Iskrena hvala sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste jo pospremili na mesto večnega počitka.

Hvala osebju in stanovalcem Doma starejših v Rakičanu za skrb in sobivanje.

Hvala osebju internega oddelka bolnišnice v Rakičanu za nudeno pomoč.

Pristična hvala č. gospodu župniku in pevcem za opravljen obred in odpete žalostinke.

Hvala govorniku KS za poslovilne besede in pogrebništvu Banfi za opravljeno storitev.

Vsem našim sodelavcem od blizu in daleč hvala za sočutje in izrečeno sožalje.

Globoka zahvala za cvetje in sveče, za darovane svete maše in za sredstva, namenjena za obnovo mrliške vežice in pokopališča v Gerlinec.

Žalujoci: OTROCI Z DRUŽINAMI

Gerlinci, 20. 12. 2005

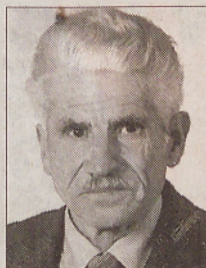
Odšel je naš oči in dedi

Jože Vild

Od njega smo se poslovili
v ponedeljek,
19. decembra 2005,
na soboškem pokopališču.
Hvala vsem, ki žalujete z nami.

**Borut in Jasna
ter vsi njegovi najdražji**

Murska Sobota, Beograd, Ljubljana,
23. 12. 2005

*Bolečina da se skriti
pa tudi solze ni težko zatajiti,
le dragega moža, očeta in
starega očeta nam nihče
ne more več vrniti.*

V SPOMIN

31. decembra mineva
deset let od takrat,
ko nas je zapustil naš dragi

Ernest Grah

od Grada 153

Hvala vsem, ki se ga spominjate, se ustavite
ob njegovem grobu in prižgete svečko spomina.

Tvoji najdražji

20. decembra 2005
smo se poslovili od
najinega atija in dedija

Ludvika Škrilca

roj. 1918. leta

Iskrena hvala sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem,
ki ste ga pospremili na zadnji poti, darovali cvetje in sveče,
nama pa v teh težkih trenutkih stali ob strani in izrekli sožalje.

Lepa hvala tudi g. Leonu Novaku za pogrebni obred
in pevcem za odpete žalostinke.

Njegova Valika in Damir

*Zdaj ne trpiš več, dragi.
Zdaj počivaš.
Kajne, sedaj te nič več ne boli.
A svet je mrzel, prazen, opustošen
za nas, odkar te več med nami ni.
(S. Makarovič)*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega
moža, očeta, dedija in brata

Štefana Norčiča - Akija

upokojenega računovodje

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom,
prijateljem, sosedom, nekdanjim sošolcem in znancem,
ki ste ga pospremili na zadnji poti, nam pa izrekli ustno
in pisno sožalje ter darovali cvetje in sveče.

Hvala govornikom g. Vladu Maučecu in KS Gančani
ter g. Ivanu Markoju, iskrenemu prijatelju in nekdanjemu
ožjemu sodelavcu, za zares ganljive besede slovesa.

Hvala tudi duhovnikom g. Novaku in g. Benkoviču
za lepo opravljen pogrebni obred in pevcem
moškega zbora Gančani in drugim pevcem
za zapete žalostinke, hvala tudi za odigrano Tišino.

Kolektivu NLB, d. d., Murska Sobota,
Domu starejših občanov Rakičan in SGP Pomgrad, d. d.,
iz Murske Sobotice ter vsem drugim,
ki ste darovali v dobrodelne namene
in za svete maše, iskrena hvala.

Prav tako hvala Pogrebniemu zavodu Jurič iz Beltincev
za opravljene storitve.

*Žalujemo: žena Nada, hčerki Magda z družino
in Lili s sinom Jakob ter sestra Jolanka z družino*

*Ne morem iz zemlje
kot dobra semena,
da znova bi segli si v tople dlani.
Ne morem,
med nami je krsta lesena, tišina prsti,
le sveča ljubezni visoko gori.*

ZAHVALA

V 69. letu starosti nas je po krajši,
a hudi boleznini prežgodaj zapustil dragi

Štefan Mencigar

iz Krašč 36

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi se zahvaljujemo
vsem sorodnikom, sosedom, znancem, prijateljem
in nekdanjim sodelavcem za besede tolažbe
v najtežjih trenutkih. Prav tako hvala za darovane vence,
sveče, svete maše in darove za župnijsko cerkev.

Posebej hvala g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete
žalostinke, PGD Krašči in govorniku g. Ficku, KMN Jezero,
pogrebništvu Banfi in vsem, ki ste dragega pokojnika v tako
velikem številu pospremili k njegovemu zadnjemu počitku.

*Žalujemo: žena Marija, sinova Franc in Robert
z družinama, hčerki Marica in Marjeta
z družinama, brat Franc, sestra Marija
in drugo sorodstvo*

Dragi dedi, pogrešajo te vnuki

*Davor, Tilen, David in vnukinje Sandra,
Sabina, Tadeja, Karmen in Silviya*

*Saj nisem šla nikamor,
tukaj sem in z vami,
le moje utrjeno srce si odpočije,
z vami bom,
dokler bo vaša poslednja misel
z menoj.*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage žene,
mame, stare mame in tašče

Jolanke Cipot

iz Polane

Ki nas je v 77. letu starosti nepričakovano
za vedno zapustila, se iskreno zahvaljujemo vsem,
ki so nam izrekli sožalje, za sočustvovanje, darovane
vence, sveče ali v dobrodelne namene, za ureditev
pokopališča v Polani, sorodnikom, sosedom, prijateljem
in vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Hvala osebju internega oddelka soboške bolnišnice,
predvsem dr. Dušanu Kovaču za vso zdravniško pomoč,
da bi ji ohranili življenje, g. duhovniku za pogrebni
obred in tolažilne besede, pevcem za žalostinke,
govornici za besede v slovo, kolektivu Bliska Montaze
in Ireninim sodelavcem ter pogrebništvu Banfi.

*Žalujemo: mož Štefan, hčerka Irena
in sin Bojan z družinama*

DRAGI STARI MAMI V SLOVO

Mojca in Matej – pogrešala te bova!

*Kako boli in duša trpi,
ko vidiš, kako iz dneva v dan
od bolečin usihajo življenjske moči.
To veš ti in vemo mi,
ki smo bili ob tebi tvoje
zadnje trpeče dni.*

ZAHVALA

V pričakovanju božičnih praznikov je
v 80. letu starosti prenehalo biti srce drage žene,
mame, stare mame, tašče in sestre

Marije Arvaj

iz Beltincev

Besede iskrene zahvale naj sežejo v srce
dragim sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem,
ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, jo pospremili
na njeni zadnji poti, nam izrekli pisno in ustno sožalje
ter darovali vence, sveče, za svete maše in cerkev.

Hvala podjetju POMGRAD - GM, blagovnici Ravenka iz Beltincev
in tovarni Mura iz Murske Sobotice - 414. in 415. brigadi.

Posebej hvala zdravnici dr. Eriki Zelko, medicinskim sestram,
patronažnemu osebju ZD Beltinci in sosedi Mariji Flisar
za neizmerno pomoč pri lajšanju bolečin.

Hvala tudi g. kaplanu Ošlaju za pogrebni obred,
pevcem za odpete žalostinke, govorniku za besede slovesa,
molivkam živega rožnega venca in pogrebništvu Jurič.

Žalujemo: njeni najdražji

Slovo boli, solza po licih nam polzi, a s tabo v mislih smo mi!

*Tvoji vnuki: Dušan, Marjan,
Tanja, Miran, Danilo in Nina*

*Umrli je mož! - Ne, ni umrl!
Oči le časne je zaprl,
da se po trudi in po boju oddahne
v blaženem pokoju.
Umrli on ni!*

ZAHVALA

Tiho in mirno je odšel od nas
dragi mož, oče, tast in dedi

Franc Matjaš

upokojeni delavec

Uprave za notranje zadeve
iz Mačkovca 2

Hvala vsem, ki ste bili z nami v teh težkih trenutkih,
ga pospremili na njegovi zadnji poti, darovali cvetje,
sveče in v dobrodelne namene ter nam izrekli sožalje.

Lepa hvala g. Balažicu za pogrebni obred,
pevcem žalostink in pogrebništvu Hozjan.

Njegovi najdražji

*Po isti poti,
koder odhajaš,
nevidno prihajaš nazaj -
med svoje, ki jih ne nehaš ljubiti
in ki živijo od tvoje ljubezni.*

ZAHVALA

V 78. letu nas je za vedno zapustila draga

Angela Brkič

iz Lendavske 10
v Murski Soboti

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo
vsem, ki ste nam v težkih trenutkih
stali ob strani in nam kakorkoli pomagali.

Iskrena hvala vsem,
ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujemo: Vsi njeni

Hvala ti za vse, stara mama

tvoja vnukinja Melita

Nadaljevanje malih oglasov z 20. strani.

**kmetijska
mehanizacija**

PRIKOLICO ZA VLEKO AVTOMOBILOV, prikolico, prekučno, 2 t, in prikolico, 1000 kg, obračalnik plub Gesner, 3-brazdni, obračalni plug, 2-brazdni, ter kompresor Demag na dve pistoli prodam. Tel.: 031 550 988. m24317

STEYR 190 IN MASSEY FERGUSON 25 S s priklučki, vamostrni lok za deutz, gume s platišči m+s za opel, ford, renault, VW in golf prodam. Tel.: 031 548 925. m24333

TRAKTOR ZETOR 73-41, 4 x 4, PRED-SETVENIK, 280 cm, PLUG IMT, 12-colni, mikser za zrnje Blik in mikser za repo ter enofazni elektromotor prodam. Tel.: 041 285 568. m24334

razno

MLEČNE KVOTE prodam. Tel.: 041 998 218. m24303

delo

PRELEC, d. o. o., Dolenjska cesta 329, 1291 Škofljica, zaposli več monterjev centralne kurjave. OD dober, stanovanje zagotovljeno. Pisne ponudbe pošljite na zgornji naslov. Tel.: 040 885 818. m24308

ZAPOSILIMO ŠOFERJA C-, E-kategorije za mednarodne prevoze. Tel.: 041 640 593, 031 221 977, GRUPA Transport, d. o. o., Metava 40 a, 2000 Maribor. m24322

**S.ROJKO
TRANSPORT**

zaposlimo: **VOZNIKE
TOVORNIH VOZIL**

- 1 leto izkušenj v mednarodnem prometu
 - ustrezna izobrazba,
 - izpit C in E kat.
- Prevozi se izvajajo v zahodno Evropo.

Zaslужek približno:
1.400,00 - 1.800,00 EUR
Prijava sprejemamo na:
GSM: 041-613-864
TEL: 02-33-33-100
S.ROJKO d.o.o.
Tržaška cesta 85, Maribor

Ko je hudo, me pokliči!
tелефон
080 1113
Samaritan
Rehabilitacija mi in dan!
Kdo je nezmožna, pomagaj ga

Občina Veržej**Smeli načrti
do leta 2008**

Če se bo načrt razvojnih programov občine Veržej do leta 2008 izpolnil, bodo največ denarja porabili na treh področjih, in sicer na stanovanjskem, vodovodnem in kanalizacijskem. Torej tam, kjer si obetajo največji napredek.

Že prihodnje leto naj bi v Veržeu zgradili poslovno-stanovanjski objekt. Stal bo 118 milijonov tolarjev; od tega bo 63 milijonov prispevala občina, 55 milijonov pa Stanovanjski sklad Republike Slovenije. Skoraj toliko, ali natančneje 106,7 milijona tolarjev, bodo namenili za obnovo vodovodnega omrežja v Banovcih, Veržeu in Bunčanih. Levji delež sredstev, to je skoraj 57,3 milijona tolarjev, odpade na državne virov, predvsem na program Sapard. Veržejska občina bi za ta velikopotezni projekt zagotovila 44,5 milijona, iz drugih virov, kot sta investicijski tolar in amortizacija, pa bi pridobili 5 milijonov tolarjev.

Precej jih bosta stali tudi gradnja kanalizacije v Bunčanih in avtomatizacija čistilne naprave v Veržeu. V naslednjih treh letih bodo morali za obe investiciji odšteti 105 milijonov tolarjev. Največ denarja se bo zbralo iz občinskega proračuna in prispevkov občanov, računajo pa tudi na dobiček državnih sredstev. Seveda niso pozabili tudi na obnovo občinskih cest in izgradnjo novih, za kar bodo potrebovali blizu 71 milijonov tolarjev. Ob dobrih 46,2 milijona občinskih virov bi država primaknila 24,7 milijona tolarjev.

Prav tako predvidevajo izgradnjo ekoloških otokov, sofinanciranje zbirnega centra odpadkov v Ljutomeru in sanacijo deponije ter regijskega centra odpadkov v Puconcih. Ali bo približno 16 milijonov tolarjev dovolj za vse to, pa je seveda drugo vprašanje.

**Prodaja občinskega
premoženja
za nasipe**

V veržejski občini načrtujejo za prihodnje leto prodajo finančnega in stvarnega premoženja. V skladu s 13. členom Zakona o javnih financah mora namreč župan občinskemu svetu predložiti skupaj s proračunom tudi program prodaje občinskega finančnega in stvarnega premoženja za proračunsko leto 2006, ki je potrebna za zagotavljanje prejemkov proračuna.

V tej zvezi je sprejet sklep o ukitvi javnega dobra in splošnega ljudskega premoženja, občina Veržej pa neodplačno prenese na Republiko Slovenijo nepremičnine, ki so v območju državnega lokacijskega načrta za sanacijo in izgradnjo visokovodnih nasipov ob reki Muri, in sicer v katastrskih občinah Bunčani in Veržej.

Med drugim je predvidena prodaja občinskega zemljišča za potrebe rekonstrukcije visokovodnih nasipov ob reki Muri. Zemljišča bo odkupovala država. Zaenkrat še ni mogoče predvideti točnih zemljišč po parcelnih številkah. Tako bo občina Veržej v letu 2006 prodala zemljišče s parcelno št. 1659/2 v katastrski občini Veržej v velikosti 146 kvadratnih metrov, ki prestavlja dvorišče in gospodarsko poslopje. Čeprav občina še ni uradno ocenila vrednosti nepremičnin, ki se bodo prodajale, se predvideva prihodek v višini 2 milijona tolarjev.

Milan Jerše

**Skupaj ustvarjamo
boljši jutri!**

V Leku smo že 60 let del družbe, v kateri živimo. Sedarjost smo ustvarili s predanim delom in bogatim znanjem. Ponosni smo, da smo vizijo prejšnjih časov pretili v sedanje dosežke. Naše temeljno poslanstvo je ustvarjanje lepše prihodnosti skupaj z vami. Svojo predanost družbi uresničujemo iz dneva v dan, s čimer soustvarjamo boljši vsakdan številnih ljudi, predvsem pa mladostnikov in otrok.

Tudi praznični čas smo posvetili otrokom v bolnišnicah po vsej Sloveniji in jim omogočili ustvarjalno preživljanje prostih uric. Naj jim v očeh zažarijo razigrane iskre, na njihovih obrazih pa naj se nasmehe sreča.

Želimo vam srečno, uspešno in zdravo leto 2006!

član skupine Sandoz

Lek farmacevtska družba d. d., Verovškova 57, 1526 Ljubljana, Slovenija • www.lek.si

Prispevki za nakup opreme za ginekološki oddelek in novo porodnišnico

Pištek Rajnar z družino iz Rakčana namesto cvetja za pok. Franca Bencaka - 5.000; Irma Cifer iz Martjanec namesto cvetja za pok. Ludvika Ciguta iz Žabnice - 5.000; družina Barbarič iz Markišavca 39 namesto cvetja za pok. Ludvika Ciguta - 8.000; družina Palatin iz Ulice Štefana Kovača v Murski Soboti namesto cvetja za pok. Ludvika Ciguta - 5.000; družina Ferija Cifra iz Sebebo-rec 70 namesto cvetja za pok. Ludvika Ciguta - 8.000; družina Vinkovič - Žerdin, Jakobovo naselje, namesto cvetja

za pok. Jožeta Glažarja iz Murske Sobotne - 5.000; Ana Kozan, Prešernova cesta 63, namesto cvetja za pok. Marijo Luthar - 13.500; Gustav Cifer, Kardoševa 4, Murska Sobota, namesto cvetja za pok. Ludvika Ciguta iz Žabnice - 5.000; družina Sukič - Šeruga iz Martinja 11 namesto cvetja za pok. Elviro Sukič iz Martinja - 10.000; Marjan Sukič z družino iz Martinja namesto cvetja za pok. Elviro Sukič iz Martinja - 10.000; družina Jožeta Ciguta iz Martjanec namesto cvetja za pok. moža in očeta Ludvika Ciguta iz Žabnice - 10.000;

družina Alojza Flegarja s Tišine namesto cvetja za pok. Ludvika Horvata s Tišine - 10.000; upokojenci Osnovne šole Bakovci namesto cvetja za pok. Marijo Nemec iz Bakovec - 10.000; Zdravstveni dom Lendava namesto cvetja za pok. očeta Anice Ternar - 10.000; sodelavci Term 3000 Moravske Toplice namesto cvetja za pok. Evgena Kisilaka - 54.300; Franc Cigut namesto cvetja za pok. Ludvika Ciguta - 10.000; Ervin Cigut na-

mesto cvetja za pok. Ludvika Ciguta - 10.000; OŠ Bogojina namesto cvetja za pok. tajnika Franca Černelo - 15.000; sodelavci Term 3000 Moravske Toplice namesto cvetja za pok. mamo Tomaža Vaša iz Martjanec - 13.800 sit.

Vsem darovalcem se iskreno zahvaljujemo. Prispevke zbiramo na računu št.

01100-6030278282.

Splošna bolnišnica Murska Sobota

EKOLOŠKO
**KURILNO
OLJE**

POSREDNIŠTVO
KURILKO
Tel.: 54 59 280

POREDOŠ, s. p., Brezovci 69e, 9201 Puconci

Matjašič Ivan, s. p.
Biš 25, 2254, Trnovska vas
GSM: 031 328 563

SREČNO, ZDRAVO in USPEŠNO 2006!

VESTNIK na internetu: www.vestnik.si

Podjetje za informiranje, d. d., ul. arh. Novaka 13, Murska Sobota

Poudarjamo:

POPOLNA FUNKCIONALNOST
INDIVIDUALNO HLAJENJE
OGREVANJE PO ŠTEVCU
SODOBNO UPRAVLJANJE
STROKOVNO SVETOVANJE

SONČNICA
stanovanjsko poslovni objekt

Gradnja objekta zaključena

Naprodaj: stanovanja od 57 m² do 90 m²
poslovni prostori od 70 m² do 74 m²

Informacije o prodaji:
IMO-REAL, d. o. o., Štefana Kovača 10, Murska Sobota
Tel.: 02 534 98 40, imo-real@imo-real.si, www.imo-real.si

MEDIAFIN KOM, d. o. o.,
Dunajska 21, Ljubljana

**UGODNA GOTOVINSKA
POSJOJILA do 300.000,00
SIT do 12 OBROKOV**

PE LENDAVA:
031 797 715, 031 589 448

UGODNE KREDITE
(00, pokojnina, 09) POSREDUJEMO!

Tudi za tiste s prihodki pod 78.000 SIT!
Možnost odplačila obstoječih kreditov.

Informacije: 041 274 749

MAAT, Aleksandra Tršinar, s. p., UP bar Metane in Spis, 4. Maribor

**KURILNO OLJE,
PREMOG**

UGODNE CENE IN
MOŽNOSTI PLAČILA!

KURKO - PREVOZ, Janine Bojan, s. p., G. Matrica 51, tel.: 57 88 200

GOTOVINSKA POSJOJILA IN ODKUPI POSJOJIL

DO 950.000 SIT DO 36 MESECEV

NA OSNOVI OSEBNEGA DOHODKA, POKOJNINE IN VAŠEGA VOZILA

PE MURSKA SOBOTA, STANETA ROZMANA 16, TEL.: 02 521 30 00

Bonafin, d. o. o., Slovenska 27, 1000 Ljubljana

**VEDEŽEVANJE
ASTROLOGIJA**

090 54 07
priznane vedeževalke

090 142 603

02 320 57 37

GEO-VRTINA, D. O. O.,

Obrtna ulica 40, 9000 Murska Sobota, tel./faks: 02 530 06 70, GSM: 041 741 801

Izdelava vrtin in vodnjakov za zajem podzemnih vod,
piezometričnih in ponikovalnih vrtin,
geomehanika, čiščenje vodnjakov

Spored radia Murski val

UKV 94,6 MHz in 105,7 MHz, SV 648 KHz

PETEK, 30. december - 00.00 SNOP - 05.00 Dobro jutro, Simona, Marjan - 07.40 Mariborsko pismo, Asja Marjaž - 08.15 Petek je ... - 09.00 Poročila - 09.10 TV As, Relax - 09.45 Kultura in šport ob koncu tedna - 10.00 Poročila - 10.30 Mali oglasi - 11.00 Poročila - 11.15 Zamurjenci - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 13.20 Predstavljamo vam - Od petka do petka - 14.00 Poročila - 14.05 Obvestila - 14.30 Romskih 60 minut - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.15 Napoved sporeda - 17.00 Osrednja poročila - 17.40 Mali oglasi - 17.30 Murski val nagrajuje - 18.30 Radijski knjižni sejem (Nevenka Emri) - 19.15 Mladi val - glasba za mlade; vaša razmišljanja (Maja, Staša) - 20.00 Ugasni televizor, večno zeleni Bojan Peček - 24.00 SNOP

SOBOTA, 31. december - 05.00 Dobro jutro v najdaljši dan v letu! - 09.15 Mali oglasi - Biba buba baja, Bakovci - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.30 Potepanje - 11.00 Poročila - 11.15 Potepajte se z nami - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.30 Nagrada tedenskega sponzorja - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 14.00 Poročila - 14.05 Obvestila - 14.15 Oddaja tedna: Z malo volje do dela lahko preživiš, reportaža Milana Zrinskega - 15.00 Literarni drobci - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.15 Napoved sporeda - 17.00 Osrednja poročila - 17.30 Murski val nagrajuje - 17.40 Mali oglasi - 19.00 Poročila - 19.15 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi - 20.00 V pričakovanju novega leta: Simona in Bogdan tudi doma pri poslušalcih - 24.00 Srečno novo leto!

NEDELJA, 1. januar - 01.00 Noro z Boštjanom in Duškom! 07.00 Druga jutranja kronika! - 07.30 Panonski odmevi, oddaja o porabskih Slovencih (Silva Eory) - 08.00 Misel in čas, duhovna misel pomurskih duhovnikov - 08.30 Zamurjenci - 09.00 Izbor pesmi tedna - 09.30 Srečanje na Murskem valu - 10.30 Nedeljska kuhinja: Radijska križanka s Suzano Panker, 537 17 10, 11 - 12.30 Poročila - 12.35 Obvestila - 13.00 Minute za kmetovalce (Silva Eory) - 13.30 Čestitke, šport - Na narodni farmi - 19.00 Poročila - 20.00 Večerna oddaja, 24.00 SNOP

PONEDELJEK, 2. januar - 05.00 Vedro v dobro jutro! Irma, Boštjan - 07.40 Pismo iz Porabja, Mar-

Radio Murski val - 94,6 Mhz in 105,7 Mhz

LESTVICA NARODNOZABAVNE GLASBE GLASBA NAŠEGA SRCA 2005

1. MOJ DOM JE SLOVENIJA - Strici
2. FLETKO DEKLE - Štrk
3. MAMIN ROŽNI VENEC - Vandrovci
4. ENA PO DOMAČE - Čuki
5. ŠTAJERSKA DEŽELA - Ans. Simona Belšaka
6. VRNIL SE BO - Korenine
7. SLOVENIJA, MOJA DEŽELA - Vitezi Celjski

LESTVICA OBMURSKE ZABAVNE GLASBE 2005

1. Svejt ide k vrati, nej je resen - Langa
2. Ravnica - Halgato Band
3. Džouži žeden gut - Kontrabant
4. Svila - Moira & Boardwalk Casino
5. Oj le šumi - Kolektiv Aprpros
6. Vedute - Občutek za veter
7. Misli v raju - 2 metra pomladi

Nagrado (kaseto) glasbene založbe Mandarina iz Ljubljane prejme **Nina Mladenović iz Kolo-dvorske ulice 2 v Veržeru.**

Kino

Murska Sobota

Četrtek, 29. decembra: ob 16.30 ameriška družinska animirana pustolovščina Polarni vlak (r.: Robert Zemeckis), ob 18.00 ameriški domišljjski mladinski film Harry Potter in ognjeni kelih (Daniel Radcliffe, Rupert Grint, r.: Mike Newell), ob 21.00 ameriška grozljivka Hudič v Emily Rose (Laura Linney, Tom Wilkinson, r.: Scott Derrickson)

Petek, 30. decembra: ob 16.30 Polarni vlak, ob 18.00 Harry Potter in ognjeni kelih, ob 21.00 Hudič v Emily Rose

Sobota, 31. decembra: Ni kinopredstav!

Nedelja, 1. januarja: Ni kinopredstav!

Ljutomer

Sobota, 31. decembra: Ni kinopredstav!

Nedelja, 1. januarja: Ni kinopredstav!

Gornja Radgona

Filme bodo predvajali le občasno!

jana Sukič - 09.15 Internetna anketa - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 11.00 Poročila - 11.15 Oaj, kak san zlufto! Drugi športi ... - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.30 Anketa - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 14.00 Poročila - 14.15 Za zdravje - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.15 Napoved sporeda - 17.00 Osrednja poročila - 17.20 Obvestila - 17.30 Murski val nagrajuje - 17.40 Mali oglasi - 18.00 MV DUR - 19.00 Poročila - 19.15 Krpanke, oddaja o kulturi - 20.00 To sem jaz, Maja, Staša - 21.00 Poročila - 21.05 Nadaljevanje večerne oddaje - 24.00 SNOP

TOREK, 3. januar - 05.00 Vedro v dobro jutro! Vida, Bojan - 07.40 Ljubljansko pismo Aleša Kardelja - 08.00 Poročila - Besede, besede - 09.00 Poročila - 09.15 Med dvema ognjema - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.15 Specialiteta tedna - 10.30 Mali oglasi - 11.00 Poročila - 11.15 - Kratki stik - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.30 Potrošniški nasvet, Andrej Cimer - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 14.00 Poročila - 14.15 Sedem veličastnih, oddaja o domači zabavni glasbi, pogovori z najboljšimi - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila - 17.20 Obvestila - 17.30 Murski val nagrajuje - 17.40 Mali oglasi - 18.00 Srebrne niti, oddaja za upokojece (Anica Kološa, Bojan Rajk) - 18.40 Prebiranja, drugačen pogled pomurskih avtorjev - 19.00 Poročila - 19.15 Eti ta je muzika - 20.00 Jukeboks, Boštjan Rous - 24.00 SNOP

SREDA, 4. januar - 05.00 Vedro v dobro jutro (Gabika in Duško) - 07.40 Peter Potočnik iz Beograda - 08.15 Veterinarski nasvet - 08.45 Džoužijevo pismo - 09.15 Izzivi Duška Radiča - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.15 Občina Gornja Radgona, župan Anton Kampuš - 10.30 Mali oglasi - 11.00 Poročila - 11.15 Trn v peti, ostro z Natašo Brulc Šiftar, pritožbe, mnenja, prošnje poslušalcev - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.30 Intervju - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 14.00 Poročila - 14.15 Hop-top, lestvica tuje zabavne glasbe - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila - 17.20 Obvestila - 17.30 Murski val nagrajuje - 17.40 Mali oglasi - 19.00 Poročila - 19.15 Panonski odmevi, ponovitev - 20.00 Mursko-morski val, Simona Špindler - 24.00 SNOP

ČETRTEK, 5. januar - 05.00 Dobro jutro, Nataša in Dejan - 07.40 Zagrebško pismo, Nadežda Čačinovič - 09.15 Kuharski nasvet - 10.00 Poročila - 11.00 Poročila - 11.15 Reportaža tedna - 11.45 Šport za vse - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 14.00 Poročila - 14.15 Domača plošča, lestvica - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila - 17.20 Obvestila - 18.00 Mali radio (Maša, Blaž) - 19.00 Poročila - 19.15 Bilo je nekoč (Milan Zrinski) - 20.00 Geza se zeza, glasbene želje, nagrade ... - 24.00 SNOP

Prispevki za nakup opreme za ginekološki oddelek in novo porodnišnico

Sodelavke NLB namesto cvetja za pok. očeta sodelavke Elizabete Banfi - 16.000; Marija in Katica namesto cvetja za pok. mamo Marice Toplak - 6.000; družini Urisk in Sekereš iz Dobrovnika namesto cvetja za pok. Furlanovo mamo iz Semedel - 6.000; družina Gal, Kamovci 5, namesto cvetja za pok. Štefana Volgyija - 5.000; Božanovič, d. o. o., Murska Sobota donacija za porodnišnico - 100.000; Terezija Latar, Trstenjakova 6, Murska Sobota, namesto cvetja za pok. Štefana Norčiča - 10.000; Jože Rajtman, Ormoška cesta 17, Ljutomer, namesto cvetja za pok. Vinka Jureša - 5.000; Franc Jelen, Stara nova vas 12, namesto cvetja za pok. Vincenca Jureša iz Borec - 4.000; Prekmurka Murska Sobota namesto novoletnih voščilnic - 15.000 sit.

Delimo vstopnice za kino

Film Skrivnost bratov Grimm je režiral Terry Gilliam. Našo nagrado dobi Vasja Hašaj, Moščanci 22, 9202 Mačkovci. Čestitamo! Naslednje nagradno vprašanje je:

Ali je Terry Gilliam po narodnosti Anglež?

Kupon št. 52 - Odgovore pošljite do torka, 3. januarja, na naš naslov: Vestnik, Ulica arh. Novaka 13, 9000 Murska Sobota, ali po e-pošti: tomo.koles@p-inf.si

Napoved prireditev

LENDAVA

Četrtek, 29. december, ob 19. uri: božično-novoletni koncert 4 operne dive in komorni orkester Madžarske državne opere.

KONCERT

MORAVSKE TOPLICE

- V četrtek, 29. decembra, ob 17. uri bo v evangeličanski cerkvi koncert Ženskega pevskega zbora Petrol.

- V petek, 30. decembra, ob 17. uri bo v evangeličanski cerkvi novoletni koncert, kjer bosta nastopila Emil Glavnik (električni klavir) in Peter Napret (citre, violina).

CANKOVA

V petek, 30. decembra, ob 18.30 bo v cerkvi koncert domačega mladinskega zbora.

DOGODEK

VELIKA POLANA

V petek, 30. decembra, ob 18. uri bo v domu krajanov Veseli večer, ki ga prireja Kulturno društvo Miška Kranjca Velika Polana.

RAZSTAVE

MURSKA SOBOTA

- V Galeriji je do 20. januarja na ogled razstava del akademskega slikarja Nikolaja Beera.

- V Galeriji PAC je na ogled razstava del akademskih slikarjev Aleksija Kobala, Andreja Brumna - Čopa in Igorja Rončevića (iz zbirke Hiše umetnikov Bažato).

- V Pokrajinskem muzeju sta na ogled stalna muzejska razstava in razstava ob 80-letnici Mure, d. d.

PUCONCI

V večnamenski dvorani so do konca zime na ogled dela 225. samostojne pregledne razstave Štefana Horvata.

RADENCI

V Muzeju - Galeriji Radenske je na ogled razstava Bojana Oberčkala. Razstava je odprta do 5. januarja vsak delavnik med 13. in 15. uro.

LENDAVA

- Na gradu je na ogled razstava Zgodovina topništva od 15. do 17. stoletja.

- V prostorih gradu je do 31. decembra na ogled razstava skulptur, ki so bile odlite v bron v lastni livarni v lendavskem gradu. Skulpture so nastale na 33. mednarodni likovni koloniji Lendava 2005.

- V hotelu Lipa je na ogled razstava Lipa skozi čas, ki je nastala v sodelovanju z Galerijo - Muzejem Lendava, akademskimi slikarji in ljubiteljskimi slikarji Društva upokojecev Murska Sobota.

LJUTOMER

V Muzeju je na ogled Grossmannova spominska soba.

KRPLIVNIK

V etnografskem muzeju je poleg stalne na ogled tudi razstava Kmečka opravila na fotografijah in značilna vinska klet s stikalnico.

LAAFELD/POTRNA

V Pavlovi hiši je na ogled razstava Kovček/Der Koffer. Projekt sta koordinirala Emil Krištof in Gerhard Pilgram.

LJUBIJANA

V galeriji Knjižnice Prežihovega Voranca (Tržaška 47 a) je na ogled slikarska razstava Igorja Banfija iz Murske Sobote z naslovom Ograje - dela na papirju.

JESENICE

V Kosovi graščini je na ogled razstava Na prelomih tisočletij, ki jo je pripravil Pokrajinski muzej Murska Sobota.

Prispevki za nakup opreme za ginekološki oddelek in novo porodnišnico

Družina Marinke Tibaut iz Črenšovec namesto cvetja za pok. Antona Vučka iz Dolnje Bistrice - 5.000; družina Beznec - Burgermaister iz Puconec namesto cvetja za pok. Veroniko Lončar iz Gorice - 10.000; Beno Bagari z družino iz Bakovec namesto cvetja za pok. Štefana Hohegerja - 5.000; Tondach Slovenija, d. o. o., namesto cvetja za pok. Andreja Duha - 20.000; družina Hodošček - Perkič iz Zenkovec 66 namesto cvetja za pok. Veroniko Lončar iz Gorice - 10.000; družina Trček s Tišine namesto cvetja za pok. soseda Lajčija Horvata - 5.000; družina Holcman s Tišine namesto cvetja za pok. soseda Lajčija Horvata - 5.000; KUD Dokležovje namesto cvetja za pok. Štefana Perdigala iz Dokležovja - 5.000; Martin Rajgelj iz Ljubljane namesto cvetja za pok. Majo Maučec - 5.000; družina Vras iz Bratonec namesto cvetja za pok. Majo Maučec - 15.000; družina Balazic iz Gančan namesto cvetja za pok. Majo Maučec - 10.000; ožji sodelavci Farme Nemšček namesto cvetja za pok. Majo Maučec - 12.500; GFK, d. o. o., Kotnikova 28, Ljubljana, namesto honorarja, ki se mu je odpovedala Martina Mlakar - 2.700; Elza Kakaš, Lendavska 23, Murska Sobota, namesto cvetja za pok. Deziderja Kranjca iz Domanjševce - 5.000; Alojz Sraka, Lipovci 64, namesto cvetja za pok. Ernesta Stiblarja iz Kroga - 4.000; Zlatkini sodelavci iz Mure TMO namesto cvetja za pok. Ludvika Šavla - 29.000; Evgen Seči, Gančani 6, namesto cvetja za pok. Majo Maučec - 10.000; družina Anice Kerman s Petanjec namesto cvetja za pok. Marijo Horvat - 5.000; Emilija Baboljevič, Nerađnovci 56, namesto cvetja za pok. Marijo Horvat - 5.000; Reflex Gornja Radgona namesto cvetja za pok. mamo sodelavke Andreje Pintarič - 20.000; družina Milana Erjavca ml. iz Bratonec namesto cvetja za pok. Majo Maučec - 5.000; Janez Perš, Sončna ul. 26, Murska Sobota, namesto cvetja za pok. dr. Franca Starca - 20.000; Vladimir Perkič namesto cvetja za pok. Milana Kavčiča - 10.000; Kristina Svetina namesto cvetja za pok. Milana Kavčiča - 5.000; družina Kuhar iz Puconec namesto cvetja za pok. Ludvika Šavla iz Murske Sobote - 7.000; Štefan Žižek iz Lipovec namesto cvetja za pok. Majo Maučec iz Bratonec - 5.000; Ivanka Koren, Zelena ul. 3, Murska Sobota, prispevek za porodnišnico - 10.000; Srednja tehniška in poklicna šola Murska Sobota namesto cvetja za pok. očeta sodelavca Maksa Lenška - 15.000; sodelavci ICT II Prosenjakovci namesto cvetja za pok. Štefana Sabotina - 11.000; Marija Boss iz Gančan namesto cvetja za pok. Majo Maučec - 5.000; nečaki Jože, Milan in Borut namesto cvetja za pok. Marijo Horvat (roj. Oslaj) - 15.000; Sindikat Vrtca Moravske Toplice namesto cvetja za pok. Janeza Lepoša - 14.000; Lovska družina Moravci namesto cvetja za pok. dr. Franca Starca - 10.000; Irena Schek iz Gornjih Petrovec namesto cvetja za pok. Gizelo Kerčmar iz Domanjševce - 5.000; Gostišče pri Rudiju, Šalovci, namesto cvetja za pok. Gizelo Kerčmar - 5.000; Liljana Raus, Ivanjci, namesto cvetja za pok. Milico Pintarič - 10.000; Terme 3000 Moravske Toplice, d. d., namesto cvetja za pok. Milana Kavčiča - 15.000; družina Vukan, Puževci 60, namesto cvetja za pok. Marijo Kutoš iz Sebebovec - 7.000; DŠR Murska Sobota - odbojka namesto cvetja za pok. očeta Alenke Žohar - 10.000; Srednja zdravstvena šola Murska Sobota namesto cvetja za pok. Matijo Kolenka - 15.000; SGP Pomgrad, d. o. o., namesto cvetja za pok. Štefana Norčiča iz Gančan - 5.000; sodelavci Mediane Mercator, Slovenska ul. 40, Murska Sobota, namesto cvetja za pok. očeta Martina Šemna - 10.000; Emilija Gomboc, Slomškova 66, Murska Sobota, namesto cvetja za pok. dr. Franca Starca - 10.000; Tondach Slovenija, d. o. o., namesto cvetja za pok. upokojenca Stanka Kolbla - 20.000 sit.

Vsem darovalcem se iskreno zahvaljujemo. Prispevke zbiramo na računu št. 01100-6030278282.

Splošna bolnišnica Murska Sobota

Božični koncert v Puconcih

V ponedeljek, dan po božiču, so v večnamenski dvorani v Puconcih poskrbeli za dobro duhovno in kulturno počutje mladi binkošne cerkve v Prekmurju. Ob instrumentalni spremljavi je namreč zapel Mladinski pevski zbor binkošne cerkve in zelo zadovoljil s kakovostnim koncertom. - F. L.

VESTNIK lahko kupite tudi na večini pošt v Pomurju, bencinskih servisih ter skoraj v vseh trgovinah in trafikah.

Pošetite za informacije, d. d., Ulica arh. Novaka 13, Murska Sobota

VESTNIKOV KOLEDAR

29. december, četrtek	DAVID
30. december, petek	EVGEN
31. december, sobota	SILVESTER
1. januar, nedelja	JASNA, novo leto
2. januar, ponedeljek	MAKARIJ
3. januar, torek	GENOVEFA
4. januar, sredo	ANGELA

1. januarja bo sonce vzhlo ob 7. uri in 44 minut, zašlo pa ob 16. uri in 27 minut. Dan bo tako dolg 8 ur in 43 minut. 31. decembra ob 4. uri in 13 minut bo na nebu nastopil mlaj.

Menjalniški tečaj tolarja v Banki Slovenije 28. decembra 2005

država	ozn. val.	šifra	enota	nakupni	srednji	prodajni
EMU	EUR	978	1	238,8549	239,5736	240,2923
Hrvaška	HRK	191	1	32,3651	32,4625	32,5599
Madž.	HUF	348	1	0,9499	0,9528	0,9557
Švica	CHF	756	1	153,4466	153,9083	154,3700
V. Brit.	GBP	826	1	349,8168	350,8694	351,9220
ZDA	USD	840	1	201,5142	202,1206	202,7270

Božični potop

Enota za reševanje iz vode in na vodi Gapora, ta deluje od leta 1976 v okviru Prostovoljnega gasilskega društva Gornja Radgona, je na šefanovo, 26. decembra, pripravila že osmi božični potop svojih članov. Prve tri vaje so bile na Blaguškem jezeru, preostale pa v opuščeni gramozni jami v Podgradu v neposredni bližini Gornje Radgone. Tokrat je sodelovalo na vaji – voda je bila prekrita s štiri centimetre debelim ledom in je imela pod ledom vsega 3 stopinje Celzija – deset najbolj izkušenih članov Gapore. Vanjo je sicer vključenih 43 članov. Bogdan Šajnovič, ki v Gopori deluje od ustanovitve in se je tudi udeležil vaje, je povedal, da so dokazali, da so usposobljeni reševati iz vode tudi v zimskih razmerah. Potop članov Gapore so si ogledali številni gledalci, med njimi je bil tudi ultramaratonski plavalec, sicer prijatelj članov Gapore Martin Strel. Po vaji so se člani Gapore s svojimi družinskimi člani in prijatelji zadržali na druženju v dvorani radgonskega gasilskega društva. – Besedilo in foto: F. Kl.

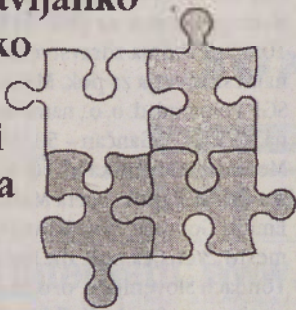

Vestnik nagrajuje

ZA IGRANJE

Sestavljali boste puzzle. Vsi, ki boste sestavljanko pravilni sestavili, jo boste lahko v naročniški službi zamenjali za knjigo Vanekovi vici.

Prvo sestavljanko boste lahko začeli sestavljati 5. januarja 2006.

BERITE, DA DOBITE!

ZA POZORNO BRANJE

Enkrat mesečno (prva številka) bo v Vestniku skrit ZLATI TRAK. Najditelj prejme lepo nagrado. Poiskali ga boste 5. januarja 2006.

Pri vas doma v 2006.

NAROČAM VESTNIK za najmanj eno leto (do preklica):

Ime in priimek:

Kraj:

Ulica:

Poštna številka:

Davčna številka:

Datum:

Naročnino želim plačevati (obkroži):

a) po položnici - letno

b) po položnici - polletno

Pozornost novemu naročniku, ki se na časopis naroča PRVIČ:

majica

VESTNIK

c) po položnici - trimesečno

Kriminal: uspeh murskosoboške policije

Razkrinkali trgovce z mamili in orožjem

Komandir policijske postaje M. Sobota Jože Prša in vodja kriminalistov Drago Ribaš sta predstavila uspešno končane akcije proti vlomilcem in preprodajalcem mamil ter orožja.

Prša je povedal, da so zadnje tri mesece spremljali vlome in tatvine v občini Moravske Toplice. Tako so 16. decembra v Suhem Vrhu izsledili dva moška, za katera so kasneje med preiskavo ugotovili, da sta storila več vlov in tatvin. Vlamljala sta v počitniške hišice in zapuščene hiše ter kradla različne stvari. »Odnášala sta vse, kar jima je prišlo v

roke. Hrano, pijačo, pohištvo, kolesa ... V hišici pri Bukovniškem jezeru sta iz sodov spustila 1500 litrov vina. To sta naredila, ker sta bila besna, saj nista našla ničesar, kar bi lahko ukradla,« je še dejal. Zoper njiju so vložili 18 kazenskih ovadb. Ukradene predmete, ki so jih našli pri osumljencema, policisti vračajo lastnikom. Nekaj blaga pa sta nepridiprava prodala na boljšem trgu v Mariboru.

Kriminalisti so v novembru naredili več hišnih preiskav pri osebah, ki so jim sledili dalj časa. Kakor je povedal Ribaš, so pri 43-letnem N. V. in 44-letnem C. A. – oba

sta z ljutomerskega območja – zasegli 3,5 kg marihuane, ki bi bila na trgu vredna slabe tri milijone tolarjev. »Našli smo tudi priročni laboratorij, v katerem sta gojila marihuano in navodila za gojenje.« Ovadili ju bodo zaradi neupravičene proizvodnje in prometa s prepovedanimi drogami. Pri 39-letnem L. D. z radgonskega območja pa so pri hišni preiskavi našli več kosov orožja, za katera ni imel potrebnih dovoljenj, in šeststo nabojev. Zaradi tega so spisali kazensko ovadbo zaradi nedovoljene posesti orožja. Za trgovanje z orožjem in mamili so zagrožene večletne zaporne kazni.

Da bi nekoliko umirili se-paratistične težnje v jugovzhodnem delu moravskotopliške občine, bodo v Bogojini ustanovili plesno šolo za močnejši stas in ekumenski konzervatorij. Instituciji, ki ju bosta vodila pomembna Bogojinčana, naj bi prispevali h krepitevi kohezivnih sil v sedanji enotni občini.

Ljubitelji malega nogometu, namiznega tenisa in drugih antimaščobnih športov v puconski občini so navdušeni nad zavzetostjo svetnika Jožeta Ficka. Ta je po vrnitvi s sezonskega dela v prestolnici vso energijo usmeril v športno prosvetljanje občanov.

Na torkovi večerji večerj v črenšovskem župnijskem domu je bil visoki predstavnik prezidija knezovsko zadržan.

Specialistka za tekstil počasi končuje študijo o osenčenosti poti v južnem delu črenšovske občine. Župan je s študijo zadovoljen.

Iz krogov, ki so blizu Štefanovim, smo izvedeli, da naj bi najboljšega gojenca savskih brzc iz Gomilice iz Lendave premestili pred soboško gimnazijo in center, kjer bo lahko do popolnosti izpil pisanje plačilnih nalogov.

Visoki državni uradnik dr. Andrej Horvat se vzpenja po hierarhični lestvici v državni upravi. Stolček državnega sekretarja mu je rezerviral novi minister brez resorja, odgovoren za usklajevanje in spremljanje izvajanja strategije razvoja Slovenije ter gospodarskih in socialnih reform dr. Jože P. Damijan.

Potem ko so policisti odkrili tolpo, ki je vlamljala na območju moravskotopliške občine, je župan Feri Cipot začutil nepopisno olajšanje.

Prva soboška zajčica po objavi intervjuja v domačem tedniku buri domišljijo nekaterih bralcev.

BESEDA NI KONJ

VANEKovi VICI

Četverčki

»Sosea, ali si slišala, da bo sosedna Lojzka rodila četverčke?«
»Ne, a res?«
»Ja. In veš, to se zgodi na vsakih 25.000 primerov.«
»Uboga reva, le kdaj je utegnila kuhati in pospravljati!«

Britje

Mož se zjutraj v kopalnici brije in pravi ženi: »Veš, po britju se počutim 20 let mlajši.«
Žena: »Zakaj se pa potem ne briješ zvečer?«

Priprava na kviz

Tri predstavnice lepšega spola so na zadnjem testu za sprejem na kviz.
Voditelj vpraša: »Kje so ženske najbolj črne?«
Prva odgovori: »V Afriki.«

Voditelj: »Pravilno. Vprašanje za vas: »Kaj ima moški, ženska pa zelo rada drži v roki?«
Druga odgovori: »Kuverta s plačo.«

Voditelj: »Pravilno ...«
Tedaj tretja, blondinka, vstane, se napoti proti izhodu in pravi: »To pa ne bo kviz zame. Zmotila bi se že pri prvih dveh vprašanjih ...«

Preizkus

V živalskem vrtu dajo obiskovalci šimpanzu češnje. Šimpanz si vsako najprej potisne v zadnjico, nato pa jo poje. Začuden sprašujejo čuvaja, zakaj to počne.
Čuvaj: »Eh, prejšnji teden je pojedel celo breskev in potem ubožec ni mogel pokakati koščice. Sedaj pri sadju vedno najprej poskusi, ali gre skozi.«

Spoštovani bralci, vabimo vas k sodelovanju. Šale, katerim ste se najbolj nasmejali, pošljite na dopisnicah s pripisom: VESTNIK, »Vanekovi vici«, Ulica arh. Novaka 13, 9000 M. Sobota. Vsak teden bomo objavljeno šalo nagradili.

VANEKovi VICI

1200 SIT

VRASTVO PROTI FTIČJOJ GRIPI

V naročniški službi VESTNIKA
Ulica arhitekta Novaka 13, Murska Sobota

Podjetje za informiranje, d. d., Murska Sobota

pén

... 80 let
živen!

VESTNIKOV
MESEČNIK,
četrtek,
29. december
2005,
130. številka

Miki Muster,

akademski kipar, ilustrator in animator

130. številka

Natalija Jukneva

Zgodba
naslovnice
str. 15

Ljudje! Izbrani smo za nove čase, zato ne oklevajmo in pogumno stopimo na pot, ki nam jo vелеvajo vesoljni zakoni za leto 2006! Pén vas bo spremljal in stal ob strani. Prvič v novem letu se vidimo že 26. januarja.

**V imenu Očeta,
Sina in ...**

Milan Z. začel maševati

*Vej je pa knjiga
véjkša kak on!*

Eden najbolj vsestranskih šolskih knjižničarjev MILAN ZRINSKI se je zapisal ljudskemu blagu. To dobro veste tisti, ki poslušate Murski val, pa tudi obiskovalci številnih prireditev, ki jih vodi. V zadnjem času ga je mogoče videti tudi v opravi duhovnika, čeprav Pentute iz zanesljivih virov napovedujejo, da tovrstnega dela ne bo opravljal profesionalno. So pa isti viri zatrdili, da mu jezik teče kot namazan in se tudi v »blagoslovitvenih« zadevah dobro znajde.

Učenke kot natakharice

Zabar

*Kelnar(ca)
naj bo!*

Tako bi lahko dejali ob pogledu na fotografijo, ki je nastala na radgonski osnovni šoli. Podeljevali so nagrade za najlepše urejene šole v Sloveniji, mladenke pa so bile gibčne in prikupne (ob spoštovanju dveh čepečih pripadnikov močnejšega spola). Kot je povedala učiteljica VERA VRBANČIČ, gre za obiskovalce izbirnega predmeta sodobna prehrana. Bomo pa res dobro jedli (in pili), če nam bodo stregle in kuhale mlade moči!

Razlike

Eni ploskajo, drugi jedo (pijejo)

Če ne bi bili različni, bi bilo na tem svetu preveč dolgčas. Zato pa so eni dobri, drugi zlobni, eni pridni, drugi leni. Ali, kot vidite – eni ploskajoči, drugi pa jedoči oziroma pijoči. Za prvo sta se odločila šef nadzornega sveta Podjetja za informiranje DRAGO BELOGLAVEC (kuverta po pazduho) in poslanec LDS v državnem zboru GEZA DŽUBAN (brez trobente). Za drugo pa humorist GEZA FARKAŠ (vilica v desni roki) in prvi mož Tondacha iz Borec, JOŽE ŠTRAKL (s kozarcem v primerni višini). Komu je bilo ob početju prijetneje in kakšni so bili vzvodi za aplavz oziroma zadovoljitev fizioloških potreb, tutajte sami!

Ovša

Konec leta je pravi trenutek za senzacijo senzacij: nekdanji jugoslovanski, zdaj pa srbsko-črnogorski nogometaš, napadalec MATEJA KEŽMAN, ki ga je nekoč kupil ruski mogotec ABRAMOVIČ in je igral zanj pri londonskem CHELSEAU, potem je bil nekaj časa pri madridskem ATLETICU, se je zdaj končno odločil: s svojo prisotnostjo bo obogatil slovensko tretjeligaško nogometno sceno! Prijatelju BORISU RADOŠU, nogometnemu pedagogu in trenerju NK Črenšovci, namreč ni mogel dati košarice. Posebej ne takrat, ko mu je vrli Boris zaupal, da so njegovi po jesenskem delu tekmovanja le točko za pompozno najavljanje MURRO. Tako je pričakovati, da bo sloviti Mateja črenšovski dres oblekel že na prvi tekmi prihajajoče pomladi. V podkrepitev objavljamo skupno fotografijo obeh prijateljev:

Frbo

*Tou je pa takša tuta,
ka te srat stijsne!*

Kežman v Črenšovcih!

Senzacionalno

Kuharska mrzlica

Na mladih svet stoji

*Vej ste pa ne
normalni,
kelko géjte!*

Je že tako, da je v teh prazničnih dneh jedače na tone, pijače pa na hektolitre. Gospodinje ne uspevajo tako hitro kuhati kot lahko mi vse dobrote »pospravimo«. Zato so se tudi naši penutarski prijatelji odločili, da pokličejo pomoč najmlajšo v družini, malo APRIL. »Plivezala si na pledpasnik« in začela s pomočjo v kuhinji. Pravijo, da so bile njene pogače še posebno slastne!

Frbo

*Ge bi tudi
rajši papo!*

Šloganje 06 Le kaj bo z Lajčijem?

Té mo pa pá na opčini?

Nekdaj je v osrčju Goriškega, pri Gradu, županoval LUDVIK KOČAR, sicer poštni uslužbenec. Potem je županovanje prenehalo, a nikjer ne piše, da se spet ne bo ponovilo. Čeprav je sedanji prvi mož komune Daniel Kalamar sposoben in priden mož. A tutajo, da je čarovnica TONČKA Lajčiju vrgla karte ... in so te pomenljivo pokazale, da se mu v letu, ki prihaja, obeta pomemben življenjski preobrat. Pustimo se presenetiti!

ovša

Raje konj kot trenerska klop

Odločitve

Vajini konji znajo fuzbal?

Nogomet je posel, ki se ga ne moreš iti vse življenje. To sta na svoji koži občutila nekdanje zelo znana NAFTINA žogobrcarja FERI GONTER (s pokrivalom) in ALEKSANDER GAŠPAR (boža konja). Veliko njunih kolegov se po končanih aktivnostih na zelenih igriščih odloči za trenerski stolček, Feri in Aleksander pa sta ubrala drugo pot - raje uživata v družbi plemenitih štirinožcev. Pa tudi Nafta je brez njiju - na konju!

Peka

Čeprav je trd, je naš!

Avtor svetovno znane knjižne uspešnice VZHODNO V RAJU (tutajo, da je knjiga pošla, še preden so jo uspeli natisniti) BOŠTJAN ROUS nadaljuje v slogu »indašnjega« zdravega načina življenja, ki ga promovira tudi v svojem knjižnem prvencu. In v to sodi spoštovanje domačega kruha, takega, kot so ga pekle naše babice. V projekt je vključil tudi rakičanskega sodelavca na Murskem valu, sicer svojega gozdnega prijatelja, šefa tehnikov FERJA HORVATA. Slednjemu kruh, vsaj po izrazu lica sodeč, rojeva resne misli, medtem ko je vrli Boštjan židane volje, ko ga drži v rokah.

zabar

Kruh, že, kruh, kaj pa igre?

Kaj sta ušpičila ravnatelja?

Sadjar Vlado dela »klince«

Podjetni sadjar VLA-DO SMODIŠ (stoji) si je za obdobje, ko sadovnjak miruje, omislil novo dejavnost. Ob že utečeni žganjekuhi (glej kotle v ozadju) to zimo izdeluje lesene »klince« oziroma »zobe« za grablje. Delo zahteva celega (in še več) človeka, zato je poiskal primerne kandidate za tovrstno ročno spretnost. Med njimi sta tudi partnerska ravnatelja, ki sodelujeta v projektu Comenius - prvi je ŠTEFAN SMODIŠ (srednja kmetijska šola Rakičan), drugi pa WERNER KERN (Ansbach v Nemčiji). Ali sta les dobro »špičila«, Pentute zaradi varovanja osebnih podatkov ne bodo poročale, vsekakor pa Smodišev smeh priča, da sta se kar dobro odrezala. In ne urezala.

Zabar

Zouvizou!

Svarila

Januarja prazne denarnice ... in želodci

Da pentutarski sodelavci ne poznajo premora, pričata tudi fotografiji, ki nam ju je poslal bralec iz okolice FRANKOLOVEGA. In to sredi decembrskih praznikov. Med drugim je zapisal: »Opažam, da so ljudje kot trop ovac. December jih je obnorel in z njim številni veletrgovine, kjer puščajo vse, kar so prihranili. Vem, da je to klic vpijočega v puščavi, pa vendarle vas prosim, da opozorite bralce, naj ja pridejo k sebi in nehajo s trošenjem vsevpred, predvsem pa čez meje družinskih proračunov. Če je na fotografiji strašno lačna morska krava, se ka lahko zgodi, da bo že januarja marsikdo od nas, saj bo p razsipništvu v zadnjem mesecu tega, sledilo kruto streznjenje v prvem mesecu leta 2006.

P.S.: Da bo bolj zaleglo, vas prosim, da v Pentutal objavite obe fotografiji živalske lakote!»

Oaj, kak san lačen!!!

Za deseti rojstni dan smo Zamurjence povabili v gostilno Pri Irmí, kjer pa niso bili le častni gostje, ampak tudi akterji programa za poslovne partnerje Pod-

jetja za informiranje in za najboljše pomurske športnike. Dušan Radič se je ob jubileju svoje ekipe potrudil še s knjižico vicev, ki jo je povabljenim gostom ponudil v modri kuverti in s pripisom VRASTVO PROTI FTIČJOJ GRIPI. Na fotografiji zgoraj od leve Dušan Radič, Marjan Dora in Jože Brunec, levo pa Zamurjenci s karikaturami Antona Buzetića.

Marjan Dora, odgovorni urednik Radia Murski val

Humor in satira sta programska stalnica na Murskem valu. Pred desetimi leti se je odvrtel zadnji kabare in takrat sem se resno zamislil, kako naprej. V tistem trenutku je pokukal v pisarno Radičev Duško. Ker ni bil vaju, da bi me videl, da mislim, je nič hudega sluteč vprašal, ali je kaj narobe. In potem se mi je prižgala žarnica. In je nastala ideja, da začne nova humoristično satirična oddaja nastajati v novi postavi. Avtor bo Dušan Radič, različne tipične like pa bodo predstavljali igralec, zdaj že pokojni Ljubo Kralj, Borut Siherl, pa legendarna Džozhi in Berta. Začeli so se dobivati »v gostilni« ter modrovali o vsem, kar jim je prišlo na misel. V ekipi se je iz objektivnih okoliščin v desetletju zgodilo nekaj sprememb. Nazadnje se ji je pridružil Marko Kočar. Zamurjenci Murskega vala so že deset let skorajda edina redna tedenska humoristično-satirična radijska oddaja v Sloveniji.

Od kod ime?

Nekaj z Muro naj bi bilo, smo rekli. Mureki? Murci? Zamurci? Zamuljenci – zaradi mulja, po katerem bodo rili. Kot po dreku, ki bo potem še bolj smrdel. In potem nam je kapnilo: Zamurjenci. Je malo po mulju. Pa po Muri. Po zamorjencih. Pri tem je ostalo in vse kaže, da se je izteklo šele prvih deset let.

Štiripersna deteljava v akciji (od leve) Jouži – Jože Brunec, Berta – Berta Kološa, Vanek – Dušan Radič in Vinci – Marko Kočar.

Neponovljiv nastop Berte Kološa in Boštjana Rousa, ki je bil tisti četrtek, 1. decembra 2005, mojster za vse: zabijal je deske za sceno, bil je gostilničar, muzikant, župnik, novinar ... Love me tender ... še s fotografije se sliši ...

Marko Kočar pa kot vedno odličan in najboljši pesnik v prleškem narečju. Za to priložnost je pripravil KRST PRI RESNICI in pesem o ptičji gripi. Tako kot vsi drugi nastopajoči je bil na koncu ODPUŠČEN.

ZAMUR 10 JENC

Jubilej Zamurjencev in razglasitev najboljših pomurskih športnikov, potem pa prijetno druženje obojih s povabljenimi gosti – poslovnimi partnerji, poslanci, župani in drugimi sodelavci Podjetja za informiranje pred iztekom poslovnega leta. Skupaj smo nazdravili novemu – naj bo nasmejeno, smo rekli, kot je bila predstava v dvorani soboškega gradu, kajti Najbolj izgubljen dan od vseh je tisti, ko se nismo smejali. (Chamfor)

Od leve mag. Simona Šarotar Žižek iz Mure, župan Dobrovnika Marjan Kardinar, direktor Avtobusnega prometa Jože Veren in direktorica Ljudske univerze Murska Sobota Vesna Laissani v enakopravnem moško-ženskem dialogu.

Milan Jerše (levo), ki pri Vestniku vodi akcijo izbora najboljših športnikov Pomurja, v družbi z odličnim strelcem Robertom Markojo (leto prvi), nepremagljivo Mariko Kardinar in drugouvrščenim kolesarjem Simonom Špiljakom.

Še fotografija akterjev, brez katerih časopis Vestnik in Radio Murski val ne bi prišla do naših bralcev in poslušalcev. Levo sta prva moža soboške pošte Dušan Gombac in Jožef Recek, desno pa posadka oddajniškega centra RTV Slovenija v Nemčavcih Ferdo Kalar in Jani Čahuk.

Župan Mestne občine Murska Sobota Anton Štihec in direktor Bolnišnice Murska Sobota Ernest Borc: resen pogovor ali sproščen klepet? Nismo prisluškovali.

Lastnik Zlatarstva Vlado Mandič, direktor Policijske uprave Murska Sobota Aleksander Jevšek in direktorica Izpostave Davčne uprave v Murski Soboti Vlasta Temlin so naš napotek, da je najbolj izgubljen tisti dan, ko se nismo smejali, vzeli zares.

Marja Dolamič iz Tondacha Slovenija in Zoran Kosi s soboške policijske uprave, oba z desnega brega Mure. Prleška naveza torej!

Odpuščeni so bili res vsi, tudi Kolektiv Apopos. Ampak zagata ni bila velika. V trenutku je bil na odru novi ansambl v sestavi: podjetnik Mirko Hanžekovič s harmoniko, Mojmir Wolf, ki je med odpuščenimi glasbeniki edini dobil odpustek, z basom, direktor policijske uprave v Murski Soboti Aleksander Jevšek s kitaro, voditelj Boštjan Ros, tokrat v vlogi župnika s klarinetom in poslanec Geza Džuban s trobento. Odigrali so Avsenikovo Golico, kot da so jo skupaj odigrali že sto in večkrat. Pa pred tem niti enkrat niso vadili skupaj!

Urvnoteženost: zgoraj štiri dame, spodaj štirje gospodje v sproščenem klepetu. Dame so (od leve) Melita Varga Lemut iz soboškega Vrtnarstva, Zita Novak s Kmetijsko-gozdarskega zavoda, Renata Ficko z agencije Venera in Diana Oblak iz Merkatorja.

Gospodje so (tudi od leve) direktor Upravne enote Murska Sobota Geza Farkaš, škof Evangeličanske cerkve v Sloveniji mag. Geza Erniša, predsednik Pomurske turistične zveze Štefan Dravec in župan občine Turnišče Jožef Kocet.

Sedeli so v irskem pubu na Rodeo Drive, Beverly Hills. Jirka in Karliček sta bila iz Prage, Joan iz Arizone, Ben iz Ljubljane. Pili so margarite, zrla na uro nad točilno mizo, ki je obveščala, da je do St. Patrick Day samo še 88 dni. Poslovneži so prihajali v lokal z darili, živčnimi kretnjami, manekenskimi nasmehi; še nekaj dni, pa bo novoletnega direndaja konec; veletrgovine bodo razprodale odvečno blago, kupci bodo praznih žepov začeli varčevati.

Ameriški prazniki

»To si ti misliš,« je rekel Karliček. »Ko sem stanoval v Chicagu, nam je eden od sosedov pokvaril božične praznike. Ženi je kupil avtomobil, ki jo je jutraj čakal pred hišo, povezan z velikim trdečim trakom. Leto dni mi je moja žena očitala neinventivnost glede nakupa daril, pomankanje domišljije, češ samo poglej si pravega moža, džentelmena. Kasneje sem izvedel, da je sosed dobil avtomobil v neki igri na srečo.«

Joan iz Tucsona se je nasmehnila: »Gospod ima prav. Moški pojma nimate, kaj me, žene, želimo. In če že imate dobro voljo, nimate okusa, če imate okus, nimate denarja ... Moj mož mi vsako leto pred božičnimi prazniki kupi večerno obleko. Zvečer jo neopazno prithotapi v hišo, skrije na zgornjo polico svoje omare. Normalno, da vedno najdem darilo. Odprem paket, pomerim obleko, ne-

zadovoljna zavijem neokusni oblačilni predmet in odidem z njim v trgovino, kjer ga zamenjam za nekaj, kar je res moderno, kvalitetno. Za božič se razveselim darila, ki sem si ga sama izbrala, saj moj mož v glavnem nikoli ne opazi, da sem obleko zamenjala. Tako sva oba zadovoljna: on je prepričan, da ima dober okus, da je izbral nekaj, kar mi je všeč ... in obleka mi je res všeč, ker sem si jo izbrala sama!«

Moški so se zazrli skozi okno, kjer so v soncu stale smreke, posute z belim prahom, da bi tako pričarale zimsko razpeloženje.

»Predlani sem bil dežuren in na silvestrovo nisem mogel priti pravočasno domov. Ženi sem poslal velik paket s prošnjo, da naj paket odpre točno ob polnoči, ne prej ne kasneje. Ta čas sem s prijatelji popival v bistroju in čakal njen telefonski klic. V paketu je bil samo kosček papirja, na katerem je pisalo, v katerem lokalu me lahko po polnoči dvigne kot svoje »dragoceno darilo«. Normalno, da je prišla v trenutku, ko sem se objemal z neko plavalasko, in žene nisem prepoznal.«

»In kako se je končalo? Kako je reagirala?«

»Ne vem. Nikoli več se ni vrnila v najino stanovanje.«

»To je žalostna zgodba. Nekateri ženske ne prenesejo moškega smisla za duhovitost. Ko sva s Karličkom stanovala v New Yorku, sva bila zelo priljubljena. Imela sva svoj lokal, jaz sem bil lastnik, Karliček šef strežbe. Pri naju se ni popivalo, marveč lokalo. Nekaj dni pred božičem sva izdelala velik transparent in ga ves dan nosila po ulicah v bližini najinega lokala. Na njem je pisalo A Very

Merry Christmas, spodaj pa sva se podpisala. Vsi sosede so nama prišli voščit v lokal.«

»Ali se spominjaš, kako sva leto pred tem ostala na silvestrovo sama? Sam nisem hotel na zabavo v podjetju, ker so me boleli podplati, tvoje dekle pa ni prišlo iz zasneženega Chicaga. Tako sva, obkrožena s šampanjci, sedela v dnevni sobi, odprla debel telefonski imenik in klicala naročnike ter vsakemu posebej zaželela srečno novo leto. Mislim, da sva prišla samo do črke K. Od tam dalje nihče od naju ni bil več sposoben ne dvigniti slušalke ne voščiti ...«

»Ah, nekoč so bili lepi časi. Bilo je v Evropi, v Fragi. Štirje študentje, ki smo peli v pevskem zboru Struna, smo v mraku stopili na ulico, se ustavili pred prvimi vrati, ubrano zapeli kolednico. Rodil se je kralj ... Domačini so odprli

vrata, nas za ubrano petje pogostili s kuhanim vinom. To nas je ogrelo, opogumilo. Odšli smo čez zasneženi trg do druge hiše in znova z navdihom zapeli slovansko kolednico. Starejša zakonca sta nam dala »štampriin« vodke. Ker smo ga izpili na dušek, smo se gostitelju zasmilili, v roke nam je porinil steklenico s preostankom vodke. Med potjo, od hiše do hiše, smo vlekli iz nje, dokler je ni prijatelj prazne odvrgetel v sneg. Pri tretjih sosedih smo bili tako glasni, da je prišel na vrata poleg nasmejanih domačinov tudi pes ter lajal kot nor v naše razvnete pevske in pivske obraze. Ko smo prišli do četrtyh vrat, nismo več peli, marveč rjovel. Vrata so se naglo odprla, v nas je pljusnilo vedro pomij. Kričali smo, protestirali, metali kepe snega v okna, dokler ni prišla policija in nas hotela odpeljati na postajo. Ko so se nam približali, so videli, kakršni smo, s krompirjevimi olupki v laseh in na pla-

čih, ko so zavohali, kako smrdimo po česnu, so se obrnili in nas prepustili ulici. Zavili smo v prvo gostilno, tam pa so nas stlačili za mizo v bližini stranišča. Kjo smo jim v zahvalo zapeli, so nas po prvih taktih na kolenih prosili, da nehamo, drugače nas bodo poslali v tiho, sveto noč.«

»To ni nič. Moj mož je kakšen dan pred silvestrovim prišel domov popolnoma pijan,« je rekla Joan. »Vprašala sem ga, kje je bil. Odgovoril je, da je bil v Zlatem baru. Tam imajo zlate stole, zlate čaše, zlato pivo in zlati pisoar. Bilo mi je sumljivo, poklicala sem Zlati bar. Ali imate zlate sedeže? Da, je odgovoril moški glas. Ali imate zlate čaše? Da, je ponovil moški. Ali imate zlato pivo? Da, je potrdil glas. Ali imate zlati moški odtočilnik? Samo trenutek, je rekel glas. In potem sem slišala, kako je moški rekel prijatelju: Kaže, da imam na liniji soprogo človeka, ki se je »uscal« v tvoj saksofon.«

Zasmejali so se. Točajka je rekla, da jim plača še eno rundo, tako imenovano popotno pijačo, ter pripomnila, da ne morejo na moški WC, ker je začepjen, in da je bolje, da se čim prej razidejo. Pogledali so na zid in tam je kazalo, da je do St. Patrick Day samo še 87 dni.

RAZMIŠLJANJE

Matej Fišer
kolumnist

Nekoč sta se na poti v prvi razred deklica in fantek pogovarjala, kaj bi želel kateri postati, ko bo velik. On si je želel postati kmet, ki bi imel velik traktor in kombajn, in ona šivilja, da bi si lahko sama vsak dan sešila novo obleko. Kot so leta minevala, sta počasi, a vztrajno udeleževala svoje mladostniške sanjarije in želje so se jima uresničile. Ona je vsak dan vstala ob petih in šla v veliko tekstilno tovarno, kjer je šivala oblekico za oblekico, vedno hitreje in vedno lepše, on pa vsak dan ob isti uri na njivo, kjer je s svojim velikim traktorjem obdeloval vedno večjo njivo. Po dvajsetih letih jima naenkrat začnejo razlagati, da sta vse, kar sta počela, počela za prazen nič in da je vse skupaj

POMURJE 2016 – pogled nazaj

sama zguba časa. Njemu, da traktor porabi več nafte, kot je vreden pridelek, ki ga z njim pridelamo, in njej, da so oblekice sicer lepe, vendar je podjetje v vseh teh letih zaradi njenega dela, ki je predrago, ustvarilo takšno izgubo, da bodo morali v stečaj. Verjetno se človek počuti skrajno nekoristnega, ko mu po dvajsetih letih idealiziranja človeškega dela nekdo reče, da je vse skupaj brez veze in da se dajmo rajši ukvarjati z nečim drugim. Podobno zgodbo z manjšimi spremembami lahko apliciramo na velik del pomurske populacije. Kako bo Pomurje videti v letu 2016, je zelo težko napovedovati, lahko pa zaznamo nastavke, na katerih se gradi razvoj te regije. Napovedovanje bližnje prihodnosti je vsekakor zelo nevhvaležno dejanje. Regija je v zadnjem času sicer zelo popularna, a ko pogledamo poglobljeno, hkrati tudi izmuzljiv pojem. Verjetno se prav zaradi tega mnogi zatekajo na to področje, ko želijo povedati nekaj in hkrati nič.

Če pogledamo strukturo zaposlenosti, spada vsekakor največji delež zaposlenih v tekstilno, agro-živilsko, gradbeno in kovinsko industrijo. Z multipliciranjem občin je v zadnjem času pridobil nekaj zaposlenih predvsem javni sektor. In seveda, ne bodigatreba turizem. Zaenkrat so to izhodišča, iz katerih štartamo v 2016. Za zadnjih deset let, ki so bila tranzicijski rolerkoaster in kjer se je celotna družba uglasovala na novo okolje, lahko trdimo, da je bilo možno izkoristiti kakšno luknjo ali izkušnjo, ki smo jo prinesli od drugod. Kakšen skok pa je treba narediti v stabilnem okolju, da presežete povprečno rast v državi, pa je drugo vprašanje. Evropska unija, kateri pripadamo, je že na marsikaterem področju pokazala zobe, le malo pa je takih naših podjetij, ki so enako pokazala zobe okrog po zvezl. Če se nadejamo, da bomo na obstoječih gigantih s pomočjo povečane obsega zgradili Pomurje, ki naj bi bilo primerljivo najbolj razvitim, je zgodba verjetno izgubljena. Zanimivo je, da agencije, ki na globalni ravni napovedujejo trende in megatrende, večinoma zadenejo dogajanje. Vprašanje je le, kdaj za koga, kako ... Kje je naslednja velika riba za Pomurje. Agencije, ki napovedujejo trende in megatrende, opozarjajo predvsem na vrhove majhnih valov, v katerih je treba zaznati priložnost in jo zavrteti sebi v prid. Generalne rešitve oziroma generalne priložnosti, ki bi se ukazale, ne bo. Zaradi tega so brezpredmetne floskule, češ Pomurje bomo rešili s turizmom, saj je vsakemu kolikor toliko pismenemu človeku jasno, da iz nekoga, ki je dvajset let šival obleke, čez noč ne bomo naredili vrhunskega kuharja. V vsakem človeku je treba spodbuditi tisti del njegovega talenta, ki se lahko razvije v nekaj, kar prinaša dodano vrednost, in ključna vrednota je vzpodbujanje posameznikov, da poizkusijo, da se soočijo z izzivom, jim dovolijo, da odločajo sami, in jim omogočijo, da za svoje poteze odgovarjajo sami. Ob tem je treba upoštevati, da po statistikah 75 odstotkov podjetij propade v prvih petih letih in da je to pač normalno življenje poslovnega okolja. Ustvariti je treba okolje, v katerem se bodo podjetja razvijala in prav tako propadala, njihovi lastniki pa iskali nove priložnosti. Le s spodbujanjem ustanavljanja več novih podjetij, kot jih propade, bomo dosegli, da se bo okolje razvijalo do te mere, da bodo tista podjetja, ki bodo preživela, tudi generirala višjo dodano vrednost in da jih bo toliko, da bo trend razvoja na njihovi strani. Če pogledamo eno najuspešnejših pomurskih podjetniških zgodb v zadnjih letih, ugotovimo, da je iz podjetja, ki je pred petnajstimi leti zaposlovalo pet ljudi, zrasel sistem, ki zaposluje tisoč šeststo ljudi. Skratka, potrebujemo še dvajset takšnih in je. To je še ena potrditev napovedovalcev trendov in megatrendov, ki trdijo, da je treba zaznavati male ribe. Odgovor na vprašanje, kakšno bo Pomurje leta 2016, tiči v podjetjih, ki imajo danes pet zaposlenih, in ne v gigantih, poleg tega pa upoštevati rek, ki pravi: »Without hard work, there are no miracles.«

Pa srečno!

MADE IN USA

Branko Šomen

LEGENDE

Joseph Maria R.

Prišel, prisluhnil,

Usoda je čudna stvar. Včasih je človeku naklonjena, včasih obrne vse na glavo. Le kaj si je mislil, o čem je razmišljal mladi profesor, diplomirani zgodovinar in geograf Vladimir Močan, ko je v Celju pripravil kovček in se odpravil v Prekmurje, v takrat daljno slovensko Sibirijo. Zanesljivo ne to, da bo tukaj njegova duša, ki je v bistvu pripadala prej glasbi kot osnovnemu poklicu, lahko zajela poln ustvarjalni zamah, čigar sadove bodo s pridom koristile številne generacije tudi takrat, ko njega davno več ne bo.

Od Celovca do Murske Sobotе

Prof. Vladimir Močan se je rodil leta 1904 v Celovcu, vojaškemu uradniku in materi gospodinj. Tam je preživel svojo zgodnjo mladost, zaradi narave očetovega poklica pa so se morali večkrat seliti. Tako je osnovno šolo končal v Postojni, v gimnazijo je hodil v Ljubljani, maturiral pa v Celju, kjer se je družina ustalila. Vmes se je končala prva svetovna vojna, oče se je v novi državi zaposlil kot davčni uradnik. Leta 1923 se je Vladimir vpisal na Filozofsko fakulteto Univerze v Ljubljani in istočasno obiskoval šolo za glasbeno umetnost (konservatorij). Šolanje je končal, službe pa ni dobil, kar ni bilo v kriznih tridesetih letih prejšnjega stoletja nič nenavadnega. Pa tudi politično za takratno oblast ni bil ravno zanesljiv, saj je bil že kot dijak član krožka, ki se je aktivno zanimal za socialna vprašanja, v času študija pa je bil član Slovenskega akademskega katoliškega društva Borba. Med petletnim iskanjem in čakanjem na službo je vodil pevski zbor Celjski zvon in nastopal kot pevec solist na različnih prireditvah. Takrat si je že izbral svojo življenjsko sopotnico Josipino.

Pomembno in veselo novico, da je sprejet v službo, mu je oče prišel sporočiti kar v kino, med predstavo, v sredino vrste, kjer sta sedela z Josipino. Za tisti dan je bilo filma dovolj. Nemir ob veseli novici ju je dvignil in odhitel so domov, da še enkrat vse skupaj dobro premeljejo in se ob pomembni novici skupaj z mamo povesejo. Čeprav je bil profesor geografije, je mladi Vladimir vzel v roke zemljevid, da si natančneje ogleda pot v pokrajino, ki mu jo je namenila usoda. Za tiste čase je bilo Prekmurje, gledano iz osrednje Slovenije, neizmerno daleč. Ampak naj bo, službo pa le ima. 30. oktobra 1936 se je moral javiti pri ravnatelju soboške gimnazije. Začel je poučevati in se takoj vključil v kulturno dogajanje v mestu. Josipina je prišla za njim čez dve leti. Prvi vtis ni bil bogve kaj. V mestu, prej dolgi, razvlečeni vasi kot mestu, s številnimi slamo kritimi strehami je videl le dve visoki hiši, in če se je le malo pokazal dež, je nastalo blato, da si moral obuti gumijaste škornje, ona pa rojena Celjanka, vajena ozkih, tlakovanih ulic ... Poročila sta se, dobila sta

lepo stanovanje, prišli so otroci. Lepo so zaživeli, srečna šestčlanska družina so bili, ko je prišlo leto 1941.

Kmalu po okupaciji so od nove oblasti so dobili ultimatum, naj izpraznijo lepo trisobno stanovanje in si poiščejo drugo, kot vejo in znajo. V mestu za tako veliko družino stanovanja seveda ni bilo. Vmes je Vladimir ostal brez službe. S kolesom sta se vozila po okoliških vaseh, iskala stanovanje, vendar brez uspeha. Iz stiske jih je rešil župnik Vojkovič, ki jima je priskrbel skromen dom v tedanji Kolodvorski ulici, v starem martinšču, kjer je bila Kleklova tiskarna. Soba s kuhinjo brez shrambe, stranišče zunaj stavbe, vendar – bilo je stanovanje. Tako kot župnika Vojkoviča, ki je ob vsem tem še dovolil, da so lahko odvečno pohištvo shranili v prostorih župnišča, se Josipina s hvaležnostjo spominja še Činča iz Satahovec, ki ji je kar tako, ne da bi čakal na plačilo, poslal jerbas jajc, češ kar vzemi, pa še drugim Slovencem, prišlekom razdeli. Ravno tako ji je ostal v lepem spominu trgovec Klepec iz Beltincev, ki jim je poslal kar »kupinarja«, da je lahko kaj izbrala iz njegove malhe. Tudi Nežke Ori, ki je delala v prodajalni Mohorjeve družbe in ji večkrat posodila denar iz blagajne, se Josipina spominja s hvaležnostjo. Ve se, da je tovarnar Benko marsikomu rad pomagal. Ob cerkvenih praznikih je vsem Slovencem »prišlekom«, ki so bili za madžarske oblasti preveč slovenski in so zato veljali za nezanesljive, poslal pakete z mesnimi izdelki. Kljub vsemu bi se šestčlanska družina težko prebila skozi življenje, če ji ne bi pomagali oboji starši iz Celja. Da bi bila nesreča še večja, so ga ob oktobrskih dogodkih leta 1944 pri Brumnovih aretirali in z drugimi zaprli v sinagogo. Geometru Kolaršu se je imel zahvaliti, da je ta izkoristil ves svoj vpliv in poznanstva in ga v zadnjem trenutku spravil iz pripora. Vse druge zaprte so naslednji dan odpeljali v Dachau. Pri Kolaršu se je potem zaposlil kot tehnični risar in tam pričakal konec vojne. Službo je dobil bolj zaradi milega geometrovega srca kot iz potrebe. Dober teden po osvoboditvi, 9. aprila 1945, je že nastopil v funkciji okrajnega prosvetnega referenta, kmalu za zatem pa je bil spet postavljen za profesorja na gimnaziji. Vse se je začelo znova.

Športnik

... Uspehi mladih celjskih atletov niso ostali neopaženi. Zlasti v Ljubljani, kjer je bila atletika bolj razvita kot v Celju, so bili nadvse pozorni na mlade celjske atlete in že leta 1926 je Mirko Močan pristopil k ljubljanskemu Primorju. Tako se je odločil zaradi študija in boljših možnosti. In prav zaradi njih je že kmalu izboljšal svoje tekmovalne dosežke. Postal je slovenski prvak v teku na 400 metrov, na izbirnem tekmovanju za sestavo državne reprezentance pa je postavil še slovenski rekord v teku na 800 metrov. Z odličnimi rezultati si je v dresu Primorja priboril mesto v jugoslovanski reprezentanci za dvoboj s Poljsko in s tem postal prvi celjski atlet, ki je nastopil v dresu z državnim grbom.

Reprezentanca Jugoslavije v Varšavi leta 1926. Stojijo od leve: dr. Perpar, Spahić, D. Stepišnik, Močan, Valtrič. (Povzeto iz zbornika, izdanega ob petdesetletnici Ailetskega društva Klavdivar in stoletju celjske atletike v Celju leta 1998.)

Iz obrazložitve ob podelitvi Žagarjeve nagrade

Profesor Vladimir Močan, dolgoletni pedagog na soboški gimnaziji, je eden redkih in dolgoletnih požrtvovalnih delavcev za razvoj pevske kulture v severovzhodni Sloveniji. Kot pedagog je pričel delovati na soboški gimnaziji leta 1936. Po vojni mu je bila zaupana skrb za organizacijo šolstva v takratnem soboškem okraju. Deloval je kot šolski nadzornik in kasneje spet kot pedagog na splošni gimnaziji in učiteljsku. Pod njegovim vodstvom so soboški učiteljski čniki leta 1963 zapeli tako ubrano, da so zasedli prvo mesto v republiškem merilu, v zveznem pa so dosegli tretje mesto. S tem zborom je nastopil tudi na Madžarskem. Prof. Močan je nekaj let vodil tudi gimnazijski pevski zbor in leta 1948 prevzel vodstvo mešanega pevskega zbora Štefana Kovača v M. Soboti. S pevskim zborom je prepotoval velik del naše širše domovine, saj so peli tudi brigadirjem pri gradnji proge Šamac-Sarajevo in v Novem Beogradu. Poleg tega je prof. Močan veliko storil za poživitev pevske kulture na našem podeželju, saj je – čeprav je stanoval v Soboti – vadal pevski zbor v Lendavi, pri Gradu na Goričkem (tja se je vozil s kolesom) in nekaj časa tudi v Kuzmi ob avstrijski meji. To je bilo v letih, ko se ni bilo ne takšnih cest kot danes in ne toliko avtobusov. V Kuzmi je prespal in se zgodaj zjutraj vrnil z avtobusom, da je še pravi čas prišel v šolo. Bilo je to delo iz idealizma in ljubezni do ljudi,

ki jim je petje nekaj pomenilo. Vladimirju Močanu so dobro znane kulturne razmere v predvojni Jugoslaviji, saj je bil že takrat aktiven tvorec kulturnega življenja. Ko je prišel v Soboti, se je vključil v soboški orkester, ki je pripravil več koncertov.

Za svoje požrtvovalno in dolgoletno delo je prof. Močan prejel že več priznanj, najpomembnejši pa sta doslej vsekakor Gallusova plaketa in Prežihova nagrada. Sam pravi, da mu je bila zmeraj največja nagrada zadovoljstvo pevcev in poslušalcev v dvorani. Prof. Močan je že dve leti v pokoju, toda še vedno je čutili njegovo aktivnost: v letošnjem šolskem letu je na soboški gimnaziji poučeval latinščino.

Leta 1974 so v soboški občini prvič podelili občinske nagrade in priznanja in tako uresničili nekajletno zamisel, da bi bilo treba dati javno priznanje ljudem in organizacijam, ki imajo izjemne zasluge za napredek občine in ki so pri svojem delu dosegli nadpovprečne rezultate. To leto je dobilo nagrade šest posameznikov: Miško Kranjec, dr. Anton Vratuša, prof. Vladimir Močan, Silva Podlessek, dr. Franc Staro in Jože Velnar.

Ob podelitvi Žagarjeve nagrade 23. junija 1972

... Šola mora tudi brez cerkve vzgajati moralnega in krepostnega človeka, ki bo spoštoval resnico in sovražil vsako hinavščino. Tako pa ne delajo vsi profesorji na soboških šolah. Njihove besede v šolski učilnici so sicer lepe, toda zunaj učilnice z dejanji pobijajo lastne besede in se s tem kažejo pred dijaki kot hinavci ...

Članek Naše mladine ne bodo vzgajali dvoličneži, ki se je nanašal tudi (ali predvsem) na prof. Močana, je bil objavljen v začetku petdesetih let v Pomurskem vestniku. Naredil mu je kar nekaj sivih las, saj je takšna obtožba v tistem času lahko imela hude posledice.

Prof. Potokar Jože, predsednik kulturnega odbora PT, profesor na državni vsilni gimnaziji i. t. d.
Peterka Ratič, predsednik sportskega odbora PT, hantol uradnik, tajnik Sportskega kluba „Mura“ i. t. d.
Simončič Franc, referent za varstvo in redništvo PT, občinski uslužbenec.
Prof. Zilka Janez, predsednik propagandnega odbora PT, profesor na državni vsilni gimnaziji, novinarski dopisnik i. t. d.
Ing. Zupančič Rudoven, predsednik godzarskega in lovškega odbora PT, srečni šunarski referent i. t. d.
Zrini Jože, predsednik stanovanjskega odbora PT, občinski uradnik.

Članje uprave:

Antauer Evgen, šolski nadzornik, Tršina, p. Rankovec.
Dr. Bratino Franc, srbski načelnik, Murska Soboti.
Bajlec Franc, narodni poslanec, Murska Soboti.
Benko Josip ml., trgovec, Murska Soboti.
Brumen Joško, trgovec, Murska Soboti.
Ferjan Milan, učitelj, Dobrovec.
Dr. Gragore Albin, srbski samostni referent, M. Soboti.
Gabrijelčič Franc, šolski upravitelj, Murska Soboti.
Heimer Arnold, trgovec, Murska Soboti.
Kerec Franc, šol. ekspozitor javne borze dela, M. Soboti.
Kardos Evgen, trgovec, Murska Soboti.
Lipič Josip, hantol ravatelj, Murska Soboti.
Ing. Mikuš Franc, tavnatelj kmet. šole Rakitjan p. M. Soboti.
Močan Vladimir, profesor na drž. vsil. gimn., M. Soboti.
Nemec Ludvik, cand. ing., trgovec, Murska Soboti.
Nemec Janez, občinski koncipijent, Murska Soboti.

Nadaž Ladislav, veletrgovec z vnuom, Murska Soboti.
Nišelvič Slavko, poslovođ. elektr. podjetj., M. Soboti.
Dr. Pečnan Jože, šol. Zalmesovinega doma, M. Soboti.
Dr. Planinšek Odoj, sodnik okrož. sod. M. Soboti.
Sraka Štefan, gradbenik, Murska Soboti.
Šablc Rajko, profesor na drž. real. gimn., M. Soboti.
Šiflar Ludvik, industrijskelec, Murska Soboti.
Štupar Joško, višji veletrgovec svetnik, Murska Soboti.
Štraban Janko, kaplan, Murska Soboti.
Urek Franjo, šol. želeniške postaje, Murska Soboti.
Velnar Jože, šolski nadzornik, Murska Soboti.

Glavna pisarna „Prekmurskega tedna“ se nahaja v „Trgovskem domu“. Pisarna razstavišča se nahajajo pri glavnem vходу na razstavišče.
Telefon glavne pisarne št. 95.
Telefon pisarne razstavišča št. 34.

V torek, dne 20. junija 1936 ob 21. uri

O. Zupančičeva drama

v petih dejanjih

„Veronika Deseniška“

na grajskem dvorišču.

Originalni kostumi iz ljubljanskega Narodnega gledališča. — Vstop pri kinu.

Vstopnina: Sobe 12, 10, 8, 6, 4. Stojnice: 2 din.

Profesor Močan je bil vsesplošno aktiven in uspešen: tako na odrskih deskah na primer kot med poslovnimi in pomembnimi meščani v vodstvu Prekmurskega tedna poleti leta 1939.

zapisal

Manj znano je njegovo skladateljsko delo na področju cerkvene glasbe v 70. letih, ko je za potrebe mešanega pevskega zbora zložil več štiriglasnih cerkvenih pesmi. Dve skladbi sta postali železni repertoar cerkvene liturgije. »Koder je dobrota in ljubezen« je antifona (kratek napev pred evangelijem in po njem), ki se poje vsako leto na veliki četrtek, »Kako lepo je tamkaj ...« pa je zaključna pesem vsakoletnega ekumenskega srečanja v M. Soboti, ki jo pojeta tako evangeličanski kot zbor cerkve sv. Nikolaja.

Zbornik cerkve sv. Nikolaja M. Sobota 1297–1997, str. 60.

Franček Zver,

**zborovodja mešanega pevskega zbora
društva upokojencev Murska Sobota**

S profesorjem Močanom sem se prvič srečal v 8. razredu gimnazije leta 1959. Predaval je zgodovino, sodeloval pa sem tudi v gimnazijskem pevskem zboru. Zanimivo ga je bilo poslušati, ko je govoril o prekmurski pesmi in kako jo dojema. Ponovno sva se srečala veliko pozneje, takrat, ko sem začel peti v

spoznanju, da ga zaradi častitljive starosti močno obremenjuje igranje na orglah (posebno pedalna igra), povabil k sodelovanju kot organista, sam pa je prevzel vlogo dirigenta. Bil sem počaščen in sem z veliko navdušenostjo sprejel sodelovanje z legendo zborovskega petja v Murski Soboti. Kar nekaj let sva

Natisnili smo enoglasni notni zapis z besedilom prve kitice, poleg tega pa smo zapisali tudi podatke o tistem, ki je pesem zapel (npr.: pel Štefan Novak iz Melinca, 9. sept. 1954). Profesor Močan je vse te podatke pedantno zapisal. Zbirka nosi naslov ene od objavljenih pesmi Odi Mica v pungrad lepi.

Prof. Močan je ta zapise naredil predvsem v letih 1954 in 1955. Takrat se je s kolesom in notnim zvezkom odpravil v prekmurske vasi in prisluhnil pristinim prekmurskim napevom. Vse, kar je slišal, je skrbno zapisoval, žal pa vsega zapisanega ni ohranjenega, med drugim tudi zapisa vseh kitic posamezne pesmi. Delo je bilo naporno, saj si moral vse opraviti na terenu. Ni bilo magnetofona, da bi napev posnel in ga nato doma obdelal. Tako je s svojo dejavnostjo ohranil mnoge prekmurske narečne pesmi. Mnoge od teh je harmoniziral in priredil za različne zborovske sestave.

Foto: Nečilija Johnov

Ob tem bi rad še omenil, da sta dobila prof. Močan in Danijel Grum od takratnega predsednika soboškega okraja Karla Lutarja navodilo, naj zapišeta glasbeno dediščino pokrajine. To sta vestno naredila in zapiske predala na občino. Sprašujem se, kje so zdaj ti zapiski. Ali so še vedno v kakšnem zaprašenem arhivu ali pa je gradivo za vse čase izgubljeno?

Prekmurskem oktetu, ki ga j ustanovil in vodil Šanji Vlaj. Njegova želja je bila, da bi peli predvsem naše, domače pesmi, zato smo zaprosili prof. Močana, da je priredil prekmurske pesmi za moški oktet. Z veseljem je priredil kakšnih deset pesmi: Dobro jutro, Bog daj, Zrasla mi je kop-riva, Tam sam se oženo, Sejaj žito itd. Rad je prišel na naše vaje, nas spodbujal in svetoval pri izvedbi pesmi. Vsak njegov nasvet smo z veseljem sprejeli. Ves čas je bdel nad našim delom in se z nami veselil, ko smo izdali prvo ploščo, čeprav mi je še zdaj žal, da po golem naključju na plošči niti ene njegove priredbe.

Ko je odšel v pokoj, se je posvetil cerkveni glasbi. Vodil je pevski zbor cerkve sv. Nikolaja in igral na orgle. Tukaj se je v bistvu najino sodelovanje poglobilo. V začetku 80. me je ob

tako vzorno sodelovala – on kot dirigent zbora, jaz kot organist. Tudi ko več ni mogel prihajati na kor, je bdel nad delom zbora, praktično do smrti.

Kakšnih 15 let po njegovi smrti mi je njegova soproga Josipina prinesla rokopise. V bistvu so bili to rezultati njegovega povojnega raziskovanja, zbiranja in zapisovanja prekmurske ljudske pesmi. Šel sem k Jožetu Vildu, ki je bil takrat predsednik soboškega društva upokojencev, da bi podprl izdajo njegovega dela. K sodelovanju sem povabil Ignaca Duha iz Melinca – zdaj živi v Planini pri Rakeku. Zaposlen je kot glasbeni terapevt v tamkajšnjem zavodu za retardirane otroke. Z njim sva potem zbirko uredila tako, da sva pesmi združila po vaseh in istočasno napisala osnovne podatke o kraju, kjer je bila pesem zapisana.

Imel sem nekaj izvrstnih profesorjev ... predvsem profesor Močan, ki je bil moj dolgoletni razrednik in učitelj zgodovine. To so, ob drugih, bili ljudje, ki so v pogovoru z mano, pa ne samo pri tistem rednem, običajnem šolskem delu, ko si nasproti stojita učitelj in učenec – profesor in dijak, ampak tudi v številnih razgovorih, s svojim ravnanjem, s tistim, kar so zame moralno pomenili, imeli name zelo močan vpliv. Mislim pa, da ne samo name, ampak na vso takratno generacijo prekmurskih gimnazijcev.

Nekdanji predsednik države Milan Kučan o svojem razredniku v soboški gimnaziji v knjigi Igorja Saviča Pomembno je, kako te vidijo drugi (1990)

Prof. Vladimir Močan, 1904-1984

V spominu mi lebdi podoba Vladimira Močana, profesorja, pedagoga, prosvetnega delavca, glasbenika in zborovodje, velikega ljubitelja in tvorca pevske kulture v slovenski krajini med Muro in Rabo. Prišel je in ostal v Prekmurju. Še danes zaznavam njegov vedno rahlo hudomušni nasmeh in žametno zlahten glas, zven glasbe ali pesmi.

Jože Vild

**predsednik Društva
upokojencev, Murska Sobota**

Vojna vihra leta 1941 mu ni prizanesla. Okupatorska madžarska oblast ga je uvrstila na seznam zavednih Slovencev, ki niso bili rojeni v Prekmurju. Ostal je brez službe, pod policijskim nadzorom ter v stalni negotovosti in skrbi za mlado družinsko skupnost.

Prva povojna pomlad leta 1945 je zavela kot mogočen val sprostivne in zanesenosti, ki sta zajeli tudi prof. Močana. Kot poverjenik za prosveto je po osvoboditvi v Prekmurju snoval organizacijo šolstva, se kmalu ves predal pedagoškemu delu na gimnaziji in pozneje na učiteljsku. Toda ne le pri pouku zgodovine in geografije, marveč tudi pri glasbeni vzgoji mladih, z izjemnim občutkom za pevsko kulturo. Uveljavil se je kot eden najuspešnejših zborovodij mladinskih pevskih zborov v Sloveniji in pod njegovim vodstvom se je dekliški pevski zbor iz soboškega učiteljskega povzpел v vrh slovenskega zborovskega petja. Od leta 1948 je skoraj dve desetletji vodil mešani pevski zbor SKUD Štefana Kovača. Ves čas pa je zavzeto skrbel tudi za vzgojo pevovodij v Prekmurju. Ob številnih pomembnih nagradah in priznanjih sta red dela z zlatim vencem in red zaslug za narod s srebrnimi žarki na vrhu zlahtnih priznanj njegovemu delu.

Z dekliškim pevskim zborom soboškega učiteljskega se je prof. Močan uvrstil med najuspešnejše slovenske zborovodje.

Franc Zorko je gostinec petindvajset let in približno toliko traja tudi njegova ljubezen do konjev.

Kmalu po tistem, ko je odprl gostilno, so začeli ob večerih vanjo zahajati »kujori«, kot pravijo Prleki tistim, ki se ukvarjajo s konji. To seveda ni bilo nič posebnega, saj so Križevci z okolico močan konjerejski center, in fantje so se morali nekje dobivati. Beseda je tekla v glavnem o konjih in dogodivščinah z njimi. Za točilno mizo je Franc Zorko poslušal te zgodbe in se kmalu tudi sam navdušil za te plemenite živali.

Franc Zorko:

»Konju je treba dati možnosti za življenje«

Kako si začel? Kako se pravzaprav pride do pravega konja?

Takrat, na začetku, sem kupil starejšo kobilu, ki mi je dala prvega tekmovalnega konja. Po bobnarju Bitlov, Ringu Staru, sem ga poimenoval. Sreča je bila, da sem prav z njim dosegel prve tekmovalne uspehe. Njegovi uspehi so bili usodni in me potegnili v ta šport. Z njim sem tekmoval po Sloveniji in Hrvaškem, kjer sva dosegla prvo zmago.

S katerim si dosegel najboljše rezultate?

Najboljše rezultate smo dosegli z Interjem, ki smo ga kupili zelo mladega in je začel tekmovali šele z nami.

Stanje v hlevu danes?

V hlevu imamo plemensko kobilu s Švedske, ki ima žrebe, staro leto dni. Imamo tudi tri tekmovalne konje. Interja, ki sem ga že omenil, pa še Johansona GL in Handi righta.

Si z njihovimi tekmovalnimi rezultati zadovoljen?

Vsekakor. Inter pa je najboljši. Od petdeset startov je bil doslej kar petindvajsetkrat prvi, petnajstkrat drugi in tudi pri drugih startih je dosegel odlične rezultate.

Koliko je vredna ena zmaga?

V Avstriji 450.000 tolarjev, pri nas okrog 100.000. Inter je v Avstriji, na Dunaju, večkrat tekmoval in doslej je zmagal kar devetkrat. Med tamkajšnjimi strokovnjaki je kar dobro znan in cenjen.

Vzdrževanje takšnega konja verjetno precej stane?

Pri nas doma še gre, ker vse delamo sami in tudi veliko hrane pridelamo sami. Kljub temu stroški narasejo s specialnimi krmili, z veterinarskimi stroški, s kovanjem, oprema veliko stane, prevozi na treninge in tekmovalja, tudi tekmovalje ...

Katera zmaga ti je najdražja?

Po svoje je vsaka zmaga nekaj posebnega, ker ti da zanos in voljo za naprej, mislim pa, da mi je ostala pri srcu in v spominu najbolj prva zmaga, zmaga na začetku, z Ringom Starom na Hrvaškem.

Mursko polje je znano po rejcih konjev, tukaj bi moralo biti več konjeniških klubov.

Kakšnih velikih rejcev konjev v Prlekiji ni, če izvajamo Marka Slaviča. Je pa precej majhnih rejcev po vaseh nekdanje ljutomerske občine. Obstaja samo Konjeniški klub Ljutomer in še ta ima bogato tradicijo.

Vsa leta sem v njem član upravnega ali nadzornega odbora.

Koliko stane dirkalni konj?

Naši vrhunski konji stanejo okrog 20.000 evrov. V svetu stane vrhunski konj tudi do milijon evrov, vendar so tam tudi nagrade drugačne.

Kdo ima v Sloveniji najboljšega konja?

Najboljši konji, s katerim se je največ zaslužilo, so Den MS (Marka Slaviča), Persi Gil – lastnik je iz Ljubljane, Jasin GL iz Komende, po vsej verjetnosti pa je četrti na moj Inter.

Koliko konjeniških centrov je v Sloveniji?

Kakšnih dvanajst. Ljutomer ima kakšno tretjino vseh tekmovalnih konj v Sloveniji.

Zdaj prihaja štefanovo.

Vsako leto imamo v Križevcih pri Ljutomeru blagoslov konjev, po blagoslovu pa pojedino za vse konje iz križevske fare. Pride jih oziroma pripeljejo do trideset konjev. To je lep ceremonial. Župnik konje požegna, na koncu pa ima govor tudi predsednik turističnega društva. Pri tem obredu sodelujejo vsi konji ne glede na raso.

In načrti?

Za prihodnjo sezono pripravljamo štiri konje. Mislim, da bodo v svojih kategorijah nekje na vrhu. Sin Dušan dobro nadaljuje tradicijo. Doslej je imel šestdeset startov in je bil kar petindvajsetkrat prvi. Upam, da v novi sezoni ne bo slabše.

Joseph Maria B.

Dušan dostojno nadaljuje očetovo pot.

To je bil ponos in slavlje.

Običaj je, da ob prvi zmagi pripraviš za prijatelje »kujore« piknik. Seveda sem se potrudil. Prišli so tekmovalci in tudi konjski »kibici«.

Z Ringom Starom se je torej začelo.

Da, potem sem začel nabavljati druge konje in z njimi tekmovali, vendar sem dosegal bolj povprečne rezultate. V začetku sem sulki (dirkalni voz) vozil sam, pozneje pa sem vključil še mlajšega sina Dušana, ki je pokazal smisel za konje in me danes dostojno zastopa. Z desetimi zmagami sem končal tekmovalno karo leta 1994, nisem pa se umaknil iz konjenišva. Če je treba, sem v pomoč Dušanu, sicer pa se v glavnem ukvarjam bolj z organizacijskimi zadevami.

Koliko konjev si imel. Kateri ti je bil najdražji?

Naenkrat sem imel največ šest konjev – s kobilu in žrebce. Tekmovalna konja pa dva. Kobila Lily Label mi je ostala najbolj pri srcu. Bila je lepota in izreden tekmovalni konj. Žal je morala pri štirih letih zaradi poškodbe prenehati tekmovali. Do dobrega konja težko prideš, nihče ga noče kar tako prodati. Zato je cilj, da si sam vzgojiš uspešnega tekmovalca. Do danes sem vzredil 15 konjev.

Zmaga na dunajskem hipodromu Magna Racing – Franc Zorko, Inter, sin Dušan in profesionalni voznik sulki Willi Läderer

Poleg običajnih znamenitosti, kot so Kip svobode in nebotičniki, kakršen je na primer Empire State Building, zgradbe Združenih narodov in rumenih taksijev je v teh dneh simbol New Yorka predvsem veliko božično drevo pred Rockefellerjevim centrom, ki v vsem svojem sijju in blišču Newyorčane in turiste opominja, da smo v prazničnih časih. Nedaleč vstran je tudi Times Square, kjer bodo prehod iz starega v novo leto zaznamovali s spustom velike svetleče krogle. Kakor vse preostale mesece v letu, tako živi sredi tega ameriškega prazničnega vrveža tudi Sobočan Robi Poredoš. Velikokrat pravi, da so Američani eni od tistih, ki znajo praznovati na najboljši način – z vsemi velikimi slovesnostmi in družinskimi srečanji. Kljub pompozemu ameriškemu božiču in novemu letu pa je trdno prepričan, da so njegovi najlepši božični prazniki še vedno doma z njegovo Natašo ali pa v Murski Soboti, kjer živijo njegov oče Jože in mama Marjana ter brat Dominik s svojo družino.

Dominik in Robi

Poredoševih 6000 milj

Nekoč je bila v ospredju odbojka

Čeprav je Robi starejši od Dominika, imata veliko skupnih stvari. V letih odrasčanja ju je družilo veselje do športa. Oba sta bila namreč zaprisežena odbojki. Igrala sta za odbojkarški klub Pomurje in ni je bilo tekme, ki bi jo zamudila. »Takratni časi so bili eni najlepših,« se spominja Robi. To je bil čas brezskrbnosti. Drugih obveznosti, razen šole in odbojke, skorajda ni bilo. Veliko smo igrali doma, čeprav so bila najboljša gostovanja. Pravi podvig je bil, ko smo se odpravili na gostovanje h kateri od ekip. Treba je bilo pripraviti opremo, mama je doma včasih zapakirala še sendviče in smo šli. Včasih z avtobusom, včasih so nas peljali z avtomobili, najbolj veseli pa smo bili ob vrnitvi domov, vendar le pod pogojem, da smo dosegli dober rezultat,« je povedal Robi. Nekateri Robijevi in Dominikovi soigralci se še danes ukvarjajo z odbojko. Dominik se je moral zaradi poškodbe kolena te vrste športu odpovedati, čeprav si še vedno rade volje ogleda kakšno dobro odbojkarško tekmo v dvorani ali po televiziji. Robi se v Združenih državah nima priložnosti ukvarjati s skupinskimi športi. Še vedno je navdušen nad košarko, od časa do časa se odpravi na rekreativni tek po newyorških ulicah, čeprav zna biti to včasih nevarno. »Kralji ameriških ulic so avtomobili, tako da moraš ves čas gledati pred sabo, za sabo in ob sebi. Obstajajo tudi predeli New Yorka, kamor je bolje, da ne zaviješ v športnih copatah in opremi, še vedno pa je za rekreacijo najboljši centralni park,« je razložil Robi.

Od Miki Miške do Velikega Bleka

Robi med tekom ponavadi opazuje ulico, ko je obiskoval osnovno šolo v Murski Soboti pa je okoli sebe videl le malo. Robi je bil zaljubljen v stripe. Na njegovem brainem

Rojstni dan pri Poredoševih. Robi je starejši od Dominika.

seznamu so bili poleg Miki Miške ter Zvitorepca in Lakotnika tudi Alan Ford, Zagor, Veliki Blek in še veliko drugih stripovskih junakov. Stripe je bral doma, v šoli, na počitnicah, vsepovsod. Ko je dobil denar zanje od staršev ali pa je zaslužil kakšen bankovec z delom med počitnicami, je bila njegova prva pot v prodajalno s časopisi in revijami. Toda kaj, ko je njegovo veselje trajalo bore malo. Namreč, Robi je prebral strip med hojo po ulici, še preden je prišel domov. Že na pamet je vedel, katere ulične svetilke in katere jame v pločniku se mora izogniti, ne da bi mu bilo pri tem treba dvigniti oči s stripovskih karikatur in oblačkov z napisi. Poredoševi so takrat stanovali v bloku, stari starši pa v hiši v Cankarjevi ulici. Robijeva naloga je bila, da je vsak dan prinašal od starih staršev, ki so imeli kmetijo, mleko, v desni roki je držal kanglico, v levi strip. Takrat je bil ves svet

njegov. »Dober strip preberem še danes,« je povedal Robi. Ponavadi se opremi z njimi, ko obišče Mursko Sobotu, čeprav v New Yorku ni veliko časa za počitek. Robi je v New Yorku dopisnik Slovenske tiskovne agencije, v središču ameriškega gospodarstva in politike Združenih narodov pa dela nikoli ne zmanjka.

S tiskom je povezan tudi njegov brat Dominik. Svoj službeni del življenja je posvetil tiskarstvu in oblikovanju. Novic, kakršne piše Robi, v njegovi službi še niso tiskali veliko, zato pa ga je čakala gora dela prav v predprazničnem obdobju. »Veliko podjetij in ljudi je v zadnjih letih ugotovilo, kako pomembna je njihova prepoznavnost. Koledarji, rokovniki in dopisni papirji, ki so potiskani z različnimi znaki podjetij, so danes vsakdan. Ljudje želijo nove stvari in nove pristope ter celostne podobe, zato moramo biti tudi v tiskarniškem poslu vsak dan inovativni,

predvsem pa paziti na to, da je delo opravljeno kakovostno, da je računalniška obdelava pravilna ter da so pri tisku barve tam, kjer morajo biti,« je povedal Dominik.

Doma je najboljše

Robi ima v New Yorku veliko prijateljev, tam je tudi poročen s svojo Natašo. Za kakšen dan ali dva se izmuzne iz vlemesta in se odpravi na obisk k svojemu tastu na Florido. Čeprav živi v Ameriki, je tudi njegov tast iz Prekmurja. Dušan Klepec je odšel v Združene države kot predstavnik Slovenjalese, nato pa se je odločil, da bo tam tudi ostal. Z Robijem se veliko pogovarjata o Prekmurju in nemalo Američanov ju včasih čudno pogleda, saj nikakor ne morejo ugotoviti, v katerem jeziku se pogovarjata, ker večina še nikoli ni slišala prekmurščine. Čeprav je med Robijem in Dominikom več kot 6000 milj zračne razdalje, se pogosto

Oba Poredoša sta bila člana odbojkarškega kluba Pomurje.

slišita po telefonu, pa tudi Robi rad pride v Prekmurje. Delno je zato kriva mama, saj Robi pravi: »Najboljša prekmurska hrana je tista, ki jo z Natašo dobiva doma v Murski Soboti in ki jo na mizo postavi moja mama Marjana.« A tudi v New Yorku nastajajo na stedišču domače, prekmurske jedi. »Mesa in svežih izdelkov ni dovoljeno prinašati v Združene države, toda včasih se komu vseeno posreči pretihotapiti domače prekmurske ocvirke ali kos šunke,« je vedel povedati Robi. Iz njegove in Natašine peči je nemalokrat dišalo po vsem New Yorku po ajdovih zlevankah, prekmurski gibanici ali po »grajovem« zelju.

Veliko jabolko, kakor pravijo še New Yorku, pa ni neznano tudi Dominiku. Ko ga je nazadnje obiskal s svojo Darjo, je preiskal prav vsak kotiček Manhattana in Queensa. »Življenje tam je res drugačno od našega, morebiti bi se lahko celo navadil, toda Prekmurje je še vedno najlepše na svetu. Če ne verjamete, lahko vprašate Robija, ko pride domov spet naslednjo pomlad,« je zatrdil Dominik. Mi pa smo se odločili, da tej trditvi ne bomo ugovarjali, še posebno, če sta jo preverila oba brata Poredoš.

Prvo obhajilo je bilo leta 1978. Robi je prvi z leve (spodnja vrsta).

Za dobrimi se kadi ...

Šesto razglasitev **SEDEM VELIČASTNIH** smo po zaslugi enega od njih kot gostitelja opravili v najmogočnejši slovenski graščini – v gradu pri Gradu na Goričkem. Za okrašeno in z darovi obloženo mizo so sedli (z leve) Dušan Radič, Goran Šoster, Irena Šavel, Karolina Kolmanič, gostitelj Janko Halb in Ignac Rajh. Manjka sedmi veličastni Simon Špilak, ki je ves čas na kolesu. Ker se je precenil, ni mogel prikolesariti na podelitev, in smo v njegovem imenu za odgovore poskrbeli sami. Za veličastne pa se je postavila Penova trojka Jože Rituper Dodo, Irma Benko in Bojan Peček ter Endre Gönter, ki je poskrbel, da so dobili vsi veličastni prav posebna darila.

Bi sprejeli povabilo Jožeta P. Damjana?

Dušan Radič

Pod nobenim pogojem, ker me niti računalniške niti politične igrice ne zanimajo.

Goran Šoster

Pod pogojem, da bi med gospodarstvom in politiko postavil strogo ločnico. Vztrajal pa bi, da bi od številnih reform v zadnjih petdesetih letih vsaj eno izpeljali do konca.

Irena Šavel

Pod nobenim pogojem v njegov kabinet. Če bi me na kolenih prosil, pa bi bila moja zahteva: Več denarja za kulturo oziroma KULTURA NA PRVO MESTO.

Karolina Kolmanič

Za povabilo bi se zahvalila z lepo knjigo o ljubezni, da bi spoznal žensko dušo in skušal razumeti, kaj ženske pričakujejo od moških. Moški berejo samo še blagajniške in športne cifre in berejo porniče ... Z veseljem pa sprejemem njegovo povabilo v Lomanoše, ki so tudi moj rojstni kraj.

Simon Špilak

Bi, če bi želel uveljaviti načelo Vsi na kolo za zdravo telo.

Ignac Rajh

Tudi jaz pod nobenim pogojem, saj ne bi bil rad odgovoren za rezultat. Osebnostno želim, da mu uspe, bojim pa se, da tako, kot je zastavil reforme, ne more.

Janko Halb

Ponudbo bi sprejel pod pogojem, da me postavi za koordinatorskega med njim in premierom Janšo. Pogoj bi bil tudi, da sem soglasodajalec pri izračunu višine enotne davčne stopnje. Skratka, da je moja zadnja pika.

V 2005. sem popenil ...

Janko Halb

... ko sem kaj slabega prebral v časopisu, pa ni bilo po resnici.

Karolina Kolmanič

Nikoli ne popenim, ker se v hiši nimam na koga jeziti. Popenjeno žalostna pa sem bila, ker so mi sesuli prepričanje o tem, da je moj maček najlepši na svetu. Pa ima po propozicijah za izbor najlepšega na svetu premajhna ušesa.

Irena Šavel

Ko sem bila mlajša, sem popenila velikokrat, zdaj me drugi v takšno stanje ne morejo več spraviti. Sem pa popenila sama nase, ko sem letos pisala obsežnejše strokovno delo, pa sproti nisem navajala uporabljenih virov. Na koncu je bil kaos in sem popenila.

Goran Šoster

V najstniških letih je bilo to pogostejše, predvsem ko so mi konji pomendrali sosedovo deteljo. Zdaj pa se to kvečjemu zgodi pri izpolnjevanju nemogočih obrazcev za evropsko birokracijo.

Ignac Rajh

Nazadnje sem popenil ob informaciji, da se bo DDV v gostinstvu povečal na 20 odstotkov. To je za našo dejavnost katastrofa.

Dušan Radič

Popenim, ko se peljem v soboški BTC in več stojim v koloni kot vozim. Kako je to popenjenje slišati, pa bi morali vprašati mojo ženo.

Simon Špilak

Ker nisem imel na voljo dovolj kraškega pršuta, ki ga sicer najraje jem.

Uredniška trojka Vestnikove priloge **PEN** že šestič razglasa pomurskih 7 **VELIČASTNIH**, ki so med letom s svojim delom pozitivno izstopili iz poprečja. Okronali smo jih v gradu pri Gradu na Goričkem, kjer je bil naš gostitelj eden od veličastnih, od jeseni novi direktor Krajinskega parka Goričko Janko Halb. Razlogi, zakaj prav teh sedem Pomurcev, so v nadaljevanju: v prvi točki so tisti uradni Penove trojke, v drugi pa tisti, ki so jih o sebi zapisali **VELIČASTNI** sami.

Zakaj so veličastni?

Karolina Kolmanič

Pisateljica, ki je upokojenka z ogromno življenjske energije in vedrine. Letos je spisala dve knjigi, še čisto sveža je roman Alba.

Veličastna ravno nisem. Znam pa iz malenkosti narediti kaj velikega, tudi vrednega.

Irena Šavel

Arheologinja, ki že desetletja neutrudno brska po zemlji in zlaga našo preteklost. Letos je pri Pincih našla utež z znakom svastike iz bakrene dobe.

Odgovor na to veste samo ta pravi pri Peni. Vsak enkrat pride na vrsto in zakaj potem jaz enkrat v življenju ne bi bila v tej družbi?

Goran Šoster

Direktor Prleške razvojne agencije, ki je v iztekajočem se letu in prej pridobil sredstva za največ projektov iz blagajne Evropske unije.

Najbrž zaradi intenzivnih priprav na uvedbo nove valute »prleški evro«. Ali pa zaradi prodornosti in uspešnosti mlade ekipe, zbrane okrog PRA. Morda pa zaradi dobrih zvez v Bruslju, v Sloveniji jih namreč nimam.

Ignac Rajh

Vodilni in neponovljivi pomurski gostinec, ki je od letošnje jeseni formalni upokojenec, z dušo in srcem pa še vedno v gostinstvu.

Vesel sem povabila med 7 VELIČASTNIH. Verjetno je zato, ker sem tako dolgo ostal zvest gostinstvu, mogoče pa tudi zato, ker sem mladi penzionist.

Simon Špilak

Najhitrejši pomurski kolesar, letos četrti na svetovnem prvenstvu za mlajše člane do 21. leta.

Nimam pojma, se mi mudi na priprave na Kanarske otoke.

Janko Halb

Povezovalc Goričkega, saj je od jeseni direktor Krajinskega parka Goričko in še vedno uspešen župan občine Rogošci.

Zaradi velike časti preostalih šestih, da sem jaz z njimi oziroma oni z menoj. Objektivni odgovor pa itak lahko da samo tisti, ki me je v sedmerico postavil. Ponosen sem tudi na svojo družinsko sedmerico – od mojega rojstva do danes nas je v družini SEDEM.

Dušan Radič

Deset let avtor najpopularnejše humoristično-satirične radijske oddaje Zamurjenci na Murskem valu in avtor knjižice Vanekovi vici.

Mogoče zato, ker se z Zamurjenci že deset let trudimo opozarjati na vse neumnosti, ki nas obkrožajo.

IRENA ŠAVEL

*Prekmurje razkaple podugon pa poprečki.
Išče pa tuj najde, ge živeli indašnji so dečki.
Najraje od sej Slovencef ona DARS ima,
ka za rovanje po trasi pejneze njoj da.
Od Rimljanof senja se njoj cilou vnoči,
pred njou pa z grma fčasi kakši Keltek skoči.
Šteri z ete püjtne prvi so pilij,
ugotofte pa zaj vij samij.*

JANKO HALB

*Nekoč direktorski junak
postal pravi je graščak.
Krajinski park zdaj bo zaživel,
Janko naj bi za to skrbel.
S Halbon, po domače to je pou,
na Goričkom boude zaj lipou.
Z etin grbon prav zares
postal si prvi gorički knez.*

SIMON ŠPILAK

*Po Tropofcaj neka pa letij,
tuo gvüšno Simon gumije smodij.
Mogoče negi ma on feferon,
da švica v največši vzpon.
Lance (Lens) f penzijo pomali ide,
Simon naj na mesto njegovo prijde.
Tütko s pumpof etl zaj dobijš,
ka sakšega Talijana pa Francuza
prehitiš.*

Božiček do zadnje razglasitve in avtor pesmic za 7 VELIČASTNIH je Dušan Radič, ideje o darilih je realiziral Endre Gönter, fotografije pa so delo Nataše Juhnov.

SEDEM VELIČASTNIH

IGNAC RAJH

*Duga lehta pri njen
geli so dvorjani,
pri bogatoj mlzi
sigdar zbrani.
Gurmanski ma Naci raj,
sakši prijde rad nazaj.
Pet zvezdic na
pročelji se blestij,
šesto gor prkelte si pa vij.
Te fôrtoj pa naj se samo
f klejti vinskoj nūca,
da od sega
dobroga že
skuza na okou
se trūca.*

KAROLINA KOLMANIČ

*Srečno, srebrna ptica.
Prebrali smo jo vsi.
Sonce ne išče samotnih poti.
Skozi sadove ranih cvetov
pot vedno najde do naših domov.
Veliko knjig je napisala,
sanje o zlatih gumbih izsanjala.
Sence belih listov poznega poletja
vrhunci literarnega so doživetja.
Še dolgo vozite s srebrnim se kolesom
in ustvarjate z vašim prefinjenim peresom.*

GORAN ŠOSTER

*Z Evrope v Lotmerk
do evroji leteli,
samo če do dobre
strategije meli.
Ka Prlekija nede
z meglof več ovita
pa ka ne bi
ostala nerazvita.
Ekologija pa turizem
tou je naša dika,
vači nede z milijonof
evrof nika.
Prvi prleški evro
zaj van božiček da,
drüjgo leto ščen meti
z njega dva.*

DUŠAN RADIČ - VANEK

*(Podtaknili smo mu njegove
besede, saj do zadnjega trenutka ni vedel, da bo med veličastnimi.
Deset dni se je trudil s pesmico
za Irmo, ki mu je ni bilo treba
povedati. Presenetili smo ga in
to si Penova trojka šteje za
enega največjih uspehov v letu
2005.)*

*Fala mami, ka me je rodila.
Atiji, ka je bar inouk dal
pravo stvar na pravo mesto.
Dori, ka mi je zapovedo:
Zamurjence napiši!
Zamurjencan, ka se že deset
lejt fajn mamu in ka me
sikdar čakajo.*

*In hvala Dušanu Radiču, da v
njem res živi delček navihane-
ga Vaneka.*

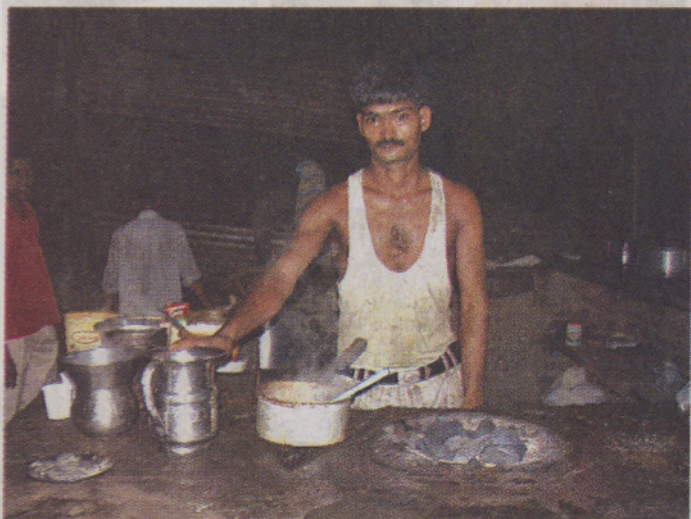
*Pri uri slovenščine
je z njim takole:
»Vanek, kakšnega
spola je veter?«
vpraša tovarišica.
»Moškega.«
»Pravilno. In zakaj?«
»Zato, ker ženskam
dviguje krila.«
/Vanekovi vici 2005/*

Maša (29) in Davorin (28) sva par že celih devet let in naju med drugim povezuje tudi skupna strast do odkrivanja novih krajev. Po lanskoletnem obisku Indonezije sva se tokrat odločila za potovanje po Indiji, ki sva jo nameravala obiskati že kar nekaj časa.

Indija je dežela, kjer lahko pričakuješ nepričakovano, lahko jo vzljubiš ali zasovražiš, vmesne poti ni! Pravijo, da Indija ni le država, ampak kontinent zase. Od severa proti jugu, od vzhoda proti zahodu so ljudje, jeziki, navade in narava popolnoma različni. Za vsakega popotnika je Indija prava preizkušnja, na vsakem koraku se srečuješ z revščino, indijska birokracija ti načne potrpljenje, potovanje z avtobusom po indijskih cestah te pretrese do kosti in ti izčrpa vso energijo. Vse to je sestavni del edinstvene izkušnje.

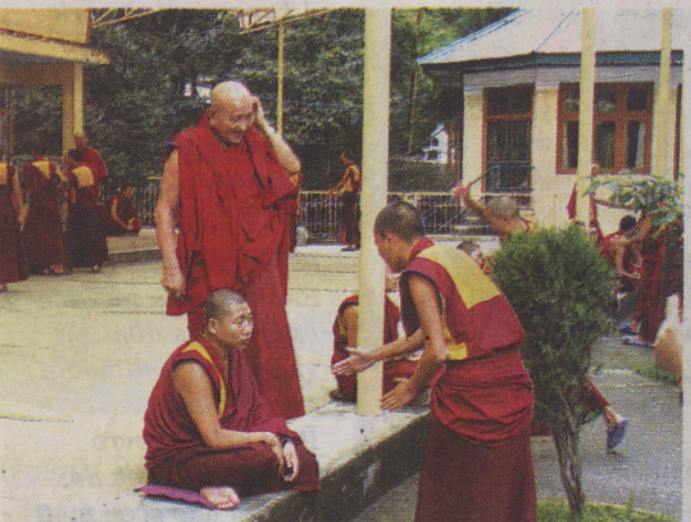
Indija

Tipična indijska kuhinja na prostem

Pastir na višini 3.000 m ob vznožju Himalaje

Tibetanski menihi ob vsakodnevni debati, Dharamsala

Pogled na New Delhi z minareta največje indijske mošeje

Sadhu – indijski sveti mož, Dharamsala

Žrtvovanje ovce hindujskim bogovom ob koncu festivala Shive

Indija

Je dežela v jugovzhodni Aziji, ki se razprostira na območju, velikem za 162 Slovenij. V 29 zveznih državah prebiva neverjetnih 1.027.000.000 prebivalcev. Indija se tako uvršča na drugo mesto po številu prebivalcev takoj za Kitajsko. Je rojstni kraj hinduizma in budizma, dveh velikih svetovnih religij. Hinduizem je nastal okoli leta 1.000 pred našim štetjem in danes zajema 82 odstotkov prebivalstva. Budizem se je razvil v šestem stoletju pred našim štetjem in budistov je 7 milijonov Indijcev. Islam so prinesli v 16. stoletju v Indijo arabski trgovci in je druga največja religija v državi. Krščanstvo so v državo vpeljali sirske imigranti v 4. stoletju, mnogo prej, kot so v Indijo prispeli prvi Evropejci. Indija je tudi dom ene najstarejših svetovnih religij – judaizma, ki je prišel z Bližnjega vzhoda v prvem stoletju. Skratka veliko religij in veliko ljudi, ki kljub različnosti bivajo v sožitju. Spoštovanja vredna je toleranca ljudi. Lep primer je Lotusov tempelj v New Delhiju, ki je namenjen vernikom vseh religij. Tempelj je nevtrarno grajen in v njem ni za ene ali druge spornih verskih simbolov.

New Delhi

14-milijonsko glavno mesto Indije, ki slovi po prometnem kaosu, barakarskih naseljih, številnih templjih in mošejah. Najina pot se je začela 10. 09. 2005 ob enih ponoči. Vsa mednarodna letala pristanejo ponoči, kar je dobrodošlo za indijske taksiste. Neprespanega in utrujenega te dobijo v roke in zaračunajo »nočno« tarifo. Pogosto se zgodi, da te odpeljejo naravnost v svojo agencijo, kjer ti organizirajo celotno potovanje. Na koncu ugotoviš, da so ti za tamkajšnje razmere zaračunali celo premoženje. Midva sva imela srečo, da naju je taksist odpeljal do točno določenega hotela po najinem planu. Hotel Ajanta je v predelu Paharganj, v neposredni bližini glavne železniške postaje in bazarja. Ponoči sva bila pričr pretresljivim prizorom - ulice so bile polne brezdomcev, ki so spali kar na cesti. Zaradi velike revščine in nevarnosti za tujce ima vsak malo boljši hotel svoje varnostnike. Naslednji dan sva najela »tuk tuk« (po domače moped taksi) za ogled središča mesta. Prva postaja je bila najstarejša in največja mošeja v Indiji Jama Masjid. Vstopnine sicer ni, ampak plačš za fotoaparāt. Mošeja je odprtega tipa, prisostvovala sva lahko molitvam muslimanov in prebiranju verskih spisov iz korana. Najbolj nama je ostala v spominu vožnja po delhijskih ulicah. Indijci vozijo po levi strani ceste, kar je ena od zapuščin iz časov angleške vladavine. Prometnih pravil ni, ne poznajo prometnih znakov ali oznak, na cesti se hkrati znajdejo avto, krava, konjska vprega, rikša ... En vozni pas se lahko hitro spremeni v šestpasovno avtocesto. Obvezna oprema vsakega vozila je močna hupa, brez katere ne gre. Prava znamenitost je vsekakor 30.000 svetih krav, ki so brez lastnika in se prosto gibljejo po cestah. Krave so iznajdljive in si kar same najdejo hrano. Kadar ne nadlegujejo prodajalcev sadja in zelenjave, stikajo po smeteh. Smeti, odpadki, iztrebki in tropska vročina dajo staremu predelu glavnega mesta poseben vonj.

Agra

Po štirih urah vožnje z vlakom sva prispela v mesto, ki slovi po svetovno znanem Taj Mahalu (spomenik ljubezni). Mavzo-

Domaćinke odhajajo na vaško tržnico – Anjuna Market, Goa

Anjuna Beach – plaža v provinci Goa

Koromandija

lej je dal zgraditi vladar Shah Jahan leta 1653 v čast svoji drugi ženi. Spomenik je narejen iz čistega marmorja in ga je gradilo kar 20.000 ljudi iz Indije in srednje Azije. Nekaterim delavcem so dali amputirati roke, da ne bi ustvarili podobne mojstrovine. Danes je Taj Mahal priljubljena turistična destinacija za tuje in domače turiste. Očara te s svojo velikostjo in ročno vklesanimi vzorci iz barvnih kamnov in školjk.

Dharamsala

Najmanj trideset let star avtobus naju je celih štirinajst ur vozil po makadamskih cestah in gorskih prelazih. Najin cilj je bila majhna vasica ob vznožju Himalaje, kjer je sedež tibetanske vlade v izgnanstvu in rezidenca tibetanskega voditelja dalajlame. V Dharamsali prebivajo številni zahodnjaki, ki so se navdušili nad budizmom. Značilnost regije so številni meditacijski centri, šole za učenje joge, masaže ajurveda ter možnosti študija vzhodnih religij in jezikov.

Na vsakem koraku srečaš prijazne tibetanske menihe, ki te radi volje sprejmejo in ti predstavijo osnove budizma. Spoznala sva starejšega Avstralca, ki že 26 let živi kot budistični menih v himalajskem gorovju. Preden se je spreobrn timer, je bil poslovnež v Melbournu. Razkazal nama je glavni tempelj in razložil pomen nekaterih verskih simbolov. V svojem navdušenju nama je pojasnil vsako malenkost, vsak kipec, vsako podobo na stenah templja, barvo in še kaj. S solznimi očmi je razlagal o svojem sprejemu pri dalajlami. Naenkrat se je star ka med molitvijo v templju razburila. Na tleh smo zagledali majhnega hrošča, ki ga je menih moral »rešiti« na prosto. Avstralec nama je pojasnil, da je vsako živo bitje sveto. Če bi kdo stopil na hrošča, bi to zanj pomenilo negativno karmo.

Dharamsala nama je bila odskočna deska za treking na Himalajo. Skupaj z najetim vodnikom smo se prvi dan vzpenjali približno šest ur do višine 3.000 metrov. Pot je vodila po čudoviti gorski pokrajini, prečkali smo številne potoke in hudournike. Na žalost sva na lastni koži preizkusila, kaj pomeni monsunski dež, ki nas je premočil do kože in nam zastiral pogled na okoliške šesttisočake. Drugi dan je bil plan osvojiti 4.500 m visok gorski prelaz Indrahhar Pass. Ker se nas monsun še vedno ni usmilil, smo se morali zadovoljiti s 3.500 m visoko planoto ob vznožju ledenika. Vodnik se je izkazal tudi kot odličen kuhar indijskih specialitet. V svoji improvizirani kuhinji nam je med drugim pripravil »dhal«, enolončnico iz leče. Vso hrano in pijačo smo na goro pritorovali sami.

Goa

Da bi bolje izkoristila čas, sva se odločila za notranji let s severa na zahodno obalo Indije. Privoščila sva si teden dni oddiha v legendarni obmorski provinci, imenovani Goa. Nastanila sva se na plaži Palolem, ki naju je prevzela s čudovitim belim peskom, kokosovimi palmami in bambusovimi hišicami na kolih. Tukaj sva imela občutek, da nisva več v Indiji. Prebivalci se zavedajo, kako pomembno je ohranjanje neokrnjene narave za razvoj turizma. V gostilnicah na plaži se zbirajo mladi turisti, največ jih prihaja iz Izraela. Glavno opravilo je poležavanje na plaži in uživanje v svežih morskimi specialitetah iz arabskega morja. Z zanimanjem sva opazovala vsakdanja opravila domačinov. Najbolj zanimiv je bil ribolov, ko domačini z ladjico na vesla približno 100 m od obale v morje vržejo mrežo in jo nato ročno s kopnega vlečejo iz morja. Ulov je bil vedno zelo obilen in pester – škampi, rakovice, lignji, ribe vseh velikosti in tu in tam tudi kakšna morska kača.

Bombay

Celonočna vožnja s spalnikom indijskih železnic proti Bombayu je bila zgodba zase. V vagonu drugega razreda sva imela vsak svojo »visečo« posteljo in ventilator. Indijske železnice so podjetje z največ zaposlenimi na svetu, imajo kar 1,6 milijona zaposlenih in 6.800 železniških postaj! Kljub navideznemu kaosu birokracija obvladuje položaj. Pred odhodom vlaka na vsak vagon nalepijo imenski seznam potnikov s točno določenim sedežnim redom, ki ga je treba dosledno upoštevati. Če nisi na seznamu, ne moreš na vlak.

Najina avantura se je končala v največjem indijskem pristanišču in finančnem središču. Najbolj se nama je vtisnil v spomin Tower of Silence (stolp tišine). V središču šestnajstmilijonskega mesta izvaja ljudstvo Parsi še dandanes nebesne pokope. Po njihovem izročilu so ogenj, zemlja in voda sveti elementi, zato je edini možni način truplo nastavit i pticam roparicam. Zanimivost Bombaya je tudi sedež indijske filmske industrije, imenovane Bollywood. Na leto posnamejo več filmov kot v originalnem Hollywoodu.

Indija je več kot uresničila najina pričakovanja. Po treh tednih sva ugotovila, da sva v bistvu raziskala le delček te ogromne in raznolike države. Da bi jo podrobno spoznali, bi bilo potrebno vse življenje. Na poti domov sva v mislih že kovala načrte ...

Ribolov na Palolem Beach, Goa

Sveta žival se nemoteno sprehaja po plaži.

Izbor tipičnih indijskih začimb – vse indijske jedi so »dobro« začinjene.

Bambusove hišice na kolih – Palolem Beach, Goa

Praznovanje svetovnega turističnega dneva v Bombayu

Verski obred v hindujskem templju Jain, Bombay

kot nad glavo

Penova
akcija

Bolje vrabec v roki

V veselem decembru se radi obdarujemo. Tokrat sva podarjali tudi medve. Nisva vas prosili za pomoč ali uslugo, ampak sva vam naklonili minuto časa in vam zaželeli lepe praznike, ki si jih lahko posladkate z dobljenimi lizikami. Poleg tega sva vas hoteli nasmejati s smešnimi, velikokrat neumnimi nasveti, ki naj bi se jih držali v prihajajočem letu. Kateri so bili, pa lahko preberete v navednicah.

»Bodi kapitalist. Prodaj svoje telo!«

To je bila prva Majina mojstrovina, ki jo je na papirčku izvleklo prvo dekle. Prebrala je nasvet in se ustavila ob besedi »PRODAJ«, nakar naju je začudeno pogledala. Maja jo je vprašala, ali se nasveta namerava držati, ona pa je z nasmeškom na obrazu pripomnila, da raje ne. Obdarili sva tudi njeno sestro, ki se je zasmejala ob prebranem: »Bolje biti pijan nego star!« Če se že ne bosta držali najinih smernic, se bosta pa vsaj posladkali z lizikama. Vesele praznike!

»Seks je kot sneg. Nikoli ne veš, koliko centimetrov boš dobil in kako dolgo bo trajal,«

sva prebrali gospodu, ki se je odločil ravno za ta listek. S prijateljem sta kramljala na glavni ulici, medve pa sva ju za trenutek zmotili. Prvi se je kar strinjal s svojo mislijo, svoji pa je pritrdil tudi drugi, ki je izvlekel eno, ki sva si jo sposodili pri našem znanem nogometašu: »Včasih moraš biti samokritičen. Tudi do sebe!« Čisto na koncu pa sta gospoda presenetila naju, ko je prvi potipal po žepu za denarnico, z mislijo, da sva jima pozornost izkazali v želji po povračilu. Nisva zbirali prispevkov, ampak zgolj nasmeške in presenečene poglede.

Z akcijo sva vam prav tako želeli dokazati, da so lahko nasveti, ki vam jih dajejo drugi, velikokrat neumni ali nesmiselni ali preprosto ne veljajo za vas. Zato si sami postavite svoje cilje in jim sledite.

»Lepa embalaža, gnila vsebina!«

Dekletu sva zapisano interpretirali na karseda sprejemljiv način, čeprav se mu niti brez obrazložitve ni zdelo čisto nič neprimernega. Svetovali sva mu, naj raje vedno prej pogleda vsebino in šele potem tisto, kar ga obkroža. Čeprav včasih težko izvedljiv, se nama je zdel ta nasvet kar pravi.

»Če se počutiš dobro, ne skrbi. Minilo bo!«

Mladi očka se je najbolj razveselil najine pozornosti. Ob prejeti liziki pa so otroku zasijale oči. Tudi on je bil eden od tistih, ki so se strinjali z najinim nasvetom. Veseli, da sva nekomu podarili liziko, ki si jo je zares želel, sva zadovoljni, no odcepotali naprej.

»Bolje vrabec v roki kot nad glavo.«

Gospod Jože Brunec, ki ga najbrž poznate kot enega od Zamurjencev, je bil najina naslednja tarča. Najprej smo začeli govoriti o slovesu od starega leta, ki smo ga imeli pred kratkim, in si zaželeli vesele praznike, nato pa nama je uspelo izpeljati pogruntavščino z najino misijo. Ko sva mu dejali, da podarjava lepe misli in priboljšek, ni mogel dojeti, da je vse zastoj. Vprašal je po prostovoljnem prispevku, medve pa sva ga odklonili, vendar sva že po toliko ponudbah začeli premišljevati o tem, da bi pa res začeli sprejemati prostovoljne prispevke, če so ljudje tako radodarni.

»Kar lahko storiš jutri, preloži na pojutrišnji dan.«

Dekle se je kar nasmejalo in se strinjalo, da se tega prevečkrat držimo. Kljub temu je še pripomnilo, da če je bilo tako do zdaj, bo pač tudi še v prihodnje. Njena prijateljica pa je izvlekla listek, na katerem je pisalo: »Vsak je svoje sreče smetar.« Nisva mogli ugotoviti, ali so se tako močno razveselili podarjene lizike, da niso mogli z negativno reakcijo reagirati na najine »lepe misli«. Tako so bili vsi nekako zadovoljni in neverjetno presenečeni, da sta jim neznanki naklonili malo pozornosti. Premislek o nasvetih pa tako ni prišel na vrsto.

Opazili sva, da ljudje velikokrat sprejmejo brez pomislov nasvete nekoga drugega, pa če so ti še tako neumni in nesmiselni. Začudilo naju je tudi, da ljudje niso verjeli, da dobrota včasih nič ne stane. Presenečeni sva bili nad reakcijami ljudi, ki so tudi nasvete, ki bi jih lahko užalili, vzeli dobronamerno. Naj vam bo to spodbuda, da večkrat, tudi neznancu, namenite nasmešek in lepo besedo. Pa četudi je to fraza, ki se jo da slišati za vsakim ovinkom ...

Ob koncu leta bi se tako radi opravičili, če sva v preteklih številkah na kakršen koli način koga spravili v slabo voljo ali celo užalili. Če je v minulih akcijah prišlo do kakšnega nesporazuma, naj poveva, da je bilo včasih pač težko ugoditi vsem (zahtevam časopisa, vašim pričakovanjem in najinim željam). Sprejmite torej najino opravičilo in lepe želje.

Naj bo naslednje leto polno smeha, sončnih dni in majhnih poklonov. Srečno!

Miki Muster

Pionir slovenskega stripa in animiranega filma

Miki Muster se je rodil 22. novembra 1922 v Murski Soboti mami učiteljici in očetu zdravniku, vendar je mesto kmalu zapustil, saj so se odselili v Krmelj, kjer je oče dobil službo v tamkajšnji rudarski bolnišnici. Osnovno šolo je končal že v Ljubljani. Tam se je vpisal na Likovno akademijo in doštudiral kiparstvo. Kot študent se je poskušal in zaslužil kakšen dinar kot pevec v dveh dijaških ansamblih.

Leta 1952 se je zaposlil pri Slovenskem poročevalcu kot novinar ilustrator. V prilogi TT je začel objavljati strip Zvitorepčeve prigode. Bralci, staro in mlado, so bili nad novo obliko zabavnega branja tako navdušeni, da ga je potem risal in pisal neprekinjeno petindvajset let. Vmes sta se Zvitorepcu pridružila še junaka Lakotnik in Trdonja. Leta 1969 je posnel pri podjetju Viba film animirani film Puščica. V letih 1967 do 1990 se je gledalcem televizije vtisnil v spomin s številnimi animiranimi reklamni spoti (bonboni Visoki C, krema Viki, Medolino, Ne bo vam uspelo, to je Jelovica itd.) in napovedno špico za reklamno oddajo Cikcak s tremi zajčki, ki so spravljali spat veliko generacij otrok. Od leta 1973 do 1990 je delal pri Bavaria filmu v Münchnu animirane serijske filme (animacija serije filmov Argentince Mordilla, serija filmov o detektivu Nicku Knatterhornu itd.), ki so jih vrteli po vsem svetu. Tega leta se je vrnil v Slovenijo, kjer danes živi – v Ljubljani, v Rožni dolini – s soprogo umirjeno, vendar aktivno življenje – tako profesionalno kot rekreativno. Kot zanimivost zapišimo, da je še pred petimi leti na svetovnem prvenstvu veteranov v svoji kategoriji osvojil zlato kolajno v petkilometrskem maratonu in še tri bronaste kolajne za plavanje v posameznih dolžinah. Pripravlja pa se že na seniorsko

prvenstvo, ki bo čez dve leti v Kranju, in ob tem trdno računa na kakšno zmago.

Miki Muster se je z risanim filmom srečal prvič, ko mu je bilo sedem let. Tisti kratki predfilm o nekakšnih hudičkih, ki so kurili ogenj, mu je za vedno ostal v spominu. Prava vzpodbuda za njegovo prihodnost pa je bil verjetno

To je on

Zgodba z naslovnice

Disneyev film Sneguljčica in sedem škratov, ki si ga je ogledal, ko mu je bilo trinajst let. Pravi, da je od takrat razmišljal samo še o tem, kako bi tudi sam ustvaril risani film.

Disneya, kljub njegovi svetovni priljubljenosti, nikoli ni kopiral. Všeč mu je bila le njegova ideja, ko za junaka ni izbral človeškega lika, ampak živali, katerim je dodal človeški karakter. Tudi Mikiju Mustru je to postalo vodilo. Samonikel, kot je bil, je poskušal ustvariti izviren slovenski strip, in to mu je povsem uspelo. Iz Lisice zvitorepke, nastopajoče v številnih slovenskih pravljicah, je ustvaril Lisjaka zvitorepca, ki bo ostal verjetno za vse čase kralj vseh slovenskih stripovskih junakov, nepozabna trojica z Lakotnikom in Trdonjo, ki naj bi ponazarjali značilne slovenske karakterje, pa najbolj priljubljena.

Miki Muster je bil v bistvu samouk. Družba po vojni ni bila naklonjena tej zvrsti umetnosti, češ da strip kviri mladino. Partizanskih zgodb pa ni hotel risati. Vsega, česar se je lotil, se je naučil sam. Moral se je naučiti, kako se nariše hiter tek, kako se premikajo noge ali kako se na primer nariše blisk nad gradom. Sodeloval je pri zvočni sinhronizaciji svojih filmov in se drenjal v studiu z igralci, ko je ustvarjal šume in drugo zvočno opremo. Pravi, da so se mu izpolnile življenjske sanje, rad pa doda, da je vse življenje veliko delal. Garal. Včasih po šestnajst ur na dan.

Njegov stripovski opus, ki ga je obogatil še z risanim filmom, je neprecenljive vrednosti za slovenski strip. Mikija Mustra lahko po besedah strokovnjakov mirne duše uvrstimo med klasike evropske devete umetnosti.

JMR

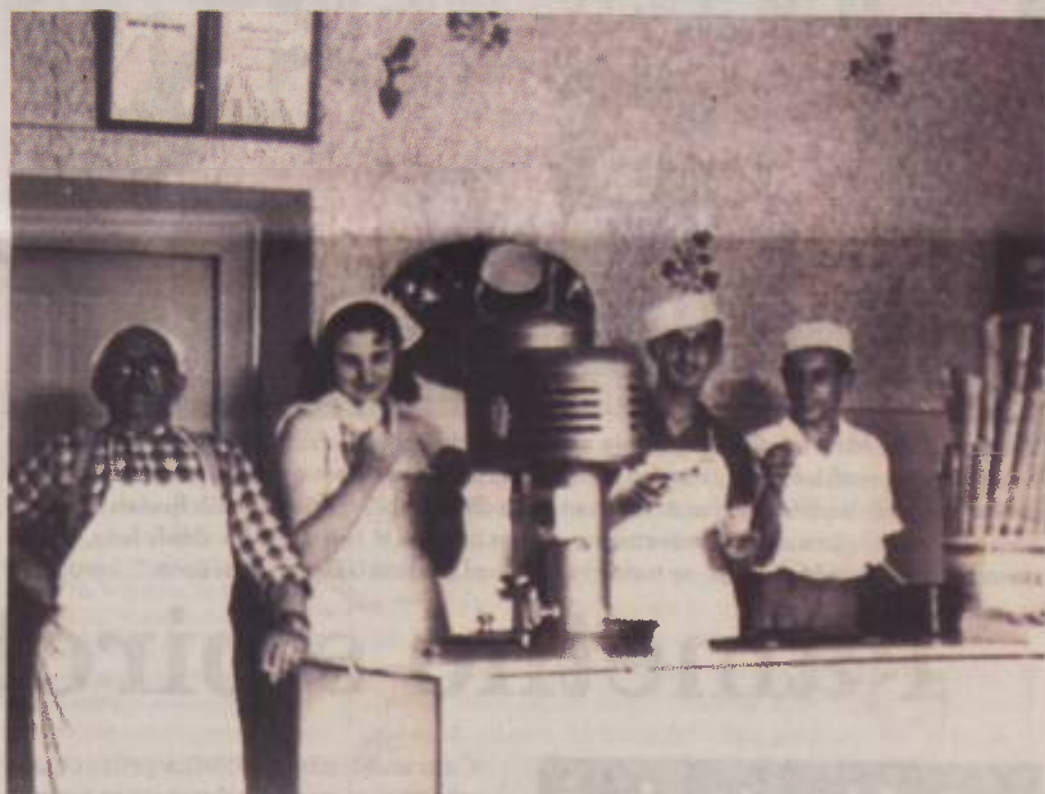
Kdo pa so ti mladi fantje?

»Sladoled, turški med, kdor ga kupi, se zastrupi!« Ne vem, od kod je prišla ta krilatice ali kdo si jo je izmislil, vendar so jo vsi otroci v mestu dobro poznali in je bila skorajda tako pogosta kot tista: »Lažeš, kradneš, v pekel spadneš.« Ne verjamem, da se je kdo kdaj zastrupil v slaščičarni Alija Žečirovića, čeprav smo se kar precej smukali okrog nje in kdaj pa kdaj – kolikor so pač časi po vojni dopuščali – kupili kakšen sladoled, turški med ali turško čokolado. Te dobrote, poleg doma izdelanih bonbonov in rdečih prozornih lizik na grobo izdelanih lesenih palčkah in z vtisnjenim karirastim vzorcem, so se prodajale v tej slaščičarni, pa še nekaj peciva v vitrini je bilo in pokalice na njej, neke vrste oranžada, ki se je z rezkim pokom, ko si snel zamašek, med brbotanjem mehurčkov rahlo zapenila in se je iz nje narahlo pokadilo. Takoj ko si vstopil v Turčekovo slaščičarno, te je objel značilen, prijeten sladkoben duh, kakršnega začutiš

kjerkoli v slaščičarnah še danes. Pot do pulta, mimo treh mizic, si prešel s petimi, šestimi koraki. Za mizicami, kar je bilo videti bolj poredko, so sedeli tisti, ki so jedli pecivo ali naročili tri ali več kroglic sladoleda.

Pravzaprav se mi zdi, da so bile tiste mizice vedno prazne. Če me je v slaščičarno na pecivo peljala mama, kar je bilo ob posebnih priložnostih, dvakrat ali trikrat na leto, nisva šla v Žečirovićevo, ampak v Paukovo slaščičarno prek kavarne in hotela Central, kjer je običajno stregla zajetna gospa Sidonija. Alija Žečirović je bil po narodnosti Turek iz Tetova v Makedoniji. Slaščičarske obrti se je učil v krajih Canakale in Takirdagu ob Marmornem morju. Uk je končal leta 1914 ob pomoči Laza Miloševića, poveljnega sodnika za prekrške (»Milo ču te kazniti...«) in se leta 1934 priselil v Sobotu – z ženo Ajšo in otrokoma.

Po vsej verjetnosti je on prvi začel izdelovati sladoled. Ker še ni bilo hladilnih naprav, je

V Žečirovićevo slaščičarno: Alija s pomočnico Gizelo in vajencema iz Tetova

K Turčku po sladoled

Trg zmage v M. Soboti takoj po vojni. Namesto luči na desni strani stoji danes semafor ob prehodu za pešce proti banki. Na tem mestu, na južni strani spomenika, so bili pred vojno in še nekaj časa po njej redni mesečni sejmi. Pred Žečirovićevo slaščičarno, skrajno levo, se vidi leseno stojalo za kolesa. Lončar, ki si mane roke zaradi mraza (ne zaradi velikega posla), je menda iz Pečarovec. Skrajno desno, v ozadju, se vidi okno Sočičeve kavarne.

sladoled delal s pomočjo leda. Ledene plošče je dobil od hotelirja Dobraya, ki jih je dal pozimi nasekati v zaledeneli Muri nekje pri Bakovcih, in so jih imeli čez leto s slamo pokrite spravljene v ledenicah. Za protiuslugo mu je Žečirović pekel slaščičarsko pecivo za potrebe hotelskih gostov.

Leta 1935 je slaščičarno odprla tudi domačinka Sidonija Novak, mati arh. Novaka, ki je hitro zaslovela, saj je vanjo začela zahajati soboška gospoda. Turček Alija pa se ni dal. Proti konkurenci se je boril z nižjimi cenami. Poleg tega je prodajo sladoleda povečal s posebej predelanimi tremi tricikli, s katerimi so se prodajalci vozili v večje centre in kraje, kjer so bile šole, ali na različne prireditve in zabave. Leta 1939, ob prvem Prekmurskem tednu, je imel že pet vozičkov, s slaščičarno pa je tistikrat »dežural« kar do druge ure zjutraj.

V tistem času je imel zaposlenih pet žensk in sedem moških, ki jih je pripeljal iz Makedonije. Posel je namreč razširil tudi v

Ljutomer, Lendavo in Radgono, kjer menda še danes obratujejo njegovi potomci ali tisti, ki so se pri njem izučili slaščičarske obrti.

Jeseni leta 1942 (po oktobrskih dogodkih v hiši Jožka Brumna) je bil interniran in odpeljan v Dachau, odkoder se je vrnil leta 1945. Vmes mu je umrla soproga in tako se je še istega leta poročil z Gizelo iz Fokovec, ki je bila pri njem vajenka in pozneje pomočnica. Z njo je imel hčerko Eržiko, ki zdaj živi v Londonu.

Po besedah Štefana Štefaneca, ki je bil od leta 1950 tajnik Obrtne zbornice in nam je posredoval podatke o njem, je bil Alija v zbornici cenjen in spoštovan. Po navadi je zastopal tudi druge slaščičarje, držal se je predpisov, slaščičarna pa je ustrezala vsem sanitarnim zahtevam. Govoril je dobro slovensko in tudi nemški jezik je obvladal, poleg turščine in albanščine seveda. Ko so leta 1962 začeli rušiti hiše od evangeličanske cerkve proti križišču, je svojo slaščičarno s stanovanjem prodal, vendar z novo lokacijo, ki so mu jo dodelili, ni bil zadovoljen in se je odselil v Tetovo. Leta 1970 je umrl star osemdeset let, njegova žena pa se je vrnila v rojstne Fokovce, kjer je do zadnjega (umrla je leta 1996) pekla pecivo in torte za poroke in različne slovesnosti.

Joseph Maria R.

Uspešen božično-novoletni koncert

Za še uspešnejše in lažje nadaljevanje Blankinega šolanja

O Blanki Škafar, slepi dijakinji drugega letnika murskosoboške ekonomske gimnazije, smo v Vestniku že poročali. Lions klub M. Sobota je izkupiček tradicionalnega božično-novoletnega dobrodelnega koncerta namenil ravno za nakup računalnika in zvočnega kalkulatorja zanjo, v akciji so sodelovali tudi člani Leo kluba Murska Sobota, podprlo pa jo je računalniško podjetje 3 LAN, d. o. o., Rakičan. Pretekli petek so pripravili na murskosoboški ekonomski šoli tudi slovesno predajo računalnika in zvočnega kalkulatorja. Blanka je bila nad novim računalnikom navdušena: »Ja, to, da imam nov računalnik, je res super, saj je boljši od tistega doma, ki ne dela več dobro, in ker je ta prenosni, ga bom sedaj lahko uporabljala tako v šoli kot

Računalnik in kalkulator v prave roke

doma. Novi bo tako prišel zelo prav.« S koncertom in uspešnostjo akcije pa je bil zadovoljen tudi predsednik Lions kluba Murska Sobota Arpad Norčič: »Mislim, da je koncert uspel na vseh nivojih, tako po kvaliteti, po obisku in izkupičku, tako da smo lahko poravnali celotni znesek za nakup računalnika in zvočnega kalkulatorja. Prepričan sem, da naš klub uresničuje svoje poslanstvo in vsako leto pač zberemo toliko sredstev, kolikor jih zmoremo, in potem tudi sodelujemo v takšnih in podobnih akcijah. Ali s celotnim zneskom ali le z delnim. Kolikor nam pač seže vatej, kot temu pravimo.« Letošnje leto pa je bilo po besedah Norčiča uspešno tudi v okviru druženja: »Ponovno smo se povezali z našim nekdanjim men-

torskim klubom, s klubom, ki nam je bil mentor ob ustanovitvi, to je bil Lions klub Bad Radkersburg - Mureck, in organizirali skupen izlet v Budimpešto. Tako da mislim, da je bilo letos zelo uspešno leto. In upam, da bo prihodnje leto še boljše.«

Murskosoboški Lions klub je letos priredil kar tri koncerte

in najodmevnejši je bil prav božično-novoletni, na katerem so se predstavili mladi operni solisti - nove zvezde na operni sceni Tim Ribič, Nataša Trobentar in Aleš Marčič ter pianistka Adrijana Magdovski.

»Letos smo bili izredno uspešni pri zbiranju sredstev za naše humanitarne namene, in sicer smo zbrali skupno 4 milijone sto tisoč tolarjev, kar je največ od obstoja kluba. Sredstva smo bolj ali manj zaslužili člani kluba, skupaj nas je 42 in smo jih pridobivali s članarinami in koncerti, ki jih prirejamo vsako leto. Letos smo priredili tri koncerte, najodmevnejši je bil božično-novoletni, saj smo prodali več kot 650 vstopnic. Temu primeren je bil tudi zaslužek, ki smo ga namenili za nakup računalnika in kalkulatorja za Blanko, pa tudi sredstva, ki so ostala, bodo šla v humanitarne namene. Zaslužili smo kar preko devetsto tisoč tolarjev. Tako je koncert popolnoma uspel,« je povedal Alojz Režonja, zakladnik Lions kluba Murska Sobota, in dodal: »Z letošnjim letom smo seveda zadovoljni in temu primerno so se člani kluba tudi angažirali. Pomagali so nam tudi mladi iz Leo kluba in moram povedati, da smo cilje tudi realizirali. Naše prireditve so dobro organizirane in tudi dobro obiskane, tako da služijo svojemu namenu. Poudaril bi tudi, da smo se letos vključili tudi v mednarodno akcijo Lions klubov, ko smo zbirali mlade slikarske talente po osnovnih

Blanka sta nov računalnik in zvočni kalkulator predstavila Denis Čeh, direktor podjetja 3 LAN, d. o. o., Rakičan, in Arpad Norčič, predsednik Lions kluba Murska Sobota.

šolah in uspešno prodajali njihove slike.« Božično-novoletnega koncerta in zbranih sredstev pa je bila zagotovo vesela Blanka, saj ji bo šolanje z novim računalnikom in zvočnim kalkulatorjem lažje, zanimivejše in seveda za to tudi uspešnejše.

V. P. FOTO J. Z.

Vaše pesmi

Dolgi dve leti

Dve leti sta že minili,
odkar si odšel,
rani sta mi ostali,
zakaj je nisi vzel,
da ne bi tako trpela,
vsaj vedel bi, kako boli,
ko zaman sem hrepenela,
da nazaj vrnil bi se mi.

Dolgi dve leti sta bili,
še daljše bile so noči,
ko iskala sem stvari,
da z delom pozabila bi,
a nobena stvar ni delovala,
le tebe sem potrebovala,
ker tebe ni bilo,
je bilo vse mračno, žalostno.

Leti sta odšli in jaz sem preživela,
ker nekje v sebi sem verjela,
da tudi meni se bo
enkrat sonce nasmehnilo.
Zato zdaj ne kliči me,
ko obračam nov list življenja,
če nisi bil z mano prej
in mi odvzel tega trpljenja,
zdaj sam svoj kruh jej,
ker več ne potrebujem tvojega kesanja,
dovolj bilo je ran in laganja.

Sonja

Bo še dolgo bolelo?

Bo preteklo veliko časa,
preden ga bom prebolela?
Bo še dolgo skelelo spoznanje,
da pri njem nimam možnosti?
Bodo še dolgo pekle
solze ljubezni?
Bo preteklo veliko časa,
preden bom vzljubila drugega?
Bo še dolgo bolelo srce,
ki hrepeni samo po njegovi ljubezni?

S.

Vaša čustva

Spoznala sva se neke majske noči. Za ljubil si se v moje modre oči. In vedela sem, da je on čisto vse, o čemer sanja dekle mojih let. Ukradel si mi srce.

Ko zvezde žartijo in rože zacvetijo, me v parku ljubeče osvajaš, tvoji nežni poljubi in nežni objemi v meni prebujajo žensko.

Jožica

Prepevali božične pesmi

V sredo popoldne so dijaki Srednje zdravstvene šole Murska Sobota pred hotelom Zvezda prepevali božične pesmi. S tem kulturnim dogodkom so želeli poudariti pomen adventnega in božičnega časa. Namen prireditve je bil, v mimoidočih ljudeh vzbuditi občutek miru, sprave in medsebojne povezanosti. V teh zadnjih dneh leta, ko so dnevi kratki in večeri dolgi, se najdejo tudi lepi trenutki, če to le hočemo. Edvard Jakšič

Pametno s pirotehniko

Lahko ste ob 100.000 tolarjev

Čeprav božično-novoletna praznovanja simbolizirajo mir, pričakovanja in začetek nečesa novega, jih običajno spremlja uporaba različnih pirotehničnih izdelkov. Pirotehnični izdelki so v osnovi namenjeni zabavi, žal pa so pogosto posledice nepravilne ali celo nezakonite uporabe petard telesne poškodbe, povzročitve splošne nevarnosti oziroma ogrožanja drugih, premoženjska škoda, vznemirjanje državljanov, motenje miru in podobno.

V prazničnem obdobju nas skoraj povsod spremljajo poki in bliskanje pirotehničnih sredstev. Uporaba pirotehničnih sredstev je med letom sicer prepovedana, dovoljena pa je v času od 26. decembra do 2. januarja. Trgovci lahko pirotehnične izdelke razredov I (bengalske in pokajoče vžigalice, amorces za otroške pištole, pokajoči bonboni in žabice ter pasje bombice) in II (petarde, rimske sveče, majhna ognjemetna kolesa, ognjemetne baterije, fontane, topovski streli in rakete), ki imajo glavni učinek pok, prodajajo med 19. do 31.

decembra. Pirotehniko je prepovedano uporabljati v strnjenih stanovanjskih naseljih, v zgradbah, zaprtih prostorih, blizu bolnic, v prevoznih sredstvih za potniški promet in na površinah, kjer potekajo javni shodi in prireditve.

Policija že vrsto let izvaja različne aktivnosti za zmanjšanje posledic zaradi nepravilne uporabe pirotehničnih izdelkov. V prednovoletnem času se pogosto srečujemo s kršitvami predpisov in različnimi pogledi na to problematiko. Nekateri posamezniki in skupine se zavzemajo za popolno prepoved uporabe pirotehničnih izdelkov, na drugi strani pa povpraševanje kaže na velik interes po takih izdelkih.

Najpogostejše poškodbe, ki nastanejo zaradi napačne uporabe pirotehničnih sredstev, so poškodbe oči ter opekline na obrazu in rokah. Vsako leto je približno polovica žrtev mladih.

V. P.

Z denarno kaznijo najmanj 100.000 tolarjev se za prekršek kaznuje posameznik, če uporablja pirotehnične izdelke razreda I in II, katerih glavni učinek je pok v času, ko to ni dovoljeno, te pirotehnične izdelke uporablja v strnjenih stanovanjskih naseljih, v zgradbah in vseh zaprtih prostorih, v bližini bolnišnic, v prevoznih sredstvih za potniški promet in na površinah, kjer potekajo javni shodi ali javne prireditve ter jih ne uporablja v skladu z navodili proizvajalca (prepovedana je predelava pirotehničnih izdelkov zaradi povečanja učinka, uporaba v drugih predmetih, lastna izdelava pirotehničnih izdelkov ali zmesi). Za navedene kršitve se kaznujejo starši ali skrbniki, če dovolijo ali dopustijo, da mladoletniki uporabljajo pirotehnične izdelke brez njihovega nadzora.

HOROSKOPEN

2006

Luna bo vladarica, ona bo krojila usode v novem letu. Bolj kot na besede drugih se moramo v letu 2006 zanesti na lasten navdih. Mlaj in polna luna bosta imela še večji vpliv. Dvignila se bo ženska moč, marsikatera moške položaje bodo zavzele ženske. Po kitajskem horoskopu bomo 29. januarja prešli iz leta petelina v leto psa. Leto 2006 naj bi bilo leto preizkušenj, leto razcveta in uresničevanja visokih ciljev. Pa tudi leto stresa, izzivov in ovir.

Ja leto je gotovo. Leto uspehov. Tak nan bar naši prejnji pravijo. Zaj se komaj vidi, ka nan je LDS delala. Kak je zaj se nači. Načiši so skoro si glavni nadzorni svejti. Se so si svoje nastavili. Zmejs so si se malo vō menjali delnice. Pa lastništvo posamezni firm. Država se umika iz gospodarstva. Na precu čuden način, samo če oni tak pravijo, te de že tak. Spadno je cilou velki Jankovič. No srmaštva gly nede trpo. Spadno je tūj Lotrič, kak je slovenski Petrol vodo. Fčasi kak je odišo je bencin grato za 20 tolarof falejši. Tak ka ne ven. Ge kakši san, san si cilou brodo, ka si je za odpravnino fkūp škraho s tistimi cejnami bencina.

Podpora toj novoj vladi vztrajno kaple, oni pa li menjavlejo, pa menjavlejo. Lejko se njin zgodij, ka do se tak nenadzorovano menjavali, ka do menjali sami sebe. Mo vidli. Najbole sovražijo nouvo valdo, gvūšno notari, ka njin je njūve bogovke mafunge fejst skresala. Poštūjejo jo pa vznuki motornih vozil. Zavolo nalepk.

Se tou je komaj začetek. Zaj mamō cilou ministra za reforme. Kitajci že trepečejo. Za leto dve, de Slovenija glavni izvoznik plastični špilik, pa cot. Naj za par lejť Muro vrag zel, kak pravi JPD. F kakšoj kmici te človik žive. Na nouvo do zaposlovali. Na gezere. Z Mađarske pa Hrvaške do delavce uvažali. Pa cilou v Avstriji se je že par stou lidij zanimalo za naše gospodarske reforme.

Ka nas se čaka drugo leto? Zmagojovo piramido do prej zijdali v Maribori. Muzej novodobne sumarije de v njen. Ne ven če de zadosta velki. Če samo njegove eksponate razstavijo. Od otoka v našem velkon slovenskon morji pa nanč ne vūplen nika praviti.

Tou de razcvet slovenskoga turizma. Hrvati se nan smijejo. Vej se nan tūj lejko. Pouleg sej otokov ka ji majo, je zaj mij sagamo z nekšomi navoženimi skalami. Ka do se delale ka so otok. Pa nan nosle ne ven kakše pajneze. Ja tak daleč je stanje slovenske blaznosti. Pa

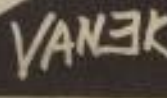
ka moremo. Tou je pač naša draga deželica. Štera se je pred 15 lejťami na referendumu odločila, ka de samostojna. Pa nan nekaj seglij ide. Če bi še bar malo tej naši dragi, ljubljeni, slavljeni politiki samo inouk na leto za dve minuti k sej prišli, pa se spomnili ka samo zatou tan sidijo, ka so njemi Lujzek, pa Micka, pa Vili, pa ne ven što še se dali svoj glas, bi tūj malo lepše bilou. Čakajo nas pa kak smo že pravli reforme. De de nači, pa se se de boukse. Kak sigdar se lejko pijtamo: »Komi de boukse?« Sen gvūšno nej. Enotna davčna stopnja nas čaka. Pejnez de mejla naša draga domovina, kak blata. Tisti z menšemi plačami do meli malo menje pejnez. Pa koga tou briga? Te ka nas vodijo v svetlikajočo se prihodnost? Ne bi pravo.

Prekmurje pa na splošno doživlja razcvet. Se ide kak namazano. Namesto zaj že trečo leto zazidane porodnišnice, odperamo nakupovalne centre. Se je šenki v nji. Narodi trbej dati tisto ka išče. Mogoče da de ji preveč, de šteroga vrag zel. Evo pa mo meli porodnišnico. Ka eno? Dve! Če se seveda pa stoj ne pritoži.

Podvoz pa tūj bou. Kak že par lejť, pa čūjemo, ka do ga drugo leto začali delati. Mogoče bi trbelo f strugi Ledave kakšemi veletrgovci dati fundoš. Fčasi bi podvoz tūj gotov bil.

Za Božič ste se že strošili, zaj vas čaka pa še zadnji letošnji nakup. Že vgojno ite, ka ja najlepši falat plūčne dobite. Ka od krūja nanč nemo gučo. Ne pozabte pa ka je januar sigdar najduksi mesec. Veselte se tudi ognjemetov po občina. Kak nete veseli? Vej ste si ga pa sami plačali. Ati je pravo, ka de on malo pred polnočjo f šou k ovomi, ka tou vō strejla pa ga proso na ja eno raketico napiše. To van podarja Vanekef ati.

No če me ne zamenjajo, van tūj drugo leto kaj napišen. Vači van pa želen se najboukse v novon reformnon leti 2006.

Za mlade od 6. do 96. leta, ki priznavajo ljubezen

OVEN

(21. III. – 20. IV.)

Vaš vladar je rdeči planet, Mars. Njegov ogenj lahko pomeni mirno tlenje, lahko pa izbruh vulkana. Vaše telo je

rezervoar energije, vendar bo ostala v rezervoarju, če ne boste poskrbeli, da se bo sprostila. Ne prekinjajte misli drugih, tudi če vam bo razpredanje sogovornika dolgočasno. Zima je za razmišljanje in načrtovanje, pomlad za akcijo, v poletju vse pospravite, počistite in dokončajte. Jesen namenite ljubezni. V intimnih razmerjih nove možnosti, oblike in tudi preizkušnje. Leto pred vami je čas za veliki posel – drobne in nepomembne transakcije prepustite drugim. Ljudi sprejmite takšne, kakršni so. Za svoj cilj ste pripravljeni trdo delati. Leto 2006 to pričakuje od vas in vam kot dodatek pošilja vročkrvnost pa tudi previdnost. Če razmišljate o potovanju: morda Danska ali Francija.

BIK

(21. IV. – 21. V.)

Spadate k zemeljskim znamenjem, ki med drugimi pojmi predstavljajo tudi dom. Le-ta bo na neki poseben način vplival in zazna-

moval vaše življenje v letu 2006. Pripravljeni boste na boj in za cilj pred vami bo treba storiti marsikaj. Dokazali se boste s prirojenim smislom za estetiko in harmonijo, kar se bo poznalo tudi v odnosih z okolico. Utrujeni boste in ne boste mogli zaspati. V takih primerih kaj berite, če se le da, ne segajte po tabletah. Tam, kjer bo treba, boste delovali prepričljivo. Ko boste mislili, da se je vse zarotilo proti vam, ne vrzite puške v koruzo. Pokazalo se je le bojno polje, kjer se morate dokazati in iti prek vseh ovir. Ljubezenske igre vam bodo v veselje, vroča kopel s partnerjem še najbolj. Ob napetem pogovoru usmerite pozornost na lahkotnejšo temo.

DVOJČKA

(22. V. – 21. VI.)

Merkur, vaš planetni vladar, vam bo omogočil dobro pogodbo. Poskušajte jo skleniti še pred pomladjo. Na splošnem terenu si lahko

(vendar le enkrat) privoščite žongliranje ali manipulacijo z informacijo. Spremembe v življenju boste z veseljem pozdravili in se veselili novih dogodivščin. Leto bo ugodno za pridobivanje novega znanja. Povprečno več sreče kot prejšnja leta. Ste živahni, zato vam ne bo težko sproti porabljati odvečne energije, mogoče tek na kratke proge, igre z žogo ali pot v hribe. Spremembe vam v začetku ne bodo všeč, ker bodo odnosi slabši. Ne preostane vam drugega, kot da ujamete v svoja jadra nov veter, saj znate med ovirami dobro krmariti. S tistimi, ki vodijo, previdno – raje kompromis kot trmasto vztrajanje. Vaš adut za 2006. je komunikativnost. Lahko vas reši, ko boste mislili, da je vse izgubljeno.

RAK

(22. VI. – 22. VII.)

Čaka vas leto priložnosti in preizkušenj, kar bo v vaše življenje prineslo precej mešanih občutij. Leto pred vami ni rav-

no primerno za skrajno tvegane poteze – prej vas bodo popeljale v revščino kot bogastvo. Lahkomiselnost in naivnost sta bila zmeraj nevarna. Vsekakor se pred odločilno potezo prepričajte, da ne kupujete mačka v zaklju. Vse to seveda ne pomeni, da si ne bi smeli na finančnem področju privoščiti kakšnega izleta v neznanje. Morda bi poskusili s treningom borilnih veščin, že sam trening bi blažilno vplival na vašo dušo. Breme, ki vam ga bodo naložili, boste sami sposobni nositi in izpeljati, zato ne iščite pomoči, zaupajte v svojo nadarjenost. V ljubezni bo očitno še najmanj problemov in razne spremembe, ki jih boste uvažali, bodo partnerja navdušile.

LEV

(23. VII. – 22. VIII.)

Ko boste prepričani, da je vse mimo, da vas nič več ne more presenetiti, se bo zgodilo ravno to. Na takšno lekcijo v letu 2006 morate

biti pripravljeni. Takrat, ko je bilo potrebno, vas odgovornost in resnost nista izdali – tudi letos bo tako. Čakajo vas velike obveznosti, zahtevanega bo veliko truda, želi boste pa lahko šele v drugi polovici leta. Začeli boste novo smer, morda boste na novi osnovi začeli vzpostavljati odnose ali boste poskušali zgraditi nekaj novega – nekaj v tem smislu? V družbi boste prijeten sogovornik, družba se vas bo veselila. S smislom za pravičnost boste naredili nekaj dobrih potez in se tako približali ljudem, s katerimi si zaradi njihovih metod niste ravno blizu. Previdnost v prometu, izogibajte se vožnji v megli in dežju.

DEVICA

(23. VIII. – 22. IX.)

Izpolnili si boste nekaj skritih želja in si tako polepšali življenje. Na neki način boste z neko staro zadevo začeli povsem na novo, stare

izkušnje pa vam bodo pri tem prišle prav. V vsakem primeru je pred vami uspešno in plodno leto, saj boste čutili željo po uspehu, ki ga boste z marljivostjo tudi dosegli. Na družabnem področju bo bolj sušno obdobje in zaradi različnih pritiskov boste večkrat razdražljivi. Dobro bi bilo, če bi sami poskrbeli za kakšno hišno zabavo ali drugačno veselo srečanje. Pozimi boste dosegli uspeh, nad katerim boste presenečeni. Pri delu bi morda upoštevali naslednje: za kanček bodite manj natančni in manj dosledni in naredili boste veliko več in ravno tako dobro. Ste taniški in solidarni in radi pomagate, kljub temu energijo prihranite predvsem zase.

TEHTNICA

(23. IX. – 22. X.)

Pomislite na danes in glejte na jutri, pretekli spodleteli poskusi naj vas ne zanimajo več. Jupiter bo prehajal

vaše področje, ki od vas zahteva zaupanje v uspeh (radi podcenjujete svoje sposobnosti), po drugi strani pa prinaša denar, delnice, vsekakor materialno boljše življenje. V drugi polovici leta možni ljubezenski zapleti, se bo po razpleto vam v prid, saj ste rojeni za ljubezen in tudi za vzpostavljajanje ravnotežja. Precej ste odvisni od psihičnega počutja in čustvenega razpoloženja, zato vam priporočamo še več previdnosti kot običajno. Ste diplomat, zato boste spore in službene nesporazume razrešili sebi v prid. Če razmišljate o kakšni spremembi videza, vam lahko zatrdimo, da se tega lahko lotite. Imate smisel za estetiko, prefinjenost in harmonijo – izkoristite ga!

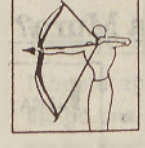

ŠKORPIJON

(23. X. – 21. XI.)

Sreča je nekje v bližini, za uspeh pa se bo treba trdo boriti, kar vam sicer ni tuje. Na prvi pogled ne boste imeli občutka,

da kakorkoli napredujete, v resnici pa boste že daleč, blizu svojih sanj. Čeprav se ne boste čutili ne vem kako privlačne, bodo pogledi, s katerimi se boste srečavali, govorili drugače. Jupiter bo v vašem znamenju, kar nakazuje uspešno leto, zato dajte ambicijam krila. Če študirate, boste dobro napredovali. Zima vam bo prinesla, ko bodo drugi še spoli v svojem brlogu, dobro počutje in neverjetne zabave, kar bo zahtevalo veliko energije. V poletju se bodo spremembe kar vrstile. Tudi v ljubezni lahko pričakujete najlepše, kakšnih večjih težav ne bo. Da vse skupaj obrnete sebi v prid, bo potrebna psihologija, zato vam kakšen priročnik na to temo in v tej smeri ne bo odveč.

STRELEC

(22. XI. – 21. XII.)

Novi prijatelji, nove ljubezni. Lahko se veselite leta, ki prihaja. Ste svobodni kot ptice na veji in letos boste pod sva-

jimi optimističnimi krili začutili ugoden veter. Predvsem ugodno bo za možgansko in duhovno plat pa tudi za potovanja bo primerno. Če je vaša slaba točka posojanje, potem se je letos znebite, sicer boste doživeli (nepotrebno) krepko lekcijo, pa naj gre za radirko, denar, kolo, knjigo ali kakoli drugega. O poslovnih skrivnostih govorite čim manj. Prek osebe ali literature boste spoznali nove skrivnosti življenja ali pa se boste tam celo znašli. Spomladi se bo pojavil večji problem v zvezi z okoljem, v katerem živite. Jesen je pripravljena za ljubezen. Takrat prideta na plano vaša vihravost in drzna narava, zato se od vas pričakuje, da naredite prvi korak.

KOZOROG

(22. XII. – 20. I.)

Dobro bo, ker bo Jupiter pripeljal varnost nika oziroma zaščitnika, ki bo včasih deloval kot amortizer. Prišel bo trenutek, ko

vam bodo naložili veliko odgovornosti, vendar se jim ne skušajte izogniti. Ne mislite na stroh, pojdite v akcijo in zaupajte vase. Ne bi škodilo, če bi storili kaj za večjo samozavest. V knjižnici boste mimogrede našli kakšen priročnik na to temo. Že to govori, da vam v prihajajočem letu ne bo dolg čas. V partnerstvu se bodo stvari spravile v red, nastopilo bo ravnovesje, vendar pazite na razmerje moči. Kakšnega nasveta izkušenega in razumevajočega sodelavca ni treba zanemariti. Če boste začutili potrebo po samoti ali zaupnem pogovoru, potem to izpeljajte, ne dopustite pa, da bi vam kdo drug v nedogled črpal energijo s svojimi problemi.

VODNAR

(21. I. – 19. II.)

Vsekakor boste doživeli nekaj lekcij, vendar vas bo sposobnost prilagoditve trenutnemu stanju obdržala na

gladini razburkane vode. Leto zahteva, da položite karte na mizo: kaj želite, kaj čutite, kaj mislite. Potem pa naj bodo takšna vaša dejanja. S tem se izognete dvoličnosti. Želeli si boste sprememb, vendar večjo čakajte šele proti koncu leta. Za svoje naporno delo boste dobro plačani, zato večjih finančnih težav ni na vidiku. Težave vam lahko povzroči nadrejeni ali starejši sodelavec, zato se jim poskušajte izogniti že prej. Ob hujši situaciji boste hladnokrvni in zvrnjeni, tako da boste sami presenečeni in še kdo drug. V prvi polovici leta z energijo v glavnem ne bo problema, po juliju pa bo začela upadati. Takrat bodite sami, meditirajte in poskrbite, da domišljija dobi zagon.

RIBI

(20. II. – 20. III.)

Prišel bo pogum in prišla bo moč, tako se boste lahko zoperstavili različnim težavam – od intimnih do služ-

benih. Med vami je veliko nadpovprečno uspešnih ljudi, zato tudi standardnih omejitev ne marate. Takšno stanje že vnaprej najavlja, da bo leto vznemirljivo, polno izzivov in tudi novih poznanstev. Morda selitev, morda nova služba ali ljubezen? Kaže, da bodo v pomembnih odločitvah zvezde na vaši strani. Pomembno je, da se ne zapirate vase in poskrbite za sproščanje energije in čustev. Tako ne bo moglo priti do pretirane živčnosti ali celo bolezni. Morda si vsaj v ljubezni želite mirnejše vode in romantike – očitno boste sami poskrbeli, tik pred zdajci, za vihar. Pomembno je, da se ne uklonite takoj tuji želji (nadrejenega ali ljubljene) in da ne podcenjujete svojih sposobnosti.

Januar

Čarda, jara kača

Začelo se je pred dvajsetimi leti, ko so naredili prvo raziskavo o zdravilnih učinkih termalne vode iz izvira pri Rimski čardi. Prvi bolniki za že začeli hoditi na testno zdravljenje psoriaze in bili nad termalno vodo navdušeni. Že takrat je Radenska predstavila prve načrte o sanatoriju. Projekt so v Radenski obudili pred kakšnimi tremi leti in ga nato prodali občini Moravske Toplice, ki je našla švicarskega partnerja, ki je lansko leto obljubil za začetek 100 milijonov evrov in začel zavlračevati. Zadnja obljuba je bila 14. januar ...

194 Pomurcev manj

Po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije je živelo konec minulega leta v Pomurju 122.879 ljudi. Število prebivalcev ves čas upada in tako se je od sredine lanskega poletja pa do sredine decembra njihovo število znižalo za 194 poštenjakov. Leta 1985 nas je živelo na obeh bregovih Mure še 133.482 duš. Tudi staramo se. Povprečna starost Pomurca (všeti so, hočeš nočeš, tudi Prlekii) je 40 let in 6 mesecev, povprečni Slovenec pa je star 5 mesecev manj.

Pomurska voda

Župani petindvajsetih pomurskih občin so z ministrom Podobnikom podpisali pogodbo o gradnji regionalnega sistema oskrbe prebivalcev s pitno vodo. Poleg državnih sredstev upajo podpisniki investicije tudi na sredstva iz evropskih skladov, kjer pa imajo za dodelitev denarja stroge kriterije: strošek gradnje vodovoda ne sme presegati 9 evrov na prebivalca. K podpisu pogodbe ni pristopila občina Ljutomer, nihče pa ni vedel, zakaj.

Zapela v 104. leto

17. januarja je Dobrovničanka Rozalija Bogdan napolnila 103 leta. Rodila se je v Kobilju, v družini je za njo prišlo še sedem otrok. Leta 1928, po poroki s Štefanom, se je preselila v Dobrovnik. Štefan je umrl pred več kot petdesetimi leti, še prej pa sta si v Franciji zaslužila za hišo. Madžarsko se je hitro naučila. Še vedno prinese drva, se kaj krega s hčerko Mariško, se sprehaja, poseda pred hišo. Rada je domače jedi, od vin pa ji je najbolj všeč šmarnica. Nedolgo od tega je bila v Lentiju po nakupih ...

Pisal: Jožef
Risal: Endre

Februar

Dobra bera

V Gallusovi dvorani Cankarjevega doma so ob slovenskem kulturnem prazniku podelili Prešernove nagrade in nagrade Prešernovega sklada, ki nas tokrat zanimajo. Za nagrado sklada je bilo predlaganih 76 kandidatov. Med njimi so bili takšni kalibri, kot so Dušan Jovanovič, Tomaž Lorenz, Matjaž Klopčič in Boris Cavazza. Med šestimi nagrajenci sta se znašla tudi naša dva: Nataša Matjašec za soavtorstvo besedila in igro v predstavi Die Trying in Milan Vincetič za pesniško zbirko Lakmus. Finančno je nagrada vredna natanko 1,43 milijona tolarjev.

Kreft – stota obletnica

Potem ko so nedavno slavili sto let od rojstva Edvarda Kocbeka, so zdaj pri Juriju ob Ščavnici enako obletnico praznovali še za dr. Bratka Krefta. Ta umetnik in znanstvenik je prej, preden ga je odneslo v svet, vso svojo mladost preživel v Biserjanah. Predsednik Slovenskega PEN-centra Tone Peršak je poudaril njegov prispevek na področju gledališke kulture, dr. Boštjan Žekš, predsednik SAZU, pa je predstavil širino Bratkovega znanja. K slovesnosti je svoj »piskrček« primaknil tudi župan občine, ki je upravičeno potažil, da občina s toliko pomembnimi možni za slovenstvo nima kulturnega doma, da bi lahko tam primerno počastila spomin nanje.

Slovenski športniki, manekeni

Mura bo poslej vrhunskim slovenskim športnikom in olimpijcem, v olimpijskem ciklusu Atene 2004–Peking 2008, zagotavljala slovesna oblačila. V Murinih oblačilih se bodo pojavljali tudi na drugih velikih mednarodnih športnih tekmovanjih. Tak dogovor o medsebojnem sodelovanju sta slovesno podpisala predsednik Murine uprave Borut Meh in predsednik olimpijskega komi-

teja Slovenije Janez Kocijančič. V prihodnje naj bi bili športniki tudi Murini manekeni.

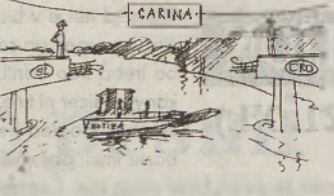
Slačifantje pohujšali mesto

Mursko Soboto so obiskali Chippendalesi, svetovno znani fantje, ki jim je osnovni pa tudi glavni poklic, da plešejo in da se med pjesom slačijo, torej nekakšne moške striptizete. Bogue, kaj si je mislil organizator in kaj ljudje, toda na koncu so bili vsi zadovoljni – publika, v glavnem ženska, ki je napolnila dvorano, in seveda tisti, ki je zadevo organiziral in »pokasiral«. Zadovoljstvo nad mestom in dekleti so izrazili tudi mladi Američani, ki so kričanja in stegovanja ženskih rok za njihovimi pol golimi mišičastimi telesi sicer navajeni.

Vlada zasedala v Pomurju

Člani vlade skupaj z njenim predsednikom Janezom Janšo so na enodnevnem obisku Pomurja med drugim opravili več kot 60 individualnih pogovorov, obiskali več podjetij, se srečavali z gospodarstveniki ter predstavniki verskih in narodnostnih skupnosti, nato pa so se še pozno popoldne sestali z župani pomurskih občin. Naša regija dosega 70-odstotno raven povprečne slovenske razvitosti, cilj vlade pa je, da jo v štirih letih svojega mandata zmanjša. Naši so govorili, oni so poslušali in tu in tam kaj obljubili.

Nov mejni prehod

7. marca je začela delovati slovenska mejna in carinska kontrola na mejnem prehodu Hotiza - Sv. Martin. Hrvaška ekipa je bila tam že 15. februarja. Že ta dva datuma govorita, da na svetu ni vse idealno, še najmanj pa naši odnos z južno sosedo. Tudi to, da uradne slovesnosti ob otvoritvi ni bilo, ima svoj pomen. Dobro, da ne bomo ovinikarili: vse bolj je jasno, da se slovenska oblast pri reševanju mejnih vprašanj v tem delu države spreneveda, kar je blago rečeno. V bistvu se obnaša brezbrizno in neodgovorno, kar bo imelo trajne škodljive posledice za slovenstvo.

Najvišje priznanje kiparju

V Budimpešti so lendavskemu kiparju Ferencu Kiralyju izročili najprestižnejše madžarsko priznanje na področju umetniškega ustvarjanja – nagrado Mihalya Munkacsyja. Nagrado, ki jo prejmejo redki umetniki zunaj Madžarske, je prejel za več kot štiridesetletno ustvarjalno delovanje. Izročil mu jo je tamkajšnji minister za kulturo Andras Bokory. Očitno umetnikovo delo na oni strani bolj spoštujejo in cenijo kot doma. Ferenc pač ne more postati prerok v svoji domovini.

Obisk veleposlanika

Na Goričkem se je mudil avstrijski veleposlanik dr. Valentin Inzko. V dveh dneh je obiskal tamkajšnje občine, spoznal njihove znamenitosti, načrte in probleme. Na koncu so se sešli v novi rogašovski šoli, kamor so prišli tudi nekateri župani sosednjih avstrijskih obmejnih občin. Naši so našli probleme, Inzko pa je povedal, da je v Sloveniji aktivnih več kot 700 avstrijskih podjetij in da prihaja več kot 25 odstotkov tujih investicij prav iz te države. Čudeža od takšnega obiska sicer ni pričakovati, izmenjava koristnih informacij in potrditev dobrih obmejnih odnosov pa dolgoročno lahko rodi sadove.

Novi direktor bolnice

Svet zavoda soboške bolnišnice je po daljših zapletih izmed šestih kandidatov, ki so izpolnjevali razpisne pogoje, imenoval za direktorja Ernesta Börca, dipl. ekonomista iz Mure. Po neuradnih informacijah ga bo potrdila tudi vlada, saj je minister za zdravstvo z njim že imel pogovor in po izjavah takrat ni bil ne za ne proti. Ker je torej novi direktor ekonomist, postane takoj aktualno vprašanje, kdo se bo zavihtel na mesto strokovnega direktorja.

Pohod madžarskih trgovcev

Madžarski trgovci očitno vidijo v Pomurju svojo priložnost. Konec prejšnjega leta so v Lendavi odprli pekarno Tihany in trgovino 100 forintov, zdaj so pa v Soboti odprli pekarno še na avtobusni postaji. Velikani, kot so Mercator, Tuš in Spar, so s svojim pohodom zaprli mnogo majhnih trgovin po mestu in vaseh, zdaj pa le-te počasi spet postajajo konkurenčne in sposobne za preživetje, čeprav je mnenje o kakovosti nekaterih izdelkov različno.

Kje bo igrala Mura?

Nogometna zveza Slovenije je ugotovila, da NK Mura nima možnosti za podelitev licence v sezoni 2005–2006. Prošnja je zavrnila, ker Mura trenutno ne izpolnjuje ne pravnih ne finančnih kriterijev. Možna je sicer pritožba na drugostopenjskem organu NZS do konca meseca, vendar poznavalci razmer menijo, da odločitev NZS ni nobeno presenečenje, saj je Mura zabredla v veliko finančno krizo.

Dvesto let šole v Gornji Radgoni

»Takšne obletnice so za slovensko šolstvo izredno pomembne, saj so dokaz, da se je razvijalo vzporedno s šolstvom v Evropi in hkrati skrbelo za naš obstanek in kulturni ter osebni razvoji,« je povedal minister za šolstvo Milan Zver ob tem pomembnem jubileju v Gornji Radgoni. Ob tem je dodal, da ve, da ima šola še vedno azbestno streho, slaba okna in da se stavba na treh koncih pogreza. Sicer je znano, da so v protestantski molitnici z letnico 1535 poučevali otroke na elementarni stopnji v materinem jeziku.

Prekmurec Omar Naber

Naš zastopnik na Evrosongu Omar Naber – priimek je jordanški – izvira (po materini strani) po dedku Francu iz Sodišinec. Življenjska pot njegovega dedka bi skorajda lahko bila osnova za filmsko zgodbo. Kot nezakonskega sina ga je dala mati v rejo v Negovo, sama pa je odšla v Ameriko. Kljub zapletom se je njegova zgodba dobro iztekla, saj je imela njegova babica mehko srce in je moral oče sina Franca vseeno vzeti k sebi. Njegova mama je v Ameriki postala bogata in si je s svojim sinom, čeprav ga je videla samo ob rojstvu, na stara leta dopisovala.

Vnaprej izgubljena vojna

Z delavsko himno se je tisti majski torek popoldan v Lendavi začel protestni shod, ki ga je v podporo stavkajočim delavcem podjetja Koncept Optimum organizirala Zveza svobodnih sindikatov Slovenije za Pomurje. Delavci stavkajo že osemtrideseti dan in zahtevajo zapoznelo februarso in marčevsko plačo. Lastnik tovarne Druscovich je za te plače od države prejel 120 milijonov, ki pa so se znašli v drugem žepu. Nastopil je tudi sindikalist iz Mure in državi očital mačehovsko držo ter podporo lopovom in korupciji. Država pa nič.

Hrvaška nagrada Kanalu 10

Hrvaško turistično združenje je na festivalu Zlata penkala, na katerem so podeljevali nagrade za najboljši objavljeni tuji tekst, televizijsko ali radijsko oddajo, podelilo nagrado tudi avtorju Štefanu Celecu s soboškega Kanala 10. V hudi konkurenci, v kateri je sodelovalo 28 novinarjev iz 28 držav (ZDA, V. Britanija, Irska, Belgija, Nizozemska, Rusija, Nemčija, Avstrija ...) so za najboljšo izbrali njegovo televizijsko reportažo, ki je nastala na križarjenju po Kvarnerskem zalivu.

Kapelska kapljica

Društvo vinogradnikov in ljubiteljev vina s Kapele je opravilo ocenjevanje vinskih vzorcev svojih članov in ugotovilo, da so lani pridelali odlično kapljico, kar dokazujejo prazni sodi v njihovih kleteh. Pod vodstvom mag. Vodovnika (mar bi se pisal Vinovnik) so ocenili skoraj sto vzorcev, od katerih jih je bilo kar 39 ocenjenih z oceno 18,1, kar pomeni, da gre za vrhunska vina. Najvišjo oceno je prejel Medveščak - Škrobarjev laški riling s Kapelskega Vrha.

Pomursko gospodarstvo šepa

Gospodarstvo naše regije se je po vseh kazalcih pomembnejših ekonomskih teorij v primerjavi s Slovenijo poslabšalo. Rast skupnih prihodkov pomurskih družb močno zaostaja za povprečno rastjo v Sloveniji. Pomurski delavec v gospodarskih družbah s svojo plačo zaostaja 22 odstotkov za slovenskim povprečjem (v obrti 8 odstotkov). Gospodarsko manj uspešne družbe so postale še slabše, slabša pa so postala tudi uspešna podjetja, saj se je njihov čisti dobiček zmanjšal za 6 odstotkov.

Tomka in Vöröš

Kakršenkoli bo razplet, zmagovalca v tej sodni pravdi ne bo, kajti že zdavnaj sta jo oba izgubila. Predsednik samoupravnih narodnostnih skupnosti György Tomka zasebno toži predsednika občinskega narodnostnega sveta občine Moravske Toplice Tiborja Vöröša zaradi žaljive obdolžitve. Tibor Vöröš pa pravi, da se bo boril proti diktaturi v krovni organizaciji prekmurskih Madžarov. Na obravnavah se zapleta s klasičnimi pravniškimi »forami« zahtevanje izločitve sodnika, neudelažba prič ...

Ministrica ostane ministrica

Ugibanja o tem, ali bo naša rojakinja iz Male Nedelje Marija Lukačič še naprej ostala ministrica za kmetijstvo, so končana, rezultat je znan. Ministrica ne bo odstopila. Njen odstop so pozvali s številnimi aferami, s katerimi pa Lukačičeva ni bila neposredno povezana: izguba dokumentacije o subvencijah v kmetijstvu, domnevne nepravilnosti pri prodaji zemlje v lasti Sklada itd. V zvezi s tem se je Marija sestala s predsednikom vlade, kjer sta ugotovila, ker ni podala odstopne izjave, da ni vzroka za odstop.

Knjiga dr. Grmiča

V Domu Matije Gubca pri Sv. Juriju ob Ščavnici so predstavili knjigo nedavno preminulega častnega občana in rojaka občine Sv. Jurij, škofa, teologa in filozofa dr. Vekoslava Grmiča. V knjigi so objavljeni njegovi poslednji spisi in govori. Med številnimi govorniki, ki so obudili spomin na velikega človeka, je bil tudi direktor Muzeja narodne osvoboditve iz Maribora, ki je Grmičevo življenjsko usodo primerjal s Kocbekovo: vsi so imeli radi, ko so ju potrebovali, a ko so svoje dosegli, so ju osamili. Predlagal je, da si ob velikih Slovencih od tukaj, Kreftih, Kocbeku in Korošcu, tudi on zasluži dostojno spominsko znamenje.

Dogodki, ki (ni)so v letu 2005

Julij

Avgust

September

Oktober

November

December

Ljutomerčani se zgražajo

KS Ljutomer je na občino poslala dopis, da zaradi slabega finančnega stanja ne bo mogla usposobiti in odpreti dotrajanega ljutomerskega kopališča, ki bi ravno letos dopolnilo trideset let. Problem v bistvu ni nov, kljub temu pa so občinski svetniki ogorčeni, kot da bi zanj zvedeli šele zdaj. Po oceni sveta krajevnega KS bi za obnovo kopališča potrebovali okrog 100 milijonov tolarjev. Seveda bi o tem morali razpravljati pravočasno. Zdaj je prepozno in kopališče bo to sezono zaprto, iščejo pa avtobusnega prevoznika, ki bi kopalce vozil v biotermaalno kopališče v Moravcih pri M. Nedelji.

Prleki premagali Prekmurce

Pri brodu v Krogu in na drugi strani v Vučji vas je bilo enajsto srečanje Prekmurcev in Prlekov, ki vedno doseže vrhunec ob vlečenju vrvi. Lansko leto, ob desetletnici srečanj, je bil rezultat dokaj miraljubljen - 5 : 5. Na vsaki strani Mure je v ekipi 25 tekmovalcev, od katerih vsak tehta od 100 do 150 kg. Tako je letos 3,3 tone Prlekov potegnili v Muro Prekmurce, ki so skupaj tehtali »le« dobro 3 tone. Prijetne zabave in druženja se je udeležilo več kot 3000 gledalcev, ki so uživali ob drugih igrah in dobri gostinski ponudbi.

Železna maša v Martinju

Sedemdeset let duhovništva je jubilej, katerega v Pomurju praznujemo prvič, saj ni znano, da bi še kdo od duhovnikov v tej regiji kdaj praznoval tako visok jubilej. V rimskokatoliški cerkvi je ta jubilej znan kot železna maša. Tako nekako je povedal pomožni škof dr. Jože Smej ob pomembni obletnici, ko je bil leta 1935 danes triindevetdesetletni Ivan Camplin posvečen v duhovnika. Pričujoči duhovnik je izredno razgledan. Urejal je Novine, pisal pesmi, zgodbe, potopise ipd. Pred leti je izdal avtobiografijo Mojih 90 let. Sedaj živi v Martinju in prav v tamkajšnji kapelici je bila prva od štirih slovesnosti, ki jih bodo pripravili v Pomurju in Porabju.

Okrepljen NK Dobrovnik

Znani pomurski trener Tomi Toth, ki je svoje sposobnosti dokazal že pri Nafti, je zdaj dosegel cilj tudi s svojo četico dobrovniških nogometašev, saj so se uspeli uvrstiti v 1. MNL. Tomi Toth računa, da bo z resnejšim pristopom, z delom z mladimi in boljše organiziranostjo tudi v višji ligi dosegel dobre rezultate in se uvrstil v gornjo polovico lestvice. To si Dobrovnik s 50-letno nogometno tradicijo zasluži.

V turizmu optimisti

V Skupnosti slovenskih naravnih zdravilišč ugotavljajo, da se je število prenočitev v prvih sedmih mesecih povečalo za slab odstotek. Po zbranih podatkih pa se je to število v Pomurju ravno za toliko zmanjšalo. Pravijo, da predvsem zaradi vremena in obnove hotelov. Kljub vsemu pričakujejo, da bo jesen uspešnejša, saj so obnove v Radencih in Banovcih končane in obstaja realna možnost, da bo letošnja sezona rekordna in da bodo lanski rekord, 900.000 prenočitev, letos presegle. Med turisti še vedno prevladujejo Avstrijci in Nemci, povečuje pa se število gostov iz V. Britanije, Hrvaške in Madžarske.

Narava pokazala zobe

Narastle meteorne vode in deževje so dvignili gladino Mure in prebivalcem Pomurja vzeli veliko spanca, predvsem v spodnjem toku reke. V Moravskih Toplicah je zalilo kar nekaj kleti, poplavljeni so bili tudi v Tešanovcih in Prosenjakovcih, dve tretjini Žižkov je bilo pod vodo, v Grabonošu se je sprožil zemeljski plaz, škoda na cestah v občini Razkrižje, na Goriškem se borijo s hudourniki in plazovi ... Iz zanesljivih virov se je zvedelo, da so Hrvati dvakrat s čolni prišli na našo stran, da bi prebili nasip, ker jim tam voda zaliva polja. Dejanje so prijaviли policiji, vendar so tam rekli, da za takšno posredovanje nimajo pristojnosti. Domačini so nastali položaj morali rešiti sami.

Nore krave

Iz medijev se je zvedelo, da je bil pri pet let stari kravi, rojeni v SV Sloveniji in zaklani v Gradcu, sum bolezni BSE. O tem so ustrezni avstrijski organi seznanili naše. Na žalost so rezultati testov pokazali, da je bil sum upravičen. Krava izhaja s kmetije Štumpfovih iz Bunčan. Leto so prodali Kmetijski zadruzi Križevci, kar si je ob strojni molži poškodovala vime. Krava nikoli ni kazala znakov kakšne bolezni. Po letu 2001, ko so v Sloveniji prvič ugotovili to bolezen, je to zdaj že šesti primer.

Naši grešniki

Komisija za preprečevanje korupcije je objavila seznam 97 slovenskih funkcionarjev, ki bi po zakonu morali predložiti podatke o svojem premoženju, pa so to »pozabili«. Komisija je županom predlagala, da kršilce iz svojih občin pozovejo k takojšnjemu odstopu. Še enkrat se spomnimo teh tovarišev, ki so doma iz naših, pomurskih logov: A. Horvat (Črenšovci), E. Teršek (G. Radgona), J. in E. Bukovec (Kobilje), T. Levačič (Lendava), M. Madjar (Rogašovci), J. Korpič (Šalovci), M. Hanžekovič (Veržet).

80 let Mure

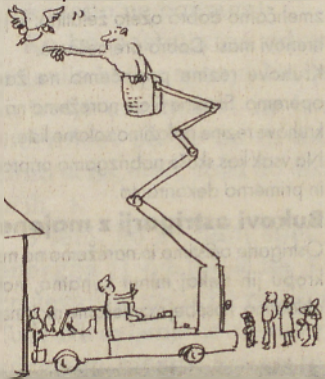
Iz skromnih začetkov, ki segajo v leto 1925, se je iz Cvetičeve šivalnice Mura razvila v največjega slovenskega proizvajalca oblačil, ki je eden največjih tudi v Evropi. Ob vseh vzponih in padcih, ki spremljajo svetovno tekstilno industrijo, se je Mura uspela razviti v hišo mode, ki še vedno izgrajuje in utrjuje modno blagovno znamko. Uvod v praznovanje je Mura začela z donacijo: Pokrajinski in študijski knjižnici je podarila 1.152 knjig in prispevala milijon tolarjev za izgradnjo Raziskovalne postaje za SV Slovenijo (pod okriljem SAZU).

So že tu

Tisti četrtek dopoldne so bila vrata trgovine Zmaj v Lendavi zaprta, na vratih pa ni bilo obvestila, zakaj. Po stranskih poteh se je zvedelo, da je prišlo do nerešenih problemov med osmimi zaposlenimi in delodajalcem, ki prihaja z Daljnega vzhoda. Prišla je sindikalistka in začasno se je zadeva razrešila tako, da Kitajsko trgovino odprejo in v nekaj dneh - s prevajalcem - opravijo pogovor. Menda je podjetje Cesarica, d. o. o., odnos do prodajalk spremenilo že takoj po posredovanju sindikalistke.

Beo je spet doma

Napeta zgodba se je začela tistega dne, ko je hčerka Nika z mamo podarila očetu Francu Mariniču iz G. Radgone indijskega kosa. Nekaj podobnega si je že dolgo, dolgo želel. Lepa ptica je prava redkost ne samo v Sloveniji, ampak v vsej Evropi. Ne govori besed, kar cel stavek včasih izusti. Z Beom, kot so ga poimenovali, se je Franc odlično razumel vse do dneva, ko je pozabil zvečer zapreti okno in se je Beo malce podal v »lajf«. Potem je šlo v akcijo za njim najmanj pol Radgone. V začetku sta bila glavna Polona Fekonja in Branko Švagan, ki sta v

iskanje vključila še radio Murski val. Tako okrepljeni so bili še bolj prepričani o uspehu. Ugotovili so, da si je Beo začasni domek izbral na Šlebingerjevem in Simoničevem bregu. Franc mu je vsako jutro žvižgal francosko melodijo, kar je bilo osamljenemu Beu všeč, saj se je začel odzivati. Očitno se mu je stajalo po domači kletki, ker je moral zdaj prenočevati v kakšnem žlebu visoko nad glavami priložnostnih lovcev in zasledovalcev. Problem je razrešil dobrodušni podjetnik in dokazano ljubitelj drobnih živali Sašo Fekonja, ki je posodil dvigalo s košaro, da ga je Branko po več ukanah lahko ujel in vrnil pod domači krov v naročje vzradočene družine.

Predsednik bo Palatin

Soboško okrožno sodišče, ki je že od marca brez predsednika, ga bo vsak čas očitno dobilo. Imenovanje se je nekaj časa zapletalo in dajalo vtis, da se je vmešavala politika, saj je sodni svet kot najprimernejšega predlagal Branka Palatina, vendar je minister Šturm pri imenovanju okleval. V »igri« so bili še sodniki Jožef Časar, Kristina Šooš Trajbarič in Dezider Novak, ki je pozneje kandidaturu umaknil. Sodni svet je pretehtal vse argumente in upa, da predlog pri ministru ne bo naletel na gluha ušesa. Pravijo, da je Palatin kakovosten in delaven sodnik.

Bolnišnica privarčevala

Bolnišnica je imela lani 124 milijonov tolarjev izgube, ki se je večala še v tem letu. V zadnjih mesecih se je izguba zmanjšala, direktor Ernest Birc pa celo napoveduje, da bi se do konca leta izkopal iz rdečih števil, predvsem na račun boljše organizacije dela, smotrnejše porabe toplote in elektrike, skrbnega trošenja materialov in zdravil, nikar pa ne račun bolnikov. V desetih letih je bilo bolnišnici darovanih 211 milijonov tolarjev, polovico tega za porodnišnico.

Hrvaške ribe

V gramoznico pri Petišovcih so hrvaški ribiči spustili večjo količino rib in okrog gramoznice izobesili napis v hrvaškem jeziku, da je ribolov do 4. novembra prepovedan. Seveda so vse to naredili, kot da bi bilo to njihov teren, čeprav dejanske razmejitve še ni bilo. Hrvati si vsak dan upajo več, pravijo lendavski ribiči, kar je sicer normalno, saj naši organi vse to mirno gledajo. Tovarnjak z napisom Ribolovno društvo Daruvar je mirno prečkal mejo ob spremstvu še štirih avtomobilov. Na naši carini jih nihče ni vprašal, kam gredo, ali imajo papirje, ali imajo kakšno dovoljenje, ali naša veterinarska inšpekcija kaj ve. Nič! Potem se pa čudimo, zakaj od Hotize do Savudrije ...

Titanovo Grabljanje

Vsestranski profesor Evgen Titan je k svojim dosežkom dodal še knjigo pesmi, aforizmov in misli, ki jo je posvetil svojim najdražjim. Poimenoval jo je Grabljanje. »V pričujoči knjižici je izbrano nekaj nagrabljenega s prostranega strnišča misli in dejavnosti, ubrano in strnjeno ob zobovje, vendar pravokotno na smer vleke, hoje, potovanja,« je med drugim v spremni besedi zapisal avtor, ki vidi vzornika v Vilku Novaku.

Milici še vedno sodijo

Milica Makoter je bila na prvostopenjskem sodišču lani 13. decembra obsojena na 30 let zavora, ker je napeljevala k umoru svojega moža, zaradi bombnega napada na policijsko postajo in raketnega napada na hišo svaka Jožeta. Sojenje se po pritožbi na sodbo nadaljuje na višjem sodišču, ki je že prej ugotovilo, da se primer predolgo vleče, in je Milico že drugič spustilo iz pripora. Na zaslišanju se priče ne morejo spomniti ali nočejo odgovoriti. Tako so Milico spet poslali domov na Cven. Nadaljevalo se bo prihodnje leto, ko naj bi predložili ključni dokaz Milicih grehov.

Praznik s pogledi

Odločitve Državnega zbora, da bo postal državni praznik tudi 17. avgust, dan, ko je bilo Prekmurje priključeno Sloveniji, je sprožil odmeve in - seveda različne poglede. Za Slovence tukaj je bil to vsekakor velik dan, saj so bili do takrat kakšnih tisoč let ločeni od matičnega naroda. Za Madžare tukaj pa je to žalosten dan, saj je (kot pravijo) južnoslovanska vojska (12. VIII. 1919) zasedla del Železne in Zalske župnije in jih tako po kakšnih tisoč letih ločila od matičnega naroda.

Prva bioplinarna

Minister Podobnik, predsednik uprave KG Rakičan Blaž Miklavčič in direktor Ekoteha Matjaž Durič so položili temeljni kamen za gradnjo prve bioplinarne v Pomurju, ki bo vredna 1,6 milijarde tolarjev. Z njo bodo pridobivali toplo in električno energijo pa še odlično gnojilo. Bioplinarna Nemščak - ekološke odpadke bodo spreminjali v energijo, pa še emisija CO₂ se bo letno zmanjšala za devet ton letno - naj bi začela proizvajati »zeleno« energijo že prihodnje pomlad. Držimo pesti, da bo res tako.

Družinska tragedija II.

V Vratji vasi blizu avstrijske meje in mejnega prehoda Trate se je zgodila huda družinska tragedija. Mož, upokojeni zidar (61 let), je s kuhinjskim nožem umoril partnerko (54), nato si je prerezal grlo in povrh še spil kislino. Veljala sta za dobra, neproblematična in prijazna človeka, ki sta rada pomagala tudi drugim. Dom sta, s težkim delom, ustvarila skupaj. Podoben primer se je pred slabimi petimi meseci zgodil v Godemarcih pri Mali Nedelji. Menda je bil v obeh primerih motiv ljubosumje.

Naj športnika

Podjetje za informiranje je razglasilo v dvorani soboškega gradu športnika in športnico Pomurja v letu 2005. Razglasitev laskavega naslova so s kulturno-glasbenim programom obogatili tudi poslanci državnega zbora Geza Džuban s trobento, direktor pomurske policije Aleksander Jevšek s kitaro in podjetnik Mirko Hanžekovič s harmoniko. Zdaj pa glavno: član Strelske družine Turnišče Robi Markoja, sicer evropski prvak v streljanju s samostrelom, je bil izbran v moški konkurenci, Marika Kardinar pa se je s tem naslovom okitila že trinajstič.

Poslančevo slovo

Jože Ficko se je pridružil pomurskim poslancem lani, 16. decembra, zdaj, po slabem letu nadomeščanja, pa je moral poslanski sedež vrniti Francu Pukšiču, ki se je poskušal v uradu vlade za Slovence po svetu. Tam se mu vsi načrti niso izšli - očitno pri svojem šefu stranke Janezu Janši ne velja toliko, kot je računal -, zato se je skorajda protestno vrnil tja, kamor je bil izvoljen. Ficko pravi, da če bi vedel za takšen razplet, se v takšno avanturo ne bi spustil.

Apače občina

Vlada je proučila 33 predlogov poslancev za nove občine. V teh predlogih so se znašle tudi tri pomurske kandidatke: Apače, Bogojna in Mala Nedelja. Vlada je ugotovila, da kriterijem ustrezajo in zakonsko izpolnjujejo pogoje edino Apače. Predvidoma aprila prihodnje leto bo državni zbor razpravljal in odločal o tej zadevi, nato pa pridejo na vrsto še druge formalnosti.

Kuhar z medaljama

Vodja kuhinje v hotelu Ajda v Moravskih Toplicah Daniel Kozar se je s petega svetovnega tekmovanja v kulinariki Salon culinnaire Mondial 05, ki je bilo v Baslu v Švici, vrnil z dvema srebrnima kolajnima. Zmagala je ekipa iz Singapurja, našo ekipo pa je vodil Matija Pozderec, ravno tako Prekmurec, na začasnem delu v Ljubljani. Ekipa je sodelovala v dveh disciplinah: kuhanju menija za 110 oseb in disciplini hladne jedi - plošča za osem ljudi.

Dogodki so tokrat izbrani na izredno zahtevo koalicijskih strank, opozicije in nekega Lojzeta z ilegalnim imenom Lujzek. Vse, kar je tukaj zapisano, je resnično in je bilo zabeleženo v Vestniku.

pretresli svet(a) ob Muri

Spet je tisti čas v letu, ko nekatere zagrabi nakupovalna mrzlica. To lahko zadnje čase spremljamo po radiu, televiziji in tudi internetu. Celo sami smo lahko priča temu, če le stopimo v kak nakupovalni center. Čar obdarovanja je postal za nekatere resnično preveč materialen. Zadnje čase še toliko bolj »burijo duhove« novi diskontni trgovci v Sloveniji. Vseeno pa smo veseli, če nas kdo razveseli s kakšnim darilcem ali sami najdemo kaj primernega za drago osebo. Pri tehničnih napravah in še posebej računalnikih je izbira neskončna in za nepoučenega kupca zelo težka. Kaj torej kupiti in česa ne?

Praznično nakupovanje

S prihodom spletnih trgovin, ko nam je na voljo celotna paleta izdelkov 24 ur na dan, 7 dni v tedni, lahko kupimo praktično vse. Pri tem je zelo koristno, če poznamo vsaj osnovne značilnosti tistega, kar bi radi kupili. Kaj je nova tehnologija, kaj je trenutno najbolj aktualno, kaj pa je že zastarelo. Prodajalci nas kaj hitro lahko prepričajo za nakup. Vprašanje pa je, ali je to res tisto, kar bomo dolgoročno lahko s pridom uporabljali. Stvari se tako hitro spreminjajo, da je lahko naprava, če nismo pazljivi, čez leto dni že skoraj neuporabna. Poglejmo si nekaj področij.

Brezžične komunikacije prihajajo vedno bolj v ospredje. Opreme s specifikacijo 802.11b se več ne spleća kupiti, ker bo hitro prepočasna. Trenutno je aktualna oprema s črko g na koncu, ki je hitrejša. Prihaja pa še precej hitrejša oprema novega standarda s črko n na koncu, imenovana tudi Wi-Fi, ki bo imela tudi večji doseg.

Pri monitorjih in televizorjih je tehnologija katodnih cevi že skoraj preteklost. Spleća se kupiti vsaj takšen televizor, ki podpira prihajajoči standard digitalne televizije HDTV. Vse se že vrti okrog ravnih ekranov. Cene padajo zelo hitro in na izbiro imamo televizorje LCD za manjše dimenzije in plazma za večje dimenzije.

Pri shranjevanju podatkov se disket skoraj ne spomnimo več in jih tudi ne kupujemo. Mediji CD-R so

počasni tudi že vprašljivi, saj jih vse bolj izpodriva trenutni DVD±R oz. DVD±RW z nekajkrat večjo zmogljivostjo. Pričakuje pa se že tudi prihod nove generacije DVD-jev formata blu-ray ali HD DVD, ki bosta imela še večjo zmogljivost in še boljše razmerje med kapaciteto in ceno. Zelo aktualni in uporabni so tudi majhni diski flash USB. So zelo enostavni za uporabo in ponujajo precej prostora.

Za celotne računalnike velja, da se dolgoročno ne spleća kupovati zelo poceni zadeve. Ti že takoj po nakupu ne bodo zmogli nekaterih zahtevnejših opravil. Med temi je seveda tudi igranje dobrih iger. Zmanjšana bo tudi njihova čedalje pomembnejša multimedij-ska zmogljivost. Če potrebujete računalnik na poti, se spleća kupiti prenosnik. Cene jim vztrajno padajo. Če imate možnost, zapravite nekaj več za cel računalnik ali prenosnik in izberite takšnega z malo boljšimi komponentami (1 GB ram, vsaj 80 GB diska za prenosnika in 200 GB za namizni pc, grafična kartica s 128 Mb, monitor LCD in vsaj srednje hiter procesor).

Svet digitalnih tehnologij

Tudi digitalni fotoaparati so se zelo razvili. Tiste z manj kot 3 megapiksli lahko počasi prečrtamo. Trenutna sredina je nekje okoli 5 megapikslov, 3- do 4-kratni optični zoom in dobre nastavitve slikanja. Kdor res rad dosti fotografira, naj vzame digitalni zrcalno-refleksni fotoaparat s 6 do 8 megapiksli. Niso še prezahtevni za uporabo, ponujajo pa precej več zmogljivosti.

Predvajalniki mp3 se zadnje čase tudi množijo kot gobe po dežju. Prva lastnost, ki jo opazimo, je njihova kapaciteta. Takšnih z 256 Mb pomnilnika ali manj ne kupujte več. Spleća se kupiti tiste s kapaciteto 512 Mb ali celo 1 Gb. Če pa res poslušate na tone glasbe, je prava izbira predvajalnik z nekaj 10 Gb pomnilnika, ki vsebuje kar majhen disk.

Upam, da vam bodo nasveti iz teh nekaj kategorij izdelkov pripomogli k lažji odločitvi ob morebitnem nakupu. Včasih je koristno že vsaj zožiti izbor.

Na koncu bi vam rad zaželel le še veliko sreče, zd ravja, veselja in uspeha v prihajajočem letu.

Dr. Matej Gomboši

Z našega štedilnika

Hladen ribji bife

Smučeva rulada s špinačo: 700 g smučevega fileja, 1 limona, 150 g zml. špinadnega pireja, 1 jajce, 1 jedilno žlico pšeničnega zdroba, 3 lističe želatine, 5 cl sladke smetane, sol, poper, strok česna, 1 kuhano jajce, 1 kuhan korenček, 1/2 čebule, lovorjev list, 10 cl belega suhega vina.

Nadevana jajca z rakovo kremo: 100 g rakovih repkov, 80 g masla, 2 jedilni žlici sladke smetane, nekaj kapljic konjaka, sok 1/2 limone, sol, poper, 3 kuhana jajca.

Zelenjavni slanikovi zviti: 4 slanikovi fileji, 80 g korenja, 80 g gomolja zelene, 80 g pora, sol, poper, 1/2 limone, 2 jedilni žlici bešamela.

Prekajena skuša s hrenovo peno: 4 prekajene skušine fileje, 80 g vložnega hrena, sol, poper, ščepec sladkorja, 1 jabolko, 15 cl sladke smetane, 2 lističa želatine, solni listi, 4 rezine belega kruha – toast.

Bukovi ostrigarji z majonezo: 100 g majoneze, 10 cl kisle smetane, 1 jedilna žlica gorčice, strok česna, svež zelen peteršilj, sol, poper, 300 g bukovih ostrigarjev.

Drugo: alu folija.

Smučeva rulada s špinačo

Smučev file položimo na desko, pokrijemo s folijo in narahlo potolčemo. Začnimo ga in pokapljamo z limoninim sokom. Špinačo odtalimo v mikrovalovni pečici, dodamo namočeno in ožeto želatino, začnimo, primešamo pšenični drob, razžvrkljano jajce, strti česen, sladko smetano in na drobne kockice narezan korenček in kuhano jajce. Pripravljen nadev namažemo na notranjo stran fileja. File zvijemo v rulado, ki jo tesno povijemo z namaščeno alu folijo. Posebej pristavimo slan krop z dodatkom vina, začimb in na kolobarje narezano zelenjavo. Po 15-minutnem kuhanju ogenj zmanjšamo na minimum, v kopel vstavimo smučev file in zelo počasi kuhamo 20 minut. Ko je rulada kuhana, folijo odstranimo in rulado vložimo v ohlajeno juho, v kateri smo jo kuhali. Tako smučevo rulado mariniramo nekaj ur, nato jo odcedimo in poljubno narežemo. Dekoriramo s svežim peteršiljem in limono ter zelenjavo iz kopeli.

Nadevana jajca z rakovo kremo

Rakove repke skuhamo v slanem kropu, jih odcedimo in ohladimo. Kuhana jajca razpolovimo, rumenjake odstranimo in jih z vilicami dobro zmečkamo. Posebej penasto umešamo maslo, dodamo začimbe, sladko smetano, zmečkane rumenjake in drobno sesekljane rakove repke. Nekaj repkov pustimo v celem za dekoracijo. S pripravljeno maso nabrizgamo jajčne polovice, ki jih dekoriramo z rakovimi repki, peteršiljem, polnjenimi olivami, kaviarjem ipd.

Zelenjavni slanikovi zviti

Slanikove fileje začnimo. Zelenjavo narežemo na drobne palčke (velikost vžigalice). Na vsak file, na notranjo stran, nadevamo zelenjavo in nanjo razporedimo bešamel. Vse skupaj poravnamo in fileje zvijemo v zvite. Slanikove fileje položimo na namaščen pekač in jih v srednje vroči pečici pečemo 15 minut. Ohladimo jih in pred serviranjem dekoriramo.

Prekajena skuša s hrenovo peno

Jabolko olupimo in drobno naribamo. Dodamo hren, stepeno smetano in začimbe. Posebej nad sopro zmeščamo dobro ožeto želatino, ki jo prav tako dodamo hrenovi masi. Dobro premešamo.

Kruhove rezine popečemo na žaru, solatne liste pa operemo. Skušine fileje narežemo na primerne rezine. Na kruhove rezine položimo solatne liste, nanje pa rezine skuše. Na vsak kos skuše nabrizgamo pripravljeno hrenovo peno in primerno dekoriramo.

Bukovi ostrigarji z majonezo

Ostrigarje očistimo in narežemo na manjše kose. V slanem kropu jih nekaj minut kuhamo, nato jih odcedimo in ohladimo. Posebej razmešamo majonezo, dodamo gorčico,

Boštjan Režonja,
kuhar
v lendavskem
hotelu Lipa

smetano, strti česen in začimbe. S pripravljenim prelivom pomešamo ohlajene ostrigarje, ki jih nekaj ur pred serviranjem postavimo v hladilnik.

Vse jedi lepo naložimo na večjo ploščo, dekoriramo z limonami, svežim peteršiljem, solatnimi listi in olivami. K ribjemu bifaju ponudimo več vrst kruha in slanega pekovskega peciva.

Fazanja krepka juha s šerijeni

1 očiščen fazan, 120 g korenja, 80 g peteršiljevega korena, 60 g gomolja zelene, 120 g svežih gob, nekaj zrn klinčkov in brinovit jagod, vejica rožmarina in timijana, lovorjev list, sol, poper, muškati orešek, šopek svežega drobnjaka, 10 cl šerija, 3 cl konjaka.

Fazana operemo in pristavimo. Dodamo začimbe in počasi kuhamo. Zelenjavo narežemo na tanke rezance, gobe na lističe. Ko se fazan skuha, ga vzamemo iz juhe in meso odlučimo od kosti in kože. Juho precedimo in vanjo vložimo narezano zelenjavo ter gobe. Kuhamo še nekaj minut, nato dodamo na lističe narezano fazanje meso, šeri in konjak. Pred serviranjem juho potresemo z drobno narezanim drobnjakom. Pa želji lahko vložimo v juho še fritatne rezance. Prav tako lahko po želji narezano zelenjavo (preden jo vložimo v juho) prepražimo na koščku masla in flambiramo s konjakom.

Puranje bedro z zelenjavo

800 g puranega bedra (zgornje bedro), 10 cl rastlinskega olja, sol, poper, mleta rdeča paprika, 80 g čebule, 250 g bučk, po ena sveža rdeča in zelena paprika, 300 g paradižnika, 10 cl belega vina, 50 g moke za podmet, zelen sesekljan peteršilj.

Puranje bedro začnimo in položimo v pomaščen pekač. Podlijemo z vodo ali juho in pečemo v srednje vroči pečici 40 minut. V vmesnem času pripravimo zelenjavo, ki jo primerno narežemo. Ko je meso že dodobra pečeno, dodamo v pekač narezano zelenjavo in pečemo še dobrih 15 minut. Na koncu prilijemo vino. Ko je meso pečeno, ga vzamemo iz pekača, omako pa zgostimo s podmetom.

Pred serviranjem meso narežemo na rezine ter postrežemo s pečeno zelenjavo in poljubno prilogo.

Zapečen krompir s porom

400 g krompirja, 5 cl rastlinskega olja, 20 g masla, 300 g pora, sol, poper, kumina.

Krompir narežemo na krlje in v slanem kropu skuhamo do polovice. Por narežemo na 1 cm debele kolobarje in ga na maslu nekoliko prepražimo. Dodamo ga odcejenemu krompirju, vse skupaj začnimo, stresemo v namaščen pekač in v vroči pečici zapečemo.

Vitaminska solata

1 manjša glava rdečega radiča, 200 g črne redkve, 300 g surove rdeče pese, 200 g pora, 300 g korenčka, 2 stroka česna, 20 g orehovih jedrc, 20 g sončničnih semen, sol, poper, vinski kis, oljčno olje, šopek peteršiljevega zelenja.

Zelenjavo očistimo in operemo. Radič narežemo na široke rezance. Črno redkev in rdečo peso grobo naribamo (vsako zase), redkev rahlo solimo. Por in korenje narežemo na lističe. Orehova jedrca grobo sesekljamo in prepražimo na kapljici olja. Iz kisa, olja, vode in začimb pripravimo solatni preliv.

V solatne skledje nadevamo radič, nanj pa lepo vso pripravljeno zelenjavo, vsako vrsto posebej. Solato prelijemo s pripravljenim prelivom in potresemo z orehi in sončničnimi semeni.

Gratinirane čokoladne palačinke z marelicami

Za palačinke: 2 jajci, 60 g sladkorja, 160 g moke, 100 g kakava, 20 g zmeščane čokolade, 50 cl mleka.

Preliv I: 4 rumenjaki, 40 g sladkorja, 20 cl sladke smetane, 3 cl breskovega žganja (nad sopro).

Preliv II: 150 g suhih marelic, 30 cl mareličnega soka, 5 g škrobne moke, 30 g sladkorja.

Drugo: olje za peko palačink.

Dekoracija: sladkor v prahu, sveži melisni listi.

Iz sestavin za palačinke naredimo čokoladno maso. Spečemo palačinke in jih zvijemo.

Pripravimo si preliv I: suhe marelice narežemo na koščke. Marelični sok pristavimo, ga sladkamo in ko zavre, ga zgostimo s podmetom iz škrobne moke. V ta preliv stresemo narezane marelice in pustimo marinirati.

Posebej pripravimo preliv II: nad sopro stepemo rumenjake in sladkor v gosto peno. Dodamo breskovo žganje. Peno odstavimo in poslopoma primešamo stepeno sladko smetano.

Na krožnike naložimo zvite čokoladne palačinke (po želji jih lahko narežemo na široke, poševne rezine) in jih prelujemo s prelivom II in oblijemo s prelivom I. Takoj še vroče postrežemo, ker se drugače preliv, ki smo ga stepali nad sopro, sesede.

»Kaj pomaga ljubo zdravje, ko pa drugo vse narobe gre!«

Tako je odvrnil cesar že Martinu Krpanu, ko ga je ta po prihodu na Dunaj takoj v pozdravu vljudno pohvalil, da se mu na licu vidi, kako zdrav je še vedno. In danes ni nič drugače.

Pri razmišljanju o kakovosti življenja v starosti ne moremo mimo neprecenljive vrednosti zdravja in materialne preskrbljenosti. Če ni zdravja, če ni materialne preskrbljenosti, se pojavita pomanjkanje in onemoglost, oboje pa je tako telesna kot duševna zadeva. Za telesno in duševno razsežnost pa ima seveda človek skupno z vsemi drugimi živimi bitji, zlasti z višje razvitimi sesalci. In če bi držalo to, da sta zdravje in materialno udobje pogoj za kakovostno staranje, bi žal človekovo življenje postalo brez vrednosti, ko mu odpove zdravje ali zaide v materialne težave. Bolezen je pač redna spremljevalka človeka od spočetja do smrti, v starosti zdravje še posebej rado odpove, materialno pomanjkanje pa je spremljalo večino ljudi vso zgodovino do današnje družbe obilja in še danes velik del človeštva strada, pa njihovo življenje in življenje vseh drugih skozi zgodovino z enako usodo nikoli ni bilo in ni brez vrednosti

in smisla. Bolezni in pomanjkanja je torej prejsli slej v večji ali manjši meri deležna velika večina ljudi. Določati vrednost ljudi in njihovega življenja po njihovem zdravju in imetju bi ne bil nič manjši razisem, kakor je tisti, ki to določa po barvi kože ali narodnosti.

Kakšno stališče torej lahko zavzamemo do človekovega staranja, do starosti in njene kakovosti, če upoštevamo dejstvo, da lahko človek oboli ali pride v materialno pomanjkanje? Človek ima poleg telesne in duševne razsežnosti, ki so mu skupne z drugimi živimi bitji, še druge višje razsežnosti, ki so značilne samo zanj in ga šele delajo človeka. Omenila bom dve, ki se mi

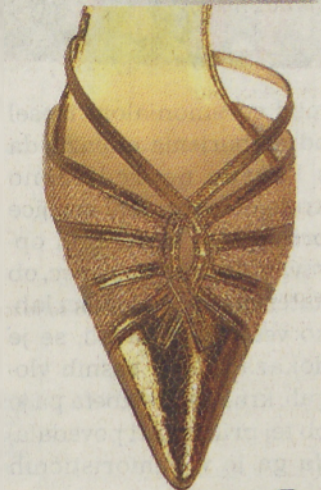
za to razmišljanje zdita pomembni, in sicer skrb za ohranjanje in krepitev medčloveških odnosov z različnimi ljudmi in skrb za to, da se človek na starost zaveda vrednosti in smisla preteklosti, sedanjosti in prihodnosti svojega življenja.

Kakšno vrednost in smisel ima življenje v starosti, je za naslednji dve generaciji v rokah današnje tretje generacije. Je to živ in svetel vzgled, ki ga lahko posreduje srednji in mlajši ali pa obratno. Kadar stari nočejo biti stari in svojo starost in vse, kar prinaša, odklanjajo, se pojavi to, kar se nam danes velikokrat že dogaja, namreč odrivanje starih izpred oči na rob družbe. Naj končam to razmišljanje s prvim in najpomembnejšim korakom, ki ga je treba narediti, da bo starost smiselna in lepa, da jo bomo lepo živeli in bomo priljubljeni med mladimi. Sprejmimo to, da se staramo. Sprejmimo svojo starost z vsemi tegobami vred. Enostavno »bodimo« z drugim človekom v obojestranskem učnem odnosu, v komunikaciji, ne trdimo se, »meti« moč nad njim, da bi ga oblikovali po svoji podobi. Ljudi moramo imeti radi, uporabljati pa stvari, ne ljudi.

Tatjana Drexler

Besede
mode

Odštevanje do polnoči

Deset, devet, osem ... in ena, tako se konča vsa-koletno odštevanje prav na zadnji dan v letu.

Nekateri veselo odštevamo vsako leto znova in si želimo nove sreče in uspehov, drugi silvestrski večer srečno prespijo. Mnogi na ta dan delajo in se sploh ne sprašujejo o prostih dnevih. Navade in potrebe so različne.

Pepelkin čevlji

Nihče ne ve natančno, kakšen je bil Pepelkin čevljec, a vsa njegova mistika je v naši glavi že od otroških let. Tudi novoletna zgodba je lahko sestavljena iz bistvenih elementov, ki bodo še dolgo ostali v našem spominu. Čevlji je ponavadi pika na i, ki prva odpade, ko pridemo po najdaljši noči v letu domov. Pogled nanj naslednjega dne je lahko poln novih doživetij in pričakovanj.

Žametni sandali

Nasprotja se privlačijo in tudi v najdaljši noči to lahko

s pridom izkoristimo. Moda je sproščena in igriva kljub elegantni črni, zlati, barvi fuksije in zeleni, ki zlati. K dokaj klasični mali črni oblekici si lahko obujemo neklasične sandale iz toplega žameta. Ti sandali nas na pisanih petah gotovo ne bodo greti, a za poglede ne moremo biti prepričani ...

Zlata rozeta

Zima tokrat ni popolnoma bela, zato se ni bati, da si uničimo zlate čevlje s stopinjo po snegu. Če iščemo čevlje v zadnjem trenutku in še ne vemo točno, kaj bomo sploh oblekli za poseben trenutek, si izberimo take, ki so nam zares všeč. Ženske smo nepredvidljive in včasih nas k posebnemu videzu spodbudi par zalozenih rokavic ali na petsto delov zložen šal. Nikar ne oklevajmo in si zapomnimo, da dobra ideja vedno premaga strah. Vodilo lahko ostane tudi za druge priložnosti v novem letu.

Tatjana Kalamar
Morales

Na
lekarniški
tehnici

Navaden prehlad je splet virusnih okužb gornjih dihalnih poti. Čeprav se pozdravi tudi brez zdravil, se mnogo ljudi odloči za nakup zdravil v prosti prodaji za odpravo prehladnih simptomov. Nekateri sestavine zdravil zoper prehlad lahko motijo zdravljenje z zdravili, ki jih bolnik sicer jemlje. Včasih so posledice hude. Zato je pri izbiri ustreznega zdravila proti prehladu treba upoštevati tudi zdravilsko anamnezo.

Katera dejstva je treba upoštevati?

Starost

Ta vpliva tako na izbor zdravil proti prehladu kot na morebitno napotitev bolnika k zdravniku. Otroci so občutljivejši za okužbe gornjih dihalnih poti kot odrasli.

Trajanje

Simptomi se lahko pojavijo naenkrat ali se pojavljajo postopno več ur. Prvo je običajno res pri gripi, drugo pa pri prehladu. Ugotovitev je seveda splošna in ne velja v vseh primerih. Simptomi navadnega prehlada običajno trajajo od 7 do 14 dni. Nekateri, denimo kašelj, pa nas lahko pestijo tudi še potem, ko je najhujše pri prehladu že mino.

Prehlad in gripa

Simptomi

Izcejanje iz nosu ali zamašen nos. Večina bolnikov izkusi izcejanje iz nosu (rinoreja). Izcedek je najprej bistra vodena tekočina, pozneje pa je gostejša in židka - včasih tudi gnojna - sluz. Nos se zamaši, ker se nosne žilice razširijo in nosna sluznica oteče. Poleg tega pa se nosni prehodi zapolnijo z večjo količino nastale sluzi.

Nahod poleti. Značilni znaki zanj so smrkav nos, kihanje in srbeče solzne oči. Najbrž so posledica alergičnega nahoda.

Kihanje ali kašljanje. Kihanje se pojavi, ker se nosni prehodi vzdraženi in zamašeni. Vzdraženo žrelo pa lahko povzroči suh in dražec kašelj. Tudi vzdraženi sapnici lahko povzročita kašelj.

Bolečine ali glavobol. Vneti in zamašeni nosni prehodi in sinusi lahko povzročijo glavobol. Nepopustljiv ali vedno večji glavobol v predelu čela - nad ali pod očmi - je lahko posledica vnetja obnosnih votlin (sinusitis). Oboleli za gripo pogosto tožijo zaradi bolečin v mišicah in sklepih. Te so pogostejše pri gripi kot pri navadnem prehladu.

Vročina. Prehlajeni ljudje pogosto tožijo, da jim je vroče, a običajno nimajo zvišane temperature. Vročina prej kaže na gripo kot prehlad.

Boleče žrelo. Žrelo je pri prehladu pogosto suho in boleče. Največkrat je to prvi znak, da smo prehlajeni.

Boleče uho. Boleče uho je običajen zaplet, posebno še pri otrocih. Nosni katar lahko blokira uho. To se zgodi, če se zamaši evstahijeva cev, ki povezuje srednje uho z nosno votlino. V normalnih okoliščinah je srednje uho zračen prostor. Ko pa je prehod do njega prekinjen, ga ne moremo več »čistiti« s požiranjem in se zato počutimo neprijetno in kot oglušeli. Neugoden položaj se ponavadi razreši sam, dekonjestivi in inhalacije pa so lahko v pomoč. Včasih se položaj poslabša, ker se srednje uho napolni s tekočino. Ta je namreč ugodno okolje za razvoj bakterijske okužbe. Če pride do sekundarne okužbe, uho postane boleče. Okužba se imenuje otitis media in običajno zahteva zdravljenje z antibiotiki.

Najpovzamemo. Zaradi neprijetne ušesne blokade, ki je pogosta, še ni treba k zdravniku, ker težave ponavadi minejo same. Napotitev k zdravniku pa zahteva zelo boleče uho.

Bolečina v predelu obraza ali čela. Takšna bolečina kaže na vnetje sinusov (sinusitis). Sinusi so z zrakom napolnjene votline v kosteh ob nosu in nad očmi. Pri prehladu se lahko njihova sluznica vname in oteče. Izločki kapljajo v nosno votlino. Če je prehod vanjo zaprt, izcedek zastane v sinusu in omogoči bakterijsko okužbo. Če do nje v resnici pride, se v predelu sinusov pojavi vztrajna bolečina. Najpogostejše se okužijo sinusi obnosnih votlin. Če se okužijo sinusi votlin nad očmi, se pojavi glavobol v predelu čela. Ta se značilno okrepi, če se bolnik uleže ali prikloni ali potrkaja po čelu.

Gripa. Razlikovanje med prehladom in gripo je potrebno pri bolj ogroženih bolnikih, ker je od tega odvisno, ali naj se napotijo k zdravniku. Za gripo gre najbrž, če je:

- telesna temperatura 38 °C ali več,
- telesna temperatura pri starejših osebah 37,5 °C ali več,
- navzoč najmanj en respiratorni znak (kašelj, boleče žrelo, zamašen ali smrkav nos),
- navzoč najmanj en nerespiratorni simptom (glavobol, slabo počutje, mišična bolečina, potenje ali mrzlica, izčrpanost).

Gripa se pogosto začne nenadno s potenjem in mrzlico, bolečinami v mišicah in sklepih, suhim bolečim žrelom, kašljem in visoko temperaturo. Včasih bolnika priklene na posteljo in mu prepreči opravljati vsakdanje dejavnosti. Ko simptomi popustijo, ponavadi sledi obdobje splošne oslabelosti in slabega počutja. Suh kašelj lahko traja še nekaj časa.

Resnična gripa je sorazmerno redka v primerjavi z velikim številom gripi podobnih okužb. Gripa je običajno manj prijetna, vendar se obe ponavadi da preboleti brez zdravniške pomoči.

Gripa se lahko zaplete s sekundarno okužbo pljuč (pnevmonija). Zapleti so pogostejši pri zelo mladih in zelo starih ljudeh, prav tako pa pri tistih z obstoječo srčno ali pljučno boleznijo (kronični bronhitis). Alarmni znaki so hud ali produktivni kašelj, vztrajna visoka temperatura, bolečina v prsih in delirij.

Astma. Virusne okužbe dihal lahko izzovejo astmatični napad. Večina bolnikov z astmo že ve, kako zvečati odmerjanje zdravil proti astmi, da se poslabšanje prepreči. Če ti ukrepi ne zadoščajo, je treba stopiti k zdravniku.

Druge bolezni

Ljudje s kroničnim bronhitisom naj poiščejo pomoč pri zdravniku, če so močno prehlajeni ali jih pesti gripi podobna okužba, ker se nanju pogosto naveže sekundarna bakterijska okužba dihal. Bolniki s srčno boleznijo, visokim krvnim tlakom in sladkorno boleznijo naj bodo pozorni pri izbiri zdravil, ker se nekatera ne skladajo z njihovim bolezenskim položajem.

Druge zdravila

Razumno je, da bolnik preveri skladnost zdravil, ki jih že jemlje, s tistimi, ki jih želi uporabiti zoper prehlad. Neželen vpliv med zdravili je namreč mogoč ne glede na to, ali so bila ta predpisana na recept ali se dobijo v prosti prodaji.

Samozdravljenje prehlada in gripe s pomočjo zdravil v prosti prodaji ponavadi zadostuje. Vsekakor pa, če ni izboljšanja niti ob uporabi pravih zdravil, je treba stopiti k zdravniku. Bolnikom se svetuje obisk pri zdravniku, če po 10 do 14 dneh zdravljenja se zmerom ni izboljšanja.

Katera dejstva naj nas napotijo k zdravniku?

- Boleče uho,
- bolečina v predelu obraza ali čela,
- zgodnja mladost in pozna starost,
- srčna ali pljučna bolezen, denimo kronični bronhitis,
- vztrajna vročina in produktiven kašelj,
- delirij,
- bolečina v prsih
- in astma.

Janez Springer, mag. farm.

Bioenergoterapevt Štefan Titan odgovarja

Vedno več je posameznikov, ki čutijo zgodnjo utrujenost, ta pa se čez leta stopnjuje v napetost. Ta je izražena kot nemir, strah in živčnost. Z eno besedo imenujemo ta pojav nervoza. Počasi, toda vztrajno pada takim ljudem storilnost. To pa strah pred izgubo službe, slabo psihično počutje ... Zdravstvene preiskave pa največkrat pokažejo vrednost B. P.

Posledice nezdravega spanja, kar pomeni, da spimo na geopatogeni coni, se začnejo kazati šele po nekaj letih. Tudi delujejo dolgoročno, zato jih lahko imenujemo kar nevidni vzroki našega počutja.

Prva leta spanja na škodljivih sevanjih se kažejo težave tako, da se vse pogostejše zbujamo zjutraj med eno in tretjo uro (čas največjega vpliva sevanj na organizem, ki prav v tem času upočasni življenjske funkcije). Ker je prav v tem stanju upočasnenih telesnih funkcij (nižji pulz, krvni tlak, možgani delujejo 50-odstotno, zavest in podzavest se prepletata) učinek počitka največji, se zaradi prebujanja v teh urah ne moremo učinkovito spočiti. V tem obdobju ni prav nobenih telesnih bolezenskih znakov. Zato so vsi zdravniški pregledi B. P.

Če s spanjem na takem mestu še nadaljujemo, se nam začne zniževati življenjska energija, ki je esencialna za oblikovanje odpornosti. S padanjem življenjske energije se kot posledica dvigne tudi človekova valovna dolžina, zmanjša se pa frekvenca nihanja celic. Vse skupaj ima za posledico pojavljanje vnetij, spremembo razpoloženja, povečanje utrujenosti, nervozo in padanje koncentracije.

Nadaljnje padanje življenjske energije od 100 na 65 odstotkov, dvig valovne dolžine do kritičnih 80 cm in manjšanje frekvenčnega nihanja celic ima za posledice prve, medicini vidne spremembe. Pogostejše se pojavljajo ciste, miomi, tumorji, rane, spremeni se funkcija delovanja jeter, vranice, timusa in rodil, nastajajo težave v prekrvavitvi, prihaja do težav s pljuči itd. Zanimivo je, da imajo nekateri starši zelo velike težave z dojenčki, ki nočejo spati vso noč. Skoraj zagotovo je temu vzrok nepravilna pozicija otrokovega ležišča.

Čeprav radiesteziisti in bioenergetiki s svojim delom vsakodnevno dokazujemo povezanost zadrževanja na geopatoloških conah in pojavi obolenj, je uradna medicina še vedno nezainteresirana in se v svoji vzvišenosti obrača stran in ignorira naše znanje in izsledke.

Kaj storiti, da bi se izognili tem težavam?

Najprej moramo opraviti radiestezijski pregled ležišča, kjer prebijemo kar nekaj ur dnevno. Radiesteziist nam mora obvezno najti t. i. mladostno ali nevtrarno cono, na katero moramo prestaviti ležišče. V večini spalnic se da najti zdravo mesto. Naj nam ne bo vodilo pri urejanju

položaja postelje estetski, ampak zdravstveni princip. Obvezno pa opozarjam, da ne nasedate prodajalcem take in drugačne opreme za preprečevanje sevanj, ker dokazano ne pomagajo!

Ko bo postelja na zdravem mestu, se bo sčasoma pojavilo boljše spanje. Ne boste se več prebujali med eno in tretjo uro zjutraj, ne boste več utrujeni in nervozni, storilnost pa se bo drastično povečala (boljša koncentracija, elan, volja do dela, šolarji se bodo bolje in lažje učili ...).

S tem, ko se nam spet začne dvigovati življenjska energija (1 odstotek na 3 dni), se bo valovna dolžina zniževala in večja bo zmoglost telesa za samozdravljenje. Tudi zdravljenje je nekajkrat učinkovitejše, če spite na zdravem mestu. Pri meni je pogoj, da človek spi na zdravem mestu, preden začnem kakršno koli zdravljenje.

Še enkrat pa opozarjam, da naj vam radiesteziist najde zdravo mesto. Ne nasedajte tistim, ki bi vam pod vsakim pogojem radi le nekaj prodali. Če ste v dvomih, koga poklicati ali bi radi še drugo mnenje, me lahko vedno pokličete na (02)539 17 37. Z veseljem vam bom pomagal.

Faza vračanja v prvotno stanje traja dlje časa. Dlje ko ste spali na geopatološki coni, daljše bo obdobje rehabilitacije. Prve dni pa boste imeli tudi težave (zaradi spremembe položaja) s spanjem, ki je ponavadi nemirno. Še posebej, če ste obrnili orientacijo telesa glede na smeri neba. Nekateri potrebujejo tudi do mesec dni, da začnejo mirno spati. Po tem prehodnem obdobju pa boste začeli ugotavljati, da se zjutraj prebujate čedalje bolj spočiti in naspani.

Samo postavitev postelje na zdravo mesto pa vas ne bo pozdravila, če imate že zdravstvene težave. Kot sem napisal že prej, pa zdravo spanje zelo pomaga pri zdravljenju in rehabilitaciji vseh vrst bolezni.

Ker se je leto že spet obrnilo in smo pred novim, želim vsem bralcem Vestnika veliko sonca, sreče, radosti, predvsem pa ogromno zdravja! Upam, da bomo še naprej tako lepo sodelovali. Končal bi pa rad z eno od svojih misli: Srce se lahko ogreje kljub mrazu, ohladi kljub vročini.

Zato odprite svoja srca in srca tistih, ki so sami, bolni in žalostni.

Naj kljub mrazu čutijo toploto vaših src!

Elton dahnil: »Da!«

Mladi par z Eltonovimi starši: očimom Fredom in mamo Shielo

Britanski pop zvezdnik Elton John (58) in njegov 43-letni partner David Furnish sta se srečno poročila. Na matičnem uradu v Windsorju, kjer sta se poročila tudi princ Charles in Camilla Parker Bowles, sta si nadela poročne prstane ob navzočnosti anonimnih prič. Prej dogovorjenima pričama, igralkama Penelope Cruz in Liz Hurley sta to vlogo odklonila, ker sta se odločila, da bosta zakonsko zvezo sklenila intimno, v miru, brez vsakega pompa.

Petega decembra je začel v Veliki Britaniji veljati zakon, po katerem lahko homoseksualni pari sklenejo civilno skupnost in na ta način pridobijo enake pravice, kot da bi bili poročeni. Tako sta zdaj kronala svojo ljubezen, ki traja že dvajset let. Spoznala sta se pri nekem Eltonovem prijatelju na precej sproščeni hišni zabavi, organizirani ob noči čarovnic. Na to zabavo je prišel tudi

David, po poklicu ekonomist, v družbi Eltonovih prijateljev. Bil je uglajen, nekoliko sramežljiv in ga je Elton hitro opazil. Ob slovesu v zgodnjih jutranjih urah ga je zaprosil za telefonsko številko, hkrati pa ga še isti dan povabil na večerjo. Po treh mesecih sta začela živeti skupaj in kmalu tega nista več prikrivala pred javnostjo.

»Vedno sem bil v družbi raznih tipov, ki so me hoteli finančno izkoristiti. David je bil drugačen. Ta priložnost ti ne sme uiti, sem si rekel,« se zdaj spominja njunih začetkov Elton John. Neka ameriška TV-postaja mu je za snemanje poroke ponudila deset milijonov dolarjev, vendar je tudi to ponudbo odklonil. Kje bosta preživela medene tedne, se še ne ve, vendar to ne predstavlja kakšnega posebnega problema. Elton ima hiše na atraktivnih krajih po vsem svetu.

Dolga pot do naziva »sir«

»Dolga je pot od Peckhama do Buckinghamske palače, vendar je bila fantastična in ne bi je rad zamudil, če bi jo moral še enkrat prehoditi,« je ponosno povedal 65-letni britanski igralec David Jason, ko je v začetku tega meseca s kraljičino gardo poziral pred Buckinghamsko palačo, kakšne pol ure po tem, ko ga je britanska kraljica Elizabeta razglasila za viteza. Britanski igralec je postal slaven z vlogo Del Boya v TV-nadaljevanki Samo konji in norci, ki smo jo pred dobrimi desetimi leti gledali tudi pri nas in jo ravnokar ponavljajo na hrvaški TV. V klasični »dnevni obleki« s polcilindrom v roki, kot narekuje protokol, je sin čistilke in očeta nosača na tržnici pokleknil pred kraljico, ki mu je položila na rame meč in nadela prstan. Pozneje priznal, da se je

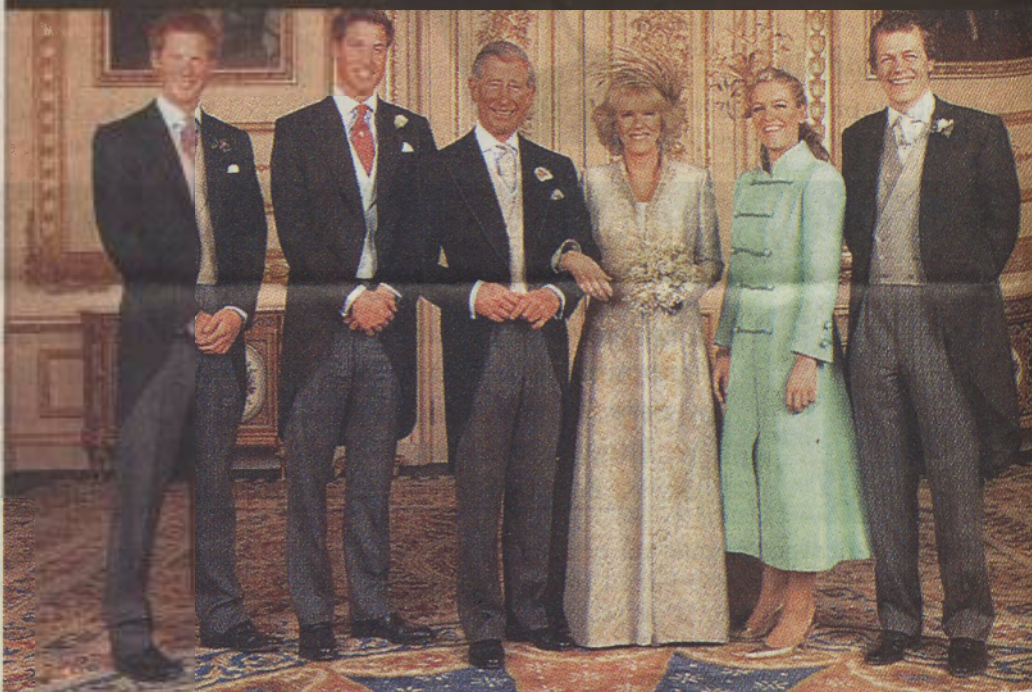

med ceremonijom tresel od razburjenja in pazil, da s kakšno nepredvideno kretnjo nebi zmotil kraljice pri njenem slovesnem oparilu. Enkratni igralec, ob katerem so se gledalci lahko ves čas zabavali, se je dokazal tudi v resnih vlogah, kraljica Elizabeta pa je ob tej priložnosti povedala, da ga je v humorističnih

nadaljevanjih, ki so še danes zabavne in aktualne, tudi sama rada gledala.

Letošnji mesec december je za sira Davida Jasona še kako pomemben, saj se je dan pred razglasitvijo za viteza poročil z dvajset let mlajšo producentko Gill Hinchcliffe, s katero živi skupaj že od leta 1995, ko mu je za rakom umrla soproga Myfanwy Talog.

Božična čestitka

Fotografija s poroke kot osnova božične čestitke. On in ona in njuni otroci.

Princ Charles in lady Camilla sta letos kot božično čestitko pošiljala fotografijo s poroke, na kateri so ob njiju tudi njuni otroci – Charlesova William in Harry in njena Laura in Tom. Prejšnja leto je Charles pošiljal svojo fotografijo s sinovoma, zdaj pa se mu

je družina kar povečala. Med tem ko čestitke pošiljajo k izbranim podnikom po vsej Britaniji in celem nekdanjem združenem kraljestvu, so se na prinčevovo družino spomnili v New Yorku manj slovesno. V znani blagovni hiši Barney's so postavili božične

jaslice s kraljevsko družino v kopalnici. Scena je takšna: princ Charles leži v kadi, poleg njega stoji Camilla, en sin sedi na stanišniški školjki, drugi pa na kadi. Torej nič kaj kraljevski prizor, za katerega trgovci sicer pričakujejo, da bo vžgal.

Poroka lepotice in zveri

Čeprav se poigrava s satanizmom, sadomazohizmom in simboli nacizma, je bil tokrat ameriški roker Marilyn Manson s svojim videzom še kar sprejemljiv. Vsaj tako so ga ocenili tisti, ki so bili na njegovi poroki s plesalko, manekenko in striptizeto Dito von Teese. Poročila sta se v začetku meseca v irskem mestecu Kilsheelanu. On je bil oblečen v črn smoking, ki mu ga je za to priložnost kreiral John Galian, na glavi je nosil klobuk Stephena Jonesa, na obrazu pa mu je sijal srečen smehljaj, ki je za njegov imidž, ki ga prodaja svojim poslušalcem, skoraj nekaj nezaslišanega. Za videz Dite je poskrbela oblikovalka Vivienne Westwood. Marilyn Manson je umetniško ime Briana Warnerja in je skovanka iz imena znane pokojne filmske igralkice in priimka vodje sekte ter množičnega morilca Charlesa Mansona. Mladoporočenca sta se spoznala pred slabimi petimi leti na zabavi ob praznovanju njegovega rojstnega dne. Manson se je zaljubil in še isti dan zapustil igralko Rose McGowan. Mansonovi nastopi temeljijo na krvi, okultizmu in strahu, zato vzbujajo pri nekaterih gledalcih odpor, večkrat pa mora svoje koncerte odpovedati zaradi nasprotovanj in protestov različnih skupin in združenj.

Dekle meseca

Za mesec december smo izbrali Poljakinjo, Edito Kochenovsko. Rada ima zimske športe, izlete v naravo in rada gleda avanturistične filme. Ni nam uspelo zvedeti, ali je poročena, vemo pa, da sanja o leseni hišici nekje ob jezeru. Fantje, bralci Pěna, če ste lastniki takšne bajte, potem že imate nekaj možnosti, da jo boste peljali v kino ali šli z njo na sprehod v naravo.

A photograph of a small, dark wooden boat with a thatched roof, floating on a body of water. The boat is positioned near a shoreline with trees and a small building in the background.

[illegible]

1. nagrada: vozovnica za Vestnikov vlak 2006
2. in 3. nagrada: kuharska knjiga Lahko jem
- 4., 5. in 6. nagrada:
nedeljska radijska čestitka na Murskem valu
- 7., 8. in 9. nagrada: knjiga Vanekovi zbrani vici

Rešitev: _____

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Karel Kuhar iz Čepinec

Bralci Péna se predstavljajo

Poslovil se je od pošarske torbe

Kako ga ne bi poznal, ko pa sem ga lahko pogosto srečeval na poti po raznih krajih na Goričkem! Bil je najzanesljivejši informator, če sem povprašal, kje je kdo doma. Poštarji pač vedo za vsako hišo. Žal je oktobra letos prišel trenutek, ko se je moral posloviti od pošarske torbe in se pridružiti upokojencem.

Že kot otrok si je začel služiti svoj kruh

Bil je vesel, ko sem ga pred dnevi obiskal na njegovem domu v Čepincih. Povabil me je v toplo kuhinjo in prinesel na mizo domačo kapljico, žena Angela pa je ponudila značilno goričko šunko. Kako je novinarjem dobro, boste rekli. V takšnih primerih je to seveda res, velikokrat pa nas spremljajo tudi težave, stiske ... Pa pustimo zdaj to, kajti zanima nas predvsem Karlova življenjska pot.

»Rodil sem se pred dobri dvainšestdesetimi leti na manjši kmetiji v Trdkovi. Ko mi je bilo pet let, sem izgubil očeta. V 6. ali 7.

razredu osnovne šole pa sem si moral iti služiti kruh na eno od bogatejših kmetij v Matjaševce. Skrbel sem za krave in konje ter delal vse drugo, kar so mi naročili. Bilo mi je težko, tako da sem vzdržal le nekaj mesecev, nato pa sta me sprejela na svoj doma dva starejša domačina v Nemčavcih. Bila sta dobra z mano kot bi bil njun sin. V 16. letu, ko sem končal osnovno šolo, sem se odločil, da grem v širni svet – proti Ljubljani, Kranju, Jesenicam ... Dobil sem službo v gradbeništvu. Morda bi ostal na Gorenjskem, če ne bi moral k vojakom. Poslali so me v Srbijo, nato pa še na Kosovo in Makedonijo za 21 mesecev. Vrnil sem se k mami, svoji sestri in stricu v Trdkovo. Iskal sem redno službo, a je nisem dobil. Uspelo pa mi je dobiti delo v kmetijstvu v Avstriji, kamor sem hodil štiri sezone. Tam sem se dobro naučil voziti tudi traktor, tako da sem lahko potem doma brez problemov naredil vozniški izpit. V Avstriji sem

V tej hiši v Šalovcih sem našel na tleh ležečo žensko, ki sem ji poskušal rešiti življenje. Žal je še istega dne v bolnici umrla.

dobro zaslužil. Kupil sem si lahko nova oblačila in moped, nekaj prihrankov pa sem prispeval za napeljavo elektrike v hiši na Trdkovi pa mami sem kaj pomagal.

»Nekaj dobrega in zanimivega« je bilo dekle Angelca

Nekega dne me je deset let starejši prijatelj Jožef Črnc povabil na obisk k Česarjevim v Čepince, češ da imajo tamkaj nekaj dobrega in za-

Psi niso naklonjeni poštarjem, naš domači pa je moj največji prijatelj.

Ko je sin Boštjan odhajal k vojakom, je prišla k nam na obisk tudi botra Kristina, ki me je skušala potolažiti. Ne vem, ali sem jaz objel njo ali ona mene. Žena pa ni ravno navdušena, ko vidi tale posnetek.

Bilo je ob jelki, pravi in lepi, ki je čakala, da jo bo nekdo kupil in si z njo polepšal svoj dom za božično-novoletne praznike. Jasmina Poredoš iz Puzevec, učenka 2. razreda osnovne šole, nam je zaupala, da si želi med darili, ki ji jih bodo nastavili pod jelko, eno manjšo in eno večjo barbiko. To bo dovolj za njeno zadovoljstvo. Jožef Kampl iz Fikšinec pa bi bil srečen in vesel, če bi mu Božiček ali dedek Mraz prinesel oz. prignal pravega konja za ježo.

nimivega zame. In res je bilo tako! Nekaj »dobrega in zanimivega« je bilo dekle Angelca oz. takrat Angelca, ki je po treh mesecih postala moja žena. Vzela sva se leta 1967 pred pustom. Poročni obred je bil v Markovcih, gostija pa doma na ženinem domu, v veliki sobi. Igral je tudi narodnozabavni ansambel. Sredi noči je prišlo okrog štirideset zamaskiranih gostov. Nismo jih uspeli razkriti in prepoznati. Morebiti je bila med njimi tudi kakšna moja prejšnja oboževalka. Zdaj to lahko že povem, saj žena najbrž ne bo huda. Po poroki sem ostal sedem let doma, kajti po tastovi smrti sva z ženo dobila vsak polovico imetja. Prevzela sva torej kmetijo. Imava tri otroke. Boštjan gre po moji poti, dela torej na pošti, Tomaž je mizar, Bernarda pa se je odločila za gostinstvo. Dobil sem že tudi vnukinjo Tamaro, ki jo imam zelo rad.

Če bi govorila poštna torba

In če bi tudi moja poštna torba znala govoriti, bi opisala, kako sem si jo prvič obesil čez rame leta 1979. Moji prvi rajoni so bili Petrovci, Križevci, Mačkovci, Martjanci in Murska Sobota. Šlo je v glavnem za nadomeščanje ali pomoč. Leta 1981 pa sem dobil stalno zaposlitev na poštnem uradu v Šalovcih. S kolesom ali mopedom sem velikokrat obiskal vsako hišo v Šalovcih, Peskovcih, Markovcih, Dolencih, Budincih in Malih Šalovcih. Včasih sem bil na terenu tudi do večera. Doživel sem veliko zanimivega, lepega in tudi manj prijetnega. Tako me je pred kakšnimi petimi leti napadel tudi županov pes, ki mi je naredil kar precej veliko luknjo na službenem jopicu. Nekoč pa sem v Šalovcih našel na tleh v kuhinji žensko, ki ni dajala znakov življenja. Takoj sem pohitel k sosedi in jo prosil, naj pokliče rešilca. Kmalu sem res zaslišal sirene. Ženska je bila še živa. Brž so jo odpeljali v bolnico, a je žal istega dne umrla. Nekega zimskega dne pa se je tudi meni precej približala Matilda s koso. Ko sem se peljal z mopedom proti Dolencem, sem hudo padel v jarek in nezavesten obležal. Na srečo je čez čas prišel mimo kolega Slavko in me »prebudil«. V bolnici so ugotovili, da sem si zlomil nogo, zato sem moral nekaj časa počivati. Tako sem lahko razmišljal tudi o lepih trenutkih, ki sem jih doživel med opravljanjem svojega poklica – kako sem osrečeval s pošto, ko je kdo dobil kakšno lepo pismo ali denarno nakazilo, kako so me vabili na kolone ...

Govorili so, da sem fant od fare, zato se je zame hitro ogrela tudi Česarjeva Angelca iz Čepinec. To je najina poročna fotografija.

FOTO Jožef G. Bistriški

Poštarsko torbo sem predal, obleko pa sem si lahko shranil za spomin.